

**UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI DE MEDICINĂ
VETERINARĂ “ION IONESCU DE LA BRAD” IAȘI
FACULTATEA DE AGRICULTURĂ
DOMENIUL DE DOCTORAT: AGRONOMIE
SPECIALIZAREA: MANAGEMENT ȘI MARKETING ÎN AGRICULTURĂ**

Drd.ing. Codrin PAVELIUC-OLARIU

TEZĂ DE DOCTORAT

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof.univ.dr.Ion Valeriu CIUREA**

IAȘI, 2011

**„ION IONESCU DE LA BRAD” UNIVERSITY OF AGRICULTURAL
SCIENCES AND VETERINARY MEDICINE FROM IA I
FACULTY OF AGRICULTURE**

DOMAIN: AGRONOMY

**SPECIALIZATION: MANAGEMENT AND MARKETING IN
AGRICULTURE**

Eng. Codrin PAVELIUC-OLARIU

DOCTORAL THESIS

**SCIENTIFIC LEADER:
PhD Prof. Ion Valeriu CIUREA**

IA I, 2011

**UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI DE MEDICINĂ
VETERINARĂ "ION IONESCU DE LA BRAD" IAȘI
FACULTATEA DE AGRICULTURĂ**

DOMENIUL DE DOCTORAT: AGRONOMIE

SPECIALIZAREA: MANAGEMENT ȘI MARKETING ÎN AGRICULTURĂ

Drd.ing. Codrin PAVELIUC-OLARIU

TEZĂ DE DOCTORAT

**STUDII PRIVIND PERFECȚIONAREA MANAGEMENTULUI
STRATEGIC ÎN DEZVOLTAREA RURAL DURABIL DIN
DEPRESIUNEA JIJIA-BAHLUI**

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:
Prof.univ.dr.Ion Valeriu CIUREA**

IAȘI, 2011

**„ION IONESCU DE LA BRAD” UNIVERSITY OF AGRICULTURAL
SCIENCES AND VETERINARY MEDICINE FROM IA I
FACULTY OF AGRICULTURE**

DOMAIN: AGRONOMY

**SPECIALIZATION: MANAGEMENT AND MARKETING IN
AGRICULTURE**

Eng. Codrin PAVELIUC-OLARIU

DOCTORAL THESIS

**STUDIES REGARDING THE IMPROVEMENT OF THE
STRATEGIC MANAGEMENT OF SUSTAINABLE RURAL
DEVELOPMENT IN THE JIJIA-BAHLUI DEPRESSION**

**SCIENTIFIC LEADER:
PhD Prof. Ion Valeriu CIUREA**

IA I, 2011

CUPRINS

CUPRINS	5
REZUMAT	11
INTRODUCERE	21
PARTEA I. STUDIU BIBLIOGRAFIC PRIVIND DEZVOLTAREA RURAL DURABIL A COMUNITĂȚILOR LOCALE	27
CAPITOLUL I. STUDII PRIVIND CONCEPTUL DE DEZVOLTARE RURAL DURABIL	28
1.1 DEZVOLTAREA RURAL DURABIL : CONCEPTE, RELAȚII, INTERDEPENDENȚE	28
1.1.1 Definierea dezvoltării rurale durabile în raport cu definiția ruralului și a spațiului rural.....	28
1.1.2 Funcțiile dezvoltării rurale durabile	31
1.1.3 Procesul de dezvoltare rural durabil : dimensiuni, obiective, activități	34
1.2 CALITATEA VIEȚII ÎN SPAȚIUL RURAL: CONCEPT, INDICATORI.....	35
1.2.1 Conceptul de calitate a vieții.....	35
1.2.2 Indicatorii calității vieții în spațiul rural.....	37
1.2.3 Conceptul de servicii: caracteristici, indicatori, manifestări	40
1.3 PROBLEME CHEIE CU CARE SE CONFRUNTĂ SPAȚIUL RURAL ROMÂNESC .43	
1.3.1 Caracteristici ale spațiului rural românesc	43
1.3.2 Calitatea vieții în spațiul rural românesc: caracteristici socio-economice	45
CAPITOLUL II. CERCETĂRI PRIVIND INFLUENȚELE MEDIULUI LOCAL ASUPRA PROCESULUI DE DEZVOLTARE RURAL DURABIL	49
2.1 FENOMENUL DE RURBANIZARE: CONCEPT, CARACTERISTICI	49
2.1.1 Conceptul de rurbanizare a spațiului rural.....	49
2.1.2 Influențele fenomenului de rurbanizare.....	51
2.1.3 Procesul de dezvoltare rural durabil : niveluri, factori de influență, interacțiuni	56
2.1.4 Rurbanizarea în Regiunea Wallonia, Belgia.....	58
2.2 ANTREPRENORIATUL RURAL: CONCEPT, CARACTERISTICI	61
2.2.1 Conceptul de antreprenoriat rural	61
2.2.2 Caracteristici ale antreprenoriatului rural	62
2.2.3 Antreprenoriatul rural în Regiunea Wallonia din Belgia.....	67
PARTEA A II-A. CERCETĂRI PROPRII, REZULTATE ȘI INTERPRETAREA LOR...	70
CAPITOLUL III. SCOPUL, OBIECTIVELE ȘI METODA DE CERCETARE	71
3.1 SCOPUL ȘI OBIECTIVELE URMIȚATE	71
3.2 METODA DE CERCETARE	73
CAPITOLUL IV. ANALIZA MEDIULUI LOCAL AL COMUNEI BELCEȚI, JUDEȚUL IAȘI	90

4.1	STUDIUL GEOGRAFIC ASUPRA DEPRESIUNII JIJIA-BAHLUI.....	90
4.2	STUDIUL CONDIȚIILOR NATURALE DIN COMUNA BELCEȚI.....	106
4.2.1	Așezarea geografică și administrativ	106
4.2.2	Relieful și geologia	107
4.2.3	Clima și solurile.....	108
4.2.4	Hidrografia.....	110
4.2.5	Flora și fauna	110
4.3	ELEMENTE DE IDENTITATE LOCAL	112
4.3.1	Repere istorice.....	112
4.3.2	Identitatea culturală, cultele și petrecerea timpului liber.....	113
4.3.3	Societatea civilă în viața comunitară	114
4.4	ELEMENTE ECONOMICE, SOCIALE ȘI DE MEDIU	114
4.4.1	Tendințele în dezvoltarea populației.....	114
4.4.2	Nivelul de dezvoltare al infrastructurii	115

CAPITOLUL V. ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE A COMUNEI BELCEȚI, JUDEȚUL IAȘI.....122

5.1	INTRODUCEREA ÎN REALIZAREA ANALIZEI NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE	122
5.2	ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL SOCIAL	123
5.3	ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL ECONOMIC	130
5.4	ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL URBANISM	136
5.5	ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL MEDIUL ÎNCONJURĂTOR	139
5.6	ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL INFRASTRUCTURĂ	143

CAPITOLUL VI. ANALIZA LEGĂTURILOR RURAL-URBAN ȘI A EFECTULUI DE RURBANIZARE ASUPRA DEZVOLTĂRII SOCIO-ECONOMICE A COMUNITĂȚII LOCALE - COMUNA BELCEȚI, JUDEȚUL IAȘI.....148

6.1	DETERMINAREA LEGĂTURILOR RURAL-URBAN EXISTENTE ȘI A EFECTULUI RURBANIZĂRII PE PLAN LOCAL	148
6.1.1	Analiza indicatorului de perifericitate.....	148
6.1.2	Analiza indicatorului distanță-timp	150
6.1.2.1	Accesul la învățământ secundar superior.....	150
6.1.2.2	Accesul la servicii medicale prin spitale generale	151
6.1.2.3	Accesul la supermarket-uri.....	151
6.1.2.4	Accesul la stații de gară (cu un flux de pasageri peste 5000 persoane/zi).....	152
6.1.2.5	Accesul la aeroport (național/internațional).....	152

CAPITOLUL VII. SCENARIUL PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ DURABILĂ A COMUNITĂȚII LOCALE - COMUNA BELCEȚI, JUDEȚUL IAȘI.....159

7.1	CONCEPTUL DE SCENARIU DE DEZVOLTARE	159
7.2	SCENARIUL PESIMIST.....	160
7.3	SCENARIUL OPTIMIST	161
7.4	SCENARIUL REALIST	162
7.5	VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE STRATEGICE ÎN CADRUL SCENARIULUI REALIST	164

7.6 FUNDAMENTAREA VIZIUNII DE DEZVOLTARE A COMUNEI BELCE TI PE BAZA ANCHETEI DE OPINIE..... 176

7.6.1 Fundamentarea viziunii de dezvoltare a comunei Belce ti pe baza anchetei de opiniei în rândul instituțiilor publice..... 176

7.6.1.1	Capacitatea financiar	178
7.6.1.2	Capacitate administrativ	178
7.6.1.3	Cadrul instituțional	179
7.6.1.4	Cadrul social	180
7.6.1.5	Resurse umane	181
7.6.1.6	Eficiență economică	182
7.6.1.7	Piața muncii	183
7.6.1.8	Practici de management	183
7.6.1.9	Valori și atitudini	185
7.6.1.10	Infrastructura rutieră	185
7.6.1.11	Infrastructura tehnico-edilitară	186
7.6.1.12	Infrastructura energetică	186
7.6.1.13	Infrastructura de telecomunicații	187
7.6.1.14	Infrastructura de susținere a afacerilor	187
7.6.1.15	Sănătate	188
7.6.1.16	Educație	188

7.6.2 Fundamentarea viziunii de dezvoltare a comunei Belce ti pe baza anchetei de opiniei în rândul populației..... 189

7.6.2.1	Capacitatea administrativă	190
7.6.2.2	Cadrul instituțional	191
7.6.2.3	Cadrul social	191
7.6.2.4	Eficiență economică	192
7.6.2.5	Practici de management	193
7.6.2.6	Valori și atitudini	194
7.6.2.7	Infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și energetică	194
7.6.2.8	Infrastructura de telecomunicații	195
7.6.2.9	Sănătate	196
7.6.2.10	Educație	196
7.6.2.11	Evoluția nivelului de trai	197
7.6.2.12	Evoluția veniturilor	198
7.6.2.13	Evoluția prețurilor	198
7.6.2.14	Evoluția calității vieții	199

CAPITOLUL VIII. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI 200

8.1	CONCLUZII	200
8.2	RECOMANDĂRI	204

BIBLIOGRAFIE 210

CONTENTS

CONTENTS..... 7

ABSTRACT 16

INTRODUCTION 24

FIRST PART. BIBLIOGRAPHIC STUDIU REGARDING THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT OF LOCAL COMMUNITIES..... 27

CHAPTER I. STUDIES REGARDING THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT CONCEPT 28

1.1 SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT: CONCEPTS, RELATIONS, INTERLINKS 28

 1.1.1 *Defining sustainable rural development in report to the definition of rurality of that of rural space.* 28

 1.1.2 *The functions of sustainable rural development.*..... 31

 1.1.3 *The sustainable rural development process: dimensions, objectives, activities* 34

1.2 THE QUALITY OF LIFE IN THE RURAL SPACE: CONCEPT, INDICATORS.. 35

 1.2.1 *The concept of quality of life* 35

 1.2.2 *Indicators for the quality of life in the rural space*..... 37

 1.2.3 *The poverty concept: characteristics, indicators, manifestations* 40

1.3 KEY PROBLEMS IN THE ROMANIAN RURAL ENVIRONMENT..... 43

 1.3.1 *Characteristics of the Romanian rural environment* 3

 1.3.2 *The quality of life in the Romanian rural space: socio-economic characteristics* 45

CHAPTER II. RESEARCH REGARDING LOCAL ENVIRONMENT INFLUENCES ON THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT PROCESS 49

2.1 THE RURBANIZATION PHENOMENON: CONCEPT, CHARACTERISTICS 49

 2.1.1 *The rurbanization concept of the rural space*..... 49

 2.1.2 *Influences of the rurbanization phenomenon* 51

 2.1.3 *The sustainable rural development process: levels, influence factors, interactions*..... 56

 2.1.4 *Rurbanization in the Wallonie Region of Belgium* 58

2.2 RURAL ENTREPRENEURSHIP: CONCEPT, CHARACTERISTICS..... 61

 2.2.1 *The rural entrepreneurship concept*..... 61

 2.2.2 *Characteristics of rural entrepreneurship*..... 62

 2.2.3 *Rural entrepreneurship in the Wallonie Region of Belgium*..... 67

PART II. OWN RESEARCHES, RESULTS AND THEIR INTERPRETATION..... 70

CHAPTER III. PURPOSE, OBJECTIVE AND RESEARCH METHOD..... 71

3.1 PURPOSE AND OBJECTIVES FOLLOWED 71

3.2 RESEARCH METHOD 73

CHAPTER IV. LOCAL ENVIRONMENT ANALYSIS OF BELCESTI COMMUNE, IASI COUNTY..... 90

4.1 GEOGRAPHIC STUDY OF THE JIJIA-BAHLUI DEPRESSION..... 90

4.2 STUDY OF NATURAL CONDITIONS IN BELCESTI COMMUNE 106

 4.2.1 *Geographic and administrative placement*..... 106

 4.2.2 *Relief and geology* 107

 4.2.3 *Climate and soils* 108

 4.2.4 *Hidrography* 110

 4.2.5 *Flora and fauna*..... 110

4.3 LOCAL IDENTITTY ELEMENTS..... 112

 4.3.1 *Historic landmarks* 112

 4.3.2 *Cultural identity, cults and spending free time* 113

 4.3.3 *Civil society in community life*..... 114

4.4 ECONOMIC, SOCIAL AND ENVIRONMENTAL ELEMENTS 114

 4.4.1 *Tendencies in opulation development*..... 114

 4.4.2 *Infrastructure development level*..... 115

CHAPTER V. NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL OF BELCESTI COMMUNE, IASI COUNTY 122

5.1 INTRODUCTION IN REALIZING THE NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS 122

5.2 THE NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS FOR THE SOCIAL DOMAIN 123

5.3 THE NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS FOR THE ECONOMIC DOMAIN 130

5.4 THE NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS FOR THE URBANISM DOMAIN 136

5.5 THE NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS FOR THE ENVIRONMENT DOMAIN 139

5.6 THE NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS FOR THE INFRASTRUCTURE DOMAIN 143

CHAPTER VI. THE ANALYSIS OF RURAL-URBAN LINKAGES AND OF THE EFFECT OF RURBANIZATION ONF THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE LOCAL COMMUNITY - BELCESTI COMMUNE, IASI COUNTY..... 148

6.1 DETERMINING EXISTING RURAL-URBAN LINKAGES AND OF THE RURBANIZATION EFFECT AT LOCAL LEVEL 148

 6.1.1 *The analysis of the periphality index*..... 148

 6.1.2 *The analysis of the distance-time index* 150

 6.1.2.1 *Access to higher secondary education*..... 150

 6.1.2.2 *Access to medical services through general hospitals* 151

 6.1.2.3 *Access to supermarkets* 151

 6.1.2.4 *Access to train stations (with a passenger flow of over 5000 persons/day)*..... 152

 6.1.2.5 *Access to aeroport (national/international)*..... 152

CHAPTER VII. SCENARIOS FOR THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT OF THE LOCAL COMMUNITY - BELCESTI COMMUNE, IASI COUNTY 159

7.1 THE CONCEPT OF DEVELOPMENT SCENARIO 159

7.2 PESIMISTIC SCENARIO 160

7.3 OPTIMISTIC SCENARIO 161

7.4 REALISTIC SCENARIO 162

7.5 VISION AND STRATEGIC OBJECTIVES IN THE REALISTIC SCENARIO..... 164

7.6 GROUNDING THE DEVELOPMENT VISION OF BELCESTI COMMUNE ON OPINIONS SURVEY 176

7.6.1 Grounding the development vision of Belcesti commune on opinions survey inside public institutions. 176

7.6.1.1	Financial capacity	178
7.6.1.2	Administrative capacity	178
7.6.1.3	Institutional framework	179
7.6.1.4	Social framework	180
7.6.1.5	Human resources	181
7.6.1.6	Economic efficiency	182
7.6.1.7	Work market	183
7.6.1.8	Management practices	183
7.6.1.9	Values and attitudes	185
7.6.1.10	Road infrastructure	185
7.6.1.11	Technico-edilitary infrastructure	186
7.6.1.12	Energy infrastructure	186
7.6.1.13	Telecommunications infrastructure	187
7.6.1.14	Business support infrastructure	187
7.6.1.15	Health	188
7.6.1.16	Education	188
<i>7.6.2 Grounding the development vision of Belcesti commune on opinions survey inside the population.....</i>		<i>189</i>
7.6.2.1	Administrative capacity	190
7.6.2.2	Institutional framework	191
7.6.2.3	Social framework	191
7.6.2.4	Economic efficiency	192
7.6.2.5	Management practices	193
7.6.2.6	Values and attitudes	194
7.6.2.7	Road, technico-edilitary and energy infrastructure	194
7.6.2.8	Telecommunications infrastructure	195
7.6.2.9	Health	196
7.6.2.10	Education	196
7.6.2.11	The evolution of the standard of living	197
7.6.2.12	The evolution of incomes	198
7.6.2.13	The evolution of prices	198
7.6.2.14	The evolution of the quality of life	199

CHAPTER VIII. CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS 205

8.1	CONCLUSIONS	205
8.2	RECOMMENDATIONS	209

BIBLIOGRAPHY 210

REZUMAT

Lucrarea abordează una din cele mai actuale și importante probleme cu care se confruntă spațiul rural românesc, a cărei studiere este absolut necesară pentru performanța uniformă a diferitelor tipuri de activități socio-economice la nivelul comunităților rurale, și anume **dezvoltarea rurală durabilă**.

Motivația realizării tezei de doctorat o constituie relevarea importanței științifice și practice a rolului pe care un proces formal de management strategic îl are în dezvoltarea rurală durabilă și de înțelegerea la nivelul comunităților rurale atât din punct de vedere al opțiunilor de dezvoltare ale acestora cât și în ansamblul acestei misiuni.

Deosebit de importante pentru managementul strategic al dezvoltării rurale durabile sunt analiza legăturilor existente între comunitățile rurale și centrele urbane și evaluarea acestora deoarece, prin specificul acestui domeniu de activitate, ambele constituie medii care pot influența cu ușurință dezvoltarea la nivel individual și societal al unei comunități în cazul inexistenței unui mod de exploatare a acestora. Devine astfel necesară implementarea conceptului de management strategic al cărui rol este de gestionare și evaluare a fenomenului menționat anterior. Din acest punct de vedere, managementul strategic poate fi definit ca un ansamblu de activități riguros stabilite și organizate care, pornind de la condițiile existente la nivel local și obiectivele stabilite de către autoritățile publice locale, analizează nevoile și potențialul de dezvoltare a comunității rurale într-o viziune de dezvoltare, în vederea filtrării și minimizării efectelor negative ale legăturilor rural-urban.

Prin alegerea temei **“Studii privind perfecționarea managementului strategic în dezvoltarea rurală durabilă din Depresiunea Jijia-Bahlui”**, am urmărit să supun atenției o problemă prin a cărei înțelegere se pot explica cauzele succesului sau insuccesului socio-economic al comunităților rurale. Alegerea temei de cercetare privind studiul managementului strategic în dezvoltarea rurală durabilă poate fi justificată prin interesul din ce în ce mai ridicat manifestat la nivelul mediului public prin intermediul dezvoltării unor politici de susținere a

dezvoltării rurale și spațiului rural.

Principiul de bază al tezei de doctorat îl constituie oferirea unui cadru conceptual pentru analiza și identificarea nevoilor și potențialului de dezvoltare a comunităților rurale care stau la baza procesului strategic.

Cuvintele cheie ale lucrării fac referire la: *strategie, rural, urban, rurbanizare, legături rural-urban, management strategic, dezvoltare, spațiul rural, mediul rural, ruralitate, calitate a vieții, comunitate, locuitor, decizie, proces decizional, factor de decizie, nevoi, potențial.*

Sinteza principalilor rezultate ale tezei de doctorat

Partea I a lucrării, „STUDIUL BIBLIOGRAFIC PRIVIND DEZVOLTAREA RURAL DURABIL A COMUNITĂȚILOR LOCALE” este alcătuită din 2 capitole ce surprind aspecte teoretice privind dezvoltarea rural durabil, rurbanizarea, calitatea vieții și managementul strategic.

Partea a-II-a, „CERCETĂRI PROPRII, REZULTATE ȘI INTERPRETAREA LOR”, este compusă din 6 capitole ce subliniază cercetările proprii efectuate asupra rezultatelor și interpretările aferente.

Primul capitol al tezei de doctorat „STUDII PRIVIND CONCEPTUL DE DEZVOLTARE RURAL DURABIL” este unul introductiv, explicativ, realizând o analiză generală a conceptelor de bază, specifice procesului de dezvoltare rural durabil în cadrul comunităților locale. În evoluția sa, *capitolul I* prezintă câteva aspecte de ordin teoretic privind dimensiunile dezvoltării rurale durabile, observând totodată funcțiile și interdependențele care se nasc la nivelul acesteia.

De asemenea, primul capitol se referă la evoluția și stadiul cunoașterii cu privire la problematica calității vieții. Analiza calității vieții în cadrul acestui capitol pornește de la prezentarea conceptului în diferite forme continuând cu manifestările sale sub forma conceptului de sursă. Totodată, sunt prezentați indicatorii ai calității vieții utilizați la nivel global, remarcându-se astfel o pluralitate a abordărilor nu doar în privința conceptului, ci și a practicilor fenomenului.

CAPITOLUL II – „CERCETĂRI PRIVIND INFLUENȚELE MEDIULUI LOCAL ASUPRA PROCESULUI DE DEZVOLTARE RURAL DURABIL” definește ideea că, la nivelul comunității locale, există influențe ale mediului intern și extern asupra dezvoltării socio-economice pe plan individual și societal. Exploatarea acestor influențe prin adoptarea unor strategii de către administrația publică locală în acest sens presupune identificarea și evaluarea

lor cu mare acuratețe, iar în sprijinul lor vine managementul strategic care devine un ghid indispensabil pentru administrarea unor situații critice în dezvoltarea socio-economică locală.

Importanța acestui capitol derivă din faptul că *managementul strategic*, ca instrument esențial în administrația publică locală, are drept scop eficientizarea procesului de dezvoltare locală, în vederea realizării obiectivelor stabilite cu eficiență maximă. Managementul strategic presupune stabilirea de către autoritățile publice locale a viziunii pe care sunt dispuse să o asume, precum și stabilirea concretă a obiectivelor strategice de dezvoltare în urma unei analize aprofundate a nevoilor existente la nivel local, precum și a potențialului individual și al societății.

De asemenea, a fost definită ruralizarea, fiind identificați factorii de decizie cheie la nivel local, cu accent pe reprezentanții instituțiilor publice cu rol în dezvoltarea și implementarea politicilor publice.

CAPITOLUL III „SCOPUL, OBIECTIVELE ȘI METODA DE CERCETARE” relevă scopul principal al lucrării. *Evaluarea nevoilor și potențialului de dezvoltare al comunităților rurale, precum și a interacțiunilor rural-urban constituie scopul principal al lucrării. Obiectivul general al tezei îl reprezintă identificarea și evaluarea nevoilor și potențialului de dezvoltare, precum și a interacțiunilor existente în comunitățile rurale și centrele urbane și adoptarea măsurilor adecvate pentru adaptarea acestora la specificul comunității locale. Obiectivul specific al lucrării rezidă în aplicarea procesului de management strategic în dezvoltarea rurală durabilă la nivelul comunei Belcești, prin prisma celor două componente: analiză în baza nevoilor și potențialului de dezvoltare a comunității rurale și managementul strategic prin intermediul legăturilor rural-urban și a fluxurilor rural-rural.*

Depășirea dificultăților de formulare a răspunsurilor la adresa problemelor comunităților rurale presupune adoptarea deciziilor privind modul de alocare a resurselor, optimizarea strategiilor de dezvoltare locală, precum și modalitățile de atragere la nivel local a fluxurilor pozitive rural-urban și rural-rural.

CAPITOLUL IV, intitulat „ANALIZA MEDIULUI LOCAL AL COMUNEI BELCEȘTI, JUDEȚUL IAȘI” prezintă câteva aspecte privind definirea mediului rural al Depresiunii Jijia-Bahlui, spațiul rural, resursele naturale, resursele umane, resursele economice, economia locală, performanțele, riscurile și realizările recente ale agriculturii, precum și piața agricolă a comunei Belcești.

În acest capitol a fost delimitată aria de cercetare, analiza fiind orientată spre studierea modului în care se efectuează managementul strategic la nivel local, principalele probleme ale dezvoltării locale, respectiv dezvoltarea infrastructurii, cultura și coeziunea socială.

CAPITOLUL V – „ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE A COMUNEI BELCEȘTI, JUDEȚUL IAȘI” este dedicat studiului de caz efectuat la nivelul

comunei Belce ti din jude ul Ia i. Comuna Belce ti corespunde cerin elor privind demararea unui demers tiin ific complex i riguros a a cum îl constituie lucrarea de fa .

Lucrarea ofer cadrul teoretico-metodologic necesar fundament rii tiin ifice i opera ionale a managementului strategic la nivelul comunei. Ra ionamentul care a fundamentat demersul realizat a necesitat, pe de o parte, identificarea conceptual a metodologiei necesar pentru evaluarea nevoilor i poten ialului de dezvoltare la nivelul comunit ii locale în cinci domenii de activitate dovedite de importan deosebit pentru comuna Belce ti.

Principiul care st la baza dezvolt rii comunei Belce ti este îmbun t irea continu a mediului local prin cre terea capacit ii administrative a autorit ilor publice locale, acestea încercând s ofere cet enilor încredere în procesul decizional.

Acest capitol este dedicat evalu rii nevoilor i poten ialului de dezvoltare a comunit ii prin intermediul metodei grupurilor de lucru ca r spus la riscul asociat discrepan elor de dezvoltare existente în acest moment în cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est. Strategiile generice de dezvoltare local existente la momentul actual la nivelul comunelor române ti depind de criteriile utilizate. În func ie de frecven a i impactul analizelor utilizate se pot alege ca m suri de r spus: prevenirea, evitarea i transferul deciziilor.

Un proces de management al dezvolt rii rurale durabile trebuie s constituie o component major oric rui proces de luare a deciziilor având un rol important în îndeplinirea obiectivelor prev zute la ini ierea sa.

Indicatorii prezenta i au o tendin relativ comun de evolu ie, interac iunile dintre domeniile de activitate i arile de expertiz ale acestora fiind factori de influen major .

CAPITOLUL VI – „ANALIZA LEG TURILOR RURAL-URBAN I A EFECTULUI DE RURBANIZARE ASUPRA DEZVOLT RII SOCIO-ECONOMICE A COMUNIT II LOCALE – COMUNA BELCE TI, JUDE UL IA I” prezint importan a evalu rii leg turii rural-rurban existente între comunit ile rurale i centrele urbane din imediata vecin tate.

Aceste interac iuni prezente la nivelul comunit ilor locale influen eaz atât individual, cât i societatea în ansamblu, impactul lor putând fi analizat prin diferite metode. Gradul de izolare al unei localit i este modalitatea cea mai direct de evaluare al acesteia, indicatorul de periferalitate i cel al distan ei-timp relevându-ne tipul de acces la diferite tipuri de servicii la nivel local, precum i nivelul interac iunii dintre comuna analizat i localit ile învecinate.

În cazul comunei Belce ti, indicatorul de periferalitate ne indic o valoare de 1.15 cu un grad sc zut spre mediu de interac iune cu ora ele imediat apropiate, respectiv Hârl u i Podu Iloaiei, fiind îns afectat din punct de vedere al accesului la servicii, precum ne arat analiza indicatorului distan -timp.

CAPITOLUL VII – „SCENARII PENTRU DEZVOLTAREA RURAL DURABIL A

COMUNITĂȚI LOCALE – COMUNA BELCEȚI, JUDEȚUL IAȘI rezumă rezultatele analizelor realizate, concepând, conform unor prognoze ale efectelor evoluției în trei direcții ale indicatorului de perifericitate și celui de distanță-timp, 3 scenarii de dezvoltare pentru comuna Belceți.

Existența unei astfel de prognoze presupune faptul că, datorită unei analize bine fundamentate, se pot concepe diferite viziuni de dezvoltare ale comunității rurale. În cadrul scenariului realist, această viziune prezintă cadrul de implicare al autorităților publice locale în diversificarea și creșterea economiei locale prin sprijinirea inițiativelor antreprenoriale de diferite feluri, domeniile-țintă fiind agricultura și turismul.

Aceste scenarii au fost fundamentate pe baza unor anchete de opinie realizate în rândul cetățenilor și a reprezentanților instituțiilor publice, opiniile acestora privind viziunea de dezvoltare a comunei Belceți putând influența decisiv direcția acesteia.

CAPITOLUL VIII – „CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI” reia ipotezele de la care am pornit, subliniind interpretările proprii și importanța lor la nivelul comunităților rurale.

Finalul lucrării se constituie într-un set de concluzii privind impactul procesului de management strategic în dezvoltarea rurală durabilă, evoluția unor indicatori socio-economici, ca rezultat a acțiunii sale în spațiul rural, precum și manifestarea diverselor componente ale acestuia (individ, grup de decizie, societate, mediu public, mediu privat etc.) la influențarea legăturilor rural-urban.

Concluziile vizează contribuția personală la soluționarea problemelor generate de procesul de dezvoltare rurală durabilă, indirect, de legăturile rural-urban, recurgând la utilizarea acestora prin filtrarea și recircularea sa în mod pozitiv.

BIBLIOGRAFIA – este compusă dintr-un număr de 79 de titluri din literatura națională, internațională, precum și documentare de pe internet.

ABSTRACT

This paper addresses one of the most current and important problem of the Romanian rural space, whose study is absolutely necessary for the uniformous performance of the different types of socio-economic activities at rural communities level, namely **sustainable rural development**.

The motivation behind this PhD thesis is constituted by the relevance of the scientific and practical importance of the role that a formal proces of strategic management in sustainable rural development holds at rural communities level both from their development options point of view and, also, in its whole.

Extremely important for the strategic management of sustainable rural development are the analysis of the linkages that exist between rural communities and urban centres and their evaluation because, through this areas` specificity, both constitute environments that can easily influence development at individual and society level in case a way of harnessing them doesn` exist. Thus, the implementation of the strategic management concept becomes necessary whose role is to manage and evaluate the previously mentioned phenomenon. From this point of view, strategic management can be defined as a set of rigurously established and organized activities which, starting from local existing conditions, analyze the needs and development potential of the rural community in a development vision in view of filtering and minimizing the negative effect of rural-urban linkages.

By choosing the *“Studies regarding the improvement of strategic management in sustainable rural development in the Jijia-Bahlui Depression”* theme I followed to highlight a problem by understanding which you can explain the causes of the socio-economic success or failure of rural communities. Choosing the research team regarding strategic management in sustainable rural development can be justified through the ever growing interest manifested at public level through the development of rural space and rural development support policies.

The main principle of the PhD thesis is constituted by offering a conceptual framework

for analyzing and identifying the needs and the development potential of rural communities that are the basis of the strategic process.

The key words of the paper are: *strategy, rural, urban, rurbanization, rural-urban lonkages, strategic management, development, rural space, rural environment, rurality, quality of life, community, inhabitant, decision, decision making process, decision factor, needs, potential.*

Synthesis of the main parts in the PhD thesis

First part, „*BIBLIOGRAPHIC STUDY REGARDING SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT OF LOCAL COMMUNITIES*” consists of 2 chapters that hold theoretical aspects regarding sustainable rural development, rurbanization, quality of life and strategic management.

Part II, „*OWN RESEARCHES, RESULTS AND THEIR INTERPRETATION*” is composed of 6 chapters that underline own ressearches carried out alongside the results and their interpretations.

The first chapter of the PhD thesis „*STUDIES REGARDING THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT CONCEPT*” is an introductory, explicatory one, realizing a general analysis of the basic concepts specific to the sustainable rural development process in local communities. In its evolution, *chapter I* presents a few theoretical aspects regarding the dimesions of sustainable rural development, also observing the functions and interdependencies that arrise at its level.

Also, the first chapter refers to the evolution and state of knowledge regarding quality of life. The quality of life analysis in this cahpte starts from presenting the concept in different forms, then continuing with its manifestations under the form of the poverty concept. Also, the quality of life indicators utilized at world level are presented, a plurality of approached being noticed not just in regards to concept, but also from the phenomenon practicality point of view.

CHAPTER II – „RESEARCH REGARDING LOCAL ENVIRONMENT INFLUENCES ON THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT PROCESS” defines the idea that, at local community level, there are influences of the internal and external environment on the socio-economic development on individual and society level. Harnessing these influences through adopting some strategies by the local public administration in this sense assmues the indetification and their evaluation with great accuracy and, in their support comes strategic management which becomes an indispensable guide for management critical situations in the local socio-economic development.

The importance of this chapter derives from the fact that *strategic management*, as an essential tool in local public administration, holds as a purpose to streamline the local development process in order to realize the set objectives with maximum efficiency. Strategic management implies the establishment by local public authorities of the vision that is willing to assume and, also, concrete establishing of the strategic development objectives following a deep analysis of locally existing needs, and, also, of the individual and society potential.

Also, ruralization has been defined, been identified key decision factors at local level, with a focus on public institutions representatives with a role in developing and implementing public policies.

CHAPTER III „PURPOSE, OBJECTIVES AND RESEARCH METHOD” reveals the main scientific purpose of the paper. *The needs and development potential of rural communities and, also, or rural-urban interactions evaluation* constitutes the main **scientific purpose** of the paper. *the main objective* of the thesis is represented by *the identification and evaluation and, also, of interactions that exist between rural communities and urban centres and adopting the adequate measures to adapt these to the specific of the local community. The specific objective* of the paper resides in applying the strategic management process in sustainable rural development at the Belcesti commune level through the prism of the two components: *analysis on the basis of the needs and development potential of the rural community and strategic management through rural-urban linkages and rural-rural flows.*

Overcoming the answers formulation difficulties assumes adopting decisions to the resources allocation method, optimizing local development strategies and, also, the ways of attracting at local level the positive rural-urban and rural-rural flows.

CHAPTER IV, named „THE ANALYSIS OF THE BELCESTI COMMUNE LOCAL ENVIRONMENT” presents a few aspects regarding the definition of the Jijia-Bahlui Depression rural environment, natural resources, human resources, economic resources, local economy, performances, risks and recent accomplishments of agriculture and, also, the agriculture market of Belcesti commune.

In this chapter the research area has been delimited, the analysis being oriented towards studying the way in which strategic management is done at local level, the main problems of local development, respectively infrastructure development, cultura and social cohesion.

CHAPTER V – „THE NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS F BELCESTI COMMUNE, IASI COUNTY” is dedicated to the case study done in Belcesti commune, Iasi county. Belcesti commune corresponds to the demands regarding a complex and rigorous approach as constituted by the present paper.

The paper offers the theoretical-methodological framework necessary to the scientific and

operational substantiation of the strategic management at commune level. The reasoning that substantiated this approach needed, on one side, the conceptual identification of the necessary methodology for evaluating the needs and development potential at local community level in five areas of activity proven of special importance for Belcesti commune.

The principle that stands at the basis of the Belcesti commune development is the continuous improvement of the local environment through the growth of the administrative capacity of the local public authorities, these trying to give citizens trust in the decision making process.

This chapter is dedicated to the evaluation of the needs and development potential of the community through the working groups methods as a response to the risk associated to the existing development discrepancies at this time in the North-East Development Region. The general local development strategies that presently exist in Romanian communes depend on the criterias used. Depending on the frequency and impact of the utilized analysis you can choose as response measures between prevention, avoidance and decisions transfer.

A sustainable rural development process must constitute a major component of any decision making process having an important role in accomplishing foreseen at its initiation.

The presented indicators have a relative common evolution tendency, the interactions between areas of activities and their areas of expertise being major influence factor.

CHAPTER VI – „THE ANALYSIS OF RURAL-URBAN LINKAGES AND OF THE RURBANIZATION EFFECT ON THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE LOCAL COMMUNITY – BELCESTI COMMUNE, IASI COUNTY” presents the importance of evaluating the existing rural-urban linkage between rural communities and neighbouring urban centers.

These interactions present at local communities level influence both the individual and society in general, their impact being analyzed through different methods. The isolation degree of a locality is the most direct way to evaluate it, the peripherality index and the distance-time one revealing the type of access to different types of services at local level and, also, the level of interaction between the analyzed commune and the surrounding localities.

In the case of Belcesti commune, the peripherality index has a value of 1.15 with a low to average degree of interaction with surrounding cities, respectively Harlau and Podu Iloaiei, being instead affected from an access to services point of view as the distance-time index analysis shows us.

CHAPTER VII – „SCENARIOS FOR THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT OF THE LOCA COMMUNITY – BELCESTI COMMUNE, IASI COUNTY” summarizes the results of the realized analysis, conceiving, according to some prognosis of the effect of the evolution in three directions of the peripherality and distance-time indexes, 3 development scenarios for

Belcești commune.

The existence of such a prognosis reveals the fact that, due to a well substantiated analysis, different development visions of the rural community can be realized. In the realistic scenario, this vision present the implication framework of local public authorities in the diversification and growth of the local economy by supporting entrepreneurial initiatives of different types, key areas being agriculture and tourism.

These scenarios were substantiated on the basis of opinions survey done on citizens and public institutions representatives, their opinions regarding the development visions of Belcești commune being able to influence decisively its direction.

CAPITOLUL VIII – „CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS” resumes the hyphoteses from which we started, underlining own interpretations and their importance at rural community level.

The end of the paper is constituted in a set of conclusiond regarding the impact of the strategic management process in sustainable rural development, the evolution of some socio-economic indicators, as a result of its action in the rural space and, also, the manifestation of different components of this (individual, decision group, society, public environment, private environment etc.) to the influence of rural-urban linkages.

The conclusions set out the personal contribution to solutioning problems generated by the sustainable rural development process and, indirectly, by rural-urban linkages, resorting to their utilization through filtering and recirculation in a positive manner.

BIBLIOGRAPHY – is composed from a number of 79 titles from the national and international literature and, also, from Internet research.

INTRODUCERE

*Motto : “Schimbarea nu e o destina ie, precum speran a nu e o strategie.”
Rudolph Giuliani*

Odat cu accesarea în Uniunea European la 1 ianuarie 2007, mediul rural românesc a fost supus unei multitudini de schimb ri din punct de vedere legislativ care veneau dup o perioad în care reorganizarea fostului sector agricol de stat a e uat, dovedindu-se faptul c România, în prezent, nu poate furniza suficiente produse agricole pentru a acoperi necesarul de consum al popula iei. Schimb rile la nivelul spa iului rural au fost menite s diminueze discrepan ele înregistrate la nivel jude ean între localit ile rurale i cele urbane, precum i diferen ele întâlnite între noi înfiin atele Regiuni de Dezvoltare ale României.

Prin intermediul unor instrumente legislative la nivel na ional i european, s-a încercat utilizarea influen elor pe care centrele urbane le exercit direct i indirect asupra localit ilor rurale prin intermediul fluxurilor socio-economice. Astfel, a fost creat la nivelul Programului Na ional de Dezvoltare Rural i al Planului Na ional Strategic o serie de m suri menite s asigure dezvoltarea uniform a mediului rural românesc prin intermediul activ rii leg turilor rural-urban prezente la diferite niveluri ale societ ii române ti.

Pornind de la aceste aspecte, consider c este necesar studiul dezvolt rii rurale durabile la nivelul colectivit ilor locale i, respectiv, cel al politicilor publice care influen eaz în mod tranzitoriu dezvoltarea socio-economic a spa iului rural. Transformarea mediului rural într-un spa iu activ din punct de vedere socio-economic trebuie s fie realizat prin intermediul focaliz rii ac iunilor factorilor de decizie locali asupra procesului strategic de dezvoltare durabil a acestuia.

Atunci când se afirm în mod eronat c mediul rural nu joac un rol important în dezvoltarea economic a unei regiuni, respectiv a rii, se sus ine faptul c mediul rural nu este productiv, fiind doar un furnizor de for de munc i materii prime în cazul agriculturii, respectiv importator net de produse finite. Când, totu i, i se recunoa te un rol în cadrul

economiei naționale, acesta este bazat strict pe funcția mediului rural de producător de bunuri agricole, respectiv de încadrare în limitele sale a sectorului primar al economiei naționale.

Importanța mediului rural în România reiese din funcțiile socio-economice pe care le are. Astfel, spațiul rural românesc, cu o întindere de 59.3% - regiuni predominant rurale conform clasificării Comisiei Europene, este considerat principalul furnizor de hrană pentru populația României și, totodată, oferă o valoare adăugată întregii economii naționale, creând locuri de muncă atât în industriile situate în amonte de aceasta, cât și în aval. Fiind un mare consumator de resurse și factori de producție, spațiul rural participă activ la circuitul economic național, activând o serie de verigi ale acestuia.

La nivelul colectivităților locale, procesul de dezvoltare rurală durabilă este văzut ca unul de integrare a comunității în contextul multitudinii de programe aplicate odată cu aderarea României la Uniunea Europeană. Privit mai mult ca o obligație a autorităților locale decât ca o necesitate a comunității, nevoia de dezvoltare a procesului de management strategic la nivel local întâmpină dificultăți din cauza reticenței locuitorilor rurali la schimbare, această fiind rezistență la inovație în domeniul politicilor publice, respectiv la introducerea unor noi perspective de dezvoltare la nivel local.

Justificarea integrării individului, ca unitate decizională în mediul rural, nu apare în acest moment deoarece, la nivel unitar, sentimentul apartenenței la o anumită comunitate este influențat de o multitudine de factori care nu pot fi controlați, precum cei religioși, istorici, socio-profesionali, familiali. Dicționarul Oxford definește integrarea ca fiind „*combinarea părților într-un întreg*”, iar, din punct de vedere etimologic, cuvântul reprezintă unirea tuturor părților componente. Tot dicționarul Oxford ne prezintă uniunea ca „*acțiunea combinării unor părți componente, în special într-un context politic*”. Luând în considerare aceste aspecte, putem conchide că unitatea de decizie care trebuie implicată în procesul strategic la nivelul colectivităților locale este grupul de decizie organizat pe principii obiective, înădăncănt de interesele comunității în acel moment. Grupurile de decizie trebuie să definească atribuțiile autorităților publice locale direcția de dezvoltare a comunității având în vedere efectele pe care le doresc, nevoile cetățenilor ca indivizi și ale comunității ca un întreg.

Dezvoltarea rurală durabilă a stârnit rumoare în ultimii ani, aceasta fiind percepută, la începutul anilor 90, ca o simplă anexă agriculturii, realizându-se activități cu caracter social în cadrul comunităților rurale ca parte a unor strategii economice. Odată cu definirea proceselor de dezvoltare locală s-a analizat și procesul de dezvoltare al comunităților rurale. Politica multicriterială dusă la nivelul acestora, care presupunea stabilirea unei multitudini de factori economici, sociali, geografici, naturali, demografici în cadrul procesului de dezvoltare locală a

indus ideea că, la nivelul acestora, acțiunea este mult mai focusată, desfășurându-se multistadial, fiind afectată, totodată, mult mai puternic de interacțiunea cu mediul extern.

Premisa teoretică a tezei de doctorat, intitulată *„Studii privind perfecționarea managementului strategic în dezvoltarea rurală durabilă din Depresiunea Jijia-Bahlui”*, realizată sub îndrumarea distinsului Prof.univ.dr. Ion Valeriu Ciurea, are la bază convingerea că spațiul rural este considerat în mod unanim un sistem dinamic și deschis care interacționează permanent cu numeroși factori din mediul intern și din cel extern, factori care îl influențează determinant. Teza îi propune să caute și să identifice nevoile și potențialul de dezvoltare a comunităților rurale care pot sta la baza procesului strategic de dezvoltare rurală durabilă.

Schimbările ce au loc în acest moment în structura Politicii Agricole Comune și, implicit, în structura Programelor Naționale de Dezvoltare Rurală și ale celorlalte politici publice ce produc efecte în acest domeniu se îndreaptă spre definirea necesității procesului strategic în dezvoltarea rurală durabilă și rolul comunității locale în acesta. Astfel, comunitatea locală, implicit cetățenii, va avea un rol mult mai important în stabilirea direcției spre care trebuie să fie îndreptate eforturile de dezvoltare ale societății în care acțiunea iese.

Prin finalizarea acestei lucrări se deschid noi direcții de cercetare, iar rezultatul tezei se dorește a fi o completare a literaturii economice, politice și sociale din România și să constituie un ghid în domeniul dezvoltării comunităților locale.

Doresc să exprim respectul și prețuirea pentru conducătorul științific, domnul Prof.univ.dr. Ion Valeriu CIUREA pentru sprijinul acordat, pentru îndrumarea permanentă și încrederea dovedită pe parcursul elaborării și finalizării tezei de doctorat.

Doresc să aduc sincere mulțumiri conducerii Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară și Facultății de Agricultură, domnului Rector, Prof.univ.dr. Gerard JIȚREANU, domnului Prorector, Prof.univ.dr. Vasile VÎNTU și domnului Decan, Prof.univ.dr. Constantin LEONTE, pentru sprijinul, în elegerea acordată și pentru continua stimulare în definitivarea tezei.

Baza acestui studiu a fost făcută în cadrul Departamentului de Agroconomie, dorind să aduc pe această cale mulțumiri colectivului de înalt nivel științific, pentru sfaturile, sugestiile, recomandările și completările științifice competente.

INTRODUCTION

Motto: *“Change is not a destination, just as hope is not a strategy”*

Rudolph Giuliani

With the accession to European Union on January 01st 2007, the Romanian rural environment was subjected to a multitude of changes from a legislative point of view that came after a period in which the reorganization of the ex-agricultural sector failed, proving that Romanian, presently, cannot supply enough agricultural products to cover the population consumption needs. Changes at rural space level were meant to diminish the discrepancies registered at county level between rural and urban localities and, also, the difference between the newly formed Romanian Development Regions.

Through national and European legislative instruments, it has been tried utilizing the influences that urban centers exert directly and indirectly on rural localities through socio-economic flows. Thus, at the level of the National Rural Development Programme and at that of the Strategic National Plan it was created a set of measures meant to ensure the uniform development of the Romanian rural environment through the activation of rural-urban linkages present at different levels of Romanian society.

Starting from these aspects, I consider that the study of sustainable rural development at local collectivities level is necessary and, respectively, that of public policies transiently influences the socio-economic development of the rural space. The transformation of the rural environment into an active space from a socio-economic point of view must be realized by focalizing the actions of local decision makers on its sustainable development strategic process.

When its declared in error that the rural environment in the economic development of a region, respectively of a country, it is argued that the rural environment isn't productive, being just a work force and raw materials supplier in the case of agriculture, respectively net importer of finished products. When, although, its role in the national economy is recognized, this is

strictly based on the rural environment function of agricultural products producer, respectively of bordering within its limits of the primary sector of the national economy.

The importance of the Romanian rural environment comes from its socio-economic functions. Thus, the Romanian rural space, with 59.3% predominantly rural regions according to the European Commission classification, is considered to be the main food supplied for the Romanian population and, also, offering an added value to the entire national economy, creating jobs for both the industries upstream and downstream from it. Being a big consumer of resources and production factors, the rural space participates actively to the national economic circuit, activating a series of its links.

At the level of local collectivities, the sustainable rural development process is seen as one of integrating the community in the context of the multitude of programmes that appeared at the time of Romania`s accession to the European Union. Seen more as an obligation of local authorities than as a necessity of the community, the need of developing the strategic management process at local level meets difficulties because of the reticence of rural inhabitants, these being resistant to innovation in the area of public policies, respectively to introducing new perspectives at local level.

The justification of integrating the individual as a decision making unit in the rural environment doesn`t appear at this time because, at unit level, the feeling of belonging to a certain community is influenced by a multitude of factors that cannot be controlled such as religious factors, historical, socio-professional, familial. The Oxford Dictionary defines integration as „combining pieces into a whole” and, from an etymological point of view, the word represents joining all the components. Also the Oxford Dictionary presents union as „the action of combining the components, especially in a political context”. Taking into consideration these aspects, we can conclude that the decision unit that must be involved in the strategic process at local collectivity level is the decision group organized on objective principles, taking into account the community`s interests at that time. The decision groups must define alongside local public authorities the community development direction considering the effect they want, the citizens` needs as individuals and those of the community as a whole.

Sustainable rural development sparked uproar in the past years, this, in the beginning of the `90 being perceived as a simple annex of agriculture, activities with a social character being realized inside the rural communities as a part of some economic strategies. Starting with the definition of local development processes, the rural communities` development process has also been analyzed. The multicriterial policy lead at their level that assumed handling a multitude of economic, social, geographic, natural, demographic factors in the local development process

induced the idea that, at their level, the action is more focused, unfolding in a multistage manner, being affected, also, much stronger by the interaction with the external environment.

The theoretical premise of the PhD thesis, called „*Studies regarding the improvement of strategic management in sustainable rural development in the Jijia-Bahlui Depression*”, realized under the guidance of the esteemed Prof. PhD Ion Valeriu Ciurea, starts with the base conviction that the rural space is unanimously considered a dynamic and open system that permanently interacts with several factors from the internal and external environment, factors that are influencing him decisively. The thesis proposes to search and identify the needs and development potential of rural communities that can stay at the basis of the sustainable rural development strategic process.

The changes that are taking place right now in the structure of the Common Agricultural Policy and, thus, in the structure of National Rural Development Programmes and other public policies that produce effects in this field are heading towards defining the necessity of the strategic management process in sustainable rural development and the role of the local community in it. Thus, the local community, implicitly the citizens, will play a more important role in establishing the direction in which they must head the development efforts of the society in which they live in.

Through the completion of this thesis new research opportunities are revealed, and the outcome of the thesis is wished to be a completion of the economic, political and social literature in Romania and to become a guide in the field of local communities development.

I wish to express the respect and appreciation for scientific leader, *Prof.PhD. Ion Valeriu CIUREA* for its support, for permanent guidance and confidence demonstrated during the preparation and completion of the doctoral thesis.

I sincerely wish to thank the management of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine and Faculty of Agriculture, Mr. Rector, Prof.PhD Gerard JITAREANU, Mr. Pro-rector, Prof.PhD Vasile VINTU and Mr. Dean, Prof.PhD Constantin LEONTE for the support, understanding and continuous stimulation in finalizing the thesis.

The basis of this study was done in the Department of Agroecology, and this way I wish to thank the high level scientific staff, for advice, suggestions, recommendations and competent scientific additions.

PARTEA I

STUDIU BIBLIOGRAFIC PRIVIND DEZVOLTAREA RURAL

DURABIL A COMUNITILOR LOCALE

FIRST PART

BIBLIOGRAPHIC STUDY REGARDING SUSTAINABLE

RURAL DEVELOPMENT OF LOCAL COMMUNITIES

CAPITOLUL I

STUDII PRIVIND CONCEPTUL DE DEZVOLTARE RURAL DURABIL

CHAPTER I

STUDIES REGARDING THE CONCEPT OF SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT

1.1. DEZVOLTAREA RURAL DURABIL – CONCEPTE, RELAȚII, INTERDEPENDENȚE

1.1.1. Definirea dezvoltării rurale durabile în raport cu definirea ruralului și a spațiului rural

Conceptul de dezvoltare rural durabil a apărut la sfârșitul anilor 1960, odată cu conștientizarea nevoii de introducere a unor noi norme de dezvoltare teritorială a localităților rurale și îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor spațiului rural care să fie în concordanță cu noua legislație privind protecția mediului ambiant.

Pentru a putea defini dezvoltarea rural durabil este necesar definirea ruralului și a spațiului rural.

Badouin (1971), în cursul s u de economie rural , define te spa iul rural în opozi ie cu cel urban, desemnând prin acest concept „zone caracterizate printr-o populare de o densitate relativ slabă i prin preponderen a activită ilor agricole”. Luând în considerare faptul c spa iul rural nu este un ansamblu omogen, în opozi ie cu spa iul urban, se pot observa câteva caracteristici:

- ✓ nu suport aglomer ri sau concentr ri de oameni;
- ✓ în interiorul spa iului rural, aglomer rile sunt limitate la dimensiunile satului;
- ✓ spa iul rural se preteaz pentru activit i de tip agricol.

Ruralul poate fi definit de asemenea în opozi ie cu urbanul. Din punct de vedere demografic, Organiza ia Na iunilor Unite a elaborat un set de criterii de definire a dimensiunilor localit ilor urbane i rurale inând cont de dimensiunile acestora la nivel mondial. Astfel, ONU a propus urm toarea clasificare:

A. *Localit i cu popula ie aglomerată, sau a ora elor - care cuprind:*

- cel pu in 12.500.000 locuitori – super conurba ii;
- cel pu in 2.000.000 locuitori - ora e plurimilionare;
- cel pu in 500.000 locuitori - ora e foarte mari;
- cel pu in 20.000 locuitori - popula ie aglomerată;

B. *Localit i cuprinzând popula ia ora elor mici i mijlocii i popula ia rurală - care cuprind:*

- Ora e mici: localit i cu mai pu in de 20.000 locuitori, dar considerate ”urbane” în defini iile na ionale;
- Localit i rurale: a ezări pe care defini iile na ionale nu le-au considerat drept urbane.

Se men ioneaz c , uneori, criteriul pentru definirea popula iei urbane este adaptat, ajungându-se la 2.000 locuitori din cauza varia iilor foarte mari ale acestei cifre la nivel mondial (100 de locuitori în Uganda i 20.000 locuitori în Nigeria) (Marcoux, 1995).

În România, o localitate poate fi considerată ora (potrivit normelor statisticii popula iei i a reglementărilor pe linia administra iei centrale), dacã are un anumit număr de locuitori, de regulă peste 5.000, dar nu se specifică cu exactitate dac îndeplinesc concomitent anumite standarde privind dezvoltarea economică, dotările edilitare i o anumită infrastructură. Prin Legea nr.351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului na ional, se face o ierarhizare a localită ilor pe ranguri astfel:

- a) rangul 0 - Capitala Romaniei, municipiu de importan ă europeană;

- b) rangul I - municipii de importanță națională, cu influență potențială la nivel european;
- c) rangul II - municipii de importanță interjudeeană, judeeană sau cu rol de echilibru între ea și localități;
- d) rangul III - orașe;
- e) rangul IV - sate reședință de comună;
- f) rangul V - sate componente ale comunelor și sate aparținând municipiilor și orașelor.

Tot în legea prezentată mai sus, se fac o serie de precizări cu privire la o serie de termeni utilizați precum:

«**Localitate** - forma de așezare stabilă a populației în teritoriu, alcătuind un nucleu de viață umană, cu structuri și mărimi variabile, diferențiate în funcție de specificul activităților de producție dominante ale locuitorilor, caracteristicile organizării administrativ-teritoriale, numărul de locuitori, caracterul fondului construit, gradul de dotare social-culturală și de echipare tehnico-edilitară. În funcție de specificul și de ponderea activității economice dominante, de numărul de locuitori, caracterul fondului construit, densitatea populației și a locuințelor, de nivelul de dotare social-culturală și de echipare tehnică, localitățile se împart în două mari grupe: localități urbane și localități rurale».

«**Localitate urbană** - localitate în care majoritatea resurselor de muncă este ocupată în activități neagricole cu un nivel diversificat de dotare și echipare, exercitând o influență socio-economică constantă și semnificativă asupra zonei înconjurătoare.»

«**Localitate rurală** - localitate în care:

- a) majoritatea forței de muncă se află concentrată în agricultură, silvicultură, pescuit, oferind un mod specific și viabil de viață locuitorilor săi, și care prin politicile de modernizare își va păstra și în perspectivă specificul rural;
- b) majoritatea forței de muncă se află în alte domenii decât cele agricole, silvice, piscicole, dar care oferă în prezent o dotare insuficientă necesară în vederea declarării ei ca oraș și care, prin politicile de echipare și de modernizare, va putea evolua spre localitățile de tip urban. »

Conform unor definiții, ruralul este mai mult o «*stare de spirit*», evocând o stare de spirit a locuitorului spațiului rural unde predominante sunt pârcurile, câmpurile, culturile, spațiile verzi. De asemenea, aceasta evocă o formă de ocupare predominantă acestui spațiu și un tip de societate cu specific agricol. Ruralul are capacitatea de a conserva și reconstrui cadrul natural,

ca urmare a unei presiuni antropice mai reduse, asociat cu tipul exploatare economice și nivelul general de dezvoltare al forțelor de producție. Câmpurile extinse de culturi, absența cîșilor principale de comunicație, prezența insulară a cadrului construit de dimensiuni mai mici și a turmelor de animale permit prezența ruralului.

Conform celor menționate anterior, ruralul poate fi definit ca fiind acel concept care cuprinde toate activitățile care se desfășoară în afara urbanului și cuprinde trei componente esențiale: comunitățile administrative constituite din membri relativ puși în număr și care au relații mutuale; dispensarea pronunțată a populației și a serviciilor colective; rolul economic deosebit al agriculturii și silviculturii (Bold și colab., 2003).

Prin Recomandarea 1296/1996 cu privire la Carta Europeană a spațiului rural, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a definit spațiul rural ca fiind arealul care „cuprinde o zonă interioară sau de coastă care conține satele și orașele mici, în care majoritatea pârșii terenului este utilizat pentru:

- a. *agricultură, silvicultură, acvacultură și pescuit;*
- b. *activitățile economice și culturale ale locuitorilor acestor zone (artizanat, industrie, servicii etc);*
- c. *amenajările de zone neurbane pentru timpul liber și distracții (sau de rezervații naturale);*
- d. *alte folosințe (cu excepția celor de locuit)”.*

1.1.2. Funcțiile dezvoltării rurale durabile

Pornind de la definițiile ruralului și al spațiului rural, s-a încercat definirea conceptului de „dezvoltare rurală durabilă”. Astfel, în 1988, în cadrul conferinței de la Roma, Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), a aprobat următoarea definiție a dezvoltării sustenabile cu referire directă la dezvoltarea durabilă a comunităților rurale și a agriculturii: „*Dezvoltarea sustenabilă* reprezintă managementul și conservarea bazei resurselor naturale și orientarea schimbării tehnologice și instituționale pentru a putea asigura atingerea și continuă satisfacere a nevoilor oamenilor pentru generațiile prezente și viitoare. O astfel de dezvoltare sustenabilă în agricultură, silvicultură și piscicultură conservă fondul funciar, apa, resursele genetice ale plantelor și animalelor, și este, de asemenea, non-degradabilă, corespunzătoare din punct de vedere tehnic, viabilă din punct de vedere economic și acceptată social.” (FAO Council Report, 1988). În 1989, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, pe baza unui raport al Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare, a adoptat o definiție

materiale și umane pe care acestea le au la dispoziție, precum și randamentele scăzute înregistrate la culturile agricole. Soluțiile identificate în cadrul strategiei România Rural XXI reprezintă fundamentarea, pe baze științifice, a problemelor întâmpinate în dezvoltarea rural durabilă, fiind sustenabile, viabile, aplicabile pe termen mediu și lung (România rural XXI, 2008):

- ✓ dezvoltarea politicilor sectoriale agricole, forestiere și alimentare care să asigure atingerea unor nivele de competitivitate ale producătorilor medii și ale contingentelor sau cotelor anuale comparabile cu ale fermierilor Uniunii Europene cu condiții ecologice asemănătoare și apropiate de potențialul natural românesc. În acest sens, se consideră prioritar axa investițională care are ca scop susținerea constituirii structurilor de producție agricolă (exploatații agricole, plantații de pomi și vișe de vie, sisteme hidro și pedoameliorative etc.);
- ✓ asigurarea siguranței alimentarea prin creșterea productivității medii la hectar la nivelul potențialului natural al pământului corelat, în mod obligatoriu, cu posibilitățile de absorbție ale piețelor agricole interne și externe;
- ✓ creșterea randamentelor agricole și forestiere, precum și a posibilităților piețelor de preluare a produselor. Acest lucru se poate obține prin ameliorări educaționale (tehnologice și manageriale) ale fermierilor și personalului din consultanță, extensivitate și procesare și din structurile comerciale agroalimentare.

Dezvoltarea rural durabilă, prin implementarea strategiilor de dezvoltare socio-economică a comunităților rurale, presupune realizarea unui echilibru între cerința de conservare a spațiului rural economic, ecologic și social-cultural de la un capăt și tendința de modernizare a activității economice și a vieții economice pe de altă parte. În același timp, dezvoltarea rurală se află la intersecția tendinței de expansiune a urbanului, a dezvoltării agresive a industriei în interiorul spațiului rural și cerinței de amenajare rurală, pe cât este posibil, la valoarea, caracteristicile și dimensiunile sale actuale, fiind, astfel, influențat puternic de fenomenul de rurbanizare.

Dezvoltarea rural durabilă are, ca principal obiectiv, prin programe rurale spațiale, menținerea și conservarea caracterului local, regional și național al spațiului, culturii și tradițiilor rurale, iar în momentul în care s-au produs distrugerii din punct de vedere ecologic, economic și socio-cultural, atât la nivel local, cât și regional și/sau național se propune reconstrucția și/sau restaurarea acestor zone, în sensul readucerii lor la standardele de ruralitate.

Procesul de dezvoltare rural durabilă trebuie definit într-un context multidisciplinar. Această definiție ar trebui să includă nu numai definirea sustenabilității activităților agricole și non-agricole economice din spațiul rural, ci și viabilitatea sistemelor economice, sociale,

culturale și politice influențate de populația umană. De exemplu, dacă, într-o zonă rurală, fondul funciar nu poate asigura traiul zilnic al locuitorilor rurali, această fiind nevoi să migreze către zonele urbane, această zonă rurală și sistemul de producție nu pot fi numite sustenabile. Oamenii fac parte din mediul natural în care trăiesc; de aceea, condițiile lor economice, sociale, culturale și politice trebuie, de asemenea, să fie sustenabile pentru a permite sistemului, ca întreg, să supraviețuiască.

1.1.3. Procesul de dezvoltare rurală durabilă : dimensiuni, obiective și activități

Dezvoltarea rurală este un proces multisectorial care include nu numai schimbarea economică, necesitând totodată și dezvoltarea resurselor umane și a structurii sociale. Bineînțeles, procesul dezvoltării rurale poate fi durabil doar dacă este adaptat condițiilor biofizice ale zonei rurale, folosește eficient resursele acestora și nu dăunează grav mediului ambiant. Dar trebuie, de asemenea, știut că dezvoltarea durabilă a zonelor rurale necesită anumite infrastructuri esențiale, precum cea rutieră, energetică, apă și canalizare, care este necesară pentru a dezvolta sistemele (economice) umane. Trebuie totodată să luăm în considerare posibilitatea implicării politicului care reprezintă o componentă esențială în cadrul procesului de dezvoltare rurală durabilă. Astfel, se disting multiple dimensiuni ale dezvoltării rurale:

- ✓ Dezvoltarea resurselor umane;
- ✓ Resurse naturale și mediu ambiant;
- ✓ Creșterea competitivității economice;
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii;
- ✓ Știință și tehnologie;
- ✓ Politici publice și administrație locală.

Dezvoltarea rurală durabilă, caracterizată de dimensiunile prezentate anterior, poate fi prezentată ca un *proces ciclic caracterizat de patru activități fundamentale* (fig. 1.1.):

1. **Analiza** situației curente;
2. **Politici publice** ale actorilor locali;
3. **Modelarea** dezvoltărilor posibile;
4. **Implementarea** măsurilor ce urmează a fi utilizate.

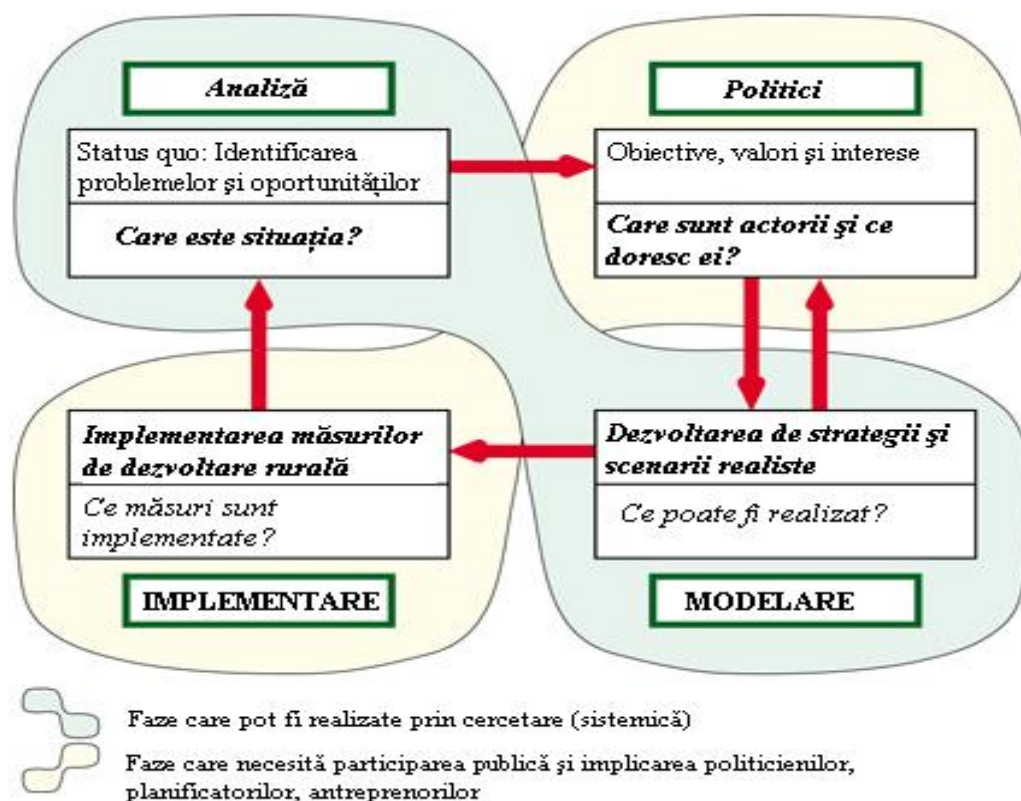

Fig. 1.1. Procesul ciclic al dezvoltării rurale durabile

Fig. 1.1. The cyclic process of sustainable rural development

1.2. Calitatea vieții în spațiul rural: concept, indicatori

1.2.1. Conceptul de calitate a vieții

Conceptul de calitate a vieții a depins, din punct de vedere istoric vorbind, de venituri și educație. Oamenii din societățile occidentale moderne prezintă o atitudine diferită față de ceea ce ei au considerat necesar pentru asigurarea bunăstării față de oamenii din secolul XIX sau cei ce trăiesc în zone rurale retrase în sate subdezvoltate sau în curs de dezvoltare. Factorii culturali joacă un rol important în ceea ce este considerat acceptabil după standardele de viață într-o anumită perioadă, dar factorii economici de înțelegere cea mai însemnată.

Numeroase studii au propus o serie de liste de elemente care compun calitatea vieții. Majoritatea cercetătorilor au considerat calitatea vieții ca o medie ponderată a nevoilor de bază precum alimentele, apă, adăpost, siguranță și o stare de sănătate bună, la care se adaugă alte nevoi precum libertatea de mișcare, de exprimare, credință, agrement, serviciile disponibile în

imediate vecinătate și posibilitatea de a trăi într-un mediu favorabil. Ar putea fi totuși argumentat că majoritatea acestor elemente sunt legate, direct sau indirect, de bogăția materială. Cu bani se poate cumpăra mâncare dintr-un mediu mai sigur, iar, atunci când discutăm de calitatea vieții, este un eufemism faptul că, în societăți opulente cu disponibilitate financiară ridicată, aceasta transcende nevoile de bază.

Conceptul de calitatea vieții a fost lansat în anii '60 de societățile cu un nivel ridicat de dezvoltare și care urmăreau creșterea mult mai rapidă a bunăstării.

Una dintre problemele țărilor dezvoltate era modalitatea în care să fie orientată masa de resurse materiale de care dispuneau pentru asigurarea unei vieți de calitate.

O a doua problemă se referă la consecințele neplăcute ale sistemului economic: degradarea mediului înconjurător, sărăcia, etc.

În această situație, politicile calității vieții erau un fel de măsuri corective ale mecanismului economico-social.

De menționat că termenul de calitatea vieții a fost preluat și de țările socialiste în perioada anilor '70. România, în perioada respectivă, a fost printre primele care l-au adoptat.

Pentru România zilelor noastre, calitatea vieții trebuie să fie un obiectiv politic și economic pentru atingerea rapidă a unui standard de viață la un nivel acceptabil de civilizație, definit în context european.

În condițiile specifice ale României, asigurarea unei creșteri a calității vieții reprezintă o necesitate vitală și trebuie să fie un obiectiv final care să le subordoneze pe celelalte.

Pe plan mondial există numeroase lucrări consacrate indicatorilor de natură socială.

Astfel, Manualul O.N.U. care se dorește a fi un ghid pentru alcătuirea sistemului de indicatori sociali pentru țările membre O.N.U., precizează în mod special lista domeniilor și problemelor recomandate a fi considerate (Handbook on Social Indicators, New York, United Nations, 1989):

- ✓ *populația*: mișcarea naturală, migrația internă și internațională, structura demografică, grupările naționale și etnice;
- ✓ *aceșării și locuințe*: distribuția geografică a populației, arii urbane și rurale, stocul de locuințe și construcții de noi locuințe, apă și instalațiile sanitare, chiriile și cheltuielile cu locuința, consumul de energie în domeniul casnic, transportul;
- ✓ *gospodăria și familia*: mărimea gospodăriei, consumul, căsătoriile, divorțurile, fertilitatea;
- ✓ *sănătatea și serviciile sanitare*: mortalitatea și morbiditatea, handicapul, boli, servicii de sănătate, resurse, nutriție, consum de alcool și tutun;

- ✓ *învăţământul şi educaţia*: nivelul de pregătire şi analfabetism, cuprinderea colară, educaţia adultului, pregătirea profesională, costuri;
- ✓ *activitatea economică*: participarea forţei de muncă, populaţia inactivă, ocuparea, omajul, beneficiile muncii, condiţiile şi nivelul de calificare;
- ✓ *grupuri socio-economice şi mobilitatea socială*: structura ocupăţională, mobilitatea intra şi intergeneraţională;
- ✓ *venit, consum, avere*: nivelul, creşterea şi structura venitului gospodăriei; nivelul, creşterea şi structura consumului; distribuţia venitului şi a consumului, nivelul şi distribuţia averii;
- ✓ *securitatea socială şi servicii*: protecţia împotriva pierderii veniturilor, utilizarea şi importanţa protecţiei;
- ✓ *timp liber, cultură şi comunicare*: utilizarea timpului liber, timpul liber şi activităţile culturale, facilităţile, cheltuielile, mijloace de comunicare în masă;
- ✓ *ordinea publică şi siguranţa individului*: frecvenţa şi severitatea delictelor, victimizarea, caracteristicile şi tratamentul aplicat delincvenţilor, instituţiile justiţiei, personalul.

Chiar şi în rile dezvoltate, unele zone rurale pot apărea ca având o calitate a vieţii scăzută deoarece acestea nu generează suficient bogăţie materială. Paradoxal, zonele rurale din ri aflate în curs de dezvoltare pot atinge mai uşor limita de bază a subsistenţei care reprezintă totodată şi limita de jos a calităţii vieţii. Agricultură poate oferi produse alimentare, iar locuinţele sunt mai ieftine în mediul rural decât în zonele urbane. Următoarea etapă de bogăţie sporită, totuşi, poate fi mai greu de obţinut în astfel de zone rurale. Deoarece produsele agricole au o valoare adăugată mai mică decât a celor provenite din industrie sau servicii, ele nu pot fi convertite cu uşurinţă în bani. Serviciile rurale, altele decât serviciile agricole, duc lipsa unor economii de scară şi a acumulării pentru activităţi scumpe precum concedii – o activitate pe care mulţi oameni din ri dezvoltate ar considera-o ca esenţială pentru bunăstarea lor.

Această discuţie nu ar trebui să mascheze faptul că unele zone rurale nu sunt capabile să genereze resursele necesare pentru a acoperi nevoile de bază ale vieţii. Trei sferturi dintre oameni trăiesc sub limita subsistenţei, majoritatea fiind în mediul rural.

1.2.2. Indicatorii calităţii vieţii în spaţiul rural

Diferenţele dintre calitatea vieţii în mediul rural şi cel urban sunt atât de marcante încât indicatorii pentru acestea trebuie să fie diferiţi pentru rural şi urban atunci când se încearcă

efectuarea unei analize diagnostic. În acest context, prima Analiz European a Calit ii Vie ii (EQLS) a identificat urm toarele ipoteze de lucru din literatura de specialitate (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2006):

- ✓ În perioada modern , nu au fost identificate diferen e esen iale între zonele rurale i urbane; diferen ele dintre zonele urbane i rurale, prin urmare, vor ap rea într-un grad mai mare în rile mai s race i cele aflate în curs de dezvoltare/subdezvoltate unde procesul de modernizare este inegal;
- ✓ Diferen ele urban-rural în ceea ce prive te veniturile i nivelele de s r cie sunt mai mari în rile în curs de dezvoltare/subdezvoltate;
- ✓ Autoaprovizionarea gospod riilor este mai mare în zonele rurale i în rile în curs de dezvoltare/subdezvoltate;
- ✓ Problemele locative sunt mai severe în zonele urbane i în rile în curs de dezvoltare/subdezvoltate;
- ✓ Nivelul de educa ie este mai ridicat în zonele urbane, f r diferen ieri în func ie de sex;
- ✓ Gradul de utilizare a Internetului este mai ridicat în zonele urbane decât în cele rurale;
- ✓ Rata omajului este mai ridicat în zonele rurale i în rile în curs de dezvoltare/subdezvoltate decât în mediul urban i rile dezvoltate;
- ✓ Zonele rurale au asistat la o schimbare general c tre o economie bazat pe servicii;
- ✓ Calitatea ocup rii for ei de munc este mai ridicat în zonele urbane, în special pentru femei, spre deosebire de spa iul rural;
- ✓ Raportul activitate profesional – via personal este mai favorabil în zonele rurale;
- ✓ Accesul la un loc de munc , educa ie, familie, prieteni i servicii este mai dificil în zonele rurale, în special pentru femei;
- ✓ Zonele rurale sunt percepute ca oferind o calitate a vie ii mai bun i, în mod particular, o calitate mai bun a vie ii de familie;
- ✓ Persoanele care tr iesc în mediul urban sunt mai optimi ti în ceea ce prive te viitorul lor.

Aceast list ar putea fi util ca orientare general , dar, pentru studii de specialitate, o evaluare mai detaliat i adaptat la fiecare caz în parte ar trebui dezvoltat .

Aflarea a ceea ce cred localnicii despre calitatea vieții lor și combinarea percepțiilor acestora cu indicatori obiectivi este, de asemenea, o parte a procesului de îmbunătățirea condițiilor de trai și, totodată, a procesului de dezvoltare rurală durabilă. În caz contrar, există pericolul de a impune standarde exagerate populației.

Au avut loc și alte îmbunătățiri ale sistemului de indicatori care au în vedere:

- a) grupe speciale de populație: femei, bătrâni, tineri și handicapați;
- b) introducerea de elemente noi: migrațiile internaționale, abandonul școlar, omajul, protecția economică;
- c) introducerea de noi indicatori:
 - *la sănătate*: durata medie a vieții;
 - *la educație*: nivelul de pregătire, educația adultului;
 - *la timpul liber*, numărul de ore, activități, accesibilitatea la bunuri și servicii etc.

Elaborarea indicatorilor calității vieții trebuie să pornească de la definirea cât mai cuprinzătoare și operațională a domeniului.

Schuessler și Fisher (1985), în lucrarea „Quality of Life Research and Sociology”, sesizează o tendință de a se reduce noțiunea de calitate a vieții la elemente mentale, de a se manifesta tendința de a include și condițiile ce înconjoară mediul ambiant al individului în domeniul respectiv sau cel puțin de a fi considerate ca factori.

Unele studii consideră calitatea vieții ca fiind o variantă dependentă, însă, uneori, este tratată ca variabilă independentă.

Considerăm că variabila calitatea vieții poate fi considerată în unele modele economico-sociale ca fiind variabilă exogenă, iar în altele endogenă, diferența fiind dată la nivelul de agregare, la care se situează modelul respectiv.

De regulă, calitatea vieții implică noțiunea de criterii, de diferențiere, în funcție de care se poate judeca.

Astfel sunt deosebite trei niveluri ale indicatorilor:

- ✓ *indicatorii economici* care cuantifică condițiile economice ale bunăstării;
- ✓ *indicatorii sociali* care cuantifică condițiile sociale ale bunăstării;
- ✓ *indicatorii calității vieții* care se ocupă de reacțiile subiective ale oamenilor la procesele și fenomenele economice și sociale.

Există trei tipuri de indicatori:

- a) **indicatorii definiționali** care au ca particularitate introducerea de semnificații cu ajutorul unei anumite convenții terminologice;

- b) **indicatorii de inferență** care intervin în condițiile în care indicatorul reprezintă o variabilă latentă inaccesibilă observației directe;
- c) **indicatorii empirici** utilizați în cazul când variabilele sunt direct observabile ceea ce permite determinarea relativ riguroasă a relațiilor implicate.

Lazarsfeld (1958), unul din specialiștii preocupați de modul în care sunt elaborați indicatorii sociali, consideră că pentru acest lucru sunt trei etape:

- *reprezentarea imagistică a conceptului* (definirea domeniului);
- *specificarea conceptului* (determinarea aspectelor sale relevante, a dimensiunilor, care se pot dispune pe mai multe niveluri de generalitate);
- *alegerea indicatorilor* (în funcție de relevanța lor pentru domeniul indicat).

Construcția indicatorilor sociali se poate realiza fie prin metode de indexare, de calcul al valorilor medii sau a scorurilor, fie prin metode mai complexe, cum ar fi analiza scalară, analiza factorială sau analiza structurii latente.

Din mulțimea indicatorilor sociali pentru a putea fi utilizați într-un anumit domeniu trebuie să se supună unui set de criterii:

- a) valoarea informativă a indicatorilor;
- b) relevanța indicatorilor pentru activitatea practică la diferite nivele de organizare socială;
- c) existența bazei informaționale pentru indicatorii respectivi sau posibilitatea creării ei;
- d) posibilitatea organizării culegerii de date care să permită obținerea informațiilor în dinamică pentru indicatorii selectați;
- e) posibilitatea asamblării indicatorilor într-un sistem, constituind modele descriptive și totodată aplicative ale domeniului pe care îl reprezintă.

1.2.3. Conceptul de serie: caracteristici, indicatori, manifestări

Principalele tendințe în sistemul de nevoi ale populației în etapa pe care o parcurgem se manifestă în domeniul alimentației, îmbrăcăminte și în domeniul locuințelor ca număr, dotare și confort, în viitor evoluând sub aspect cantitativ, calitativ și structural cu accente pe confortul călătoriilor, asistenței medicale, satisfacerea hobby-urilor și creșterea nevoii de destindere care (în condițiile economiei de piață) va determina creșterea cererii în domeniul serviciilor, crescând astfel nevoile spirituale.

O evaluare privind sărăcia presupune existența a unui anumit nivel de trai predestinat și bine definit, considerat drept **prag de sărăcie**. Pentru ca o persoană să nu fie considerată săracă trebuie ca nivelul său de trai să atingă cel puțin în acest prag. Este evident că există un nivel de consum pentru alimente, îmbrăcăminte, locuință etc. care, dacă scade sub anumite limite, compromite supraviețuirea individului pe termen scurt.

Pragul de sărăcie absolută reprezintă un nivel de referință constant în ceea ce privește nivelul de trai, unic pentru întreg domeniul în care se efectuează comparațiile privind sărăcia. Un **prag de sărăcie relativă** variază în interiorul acestui domeniu și crește odată cu nivelul de trai mediu.

Sărăcia, în sensul său absolut, se referă la condițiile acute de privațiune. Sărăcia primară (absolută) sau nivelul de subzistență este atins atunci când cătigurile totale sunt insuficiente pentru satisfacerea nevoilor minime de menținere a randamentului fizic. Conceptul de **sărăcie relativă** pune în discuție poziția unui individ comparativ cu alții.

Acest concept apare în două forme diferite:

- *abordare obiectivă*: condițiile ale privațiunii;
- *abordare subiectivă*: sentimente ale privațiunii.

Versiunea economică a abordării relative a sărăciei este introdusă prin noțiunea de “*decalaj*” (“*prăpastie a sărăciei*”). Sărăcia, în această viziune, este considerată ca decalaj între grupul cel mai sărac și restul comunității.

Abordarea sărăciei cuprinde două elemente: individul cu problemele sale și mediul în care acesta trăiește.

Conform definiției O.N.U., săracii sunt acei oameni care nu se bucură de nivelul minim de trai compatibil cu demnitatea umană. Banca Mondială definește sărăcia drept incapacitatea de a avea un standard de viață adecvat.

Definiția sărăciei din punct de vedere economic permite distincția dintre *săraci* și *non-săraci* prin raportare la nivelul veniturilor, reflectând posibilitățile de consum ale familiilor. Identificarea săracilor presupune un mijloc de evaluare a venitului sau consumului care să poată fi aplicabil întregii populații a unei țări/regiuni și care să permită comparații internaționale/regionale sau chiar la nivel local. Incapacitatea de a asigura un anumit nivel al consumului și nu consumul scăzut în sine caracterizează sărăcia.

Un mijloc simplu de identificare a sărăciei este folosirea unui singur nivel ca linie de demarcație dintre săraci și non-săraci. Alte metode ar fi stabilirea de praguri diferite pentru diverse categorii de populație sau considerarea unui nivel minim al consumului și transformarea acestuia în nivel corespunzător de venit. Sărăcia mai poate fi analizată și pornind de la poziția

că satisfac ia sau insatisfac ia asociată unui nivel dat al venitului este o func ie a rela iei dintre venit i unele norme sociale.

Metoda cea mai des folosită pentru a defini un prag de sărăcie începe prin a determina unele nevoi de bază ale consumului, apreciate ca pertinente în domeniul compara iilor privind sărăcia. Nevoia fundamentală cea mai importantă este exprimată prin cheltuielile alimentare necesare pentru asigurarea consumului de energie nutritivă recomandat urmate de cheltuielile pentru bunuri nealimentare.

În practică sunt aplicate două metode principale pentru fixarea pragurilor de sărăcie i anume: metoda energiei nutritive i metoda determinării părții din buget destinate alimenta iei.

Metoda energiei nutritive

Această metodă fixează un număr de calorii de referin ă pentru consumul de energie nutritivă, apoi sunt determinate cheltuielile pentru consum sau nivelul venitului care permite unei persoane să- i asigure acest consum.

În general, această metodă nu permite să se stabilească un profil al sărăciei coerent, în sensul că pragurile de sărăcie pot fi diferite de la o grupă la alta. De fapt, rela ia dintre consumul de energie nutritivă i cheltuielile de consum nu este aceea i de la o regiune (sector, dată) la alta. Ea variază în func ie de gradul de bogă ie a popula iei, nivelul său de activitate, pre urile relative, existen a de bunuri publice i alte variabile. Această metodă nu permite ca diferen ele să poată fi considerate ca interesante pentru compara iile privind sărăcia.

Metoda determinării păr ii din buget destinate alimenta iei

În cadrul acestei metode, se estimează mai întâi pentru fiecare subgrup costul unui număr de alimente care furnizează aportul de energie necesar. Apoi se împarte suma ob inută la partea din buget reprezentând suma cheltuielilor totale destinate alimenta iei de către un grup de familii considerate ca probabil sărace, de exemplu, primele 20% cele mai sărace familii din fiecare subgrup.

Această metodă ridică probleme similare celor din metoda precedentă. Incoeren ele care se pot manifesta utilizând această metodă sunt determinate de diferen ele dintre nivelurile de consum real sau dintre veniturile medii înregistrate la subgrupe diferite sau în perioade diferite. Subgrupe pentru care aceste niveluri medii sunt mai ridicate consacră, în general o parte mai mică din bugetul lor consumului, ceea ce determină necesitatea utilizării unui prag de sărăcie mai ridicat.

Există și alte metode pentru determinarea în practică a pragului de sărăcie. Astfel, Lipton (1983) a arătat că se poate utiliza nivelul venitului căruia îi corespunde o elasticitate a cererii de produse alimentare de bază în funcție de venit egală cu unitatea, pentru a identifica persoanele "extrem de sărace". În practică, în țările în curs de dezvoltare foarte sărace, nu sunt rare cazurile când elasticitatea cererii de produse alimentare de bază în funcție de venit este aproape egală cu unu.

1.3. PROBLEMELE CHEIE CU CARE SE CONFRUNTĂ SPAȚIUL RURAL ROMÂNESC

1.3.1. Caracteristici ale spațiului rural românesc

România este situată în partea de sud-est a Europei la intersecția cu principalele axe de comunicații europene Nord-Sud și Est – Vest.

Suprafața României este de 238.391 km² din care 93.6% (223.055 km²) este aferent spațiului rural. Conform definiției spațiului rural, bazată pe metodologia Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), care definește spațiul ca fiind suprafața în care densitatea populației/km² este mai mică de 150 locuitori/ km². Din punct de vedere teritorial, România este împărțită, conform NUTS - Nomenclatorului Unităților Teritoriale Statistice în: NUTS I: România; NUTS II: 8 regiuni de dezvoltare; NUTS III: 42 județe; NUTS IV: nu se folosește; NUTS V: 269 municipii și orașe, 2.732 comune, cu 13.042 sate. Populația României, în 2009, era de 21.498.616 locuitori, din care 44.9 % era reprezentat de populația rurală (OCDE, 2003).

Luând în considerare faptul că România deține 6% din suprafața Uniunii Europene, iar populația reprezintă aproximativ 4% din cea a UE, se poate aprecia potențialul major de dezvoltare pe care îl deține spațiul rural românesc în context național și internațional.

După cum arată o serie de cercetări la nivel european, comparativ cu alte țări ale Uniunii Europene, România se situează pe ultimul sau penultimul loc în privința multor indicatori referitori la condițiile de viață ale populației, iar mediul rural atârșe greu la balanța nefavorabilă, în cazul țării noastre (Jens, Fahey, 2004). Pe de altă parte, se are în vedere necesitatea unei mai bune gestionări a situațiilor de risc crescut la care este expusă populația din mediul rural, cum sunt seceta și inundațiile.

Se impun câteva precizări în legătură cu populația din mediul rural românesc. În spațiul rural românesc se găsește peste 10 milioane persoane (47% din cele 21,7 milioane recensate în luna martie, 2002). În rural se găsește aproximativ 44% din gospodăriile populației din România, iar, într-o bună parte din ele, se cultivă pământul sau se cresc animalele (Condițiile de viață ale populației din România, INS, 2004). În abordarea de față, distincția urban/rural (oraș/sat) este cea operată la nivel administrativ, chiar dacă se pot identifica anumite orașe cu caracteristici rurale puternice.

Revenind la prezentarea succintă a caracteristicilor populației rurale din România, se consemnează faptul că, în ultimele decenii ale secolului al XX-lea, a avut loc o migrație masivă din agricultură și rural spre industrie și urban, ceea ce a dezechilibrat structura pe vârste a populației. După 1990, acest proces migratoriu s-a diminuat considerabil. A apărut migrația inversă, din industrie și oraș spre rural și agricultură. Dezechilibrul pe vârste nu s-a resorbit, populația rurală fiind mai îmbătrânită decât în urban, iar resursele de muncă sunt diminuate. Astfel, dacă în urban populația de până la 15 ani reprezintă 14,3% din total, în rural ea ajunge la 18,4%. Tot această valoare o are, însă, și populația în vârstă de 65 ani și peste, față de 11,3% în urban (Condițiile de viață ale populației din România, INS, 2005).

Populația rurală prezintă o tendință continuă de diminuare din cauza procesului de îmbătrânire care duce la un spor natural negativ la care se adaugă emigrarea. Rata internă de migrare de la urban la rural prezintă valori pozitive în ultimii 3 ani, dar nu poate compensa pentru căderea bruscă cauzată de aceste două tendințe și este reprezentativă pentru populația cu vârsta peste 45 de ani, populația mai tânără fiind atrasă de zonele urbane. Stabilizarea populației în mediul rural este una din problemele fundamentale ale dezvoltării durabile.

În conformitate cu datele furnizate de către Institutul Național de Statistică pentru anul 2009, contribuția agriculturii la Produsul Intern Brut (P.I.B.) a fost de 6,46%, și, deși numărul persoanelor angajate în agricultură a scăzut, încă înregistrează o valoare ridicată de 26,4%, numărul de angajați din această ramură a economiei nedepășind, totuși, 3% din numărul total de angajați. Din populația activă totală, aproximativ 45% vine din zona rurală, ceea ce demonstrează potențialul ridicat pe care resursele umane din mediul rural îl dețin. Rata omajului în mediul rural a fost de 6,2%, sub media economiei naționale de 7%, dar aceste cifre nu includ omajul deghizat care este mai acut în zonele rurale.

În ceea ce privește populația activă din mediul rural, ea însumează numai 3,9 milioane persoane (38% din total). Pe de altă parte, reține atenția numărul mic de persoane înregistrate ca omer, reprezentând sub 4% din populația activă.

La rândul său, ruralul este loc de muncă pentru o parte din orăni (circa 127 mii persoane). După statutul profesional, cele mai multe persoane ocupate sunt salariați (43%),

respectiv persoane care își desfășoară activitatea în gospodăria proprie (42%). Având în vedere faptul că o bună parte dintre salariații înregistrați în rural lucrau în orele libere, rezultatul tipului predominant de activitate rurală rămâne cel agricol, cu precădere în gospodăria proprie.

Discrepanța urban – rural se manifestă puternic în domeniile instruirii colare și accesului la formare de pregătire liceală și de învățământ superior. Circa 67% din populația satelor a absolvit cel mult studii gimnaziale, față de 55% în urban (INS, 2005).

1.3.2. Calitatea vieții în spațiul rural românesc: caracteristici socio-economice

Un argument deloc de neglijat în evidențierea existenței unor dificultăți de viață ale populației din rural constă în faptul că durata medie a vieții este mai mică aici decât în urban, atât pe total, cât și pe cele două sexe. Astfel, dacă în perioada 2001–2003 durata medie a vieții a fost în România de 71,01 ani, în urban era de 71,8 ani, iar în rural de 70,08 ani, respectiv 66,4 ani la bărbați și 74,1 ani la femei, în rural, față de 68,2 ani și 75,4 ani în urban (Anuarul Statistic al României, INS, 2004).

Într-o cercetare consacrată ruralului, printre greutățile întâmpinate în cursul vieții cotidiene și a problemelor urgente ce ar trebui rezolvate de către autorități, izolarea localităților din cauza zăpezilor, pentru cel puțin o săptămână, este indicată de aproape o treime dintre subiecți (Sandu și colab., 2006). În aceeași proporție ei au reclamat drumurile impracticabile pentru autovehicule, în anotimpul ploios. La rândul său, lipsa apei potabile în sezonul uscat a fost indicată de peste jumătate dintre subiecți (55%), iar 9% dintre ei au remarcat faptul că de mult timp nu s-a mai plouat, în ultimul an.

În cercetările ICCV (2009) de diagnostic a calității vieții, calitatea mediului natural este apreciată a fi, mai degrabă, pozitivă. Astfel, pe o scală de la 1 la 5, valoarea medie a răspunsurilor subeantionului din rural din anul 2003 a fost de 3,8 (8% au considerat mediul a fi de slabă calitate, 17% au acordat calificativul satisfăcător, în timp ce, pentru 60%, acesta era bun, iar pentru 14% era foarte bun).

În cercetările INS s-a identificat faptul că calitatea construcțiilor din rural de înlocuire în proprietate (98%) (Condițiile de viață ale populației, INS, 2004). Totuși, materialele de construcție sunt de calitate scăzută pentru o bună parte din locuințe, având, deci, vulnerabilitate crescută la intemperii și o durată mică de existență. Astfel, 42% dintre locuințele din rural (46%, în cazul agricultorilor) sunt construite din paie /chirpici, 30% sunt exclusiv din cărmidă, 18% din cărmidă și beton, 11% din lemn.

Dacă se au în vedere facilitățile principale care definesc confortul modern al locuirii, cu excepția energiei electrice de care beneficiază cvasitotalitatea gospodăriilor în mediul rural (99%), celelalte facilități se regăsesc într-o măsură redusă: de încălzirea locuințelor prin central termică (publică și proprie) beneficia doar 2,4% din gospodăriile din rural, la nivelul lunii iunie 2004; 4% dintre gospodării erau racordate la rețeaua publică de canalizare, iar 13% aveau sistem propriu de canalizare; 8%, instalații de gaze naturale, în timp ce 89% din gospodării încălzeau locuința cu sobe pe bază de lemne/cărbune, petrol, 20% utilizând exclusiv acest procedeu și pentru prepararea hranei; 12% au grup sanitar în locuință și 19% în afara locuinței; 13% au instalații de apă caldă, și respectiv 17% erau prevăzute cu baie/duș; de instalații de apă potabilă în locuință dispuneau 17% din gospodării, alte 9% au instalații de rețea publică în curte, celelalte gospodării fie au instalații proprii în curte, fie se aprovizionau de la fântână, iar 27% dintre gospodării se aprovizionează cu apă din afara propriei curți; doar 25% din locuințe aveau instalat post telefonic.

Majoritatea populației active din spațiul rural (61.7%) lucrează în agricultură unde este înregistrată o productivitate scăzută, ca rezultat, veniturile sunt mai scăzute decât în mediul urban. Venitul per persoană în mediul rural pentru anul 2008 a reprezentat doar 77.3% din venitul per persoană din urban și diferența continuă să crească.

Agricultura reprezintă principala sursă de venit în spațiul rural (aproximativ 40% din totalul veniturilor), dar veniturile din gospodăriile agricultorilor sunt, în mod obișnuit, mai mici decât cele înregistrate în gospodăriile rurale care obțin venituri și din salarii din alte activități. Pentru a avea o dezvoltare durabilă, diversificarea activităților aducătoare de venituri reprezintă o problemă care trebuie rezolvată.

Privind activitățile economice desfășurate în mediul rural, agricultura rămâne principala ocupație a locuitorilor rurali. Deși România are un potențial agricol ridicat, agricultura rămâne un sector neperformant al economiei naționale din cauza modalității sale de organizare, legată, în special, de structura fondului funciar dezvoltat după procesul de privatizare. În 2007, din numărul total de 4.352.168 exploatare agricole, 4.334.281 (99.59%) erau exploatare individuale și numai 17.887 (0.41%) erau unități cu statut juridic. Exploatarele agricole individuale au o suprafață medie de aproximativ 2.2 hectare în timp ce suprafața medie folosită de exploatarele agricole comerciale este de aproximativ 269.2 hectare.

Luând în considerare mărimea medie a exploatarelor agricole individuale, se poate spune că este, practic, imposibil de implementat tehnologii agricole performante. Din această cauză, majoritatea exploatarelor agricole din România practic o agricultură de subsistență care este non-competitivă și nepotrivită în condițiile actuale de piață. În Uniunea Europeană, mărimea medie a unei ferme este de 12 hectare, iar în Republica Cehă este de 80 de hectare. Trebuie avut

În vedere faptul că peste 50% din suprafața agricolă este de calitate a IV-a și a V-a, pe o scală de la I (foarte bună) la V (foarte slabă). Numai 2,8% din această suprafață este de foarte bună calitate, iar din suprafața agricolă, de 9,4 milioane ha, 4% este de calitate foarte bună, în timp ce, pentru 35%, coeficientul este slab și foarte slab. Peste 7 milioane ha de teren agricol sunt afectate de secetă prelungită, din care 3 milioane ha au fost, odată, amenajate pentru irigații. În același timp, 3,7 mil. ha sunt afectate de umiditate excesivă. În fine, trebuie consemnat faptul că, pe aproape 1 milion ha teren agricol, solul este poluat cu substanțe chimice.

Producția agricolă este vulnerabilă la condițiile naturale, în special la secetă. Echipamentele agricole de înlocuire de exploatarea agricole individuale sunt insuficiente și depășite. Populația care lucrează în exploatarea agricole de subsistență este, în general, îmbătrânită și de încredințată tehnologie empirice.

Exploatarea agricole de subsistență mențin eficiența agricolă generală la un nivel scăzut, trebuind să fie supuse unui proces de restructurare care să se adreseze, în special, îmbunătățirii structurii fondului funciar care va duce la crearea de exploatarea viabile din punct de vedere economic. Acest lucru poate fi realizat prin acțiuni specifice focalizate de aglomerație a fondului funciar precum: vânzare – cumpărare, concesiune, asociere, schimburi de pământ.

Industria agroalimentară este una din principalele modalități de valorificare a produselor agricole. Dezvoltarea acestei industrii cât mai aproape posibil de locul în care se obțin produsele este necesară pentru îmbunătățirea eficienței economice și a diversificării activităților economice din spațiul rural. Deși capacitatea de producție a industriei agroalimentare din România este relativ dezvoltată, încă se confruntă cu multe probleme legate de respectarea standardelor UE privind siguranța alimentară și calitatea produselor. Utilizarea rațională a capacităților de producție și dimensionarea optimă a acestora, dotarea tehnică adecvată și aprovizionarea cu materii prime sunt probleme care trebuie rezolvate pentru a crește competitivitatea întreprinderilor. Producția de produse tradiționale constituie, de asemenea, o oportunitate pentru o creștere economică în sectoarele produselor lactate, carni, panificației și produselor de băut.

Pădurile în România reprezintă o sursă economică importantă pentru dezvoltarea spațiului rural. Reprezintă aproximativ 6,7 milioane hectare din care 35% sunt în proprietate privată. Trecerea în proprietate privată a pădurilor a creat noi probleme pentru dezvoltarea durabilă a zonei forestiere din cauza fragmentării excesive și a dimensiunilor reduse a exploatarea. Defrierea ilegală a pădurilor este una dintre cele mai mari amenințări pentru pădurile României.

Măsurile pentru administrarea rațională a fondului silvic sunt impuse pentru a transforma pădurile României într-un important factor pentru valorificarea superioară a spațiului rural,

dezvoltarea și modernizarea sectorului de procesare a lemnului în unități de procesare competitive care vor lua în considerare metodele tradiționale ale forței de muncă.

Un loc important în cadrul economiei rurale este ocupat de activitățile meșteugărești și servicii. Totuși, aceste activități sunt încă slab dezvoltate, deși există un potențial care ar putea contribui la îmbunătățirea calității vieții și creșterea atractivității zonei rurale.

Turismul rural și agroturismul reprezintă activități care generează venituri alternative în spațiul rural care pot fi dezvoltate luând în considerare potențialul natural și etnografic, tradițiile folclorice, practicile agricole și specificul arhitectural al spațiului rural românesc, precum și ospitalitatea. În România, această formă de turism a fost dezvoltată în zone cu un potențial natural special și cu puncte de vizitare turistice în imediata apropiere ce au putut fi adugate ofertei turistice. Un alt aspect important pentru potențialul turistic practicat în week-end-uri este reprezentat de zonele rurale aflate în apropierea centrelor urbane. Deși numărul de pensiuni agroturistice a crescut de la 343 în 2001 la 1753 în 2007, infrastructura turistică încă nu acoperă cererea turistică din punct de vedere cantitativ și calitativ.

În ciuda eforturilor de accesare a fondurilor europene de preaderare și a fondurilor structurale, infrastructura de transport este încă slab dezvoltată în spațiul rural. Lungimea drumurilor județene și comunale a fost de 63.970 kilometri în 2005, ce reprezintă 80% din total. Numai 6774 kilometri (10.59%) de drumuri județene și comunale au fost modernizate.

Nivelul de educație al populației din mediul rural este mai scăzut decât al populației urbane. Acesta este un factor de atragere către centre urbane a familiilor tinere care vor să asigure un viitor copiilor lor printr-o educație mai performantă.

Viața culturală și spirituală a locuitorilor rurali din România este un segment important al spațiului rural european datorită bogăției și autenticității sale. Tradițiile, obiceiurile legate de diferite evenimente de familie și ceremonii religioase, artă și alte creații folclorice constituie elemente care întregesc adevărată dimensiunea a mediului rural.

Referitor la realitățile menționate privind spațiul rural, o nouă abordare se impune în ceea ce privește politicile menite să susțină dezvoltarea durabilă a ruralului și transformarea în avantaje a aspectelor economice, sociale, culturale și de mediu ale satului românesc.

CAPITOLUL II

CERCETĂRI PRIVIND INFLUENȚELE MEDIULUI LOCAL ASUPRA PROCESULUI DE DEZVOLTARE RURAL DURABIL

CHAPTER II

RESEARCH REGARDING THE INFLUENCES OF THE LOCAL ENVIRONMENT ON THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT PROCESS

2.1. FENOMENUL DE RURBANIZARE: CONCEPT, CARACTERISTICI

2.1.1. Conceptul de rurbanizare a spațiului rural

Fenomenul de *rurbanizare* a fost sesizat prima oară la Recensământul francez din 1982, observându-se un fenomen de creștere demografică în spațiul rural prin schimbarea sensului migrației cu sens rural – urban în sens urban – rural. Kayser (1990) a explicat acest fenomen folosind noțiunea de *renaștere rurală* ce prezintă următoarele elemente determinante: „politica municipală, receptivitate, utilizarea terenului, utilizarea vecinilor, dezvoltarea agricolă, situri turistice, rezidențe secundare, case disponibile, opțiuni interminabile.”

Mahajan (2010) ne prezintă o definiție a fenomenului de rurbanizare: „Rurbanizarea este un proces de alterare a formelor rurale prezente cu modele și stiluri de viață urbane preselecțate, care, astfel, creează noi forme rurale alterate genetic.”

Un studiu al Comisiei Europene a încercat să descrie schimbările și tendințele care au loc în spațiul rural european, pornind de la principiul fenomenului de rurbanizare și continuând cu principalele activități economice, realizând astfel o clasificare a spațiilor rurale în funcție de aceste criterii (Europe 2000 - Co-operation for European Territorial Development, 1994).

Pentru obținerea de informații adiționale, au fost dezvoltate sisteme de clasificare calitative. În cadrul acestei clasificări, există o oarecare tendință de generalizare a zonelor rurale. Uniunea Europeană recunoaște existența a trei zone rurale standard cu probleme:

- ✓ zone afectate de presiunea vieții moderne (agricultură modernă și noi zone rezidențiale);
- ✓ zone suferind din cauza declinului rural (migrarea populației, etc.);
- ✓ zone foarte îndepărtate (populație redusă, periferic).

Rurbanizarea reprezintă un proces de continuă transformare a zonei rurale a unei țări. A fost, în special, observat în țările în curs de dezvoltare, predominant orientate spre agricultură. În multe țări, fenomenul de rurbanizare a fost susținut de politici de dezvoltare rurală promovate după procese sociale și politice care au dus la schimbări majore în structura acestora.

De exemplu, Mahajan (2010) prezintă procesul de rurbanizare în India începând la sfârșitul anilor 1950 datorită dobândirii independenței Republicii India. India, în 1947, avea o populație majoritar rurală (aproximativ 90% din populație locuind în mediul rural). Politicile de dezvoltare ale Indiei s-au axat, în principal, pe dezvoltarea economică și creșterea industrială a zonelor rurale. Planificarea modernă a provocat fenomenul de rurbanizare, determinând migrația populației în sens rural – urban. „Modernizarea agriculturii, cu ajutorul științei și tehnologiei, a fost principala forță a politicii economice. Introducerea irigațiilor, surselor de energie, utilajelor, îngrășămintelor, hibridilor, pesticidelor a reprezentat hardware-ul politicilor în timp ce educația, reforma fondului funciar, cadrul juridic corespunzător, finanțarea specifică mediului de afaceri agricole a reprezentat partea software a politicilor de dezvoltare rurală. Rezultatele (succese, eșecuri, succese parțiale) au declanșat noi schimbări care au adus zonele rurale în contact cu cele urbane.” (Mahajan, 2010)

Rurbanizarea, deși este considerată ca fiind un fenomen cu influențe semnificative asupra zonelor rurale, este un proces lent de creștere, cu o rată mică de schimbare întâlnită în spațiul rural. Schimbările nu apar rapid sau în mod semnificativ. Viteza mică de schimbare poate fi constantă sau inegală. Din această cauză, multe activități ale rurbanizării au rămas nedetectate mult timp. Când schimbări semnificative apar, acestea pot apărea spontane spectatorilor și, astfel, vor atrage atenția. Mici exemple de schimbări pozitive pornesc reacții în lanț și experimente în

alte locuri. Aceste schimbări semnificative, spontane sunt, de cele mai multe ori, cauzate de accidente sau diferite experimente.

Intrările care susțin aceste schimbări sunt uneori de natură fizică precum introducerea de sisteme mici de irigații. De asemenea, pot fi reprezentate de idei importate din alte domenii de activitate. De cele mai multe ori, acțiuni simultane ale factorilor de decizie locali în direcții diferite interacționează, realizându-se conexiuni în cadrul procesului de dezvoltare rurală durabilă. De exemplu, succesul experimentării unui tip de hibrid de grâu într-o anumită zonă duce la introducerea acestuia în cultură de către locuitorii acesteia. Cunoștințele privind alternativele se maresc și furnizează mai multe opțiuni pentru indivizi.

Prezența sau absența activităților urbane în imediata proximitate și a diferitelor tipuri de servicii în astfel de centre creează cererea pentru produsele rurale. Stabilirea unor legături urban – rural, precum și capacitatea acestora poate afecta potențialul de creștere a comunităților rurale. Pe de altă parte, unele activități urbane pot fi în detrimentul celor rurale, ceea ce poate provoca protestul locuitorilor rurali și poate forța anumite concesii din partea beneficiarilor acestora.

Modelele creșterii în spațiul rural – dezvoltate cu ajutorul procesului de rurbanizare – sunt afectate de constrângeri geografice, politice, economice, de mediu, precum și de disponibilitatea anumitor resurse la un moment dat. Implementarea efectivă a politicilor publice de dezvoltare rurală durabilă poate facilita creșterea economică și socială a zonelor rurale. Pe de altă parte, lipsa acestora poate inhiba creșterea, dar, de multe ori, modificările pot avea loc datorită lipsei de atenție și obstrucțiilor din partea administrației publice locale și centrale.

Procesele globale pot determina atât modificări pozitive, cât și negative. Programele de dezvoltare economică create de guverne joacă un rol important în procesul de rurbanizare. Fondurile pentru dezvoltare rurală durabilă sunt alocate anumitor zone rurale ce pot juca un rol reactiv în relația cu cele din imediata apropiere, fiind un factor de dezvoltare regional, ele dovedind, totodată, că pot fi mai receptive în privința unor noi experimente decât altele și permit încercări mai bune și mai rapide.

2.1.2. Influența ale fenomenului de rurbanizare

Efectele procesului de rurbanizare pot fi observate pe trei niveluri: local, regional și național. Modificările sunt inițiate într-un domeniu de activitate, dar efectele pot fi observate în diferite domenii la nivel economic, social, politic, de mediu și fizic.

- a) Modificările la nivel local sunt cele mai semnificative. Sunt ușor de identificat, măsurate și comparate. Creșterile în producția agricolă a unui sat este un indicator eficient de măsurare

a *rurbanizării* la nivel local. Diversitatea culturilor, randamentele agricole furnizează semne vizibile privind modificări pozitive înregistrate. Disponibilitatea finanțării, tehnologiile, cunoștințele privind intrările, facilitățile de asigurare ajută la crearea de modele de creștere socio-economică eficientă în cadrul procesului de dezvoltare rurală durabilă ;

- b) Majoritatea modificărilor la scară mică au loc în localități diferite ale regiunii conectându-se pentru a forma legături regionale strânse. Anumite regiuni au fost identificate ca modele de dezvoltare regională coordonată. Deplasările inter-regionale sunt întreprinse în timp ce noi legături sunt stabilite. Modelele de migrație regională în cadrul acestora sunt în continuă schimbare, prezentând o mare variație. *Regiunile rurale* atrag capital industrial prin noi investiții, fiind susținute prin intermediul unor politici publice de creștere industriale descentralizate care facilitează diversificarea bazei lor economice;
- c) Efectele la nivel național ale *rurbanizării* și *regionalizării* sunt reflectate de către modelele de migrație ale populației. *Rurbanizarea* reduce nevoia populației de a migra către zonele urbane, astfel reducându-se ratele de creștere ale orașelor mari. *Rurbanizarea* poate declanșa procesul de inversare a migrației dinspre urban înspre rural. Datorită relansării economiei rurale, persoanele din astfel de areale încep să restabilească legăturile, eventual, să se întoarcă în zonă. Fluxul economic este, astfel, afectat de procesul de *rurbanizare*.

Tacoli (1998) aduce în atenție faptul că, în momentul de față, limitele dintre rural și urban nu mai pot fi distinse ușor, în sensul că activitățile din mediul rural nu mai sunt limitate la agricultură și activități conexe, în timp ce, în urban, populația este angrenată în industrie și servicii. Limitele spațiale ale acestor două zone se estompează, mai ales în momentul în care resursele mediului rural sunt folosite de către mediul urban.

Tacoli (2003) identifică interacțiunile între rural – urban care se interconectează cu transformările economice, sociale și culturale suferite de spațiul rural. Aceste legături rural – urban includ, printre altele: fluxurile de bunuri agricole și non-agricole de la producătorii rurali către piețele urbane, atât pentru consumatori locali, cât și pentru piețele regionale, naționale și internaționale. Acest transfer se desfășoară și în sens invers, dinspre centrele urbane către comunitățile rurale fiind îndreptate fluxurile de bunuri de masă și importate și servicii. De asemenea, interacțiunile rural – urban mai includ:

- ✓ *Fluxul populației* dintre comunități rurale și urbane, fie pe bază de „navetă” în mod regulat, pentru vizite ocazionale în centre urbane pentru folosirea unor servicii, fie migrarea temporară sau permanentă ;

- ✓ *Fluxul informațiilor* dintre rural și urban include informații privind mecanismele pieței – de la fluctuațiile prețurilor la preferințele consumatorilor – și informații privind ofertele de locuri de muncă pentru potențialii „migranți rurali”;
- ✓ *Fluxurile financiare* includ, în special, transferuri din partea „migranților rurali” către rudele și comunitățile rurale din zona de proveniență, precum și transferuri oficiale cum ar fi pensiile locuitorilor urbani care se întorc în locuințele rurale. De asemenea, fluxurile financiare includ investițiile și creditele acordate în mediul rural de către instituții financiare din mediul urban.

Trebuie menționat faptul că aceste fluxuri spațiale se suprapun interacțiunilor sectoriale atât la nivel de gospodărie individuală, cât și la nivel de comunitate locală. Astfel, legăturile din amonte și avalul agriculturii cu industria și serviciile ne arată faptul că aceasta depinde de producția industrială și de servicii, dar, în același timp, furnizează materia primă necesară funcționării acesteia. Multe centre urbane, în special cele de dimensiuni mici și mijlocii, se bazează pe o cerere ridicată de bunuri de larg consum și servicii din partea populației din comunitățile rurale din imediata apropiere pentru dezvoltarea sectoarelor secundare și terțiare. Se realizează, astfel, o sinergie între producția agricolă și întreprinderile urbane care, de cele mai multe ori, constituie baza dezvoltării la nivel local și regional a unor economii vibrante (Satterthwaite., Tacoli, 2003).

Deși, într-o anumită măsură, aceste interacțiuni rural-urban și fluxuri spațiale există între toate zonele urbane și rurale, puterea și gradul de influență al acestora este determinat de natura transformărilor economice, sociale și culturale. Acestea pot fi împărțite în trei mari categorii: la nivel global, național și local.

a) *La nivel global* – liberalizarea comerțului și producției a schimbat interacțiunile dintre urban și rural în majoritatea regiunilor. Disponibilitatea crescută a bunurilor importate și procesate a afectat modelele de consum atât în areele rurale, cât și în cele urbane. Luând în considerare faptul că acestea sunt, de multe ori, mai ieftine decât cele produse la nivel local, producătorii și procesatorii pot fi afectați în mod negativ. Acest lucru este în special valabil pentru meșteugarii și producătorii ce folosesc metode tradiționale și, deseori, angajează persoane defavorizate (persoane bătâne, femei etc.).

✓ În sectorul agricol, comerțul cu bunuri agricole este controlat de brokeri internaționali care tind să oculească centrele urbane locale pentru procesarea și marketingul acestora, reînăd, de asemenea, o parte din valoarea adăugată a produselor respective,

neinvestind-o în mod necesar în regiunea producătoare sau chiar în țara de proveniență a produsului.

b) *La nivel național* – politicile publice la nivel macroeconomic legate de necesitatea reformei statului influențează interacțiunile rural – urban. Micșorarea subvențiilor acordate fermierilor, precum și instabilitatea întâlnită în acordarea acestora a afectat veniturile înregistrate de fermierii de nivel mic și mediu, cu activitate sub-capitalizată. În același timp, creșterea costului alimentelor și modificarea unor taxe și impozite privind accesul la educație și sănătate a dus la creșterea diversificării formelor de ocupare ale locuitorilor rurali, crescând totodată și rata de migrație rural – urban. Evidențierea creșterii accesului direct pe piața produselor urmată de scoaterea din funcțiune a sistemului de piețe en-detail și de gros locale și regionale, care reprezentau principala modalitate de comercializare a produselor agricole de dimensiuni mici, a întărit legăturile pe care mediul rural le are cu cel urban, fiind create, atât în mod natural, cât și artificial, sisteme de marketing eficiente la nivel regional și național.

c) *La nivel local* – natura și scopul interacțiunilor rural – urban sunt influențate de o serie de factori care includ atât factori geografici și demografici (structura terenului agricol, densitatea populației, distribuția acestuia etc.), cât și sisteme de cultură (bazate pe forma de proprietate a terenului și accesul la resurse), accesul la infrastructura rutieră ce leagă comunitățile rutiere de centrele urbane unde se găsesc piețele de desfacere.

✓ Administrația publică locală, în virtutea principiului descentralizării, poate juca un rol important în identificarea nevoilor și priorităților locale și pregătirea unui răspuns adecvat la acestea pentru susținerea legăturilor rural – urban pozitive. Astfel, administrația publică locală poate ocupa un rol determinant, proactiv în negocierea și regularizarea utilizării resurselor naturale de către locuitorii rurali și urbani și de către întreprinderi, luând în considerare, totodată, legăturile realizate în avalul și amonte agricultura și serviciile.

Rurbanizarea influențează în mod decisiv nivelul de trai în cadrul comunităților rurale de dimensiuni mici și mijlocii aflate în proximitatea centrelor urbane, gradul de influență variind în funcție de nivelul de bogăție/srăcie al gospodăriilor și locuitorilor rurali și, indirect, de sex, vârstă, etnie etc. Multe studii prezintă ca elemente de diferențiere caracteristici geografice și ecologice, factori sociali, culturali și istorici, precum și sistemele administrative locale și naționale, acestea reprezentând, de fapt, variații în cadrul interacțiunilor rural – urban. Astfel acești factori pot determina modificări ale climatului socio-economic și politic a comunității atât la nivelul micro, cât și macro, acest lucru justificând necesitatea adoptării de către autoritățile publice locale a unei strategii de dezvoltare locală care să includă interacțiunile rural – urban și rural – rural atât ca factori pozitivi, cât și negativi de creștere și dezvoltare a localităților.

Cei mai importanți factori care influențează nivelul de trai în cadrul comunităților rurale aflate sub influența legăturilor rural – urban sunt prezentate în fig. 2.1.

Fig. 2.1. Influența legăturilor rural – urban asupra nivelului de trai
 Fig. 2.1. The influence of rural-urban linkages on the standard of living

Pentru reducerea influenței factorilor ce afectează nivelul de trai atât la nivel de comunitate, cât, mai ales, la nivel de gospodărie rurală, este necesară adoptarea unor strategii menite să utilizeze la maxim legăturile rural – urban pozitive și să minimizeze efectul negativ al acestora (Tacoli, 2003). Astfel de strategii au în vedere valorificarea resurselor locale prin diversificarea și adaptarea activităților la necesitățile actuale și viitoare ale pieței.

Van den Berg și colaboratorii (2003) prezintă inițiativa administrației publice locale din Hanoi, Vietnam, care a fost când o diferențiere clară între avalul și amontealele comunității rurale din punct de vedere economic și socio-cultural. Astfel, amontealele comunității rurale este acea zonă superioară din punct de vedere economic și socio-cultural care reprezintă principalul consumator de produse agricole și non-agricole, fiind, totodată, și principalul furnizor de bunuri de larg consum și servicii. Către amontealele comunității rurale se orientează fluxul populației și cel

informațional. Avalul comunității rurale este reprezentat de localități rurale de dimensiuni mai mici din imediata apropiere care se constituie în consumatori de bunuri și servicii oferite de aceasta. Totodată, avalul comunității rurale poartă amprenta poluării și a caracteristicilor degradării economice și socio-culturale.

Principalele strategii adoptate au în vedere următoarele:

- ✓ Schimbarea sistemelor agricole în zonele peri-urbane și rurale;
- ✓ Îmbunătățirea accesului la piețele agroalimentare urbane pentru producătorii agricoli;
- ✓ Diversificarea surselor de venit în cadrul gospodăriilor rurale;
- ✓ Creșterea mobilității populației rurale prin îmbunătățirea infrastructurii rutiere, feroviare etc.;

2.1.3. Procesul de dezvoltare rurală durabil : niveluri, factori de influență, interacțiuni

Diviziunea obișnuită a unei economii sau țării în două sectoare, public și privat, e ușoară în momentul în care se încearcă explicarea implicării instituțiilor în procesul de dezvoltare rurală durabilă ce are loc la nivel internațional, național, regional etc, limita dintre cele două sectoare nemaifiind clar definită.

Interacțiunile negative și pozitive dintre zonele rurale și urbane au dat naștere unei serii de caracteristici care, dacă ar fi puse într-un tablou și interpretate, ar putea fi folosite pentru analizarea interacțiunilor rural-urban din toate regiunile de dezvoltare ale României.

În alegerea acestor factori de influență constituie un prim pas în construirea unei strategii de dezvoltare locală a unei comunități rurale adecvată, luând în considerare toate elementele care ar putea influența procesul de implementare a acesteia.

Procesul de implementare al unei strategii de dezvoltare rurală durabilă este corelat cu nivelul de dezvoltare al comunității locale din punct de vedere socio-economic, precum și de influențele din exteriorul acesteia care pot determina schimbări în structura procesului decizional local. Aceasta poate avea consecințe în modul de luare a deciziilor ducând la o mai slabă sau mai puternică implicare a societății civile și mediului de afaceri local în implementarea strategiei de dezvoltare rurală durabilă, putând astfel crește succesul diferitelor acțiuni.

Pentru a putea implementa în mod optim o strategie de dezvoltare rurală durabilă într-o comunitate locală influențată de interacțiuni rural-urban și rural-rural, trebuie înțelese nivelurile la care acestea funcționează și modul în care pot fi valorificate.

Vedem, în continuare, în tabelul 2.1 și tabelul 2.2. nivelurile la care interacțiunile rural-urban acționează asupra unei comunități rurale atât pozitiv, cât și negativ.

Tabelul 2.1./ *Table 2.1.*

Interacțiuni rural-urban pozitive
Positive rural-urban interactions

<p>Context internațional: acces la piețele internaționale pentru întreprinzătorii mici și mijlocii; preuri stabile ale commodity-urilor. Investițiile străine susțin producția locală; importurile nu concurează bunurile produse local.</p> <p>Context național: distribuție echitabilă a accesului la fondul funciar; strategii de dezvoltare regională care includ acces satisfăcător la infrastructură, facilități de creditare pentru întreprinzătorii mici și mijlocii și servicii de bază (educație, sănătate, apă și canalizare); sprijinirea veniturilor de către administrația locală; structuri instituționale a piețelor reglementate.</p> <p>Administrația locală: responsabilă, cu resurse și capacități adecvate; identifică nevoile și prioritățile locale și răspunde acestora; sprijină legăturile dintre agricultură și serviciile și industria localizată în centre urbane locale; reglementează managementul resurselor naturale locale; integrat cu planificarea națională.</p>
<p>Zona rurală regională</p> <ul style="list-style-type: none"> • acces echitabil la activele din agricultură, inclusiv terenul; • producție adaptată la cerere, venituri crescute; • cererea cu o bază largă de bunuri și servicii non-agricole de bază crește; • diversificarea mijloacelor de trai crește veniturile, investițiile în agricultură și cererea de bunuri;
<p>Centre urbane locale</p> <ul style="list-style-type: none"> • acces la piețele urbane locale și facilități de procesare, reinviind valoarea adăugată; • producție crescută a bunurilor non-agricole și a furnizării de servicii; • creșterea oportunităților de angajare în mediul non-agricol;
<p>Centre urbane naționale și internaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> • piețe extinse pentru producția regională; • furnizarea unei game variate de bunuri și servicii;

Sursa: Prelucrare după Tacoli, 2006

Precum se poate observa în tabelul 2.1., interacțiunile existente între comunitățile rurale și centrele urbane permit dezvoltarea uniformă a spațiului rural prin accesarea potențialului socio-economic local.

Influențele negative ale mediului urban asupra celui rural se observă, în principal, la capacitatea de acțiune a administrației locale care, din cauza resurselor financiare și umane insuficiente, nu are capacitatea integrării activităților de dezvoltare de pe plan local într-un context regional și/sau național (tabelul 2.2.)

Tabelul 2.2./ Table 2.2.

Interacțiuni rural-urban negative în Regiunea Nord – Est
Negative rural-urban interactions in the North-East Region

<p>Context intern național: acces limitat la piețe interne naționale pentru întreprinzătorii mici și mijlocii; prețuri instabile ale commodity-urilor. Investițiile străine se concentrează în producția la scară largă pentru export; importurile concurează cu bunurile produse la nivel local.</p> <p>Context național: distribuție inechitabilă a accesului la fondul funciar; strategii de dezvoltare regională improprii incluzând acces limitat la infrastructură, facilități de creditare pentru întreprinzătorii mici și mijlocii și serviciile de bază (educație, sănătate, apă și canalizare); lipsa suportului din partea administrației publice locale; structură instituțională a piețelor nereglementată.</p> <p>Administrația locală: cu resurse și capacitate inadecvate; neintegrată cu o strategie națională.</p>
<p>Zona rurală regională</p> <ul style="list-style-type: none"> • agricultura dominată de unități de subsistență și semi-subsistență; • oportunități limitate pentru diversificarea venitului local și venituri scăzute din agricultura la scară mică ducând la migrare internă și externă; • lipsa forței de muncă calificate și declinul producției în producția agricolă de dimensiuni mici;
<p>Centre urbane locale</p> <ul style="list-style-type: none"> • rol limitat în furnizarea serviciilor de bază și a bunurilor de import ieftine; • stagnare și declin economic și demografic;
<p>Centre urbane naționale și internaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> • produsele ocolesc centrele locale în favoarea centrelor mari de export, • cerere crescută de bunuri de import; • flux crescut de migrații provenienți din zonele rurale sărace;

Sursa: Prelucrare după Tacoli, 2006

Efectele asupra spațiului rural constau în stagnare și declin socio-economic, creșterea migrației rural-urban, precum și scăderea capacității financiare la nivel local.

2.1.4. Rurbanizarea în Regiunea Wallonia, Belgia

Rurbanizarea în Regiunea Wallonia din Belgia este studiată în cadrul proiectului „Celula de analiză și de prognoză în domeniul ruralității (CAPRU)” din cadrul Gembloux Agro – Bio

Tech. Fenomenul rurbaniz rii este studiat dintr-o perspectiv dinamic ce se concentreaz , în principal, pe dou caracteristici ale acestuia: dinamica popula iei i dezvoltarea reziden ial (din punct de vedere func ional), ajungându-se, astfel, la realizarea unei tipologii a municipalit ilor valone (La rurbanisation en Région wallonne, 2006 – Rapport de recherché, CAPRU, GxABt).

Aceast clasificare a fost realizat utilizându-se o analiz grupat multi-variat a 262 de municipalit i din Regiunea Wallonia. Evolu ia acestora a fost observat în perioada 1980 – 2000, variabilele incluse în acest model de clasificare fiind urm toarele:

- ✓ Cre terea popula iei;
- ✓ Soldul migrator;
- ✓ Sporul natural;
- ✓ Indicele de senilitate (raportul popula iei peste 60 de ani la popula ia pân în 20 de ani);
- ✓ Densitatea popula iei;
- ✓ Cre terea suprafe ei construite;
- ✓ Propor ia popula iei ce locuie te în zone cu 150 de locuitori/km²;
- ✓ Propor ia teritoriul comunal ce cuprinde popula ia int men ionat anterior.

Folosind aceste criterii, tipologia municipalit ilor valone a permis distingerea a 11 grupe de comune corespunz toare traiectoriilor diferen iate în func ie de gradul de influen al rurbaniz rii, putându-se identifica comunele cele mai expuse fenomenului de rurbanizare.

În Regiunea Wallonia, municipalit ile cele mai urbanizate cuprind 79 de comune, respectiv o treime din totalul comunelor din întreaga regiune. Acestea se împart în dou mari grupe care difer în ceea ce prive te dinamica observat în termeni de rurbanizare i în eleas în termeni de demografie i de func ie reziden ial . Prima grup corespunde comunelor aflate în proces de dezvoltare rurban sau rurbanizare, în timp ce a doua cuprinde comunele aflate în declin. În cadrul fiec reia din aceste dou grupe se pot identifica anumite grade de evolu ie a procesului de evolu ie/declin (fig. 2.2.).

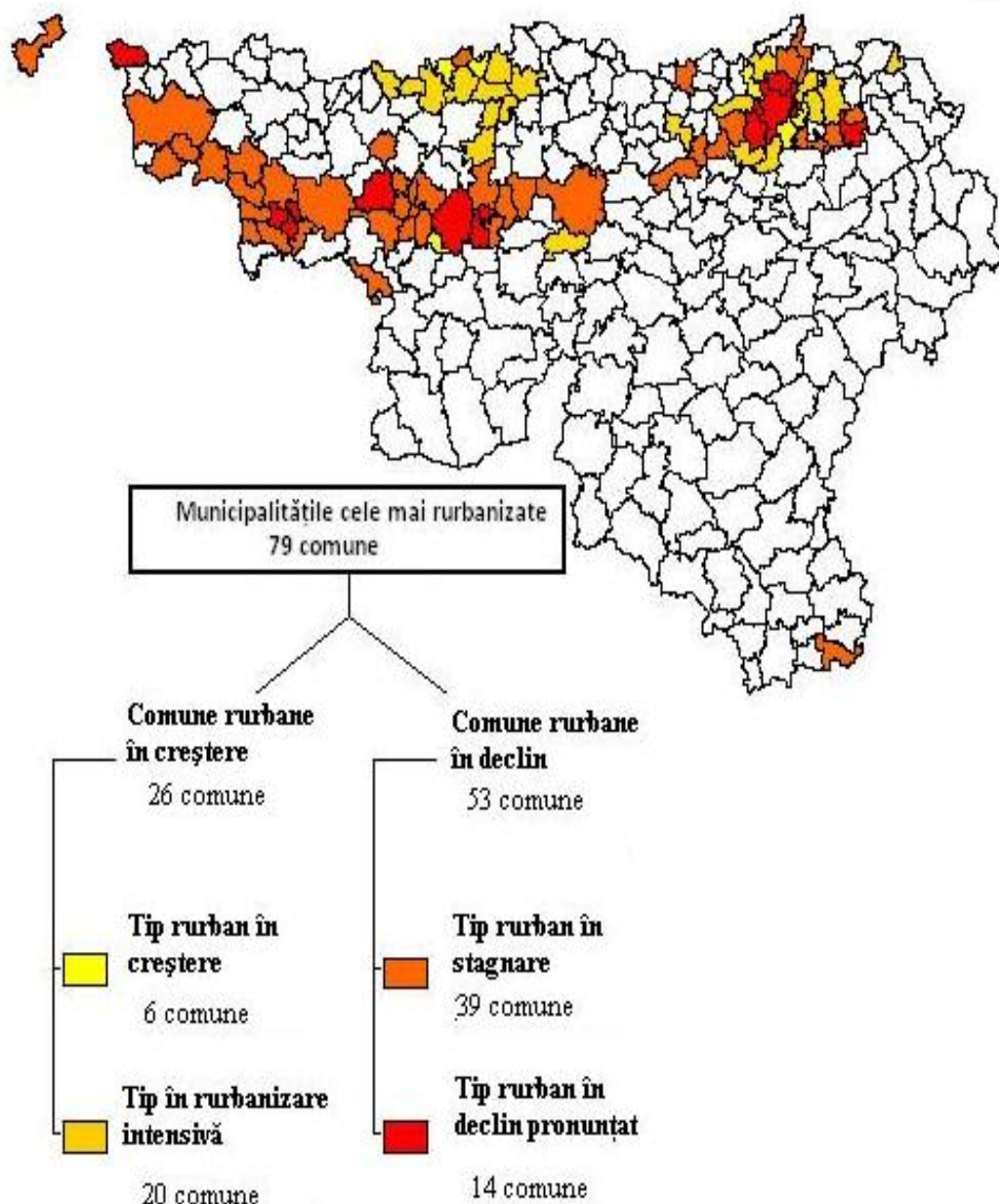

Fig. 2.2. Tipologia municipalit ilor din Regiunea Wallonia din perspectiva procesului de rurbanizare

Fig. 2.2. Typology of municipalities in the Wallonie Region in the process of rurbanization

Sursa: Studiu CAPRU, 2007

Comunit ile rurale aflate în imediata apropiere a centrelor urbane reprezint un alt indicator important al gradului de rurbanizare a spa iului rural. Municipalit ile valone aflate în afara i în imediata proximitate a aglomer rilor urbane reprezint aproximativ dou treimi din totalul comunelor din Regiunea Wallonia. Acestea au fost împ r ite în cadrul CAPRU în 8 tipuri, luându-se în considerare intensitatea gradului de rurbanizare în ceea ce prive te demografia i traiectoriile reziden iale (fig. 2.3.).

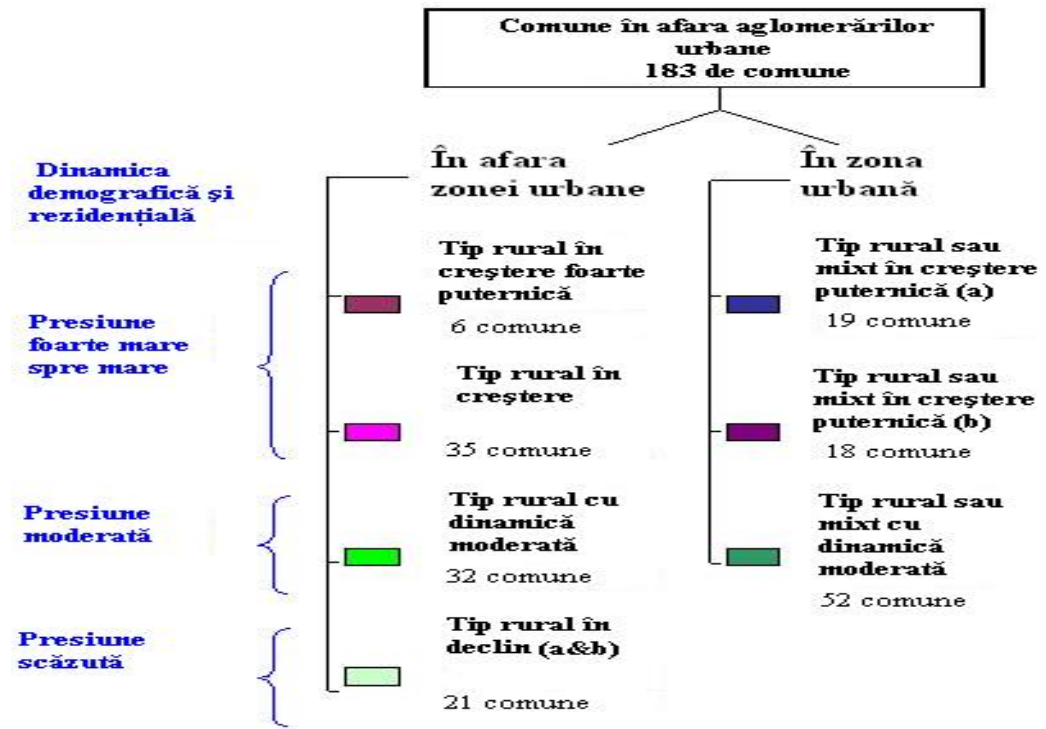

Fig. 2.3. Clasificarea comunelor valone în funcție de intensitatea fenomenului de rurbanizare și localizarea acestora
 Fig. 2.3. Classification of wallon communes depending on the intensity of the rurbanization phenomenon and their localization
 Sursa: Studiu CAPRU, 2007

În Regiunea Wallonia comunele în creștere puternic sau foarte puternic reprezintă aproximativ o treime din totalul celor aflate în afara aglomerărilor urbane, în timp ce în declin au fost înregistrate aproximativ 8% din totalul comunelor.

2.2. ANTREPRENORIATUL RURAL: CONCEPT, CARACTERISTICI

2.2.1. Conceptul de antreprenoriat rural

Conform definiției elaborate de Wennekers și Turik (1999), „antreprenoriatul este manifestarea abilității și dorinței indivizilor, pe cont propriu, în echipă, în cadrul sau în afara unor organizații existente de a:

- a) Percepți și crea noi oportunități economice (noi produse, noi metode de producție, noi structuri organizaționale și noi metode de marketing a produselor);

- b) Introduce propriile idei pe piață, fără când față incertitudinii și depășind obstacole, prin luarea deciziilor pe loc, formarea și utilizarea instituțiilor și resurselor.”

Antreprenoriatul reprezintă un proces dinamic în care noi firme apar, firmele existente cresc, iar cele lipsite de succes dispar. O altă caracteristică importantă a antreprenoriatului este inovația, unde noi produse și servicii și noi metode de producție sunt introduse de către firme care au identificat noi oportunități de piață sau modalități mai bune de satisfacere a cererii existente. O altă caracteristică este dată de faptul că antreprenoriatul tinde să se identifice cu micile afaceri care sunt conduse de către propriul patron.

Noțiunea de antreprenoriat poate fi regăsită și în zonele rurale, luând în considerare importanța acestora în unele țări datorită caracteristicilor specifice oferite de mediul ambiant.

Într-un studiu privind antreprenorul rural, Hoy și Vaught (1980) menționează faptul că imaginea întreprinzătorului rural este una idealistă, acesta fiind considerat „independent, capabil să își asume riscuri, orientat spre rezultate, optimist, încrezător în propriile puteri, muncitor și inovativ”. Totodată, aceștia au notat că antreprenoriatul în context rural ar trebui focusat pe crearea de noi oportunități de angajare prin crearea de noi investiții.

Wortman (1990) a definit antreprenoriatul rural astfel: „antreprenoriatul rural implică crearea unei noi organizații care introduce un nou produs, servite sau creează o nouă piață ori utilizează o nouă tehnologie în mediul rural”. Această definiție cuprinde elementele de inovație care se presupune că ar putea afecta o mare parte a comunității rurale în care se va desfășura activitatea antreprenorială. Definiția lui Wortman nu se referă strict la societățile comerciale, excluzând, totuși, achiziția deoarece aceasta influențează, în mod indirect, creșterea și dezvoltarea comunității rurale.

O altă definiție a antreprenoriatului rural, dezvoltată pe baza experienței din cadrul Programului de Parteneriat Rural – Urban din Nepal (RUPP), are la bază valoarea adăugată adusă de acesta în serviciul comunității rurale. „Antreprenoriatul rural este acel antreprenoriat care asigură valoare adăugată resurselor rurale în zonele rurale antrenând în acest proces, majoritar, resurse umane din mediul rural”.

2.2.2. Caracteristici ale antreprenoriatului rural

Antreprenoriatul rural trebuie tratat în mod diferit de cel urban deoarece acesta este influențat de un număr de factori legați, în principal, de distanța acestora față de un centru urban și mediul fizic extins. Drept urmare, politicile publice de promovare și susținere a

antreprenoriatului urban care s-au dovedit eficiente s-ar putea să nu aibă efecte în mediul rural sau, în cel mai rău caz, să aibă efecte negative.

Precum am menționat, potențialul dezvoltării antreprenoriatului rural este limitat de anumite constrângeri. În primul rând, în mediul rural se întâlnesc o problemă în privința aprovizionării cu resurse materiale și umane. Locuitorii rurali cu un nivel mediu spre ridicat al inteligenței fie încearcă să obțină acces la educația disponibilă, migrând ulterior spre orașe, fie preferă zonele urbane pentru a avea acces la o educație superioară din punct de vedere calitativ. În consecință, capitalul uman din zonele rurale dispare, locuitorii rurali rămân în zonele de proveniență confruntându-se cu un acces limitat la o infrastructură insuficientă sau în stare necorespunzătoare. De asemenea, o problemă importantă este cea a accesului limitat la servicii financiare, în special credite, oferite de instituțiile financiare bancare/nebancare care au sediul, în principal, în centrele urbane.

Pe de altă parte, comunitățile rurale pot beneficia în diferite moduri de pe urma activităților antreprenoriale. Pentru a atinge potențialul de dezvoltare economică al comunităților rurale, planificatorii rurali și factorii de decizie trebuie să ia în considerare modul în care eforturile și deciziile lor inhibă, lasă neatins sau încurajează antreprenoriatul rural. Crego (1995) consideră că eforturile politicilor publice de dezvoltare economică a zonelor defavorizate ar trebui să înceapă la nivel local, fiind apoi susținute la nivel regional și național. Antreprenoriatul rural este considerat ca una dintre principalele modalități de susținere a dezvoltării economice și sociale în zonele rurale.

Astfel pot fi identificate caracteristicile determinate ale antreprenoriatului rural prin corelarea directă cu mediul în care se desfășoară activitățile specifice și trăsăturile predominante ale persoanelor care își asumă rolul de antreprenori în aceste condiții date (fig. 2.4.).

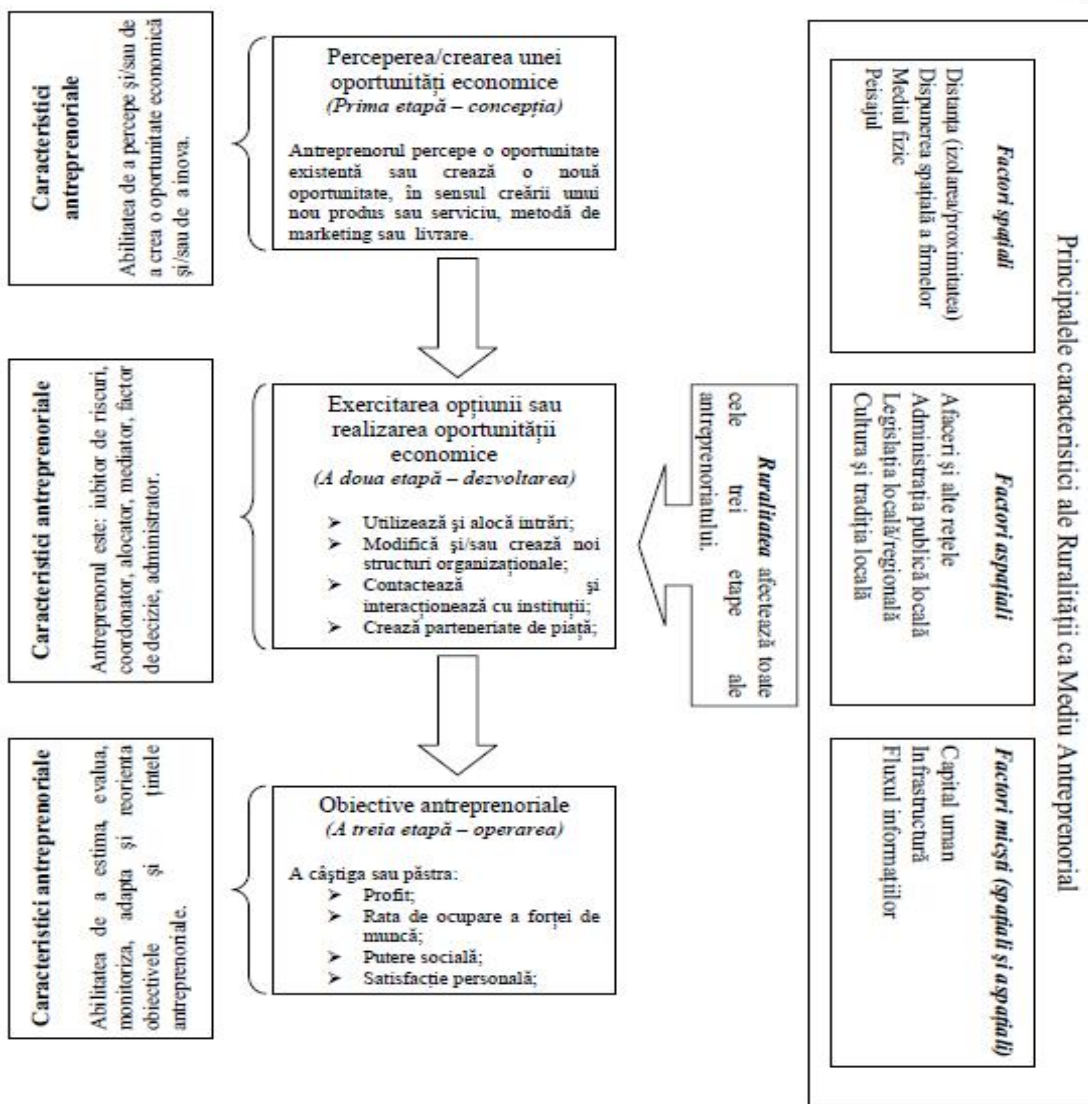

Fig.2.4. Procesul antreprenorial în mediul rural
Fig. 2.4. The entrepreneurial process in rural areas

Precum se poate vedea în fig. 2.4., procesul antreprenorial în mediul rural cuprinde trei etape:

- ✓ **Concepția** – prin aceasta se înțelege perceperea sau crearea unei noi oportunități de către întreprinzătorul rural și planificarea pașilor necesari pentru capitalizarea acesteia. Această etapă are loc fie în stadiul incipient al unei afaceri rurale, atunci când e vorba de lansarea unei noi idei de afaceri, fie în stadiul de creștere – dezvoltare al unei organizații, atunci când se consideră că aceasta este suficient de matură pentru implementarea unor produse, tehnologii și metode inovative;

- ✓ Dezvoltarea – presupune parcurgerea pa ilor necesari pentru sus inerea oportunit ii economice prin crearea i implementarea mecanismelor institu ionale, financiare i tehnologice utilizate în cadrul organiza iei;
- ✓ Operarea – această etap a procesului antreprenorial presupune orientarea eforturilor întreprinz torului rural c tre atingerea/dep irea obiectivelor antreprenoriale stabilite ini ial.

Sprijinirea antreprenoriatului a devenit o parte esen ial a strategiilor i programelor de dezvoltare local a comunit ilor rurale. Acest lucru este, în special, valabil în cazul localit ilor situate în apropierea centrelor urbane, astfel valorificându-se peisajul pitoresc al zonei, cultura i tradi iile care se p streaz împ mântenite în aceste zone. În afar de furnizarea c tre centrele urbane din imediata proximitate cu bunuri agricole, familiile antreprenoriale au constituit alte tipuri de întreprinderi menite a promova via a rural (Salazar, 2004). Au fost create pensiuni rurale i agroturistice, hanuri, magazine de antichit i, obiecte de artizanat i tradi ionale, restaurante cu specific etc. În unele cazuri, ateliere de artizanat i me te ug rit au ap rut în care oamenii puteau înv a/experimenta, pentru câteva ore, arta tradi ional din mediul rural, acestea profitând de mâna de lucru ieftin specializat disponibil în comunit ile rurale.

Natura în forma ei primar din zonele rurale cu peisajul pitoresc asociat cu priveli ti nealterate, aerul curat, infrastructura neaglomerat atrage popula ia urban care dore te un mediu mai lini tit de via . În plus, oamenii care î i caut un loc de pensionare sunt atra i de zonele rurale pentru a tr i într-un ritm mai lent i mai lini tit. Pensionarii necesit servicii de asisten medical i acces la o infrastructur de calitate bun . Acolo unde aceste condi ii sunt îndeplinite se poate observa apari ia unor acumuli ri de case de pensionari, în principal, datorit accesibilit ii la servicii i modului de via rural. Acest fapt a dus la crearea unor afaceri specializate construite în jurul acestor persoane cum ar fi: servicii de construc ii specializate, servicii de asisten medical la domiciliu, servicii de catering, servicii i programe recrea ionale etc.

În S.U.A., Lorah i Southwick (2003) au identificat acest trend al pension rii dinspre centrele urbane c tre zonele rurale în zona de Vest a Statelor Unite ale Americii prin intermediul monitoriz rii pl ilor guvernamentale efectuate de c tre sistemul de asigur ri sociale. Aceste dovezi sunt sprijinite i de apari ia în 11 state din partea de Vest a S.U.A. a unor case de vacan , zone de agrement i turism destinate exclusiv pensionarilor. Această tendin de migra ie urban – rural a popula iei de vârsta a treia a dus, prin construirea de noi case, facilit i, servicii de asisten etc, la crearea de noi locuri de munc i, indirect, cre terea atractivit ii din punct de vedere socio-economic a zonei rurale respective.

În România, Institutul de Economie Agrară din cadrul Academiei Române a efectuat un proiect în cadrul Programului Cercetare de Excelență (CEEEX) al Autorității Naționale de Cercetare Științifică care a avut ca scop determinarea răspunsului societăților agricole la schimbările economice și de mediu (Gavrilescu și colab., 2008). S-a analizat numărul de întreprinderi rurale care realizează activități non-agricole, precum și distribuția acestora în cele opt regiuni de dezvoltare ale României.

Precum se poate observa în fig. 2.5., în cadrul societăților cu profil agricol din România, activitatea non-agricolă cea mai răspândită este cea de procesare a laptelui, fapt ce poate fi explicat prin inexistența unităților de procesare a laptelui la nivel local/regional menite să preia cantitățile de lapte din partea producătorilor locali. Astfel, întreprinzătorii rurali din acest domeniu au fost nevoiți să dezvolte, ca activitate secundară, în mod individual sau în parteneriat, activități de procesare a produsului finit. Acest lucru poate fi, în special, observat în regiunile de dezvoltare Sud – Est și Sud – Vest unde 24.1% dintre societățile agricole dețin unități de procesare ale laptelui.

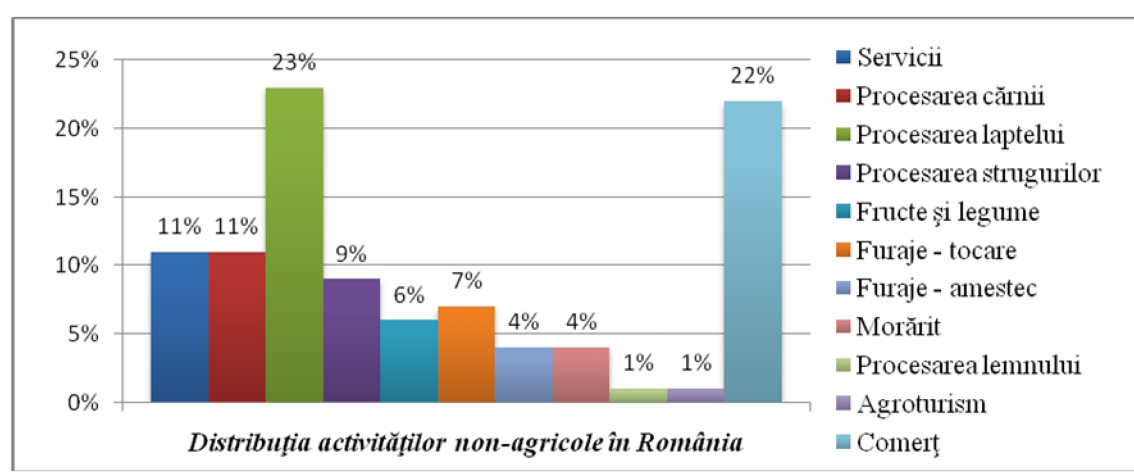

Fig. 2.5. Distribuția activităților non-agricole în cadrul companiilor agricole din România
 Fig. 2.5. Distribution of non-agricultural activities in Romanian agricultural companies

În regiunile de dezvoltare Nord – Est, Sud – Vest și Nord – Vest, datorită specificității terenului și a exploatarea agriculturii, se poate observa un număr ridicat de societăți ce dețin, ca activități secundare, unități de procesare a lemnului (6.9%) și de realizare a furajelor – tocare și amestec (3.9%). La nivel național, în cadrul exploatarea agriculturii, agroturismul constituie o activitate secundară pentru doar 1% dintre acestea, înregistrându-se, în județele Suceava, Vrancea, Gorj, Harghita și Timiș, un procent de 0.8%.

Pe măsură ce criza financiară și rata șomajului tot mai ridicată afectează mediul rural, s-a încercat găsi alternative pentru ocuparea forței de muncă și crearea unor oportunități

economice noi. Deoarece aceste schimbări ale peisajului economic național și internațional au limitat opțiunile tradiționale de dezvoltare economică ale comunităților rurale, alternative non-tradiționale trebuie găsite. Acestea vor trebui să utilizeze la maxim resursele naturale, materiale și umane existente în spațiul rural, astfel încât acestea să fie capitalizate la maxim. Una dintre cele mai populare oportunități non-tradiționale de dezvoltare economică a mediului rural este reprezentată de agroturism și turism rural și activitățile antreprenoriale asociate acestuia (Edgell, Harbaugh, 1993).

Zonele rurale atrag turiști, în special, datorită misticii asociate ruralului și stilului de viață rural și a caracteristicilor sale distincte istorice, culturale, etnografice și geografice. Turismul rural este, de asemenea, mai puțin costisitor și mai ușor de realizat decât alte strategii de dezvoltare locală care includ obiective de producție industrială, de exemplu. Turismul rural poate fi dezvoltat local în parteneriat cu administrația publică locală, dezvoltarea ei nedepinzând de legăturile cu companii sau instituții din afara comunității rurale. Deși dezvoltarea turismului poate fi considerată costisitoare în anumite cazuri, turismul rural nu necesită investiții mari în ceea ce privește capitalul inițial, trainingul resurselor umane etc. Din acest motiv, turismul rural poate fi considerat o alternativă mai puțin costisitoare decât a celorlalte opțiuni de dezvoltare economică a comunității rurale. În plus, turismul rural beneficiază de un grad ridicat de independență în relațiile cu organizațiile din afara mediului rural, decizia managerială nefiind astfel influențată de factori externi (Fesenmaier și colab., 1995).

2.2.3. Antreprenoriatul rural în Regiunea Wallonia din Belgia

Antreprenoriatul rural în Regiunea Wallonia din Belgia este studiat în cadrul proiectului „Celula de analiză și de prognoză în domeniul ruralității (CAPRU)” din cadrul Gembloux Agro – Bio Tech (L'entrepreneuriat rural en Région Wallon, 2006 – Rapport de recherche, CAPRU, GxABt). Abordarea privind antreprenoriatul rural din cadrul proiectului se bazează pe necesitatea de a studia și implementa acțiunile indispensabile în procesul de regenerare și dezvoltare socio-economică a zonelor rurale.

Această analiză a vizat promovarea importanței microîntreprinderilor în raport cu dezvoltarea socio-economică a comunităților rurale din perspectiva creării de noi locuri de muncă și a dinamismului rural creat, prin încurajarea spiritului antreprenorial la nivel local în zonele rurale și identificarea profilului antreprenorial din Regiunea Wallonia. Întrebările studiului au încercat să surprindă motivația localizării unei afaceri, serviciile disponibile acestora, precum și interacțiunea întreprinderilor cu actorii locali.

La întrebarea „ Microîntreprinderile crează locuri de muncă în spațiul rural?”, 32% din persoanele intervievate au răspuns negativ, în timp ce 60% din acestea au fost parțial sau în întregime de acord că microîntreprinderile sunt creatoare de noi locuri de muncă (fig. 2.6.). 8% dintre persoanele intervievate au refuzat să răspundă la această întrebare.

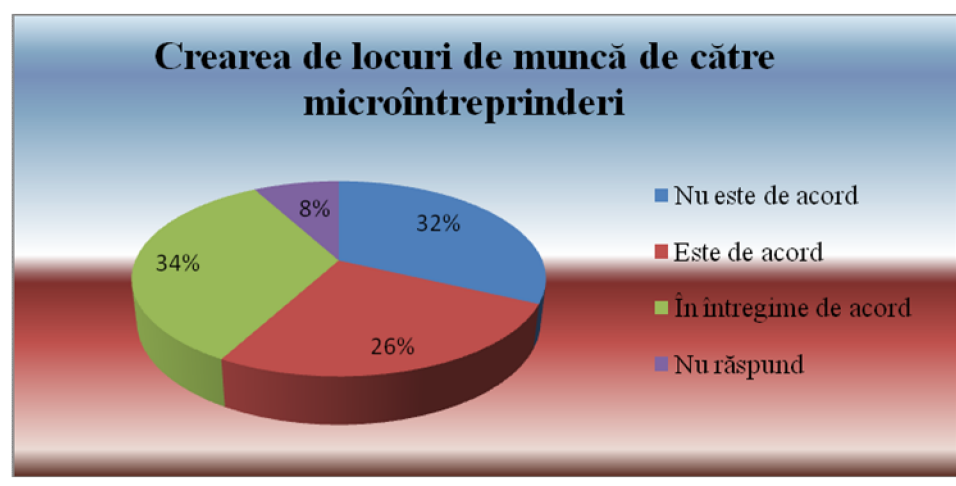

Fig.2.6. Crearea de locuri de muncă de către microîntreprinderi
Fig. 2.6. Creation of jobs by micro-entreprises
Sursa: CAPRU, 2006

Când au fost întrebați dacă oferta de produse și servicii a microîntreprinderilor localizate în mediul rural este variată și adaptată cererii de pe piața locală, 33% au fost parțial de acord cu această afirmație, iar 27% dintre acestea au fost în întregime de acord cu aceasta (fig. 2.7.).

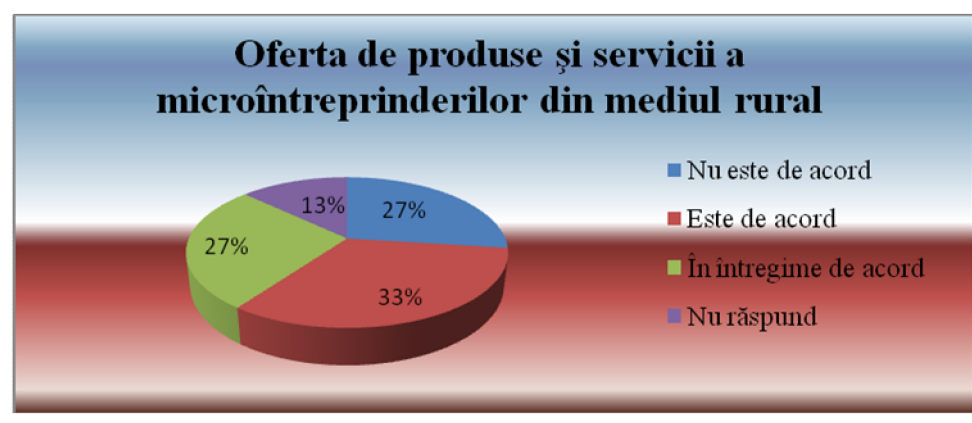

Fig. 2.7. Oferta de produse și servicii a microîntreprinderilor din mediul rural
Fig. 2.7. Products and services offer of micro-entreprises in the rural area
Sursa: CAPRU, 2006

În privința participării microîntreprinderilor la vitalizarea comunităților rurale prin crearea unor rețele sociale, atât cu clienții, cât și cu ceilalți întreprinzători, furnizori de materii

prime, servicii, 48% au fost în întregime de acord c microîntreprinderile au un rol determinant în cadrul comunit ii (fig. 2.8.).

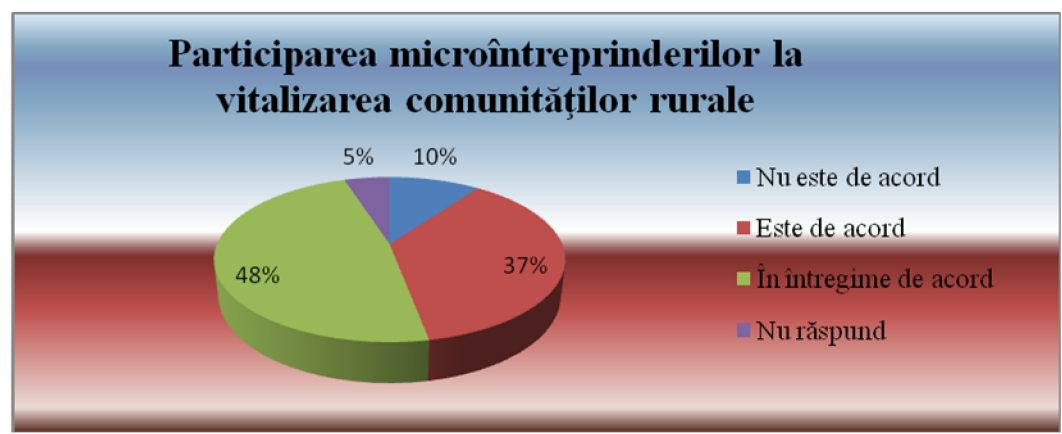

Fig. 2.8. Participarea microîntreprinderilor la vitalizarea comunit ilor rurale
 Fig. 2.8. Participation of micro-entreprises at the vitalization of rural communities
 Sursa: CAPRU, 2006

În cadrul studiului CAPRU privind antreprenoriatul rural din Regiunea Wallonia, s-au identificat principalele caracteristici ale întreprinz torului rural tipic (tabelul 2.6.):

Tabelul 2.6./ Table 2.6.

Profilul întreprinz torului rural din Regiunea Wallonia
 Rural entrepreneur profile in the Wallonie Region

Este un b rbat (85%)	În medie, are vârsta de 31 de ani în momentul lans rii afacerii
Originar din mediul rural (78%)	Î i creaz propria întreprindere (61%)
A absolvit studii superioare (71%)	Tr ie te în apropierea întreprinderii (93%) i nu pl nuie te s migreze (81%)
Simte teama în momentul lans rii afacerii (62%)	Nu este decât foarte rar propriul s u ef direct (25%)
Motiva ii: tr irea pasiunii, nevoia de autonomie, continuitatea în cadrul familiei, puterea de decizie, valorificarea bunurilor proprii, inovarea, continuitatea cuno tin elor	Temeri: rentabilitatea i viabilitatea întreprinderii, greut ile sarcinilor administrative, impactul asupra vie ii personale, teama nu a mai putea lucra, conflictele din interiorul întreprinderilor familiale, lipsa de experien

Precum se poate observa, întreprinz torul rural din Regiunea Wallonia, Belgia are, în medie, 31 de ani în momentul lans rii afacerii, fiind, totodat , predominant, absolvent de studii superioare. De cele mai multe ori, motiva ia intr rii în antreprenoriatul rural este legat de dorin a de autonomie (financiar , economic i social) i de valorificare a cuno tin elor acumulate pân în acel moment al vie ii.

PARTEA II
CERCETARI PROPRII, REZULTATE SI INTERPRETAREA
LOR

PART II
OWN RESEARCHES, RESULTS AND THEIR
INTERPRETATION

CAPITOLUL III

SCOPUL, OBIECTIVELE I METODA DE CERCETARE

CHAPTER III

PURPOSE, OBJECTIVES AND RESEARCH METHOD

3.1. SCOPUL I OBIECTIVELE URM RITE

Teza de doctorat „**Studii privind perfec ionarea managementului strategic în dezvoltarea rural durabil din Depresiunea Jijia - Bahlui**” are ca obiectiv identificarea nevoilor i poten ialului de dezvoltare din cadrul comunit ilor rurale la nivelul Depresiunii Jijia-Bahlui.

Scopul lucr rii este de a determina impactul pe care îl au centrele urbane aflate în imediata vecin tate a comunit ilor rurale din **Depresiunea Jijia-Bahlui** i Regiunea de Dezvoltare Nord-Est a României asupra procesului de dezvoltare rural durabil i elaborarea unui scenariu bazat pe studiul realizat pentru adaptarea climatului socio-economic i politic local la noile criterii europene. Scenariul propus va putea sta la baza unei strategii de dezvoltare local pentru comunit ile locale din arealul cercetat i nu numai.

La baza studiului realizat st principiul metodologic al abord rii complexe i sistemice a conceptelor economice i sociale contemporane.

Lucrarea î i propune un aport important în perfec ionarea managementului strategic la nivelul comunit ilor locale din Depresiunea Jijia-Bahlui prin evolu ia de la o structur rigid bazat pe limitarea responsabilit ilor i autorit ii în cadrul procesului de dezvoltare rural

durabil la o îmbinare armonioasă a elementelor tradiționale de management public cu tehnici și tehnologii parțial modernizate și angrenarea acestora în dezvoltarea comunității locale.

Lucrarea răspunde la următoarele întrebări:

- ✓ Cum pot fi identificate *punctele tari și slabe ale colectivităților locale* pentru utilizarea acestora în cadrul procesului de dezvoltare socio-economică a localității?
- ✓ Care este *rolul centrelor urbane* în cadrul procesului de dezvoltare rural durabil?
- ✓ Cum pot fi identificați și mobilizați *agenții de dezvoltare rurală* din cadrul comunităților rurale?
- ✓ Care sunt *factorii motivatori și demotivatori* ce acționează asupra populației rurale în timpul procesului de dezvoltare rural durabil?
- ✓ Cum poate fi identificată *tipologia comunităților rurale* în relație cu populația rurală, centrele urbane din proximitate, mediul înconjurător, resursele și factorii de producție pe care le au la dispoziție, poziționare geografică etc.?

După cum rezultă din studiile întreprinse, există în zonă rezerve de sporire a producției agricole, fără investiții suplimentare, a căror folosire rațională va duce la o utilizare mai completă a condițiilor naturale, a tuturor mijloacelor economico-sociale, precum și la creșterea eficienței economice a structurilor agricole.

Rezultatele tezei de doctorat cu tema “Studii privind perfecționarea managementului strategic în dezvoltarea rural durabil din Depresiunea Jijia-Bahlui” constau în faptul că se vor determina următoarele aspecte:

- Modalitatea optimă de determinare a nevoilor comunităților locale în concordanță cu cerințele impuse la nivel european;
- Modalitatea optimă de determinare a priorităților de dezvoltare în cadrul comunităților rurale;
- Nivelul optim al interacțiunilor dintre comunitățile rurale și centrele urbane;

Lucrarea va constitui o sursă de informații atât pentru specialiștii din domeniu, cât și pentru autoritățile publice locale și centrale și alți factori de decizie de la nivelul comunităților rurale care doresc să participe activ la procesul de dezvoltare rural durabil a comunității locale.

Rezultatele cercetărilor au fost prezentate în simpoziioanele științifice și în publicațiile de specialitate. La momentul finalizării tezei de doctorat, datele ce vor concluziona cercetările și analizele efectuate vor oglindi realitățile socio-economice ale arealului studiat și vor fi destul de

conving toare pentru reorientarea viziunii strategice a comunității locale și organizarea spațiului rural în arealul studiat și nu numai.

3.2. METODA DE CERCETARE

Metodologia de cercetare utilizată cuprinde totalitatea demersurilor teoretice, tehnice și epistemologice întreprinse pentru a putea cunoaște geneza, evoluția și dispoziția procesului de dezvoltare rurală durabilă, precum și modalitățile de îmbunătățire a componentelor acestuia pentru maximizarea efectelor.

Etimologic, metodologia desemnează „tiința metodelor”, sensul pe care îl atribuim metodologiei în acest context fiind acela de a cuprinde ansamblul demersurilor teoretice, metodico-tehnice și epistemologice pe care le întreprinde cercetătorul în vederea cunoașterii științifice a unor fapte, fenomene sau procese sociale. Această definiție subliniază faptul că în conținutul conceptului de metodologie de cercetare regăsim trei niveluri diferite de ordonare a demersurilor pe care le presupune actul cunoașterii științifice: nivelul teoretic, nivelul tehnic și nivelul epistemologic.

Demersurile de natură teoretică pe care le întreprinde cercetătorul pentru a desfășura o cercetare concretă a unui anumit domeniu sunt multiple. El trebuie să-și clarifice cu exactitate nivelul la care a ajuns cunoașterea domeniului pe care îl cercetează, să facă o analiză critică a aparatului conceptual în care este reflectată problematica devenită obiect al cercetării științifice, să formuleze cu claritate ipoteze generale și ipoteze de lucru în care sunt, de altfel, surprinse raporturile de cauzalitate dintre componentele structurale ale problemei cercetate și alți factori economici, politici, morali intrinseci acestui real sau exteriori acestuia.

Nivelul tehnic al metodologiei constă în utilizarea de către cercetător a unui ansamblu de metode, tehnici, instrumente cu ajutorul cărora devine posibil dezvoltarea a ceea ce este esențial, stabil în universul faptelor sociale concrete în care se desfășoară viața individului și a grupurilor umane. Metoda presupune existența unui întreg sistem de reguli și principii care trebuie respectate pentru a realiza cunoașterea riguroasă a obiectului cercetat.

Nivelul epistemologic reprezintă specificul actului cunoașterii fenomenelor și proceselor sociale. Din punct de vedere epistemologic nu sunt prea numeroase demersurile pe care le întreprinde un cercetător, dar este suficient să fie făcută precizarea că niciodată nu se va realiza o cunoaștere riguroasă dacă nu se va avea în permanență în vedere natura specifică a actului cognitiv. Cele mai importante surse de informații sunt oamenii, dar înseși faptele sociale sunt moduri de a fi și de a face ale acestora. În măsura în care cercetătorul stăpânește bine metodele

de cercetare proprii sociologiei, tehnicile și procedeele de aplicare a fiecărei metode, în aceeași măsură se asigură rigurozitatea explicațiilor științifice a evenimentelor și a actelor sociale în urma cercetărilor concrete, de teren.

La nivel teoretic, în cadrul prezentei lucrări, s-a utilizat o metodologie de cercetare care, pentru prelevarea de date, prelucrarea informațiilor, prezentarea rezultatelor obținute și formularea unor concluzii pertinente dispune de metode și procedee bazate pe studiul sociologic și geo-economic al arealului cercetat, analiză și sinteză, folosind totodată un set de indicatori special formați pentru spațiul rural.

Cercetarea fenomenelor socio-economice din mai multe puncte de vedere, precum și efectuarea calculărilor propriu-zise de analiză implică operarea cu o serie de metode grupate în felul următor:

- Metoda monografică ;
- Metode folosite în scopul studierii structurii fenomenelor pe elemente componente și a relațiilor de interdependență dintre ele: metoda diviziunii rezultatelor;
- Metode de analiză a fenomenelor caracteristice unor grupe de unități omogene: metoda grupării statistice;
- Metoda grafică .

Metoda diviziunii rezultatelor constă în descompunerea rezultatelor globale ale fenomenelor și proceselor în elemente componente, ordonarea elementelor astfel obținute, examinarea și interpretarea lor (Ciurea și colab., 2006). De exemplu, economia națională se divide în ramuri de activitate precum agricultură, industrie, transporturi etc.; la rândul ei, agricultura se poate divide în producție agricolă și producție non-agricolă (prestări de servicii pentru agricultură de exemplu), pentru că producția agricolă se divide în producție animală și producție vegetală .

Metoda monografică – presupune observarea directă a unităților administrativ-teritoriale, cu scopul de a descrie și a evidenția toate aspectele ce caracterizează întregul ca subiect de studiu. Rezultatul astfel cunoscut, prin monografie, obiectul de cercetat este supus studiului în toată multitudinea aspectelor sale și la întreaga măsură a tuturor problemelor ce se manifestă .

Cercetarea monografică, conform planului după care se desfășoară, cuprinde următoarele activități pe care le vom găsi ca părți componente ale monografiei:

1. studiul cadrului natural în care se găsește arealul cercetat. Obiectul de studiu fiind dezvoltarea rurală durabilă, se impune să cunoaștem condițiile naturale în care se desfășoară

via a socio – economic a comunităților rurale, întrucât acestea influențează infrastructura rurală, unitățile economice, via a cultural – religioasă a colectivităților etc.;

2. studiul mediului demografic (numărul de locuitori, gradul de migrație rural - urban, acces la servicii, infrastructura de sănătate, educațional etc.) și a raportului dintre societate și via a socio - economic a membrilor comunității rurale;

3. studiul cadrului psihic și al tradițiilor - se cercetează legăturile dintre via a religioasă a cetățenilor din mediul rural și via a lor socio - economic . Se urmărește gradul de coeziune socială a comunității în rezolvarea problemelor acestora și a cetățenilor ei, comportamentul acestora față de introducerea unor elemente de noutate. Se vor observa totodată oportunitățile de cooperare economică locală și dispoziția localităților către acest mod de dezvoltare bilaterală a cetățenilor.

4. studiul mediului economic – structura economiei locale pe ramuri și sectoare de activitate; suprafața și structura fondului funciar pe categorii de folosință; numărul, dimensiunea și mărimea agenților economici; locuri de muncă existente în economia locală, rata șomajului; infrastructura de bază; bugetul de venituri și cheltuieli al administrațiilor publice locale, accesul la utilități al populației, numărul investitorilor atrași, fonduri nerambursabile accesate.

5. studiul mediului social - nivelul de educație al populației, numărul unităților școlare de pe teritoriul administrativ – teritorial, numărul personal calificat în învățământ; se evidențiază prezența bibliotecilor publice și fondul de carte existent; numărul de abonamente la presă și TV; numărul de locuitori pe medic.

6. studiul mediului instituțional - se va analiza funcționarea primăriei, consiliului local și a altor instituții ale statului, precum și a unor instituții private cu influență majoră asupra vieții socio – economice a cetățenilor din mediul rural precum: băncile și instituțiile de creditare, serviciile de consultanță agricolă etc.

Metoda divizării este un proces de descompunere a unui întreg în părțile sale componente pentru a permite examinarea părților; aceasta conduce la o înțelegere a naturii funcțiilor și a corelațiilor lor. Astfel, se va proceda la descompunerea fondului funciar în categorii de folosință; a suprafeței de teren arabil în suprafețele ocupate de diferitele culturi agricole; efectivele totale de animale în efective pe specii de animale; a populației totale pe categorii de profesie, vârstă, sex, etc.

O altă metodă de analiză utilizată în cercetare este **gruparea statistică**, care constă în repartizarea unităților statistice în grupe de unități omogene, pe baza anumitor caractere esențiale.

Metoda grafic se bazează pe prezentarea grafică a diferiților indicatori în scopul scoaterii în evidență a anumitor tendințe de creștere sau scădere a acestora. Această metodă urează în alegerea evoluției indicatorilor, ca o privire de ansamblu asupra desfășurării fenomenelor economice și face mai explicit conținutul unui fenomen, mai ales când acesta este caracterizat printr-un volum mare de date.

Efectuarea cercetărilor presupune parcurgerea mai multor etape succesive:

- Întocmirea planului de studiu;
- Colectarea materialului informațional;
- Valorificarea informațiilor și testarea veridicității lor;
- Ordonarea datelor și efectuarea calculărilor;
- Interpretarea rezultatelor și formularea concluziilor;

Întocmirea planului de studiu are ca principală premisă stabilirea exactă a scopului acestuia. În directă concordanță cu scopul urmărit se conturează cu claritate problematica analizei, metoda și tehnicile de lucru care se vor utiliza, sistemul indicatorilor cu care se va lucra, principalele surse de informație, nivelurile organizatorice, precum și stabilirea termenelor de finalizare a tuturor operațiunilor programate, astfel încât acțiunea să se desfășoare în timp util. Precizarea clară a scopului asigură corectitudinea culegerii materialului informațional.

Verificarea informațiilor prezintă două aspecte:

- Verificarea de fond: stabilește dacă informațiile colectate sunt adecvate fenomenelor cercetate și dacă sunt reale;
- Verificarea exactității informațiilor: constată corectitudinea calculărilor care stau la baza determinării datelor culese.

Ordonarea datelor și efectuarea calculărilor reprezintă prelucrarea și ordonarea informației primare în tabele și grafice folosind un set de indicatori stabili și inițiali.

Interpretarea rezultatelor și formularea concluziilor reprezintă etapa finală a analizei în urma căreia se formulează concluziile și se elaborează recomandările menite să ducă la perfecționarea activității (fig. 3.1.).

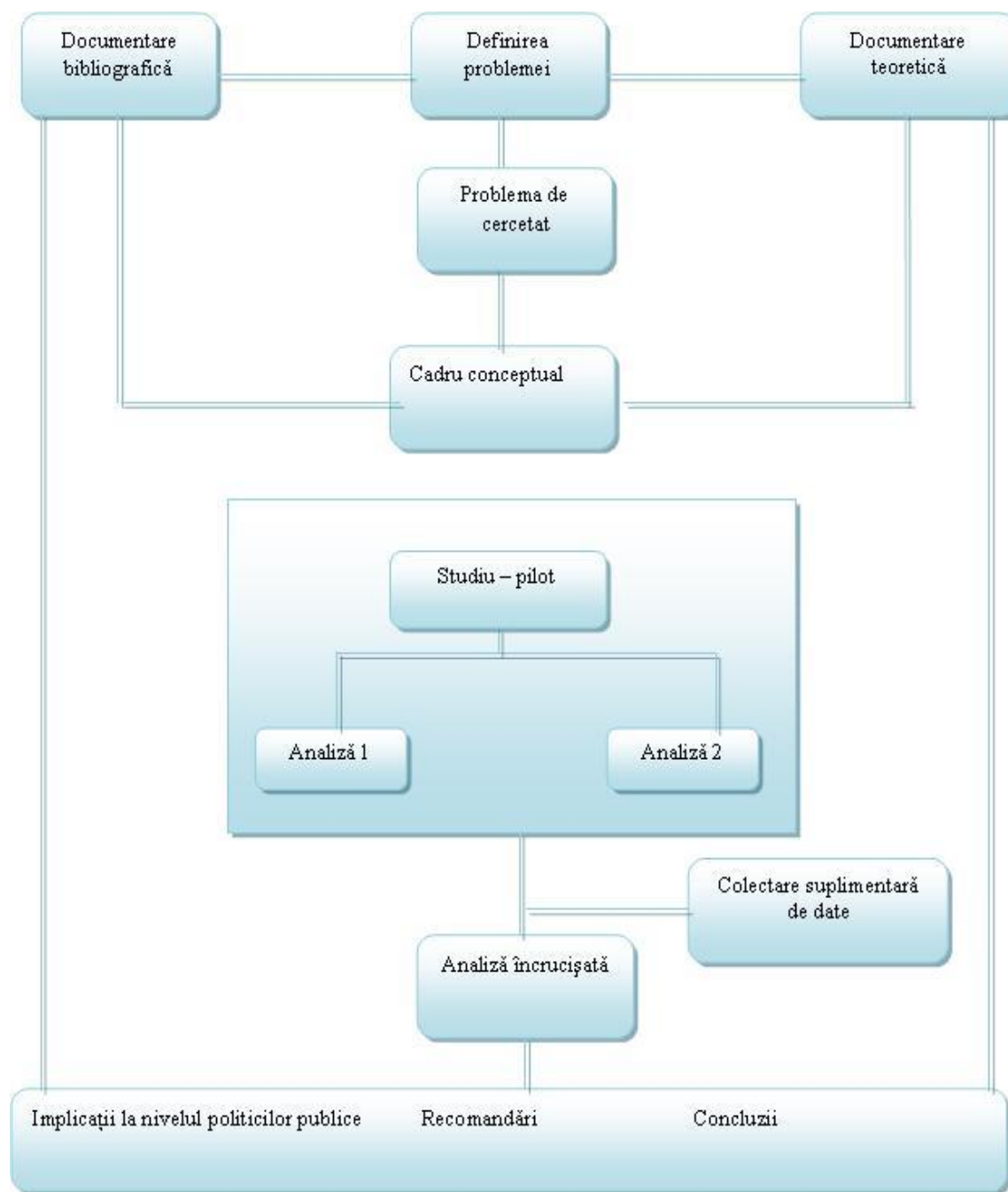

Fig. 3.1. Etapele procesului în cadrul temei de cercetare
Fig. 3.1. Process stages in the research theme

STUDIUL PILOT

Studiile preliminare în teren au fost efectuate în perioada Martie 2009 – Mai 2009 și au implicat cinci comune și un oraș din cele două județe ale arealului cercetat, respectiv comunele Belcești și Erbiceni și orașul Podu Iloaiei din județul Iași și comunele Pâlni, Râchiți și Sulița

din județul Botoani. Au fost colectate informații prin observații fizice directe și discuții participative. La nivel instituțional, în cadrul discuțiilor cu oficialii din administrația publică locală a fost utilizată o listă de verificare cu întrebări deschise ce au făcut referire la nevoile și potențialul de dezvoltare al comunității respective și influența exercitată de acești factori asupra calității vieții locuitorilor. În plus, o serie de informații au fost obținute sub formă de documente oficiale, rapoarte, hărți etc.

Obiectivul general al acestui studiu pilot a fost de a prezenta rezultatele preliminare privind procesul de dezvoltare rurală durabilă în corelație directă cu legăturile rural – urban identificate pe plan local și influențele de procesul de rurbanizare pentru:

- Stabilirea semnificației temei cercetate pentru domeniul de cercetare, instituțiile publice și de cercetare;
- Delimitarea arealului cercetat pe baza unei analize coerente, funcționale din punct de vedere socio-economic și cu privire la gradul și intensitatea anumitor tipuri de legături stabilite la nivel local, regional și național;
- Îmbunătățirea problemei cercetate și obiectivelor stabilite anterior pornind de la literatura de specialitate și documentarea teoretică;
- Formularea criteriilor de selectare a comunităților rurale pentru studiul de caz;
- Selectarea instrumentelor de colectare a datelor necesare pentru obținerea informațiilor dorite în cadrul studiului de caz (Porojan, Iftimoaie, 2008).

Anchetă la nivel instituțional

Cercetări preliminare ample au fost desfășurate la nivel instituțional în arealul cercetat și, ocazional, utilizând, instrumente participative pentru a înțelege tipurile de legături și servicii socio-economice existente la acest nivel. Informațiile colectate în această etapă au fost utilizate pentru a stabili relații cu autoritățile publice la nivel local și județean și pentru a perfecționa obiectivele principale ale cercetării. Aceasta a fost urmată de o alegere aleatorie a comunităților rurale ce urmau a fi vizitate pentru a stabili intensitatea procesului de dezvoltare rurală durabilă în corelație cu legăturile rural-urban.

Au fost vizitate cinci comunități rurale și un oraș din cele două județe reprezentate în cadrul Depresiunii Jijia Bahlui, fiind analizate prin intermediul observației directe diferitele activități desfășurate. Se consideră că activitățile din extravilan pot avea legături cu localitățile din imediată apropiere, în timp ce activitățile desfășurate în intravilanul comunității se adresează doar locuitorilor respectivei localități. Au fost analizate servicii de sănătate, educaționale, magazine, servicii publice, întreprinderi mici și mijlocii cu activitate de producție.

Vizite preliminare în comunitățile rurale

Vizite ample în comunitățile rurale/urbane marcate din arealul cercetat au fost întreprinse, fiind utilizate ca metode de cercetare instrumente participative precum matricea mobilității pentru cartarea diferitelor fluxuri și modele identificate în mediul rural. Au fost realizate interviuri, unde a fost posibil cu reprezentanți ai administrației publice locale, mediului de afaceri, sistemului de sănătate și de învățământ, precum și cu alți „actori” pe plan local. Aceste discuții s-au axat pe identificarea nevoilor de dezvoltare a comunității rurale/urbane a participanților, precum și a potențialului de dezvoltare a acestora. În unele cazuri, pentru reprezentarea grafică a fluxurilor și modelelor identificate, a fost utilizat diagrama Venn.

STUDIUL PRINCIPAL

Cercetările principale de teren au fost realizate în perioada Mai 2009 – Noiembrie 2009. Obiectivul acestui studiu a fost de a realiza o analiză detaliată și de a obține informații detaliate privind comunitatea rurală selectată ca obiect al studiului de caz. Una dintre provocările majore în realizarea cercetărilor a fost coordonarea activității de colectare a datelor utilizând ancheta (aplicarea de chestionare în cadrul comunității rurale - întreg), interviul și observația directă cu sezonul de vârf în agricultură când locuitorii rurali sunt implicați în diverse activități conectate la legăturile rural-urban. De aceea, în cadrul studiului preliminar și al celui principal a fost luat în considerare perioada Martie 2009 – Noiembrie 2009 care este percepută ca fiind perioada în care au loc majoritatea lucrărilor agricole, precum și non-agricole conectate la fluxurile și modelele rural-urban care se desfășoară în procesul de dezvoltare rurală durabilă.

Justificarea alegerii studiului de caz

Comuna Belcești din județul Iași a fost aleasă ca subiect al prezentului studiu de caz deoarece se adresează următoarelor criterii de selecție, identificate anterior:

- ✓ Infrastructură ;
- ✓ Economie;
- ✓ Demografie;
- ✓ Instituții publice;
- ✓ Servicii;
- ✓ Distanță până la comunități rurale/urbane din imediată proximitate.

Metoda studiului de caz prive te fenomenul studiat ca unul unic într-un anumit context dat: fizic, socio-cultural, economic, politic .a.m.d. (Flyvbjerg, 1989, 1998; Marshall, 1989; Bell, 1993; Silverman, 1993). Astfel, această metod a fost folosit deoarece acest studiu de caz urm re te s colecteze informa ii concrete pentru a explica fluxuri i modele în cadrul unui context specific dat de procesul de dezvoltare rural durabil desf urat în comuna Belce ti, jude ul Ia i. Selectarea acestei comunit i rurale va oferi o explica ie în ceea ce prive te anumite procese, cum se produc i modul în care se comport în contexte diferite. Marshall, (1989) a sus inut puternic utilizarea metodei studiului de caz pentru acest tip de cercetare:

„Comportamentul uman este influen at în mod semnificativ de mediul în care are loc, de aceea acesta trebuie studiat în diferite situa ii. Spa iul fizic al individului, de exemplu orarul, recompense i no iuni internalizate precum norme, tradi ii, roluri i valori sunt variabile contextuale cruciale.”(Marshall, 1989)

Criteriile de selec ie a comunit ii rurale pentru studiul de caz au avut la baz îndeplinirea urm toarele condi ii:

1. Comunitatea rural selectat trebuie s dovedeasc în avans existen a leg turilor urban-rural.
2. Se are în vedere evaluarea gradului de t rie al leg turilor rural-urban prezente în comunit ile rurale preselectate i influen a acestora (negativ /pozitiv) asupra procesului de dezvoltare rural durabil .
3. Pe baza evalu rii anterioare, se selecteaz comunitatea rural înt din cadrul studiului de caz care trebuie s îndeplineasc urm toarele condi ii definitorii:
 - ✓ Demonstrarea în prealabil a unor leg turi intense rural-urban cu influen e directe asupra procesului de dezvoltare rural durabil la nivel local;
 - ✓ Demonstrarea e cului politicilor publice anterioare (la nivel local, regional sau na ional) în îmbun t irea calit ii vie ii locuitorilor rurali i cre terea bun st rii în arealul respectiv;
 - ✓ Pozi ionarea geografic trebuie s permit „p r ilor interesate” (stakeholderi) accesul facil la servicii, precum i la condi ii economice diverse în ceea ce prive te infrastructura.

Dintre comunit ile rurale/urbane preselectate, comuna Belce ti, jude ul Ia i a îndeplinit toate criteriile de selec ie.

Definirea cazului i a unit ii de analiz

Dat fiind num rul mare de leg turi rural – urban existente, prima provocare a fost conceperea unui mod ra ional de selec ie a studiilor de caz. Acest lucru a fost necesar deoarece, f r o defini ie a cazului i a unit ii de analiz , este dificil stabilirea unor limite pentru studiul de caz (Yin, 1993; Bell, 1993; Silverman, 1993). Unitatea de analiz ajut la limitarea grani elor acestui studiu deoarece studiile de caz permit colectarea informa iilor din surse multiple i utilizând mai multe anchete. În acest studiu, problemele legate de metodologia de cercetare i problematica acestei anchete au ghidat procesul de selec ie al studiului de caz. Cu privire la problematica de cercetare, întrebarea de ghidare utilizat se referea la tipul de leg turi existente între arealul cercetat, respectiv comuna Belce ti, jude ul Ia i i localit ile din proximitate (limitat la o distan de 125 kilometri). Leg turile implic c l torii reale i scopul acestora, costurile de risc implicate, timpul necesar, tipurile de bunuri i servicii tranzac ionate dac exist , surse de bunuri i servicii dintre i c tre urban în diferite perioade ale anului. Acestea pot include marketingul produselor agricole i agroalimentare, accesul la produse i servicii urbane, accesul i disponibilitatea infrastructurii tehnice i accesul la resurse (fond funciar etc.).

Prima întrebare este cum pot fi consolidate leg turile rural – urban i cum pot fi utilizate în cadrul procesului de dezvoltare rural durabil a comunei Belce ti din jude ul Ia i. A doua întrebare se adreseaz la dou mari chestiuni: prima întreb cum aceste leg turi rural – urban pot afecta nivelul de trai a diferite grupuri din mediul rural în cadrul arealului cercetat în timp ce a doua întreb cum fac fa diferitele grupuri din zona cercetat unor leg turi rural – urban slabe.

Studiul de caz astfel selectat ar trebui s furnizeze informa iile necesare pentru a dovedi sau a respinge afirma iile generate de *cadrul conceptual* bazat pe modelele teoretice pe care acest cadru a fost construit. Abordarea selec iei de *caz-exemplu* a fost adoptat pe baza acestei metodologii. Din acest motiv, studiul de caz din cadrul acestei cercet ri se concentreaz , în special, asupra *leg turilor la nivel individual* (fluxurile de bunuri de larg consum i servicii dintre zonele urbane i rurale). Informa iile privind întregul lan al produc iei agricole i de marketing agroalimentar vor fi colectate în conformitate cu limitele stabilite de obiectivele i întreb rile cercet rii.

Metode de colectare a datelor

De la început, a existat o ac iune de colectare i actualizare în mod constant i continuu a informa iilor, pentru a acoperi lacunele de informare i a elabora studiul de caz de teren. Au fost

utilizate patru metode principale de cercetare calitativ : observa ia direct , analiza textelor i documentelor oficiale, interviul i ancheta. Aceste metode au fost combinate în mod repetat în cadrul prezentului studiu de caz (tabelul 3.1.).

Tabelul 3.1./ Table 3.1.

Metode diferite de colectare a datelor utilizate în cadrul cercetării
Different data collection methods used in the research

Metod	Cercetare cantitativ	Cercetare calitativ
Observa ia direct	Studiu-pilot înainte de elaborarea chestionarului	Fundamente în în elegerea procesului de dezvoltare rural durabil
Documentare bibliografic	Analiz de con inut	În elegerea contextului fenomenului luat în studiu
Ancheta	Cercetare prin chestionar Instrumente participative	Întreb ri deschise
Interviu semistrukturat	Cercetare prin interviu	Discu ii ghidate

Mai mul i cercet tori au sugerat diferite metodologii de cercetare proprii a leg turilor rural – urban. De o importan deosebit este metodologia sugerat de Tacoli în 1998. Tacoli (1998) a sugerat combinarea metodelor participatorii cu sondajele la nivelul gospod riilor i cu interviurile cu „actorii” (stakeholderi) la nivel local implica i în procesul de dezvoltare rural durabil . Acest studiu a adoptat instrumente metodologice participative precum matricea de mobilitate, diagrama Venn. A utilizat, de asemenea, interviuri semi-structurate atât în faza pilot, cât i timpul studiului principal, metod sugerat de Silverman (1993).

Pentru a demonstra existen a i t ria leg turilor rural – urban, precum i influen a acestora în cadrul procesului de dezvoltare rural durabil din arealul cercetat, interac iunile rural – urban, costurile de produc ie, strategiile de trai ale locuitorilor din rural, a fost construit un model de colectare a informa iilor ce prezint , totodat , dinamica schimb rii din perspectiva implic rii factorilor socio-economici i politici. Acest model prezint urm toarele faze principale în cadrul metodologiei de cercetare (fig. 3.2.):

- ✓ Identificarea tuturor „actorilor” implica i în procesul de dezvoltare rural durabil la nivel local, regional sau na ional;
- ✓ Interviewarea fiec rei p ri interesate din cadrul acestui proces pentru evaluarea impactului politicilor publice din domeniul agriculturii i dezvolt rii rurale asupra calit ii vie ii;

- ✓ Evaluarea distribuției veniturilor în cadrul fiecărui grup reprezentat la nivelul comunității locale pentru a determina dacă profiturile din cadrul diverselor activități au fost reinvestite în mediul rural sau urban;
- ✓ Determinarea modului prin care se pot consolida legăturile rural – urban la nivelul fiecărui grup din cadrul comunității locale și la nivelul întregii comunități.

Modelul de colectare a datelor necesare în cadrul acestui studiu are următoarele etape (fig. 3.2.):

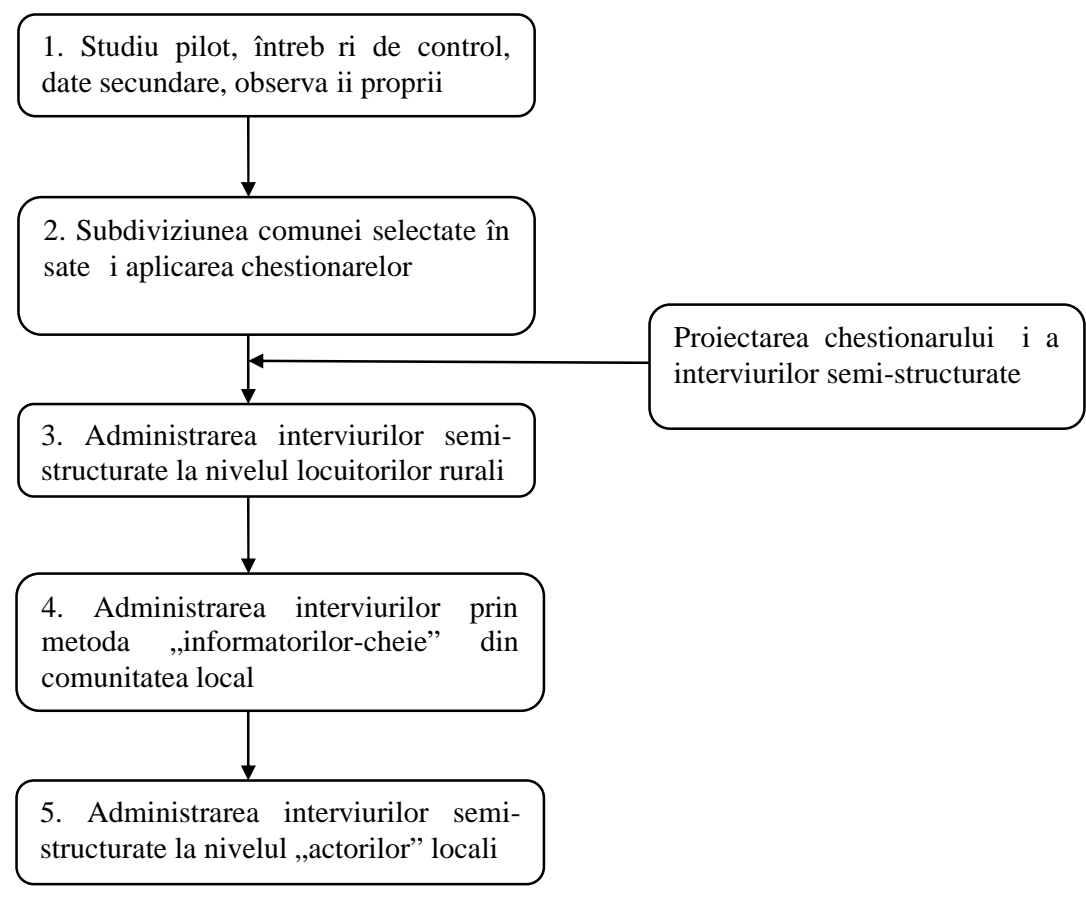

Fig. 3.2. Model de colectare a datelor în cadrul cercetării
 Fig. 3.2. Data collection model in the research

În cadrul celor cinci grupuri de lucru constituite la nivelul comunei Belcești au fost utilizate interviuri semistructurate care au avut la bază analiza opțiunilor de dezvoltare a comunității locale. Acestea au pornit de la identificarea de către membrii grupurilor de lucru atât a aspectelor problematice care împiedică dezvoltarea multisectorială a comunei Belcești, cât și a aspectelor pozitive care ar putea contribui la îndeplinirea acestui obiectiv. Grupurile de lucru au

fost totodată rugate să stabilească care sunt resursele disponibile la nivel local pe care se poate baza dezvoltarea rurală durabilă a comunei Belceți, conform constatrilor în urma analizei aspectelor pozitive discutate în grupul de lucru.

Fiecare grup de lucru a trebuit să determine câte cinci aspecte problematice, aspecte pozitive și resurse disponibile la nivel local, timpul avut la dispoziție de fiecare membru al grupului de lucru pentru notarea acestor aspecte fiind de 20 de minute. S-a utilizat următorul format pentru o mai mare coerență în cadrul procesului de lucru (tabelul 3.2.):

Tabelul 3.2./ Tabelul 3.2.

Model chestionar utilizat în cadrul grupurilor de lucru
Questionnaire model utilized in the working groups

<i>Identificarea aspectelor problematice, aspectelor pozitive și a resurselor pozitive la nivel local – studiu de caz – comuna Belceți, județul Iași</i>	
GRUP DE LUCRU:	
<i>Nume/Prenume</i>	
<i>Instituție</i>	
ASPECTE PROBLEMATICE	
<i>Problem 1</i>	
<i>Problem 2</i>	
<i>Problem 3</i>	
<i>Problem 4</i>	
<i>Problem 5</i>	
ASPECTE POZITIVE	
<i>Aspect pozitiv 1</i>	
<i>Aspect pozitiv 2</i>	
<i>Aspect pozitiv 3</i>	
<i>Aspect pozitiv 4</i>	
<i>Aspect pozitiv 5</i>	
RESURSE DISPONIBILE LA NIVEL LOCAL	
<i>Resurs 1</i>	
<i>Resurs 2</i>	
<i>Resurs 3</i>	
<i>Resurs 4</i>	
<i>Resurs 5</i>	

Grupurile de lucru au fost constituite din membri ai mai multor instituții sau organizații active la nivel local, fie în mediul public sau privat, numărul membrilor fiind limitat la șapte. Pentru stabilirea unui consens în cadrul fiecărui grup de lucru privind un număr de cinci aspecte problematice, aspecte pozitive și resurse disponibile la nivel local, a fost utilizată metoda brainstormingului pornind de la chestionarele precompletate de membri. Pentru discuții, membrii

fiecare grup de lucru au avut la dispoziție trei sesiuni a câte 25 de minute cu pauze de 10 minute pentru stabilirea concluziilor din timpul fiecărei sesiuni. La sfârșitul celor trei sesiuni, moderatorul a prezentat timp de cinci minute concluziile, invitându-i pe cei apte membri să le aprobe sau dezaprobe.

La nivelul comunei Belcești a fost utilizată metoda „informatorilor cheie” pentru stabilirea unui număr de cinci proiecte considerate primordiale de către locuitorii comunei. Metoda presupune identificarea unor persoane care, datorită pozițiilor lor, au cunoștințele și capacitatea necesare pentru a obține informații valoroase despre nevoile grupului țintă. În cele cinci localități ale comunei au fost identificați un total de 17 „informatori cheie”. Prin intermediul acestora, au fost aplicate două serii de interviuri semistructurate referitoare la necesitatea dezvoltării anumitor proiecte și importanța acestora pentru viața comunitară. În procesul de lucru s-a utilizat următorul format (completat de informatorii-cheie) (tabelul 3.3.):

Tabelul 3.3./ Table 3.3.

Model chestionar utilizat în cadrul metodei informatorilor cheie
Questionnaire model utilized with the key informants methods

<i>Identificarea proiectelor primordiale în dezvoltarea rurală durabilă a comunei Belcești și relevanța acestora</i>	
PROIECT	RELEVAN 1=Prioritate MINIM 10=Prioritate MAXIM
<i>Proiect 1</i>	
<i>Proiect 2</i>	
<i>Proiect 3</i>	
<i>Proiect 4</i>	
<i>Proiect 5</i>	

Metoda informatorilor cheie a fost utilizată datorită gradului ridicat de încredere de care persoanele selectate se bucură în cadrul comunității locale, acest factor fiind relevant pentru obținerea unor date de înaltă calitate și acuratețe. Ca preambul a fost realizată o analiză preliminară instituțională pentru identificarea factorilor cheie de dezvoltare din punct de vedere social la nivel local, aceștia putând fi utilizați ca informatori-cheie.

Validitatea în domeniul cercetării

Validitatea înseamnă adevărul interpretat ca măsura în care un eveniment reprezintă cu exactitate un eveniment social la care face referire (Hammersley, 1992). Măsurile în care informațiile colectate pot fi invocate a fost, de asemenea, gândite în avans. Prezenta cercetare a fost proiectată să utilizeze strategia studiului de caz și o varietate de metode de colectare a datelor. Prin utilizarea acestei metodologii, triangularea tuturor informațiilor colectate în cadrul cercetării devine posibil în cadrul tuturor etapelor. Astfel, dacă un element nu este de încredere, atunci acestuia îi lipsește validitatea deoarece validitatea ne spune dacă un element măsoară sau descrie ceea ce trebuia să măsoare. Totuși, un element de încredere nu este în mod necesar valid (Bell, 1993).

Deoarece validitatea internă este o preocupare în cazul studiilor caz-cauzale, respectiv de a vedea dacă „x” duce la „y”, problema a fost rezolvată prin utilizarea unui model de potrivire a rezultatelor individuale ale studiului de caz, eliminând astfel posibilitatea unei variante „z” de rezultat posibil. Astfel, în vederea soluționării problemei validității interne, a fost utilizată soluția construcției modelului de potrivire a rezultatelor individuale de caz pe baza itemilor cauzali din fiecare etapă, spațiale și temporale, utilizându-se, totodată și analiza mixtă a acestora. O convergență a rezultatelor ar confirma înțelesul validității interne a cercetărilor (Silverman, 1993).

Procesul de colectare multiplă a datelor a fost una dintre metodele de verificare a validității. Silverman (1993) definește observarea participativă ca o strategie de cercetare în teren care combină, simultan, analiza documentelor, interviuri semi-structurate ale „informatorilor-cheie” și locuitorilor rurali, participarea directă și observația directă. O astfel de metodologie ajută la reducerea erorilor cauzate de metodele de colectare, permițând o „triangulare” a metodelor și informațiilor obținute în diferite etape și locuri, generând o imagine completă în cadrul studiului de caz.

INDICATORI UTILIZAȚI

La nivelul comunei Belcești, în determinarea legăturilor rural – urban existente și a efectului acestora asupra creșterii și dezvoltării comunității locale au fost utilizate o serie de criterii de analiză a ruralității printre care:

- Densitatea populației pe km²;
- Accesul populației la servicii;
- Influența spațiului extravilan asupra activității socio-economice.

Pentru a se realiza o analiză completă a acestor factori de influență, au fost utilizați următorii indicatori (Studiu CAPRU, 2007):

- Indicator de periferalitate (indice P_i);
- Indicator de timp (Indicator distanță-timp D_t).

Indicatorul de periferalitate

Pentru a lua în calcul influența mediului înconjurător al comunei, precum și cel al comunelor aflate în proximitate, s-a folosit indicatorul de periferalitate, numit, de asemenea, indice de potențial. Deși formulări generale ale acestui indicator au existat încă din anii '50 (Harris, 1954; Nadasdi, 1971; Ciceri et al., 1977; Keeble et al., 1986), formula de calcul utilizată în continuare a fost dezvoltată de către cercetătorii din cadrul CAPRU Gembloux, Belgia în 2007, pornind de la criteriile stabilite în 1971 de Nadasdi.

Pentru calcularea indicatorului de periferalitate în comuna Belceți, județul Iași, a fost utilizată următoarea formulă de calcul (3.1.):

$$P_i = \frac{x_i}{S_i} + \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq i}}^n \frac{\left(\frac{x_j}{S_j}\right)}{d_{i,j}^k} \quad (3.1.)$$

unde: P_i este indicatorul de periferalitate a localității i , S_i – suprafața localității i (km²), S_j – suprafața localității j (km²), $d_{i,j}$ – distanța dintre localitatea i și localitatea j , x_i – variabila de măsurare în localitatea i , x_j – variabilă de măsurare în localitatea j , k – constant pentru determinarea sistematică a influenței factorului distanță.

Indicatorul distanță-timp

Acest indicator a fost dezvoltat pentru măsurarea accesibilității populației la servicii. În considerare în primul rând timpul de care o persoană dintr-o anumită zonă are nevoie pentru a accesa tipul de servicii dorit. În al doilea rând, indicatorul are în vedere izolarea localității întinse din punct de vedere al accesului la servicii, acest fapt ducând la realizarea a mai multe trasee de către locuitorii din punct de vedere al timpului și distanței pentru optimizarea timpului petrecut între domiciliu și furnizorul de servicii.

Indicatorul „distanță-timp” integrează două abordări, și anume:

- Distanța ce separă locuitorii unei localități de un centru de servicii și ocuparea forței de muncă ;
- Distanța ce separă locuitorii unei localități de servicii specifice de calitate superioară .

Pentru a se evita efectuarea unui număr excesiv de calcule în ceea ce privește indicatorul distanță-timp, s-a convenit ca distanța pe care o au de parcurs locuitorii unei comune definit drept centru de servicii și ocuparea forței de muncă să fie considerată zero (0). De asemenea, dacă o comună dispune de un tip de serviciu pe teritoriul său, distanța parcursă de locuitori va fi considerată zero (0).

Indicatorul de distanță-timp este măsurat pe baza a cinci criterii care pot fi rezumate astfel:

- O distanță-timp pentru a ajunge la un centru local. Acest criteriu corespunde unei valori medii între două distanțe-timp:
 - O distanță-timp care separă fiecare comună de propriul său centru local de influență stabilit prin intermediul unei evaluări CPDT;
 - O distanță-timp care separă fiecare comună de centrul de influență cel mai rapid accesibil, atunci când centrul de influență al acesteia nu este întotdeauna cel mai apropiat.
- Distanța-timp necesară locuitorilor unei comune pentru a ajunge într-o altă comună unde beneficiază de un serviciu care oferă un serviciu inexistent. Patru tipuri de servicii sunt luate în studiu. Acestea sunt: învățământul secundar superior, spitale generale, hypermarket-uri și stații de gară care generează un flux important de pasageri. Deoarece sunt luate în considerare patru tipuri de servicii, va fi necesară calcularea a patru distanțe-timp pentru fiecare comună luat în studiu.

Măsurarea distanțelor-timp care separă fiecare comună de centrul său de influență are scopul de a cuantifica durata călătoriilor efectuate cu regularitate de majoritatea indivizilor din fiecare comună pentru a ajunge la locul de muncă, a îndeplini efectua cumpărăturile semi-curente, a vizita un spital sau a urma cursurile unei instituții de învățământ secundar.

Măsurarea distanței-timp care separă fiecare comună de centrul de influență cel mai rapid accesibil (centrul de influență al fiecărei comune nu este întotdeauna cel mai apropiat) își propune să ofere un efect de corectare a primului criteriu (definit în paragraful anterior), prin calcularea mediei între două distanțe-timp măsurate. Într-adevăr, acest lucru nu se realizează

deoarece centrul de influență din anumite comune nu este cel mai rapid accesibil, ci deoarece persoanele din comunele respective sunt dezavantajate în ceea ce privește accesul la servicii.

Potrivit anumitor autori (Ciceri et al, 1977), constanta k poate avea o valoare cuprinsă între 1 și 2, stabilită în funcție de distanța dintre cele două localități luate în studiu, înănd cont de efectul pozitiv al „localității-tampon” asupra dezvoltării celei cercetate prin intermediul influențelor fluxurilor economice și sociale care intervin în timpul procesului de interacțiune. Constanta k poate fi mai mică dacă distanța dintre cele două localități este mai mare, iar impactul asupra mediului local este negativ, în timp ce aceasta crește dacă impactul este pozitiv indiferent de distanța existentă între cele două localități. Alți autori (Studiu CAPRU, 2007) susțin acordarea unei valori în funcție de impactul socio-economic pe care interacțiunea dintre cele două localități îl are asupra comunității locale din zona cercetată, calculul înănd cont de creșterea sau scăderea economiei locale.

CAPITOLUL IV

ANALIZA MEDIULUI LOCAL AL COMUNEI BELCEȘTI,

JUDEȚUL IAȘI

CHAPTER IV

LOCAL ENVIRONMENT ANALYSIS OF BELCEȘTI

COMMUNE, IASI COUNTY

4.1. STUDIU GEOGRAFIC ASUPRA DEPRESIUNII JIJIA-BAHLUI

Arealul cercetat cuprinde partea de est și nord - est a județului Iași și județul Botoani, de înănd o pondere însemnată în producția de cereale și de plante tehnice. Din punct de vedere geomorfologic, zona se încadrează în Câmpia colinară a Moldovei, purtând denumirea de Depresiunea Jijia-Bahlui, fiind compusă din departamentul de sud (partea de nord-est a județului Iași, respectiv Câmpia Jijiei Inferioare) și departamentul de nord (județul Botoani, respectiv Câmpia Jijiei Superioare).

Aezarea geografică

Depresiunea Jijia - Bahlui se situează în partea de nord - est a județului Iași și în județul Botoani și corespunde Câmpiei colinare a Moldovei. Câmpia colinară a Moldovei are următoarele

vecini: râul Prut în N, Podi ul Central – Moldovenesc la S, Podi ul Sucevei la V i Lunca Prutului la E.

Arealul cuprins în acest teritoriu se întinde pe o suprafa total de 51663.9 kmp, în interiorul c ruia exist : 9 municipii, 93 comune i 446 sate.

Geologia i evolu ia paleografic

Arealul cercetat este desf urat în întregime în cadrul Platformei Moldovene ti. Fundamentul cristalin precambian, aflat la cca. 800 – 1000 m adâncime, este acoperit cu forma iuni ordovician-siluriene i cretacee.

Etapa precuaternar

Depresiunea Jijia-Bahlui, prin pozi ia sa geografic , se suprapune peste o mic por iune din partea de N-E a unit ii cunoscute sub numele de Platforma Moldoveneasc . Studiile geofizice, forajele de mare adâncime i analizele petrografice f cute de speciali ti eviden iaz faptul c unitatea geologic pe care se grefeaz Depresiunea Jijia-Bahlui este constituit din dou etaje structurale cu caracter diferit, concretizate în diferen ele petrografice: soclu i cuvertura.

Etapa cuaternar

În ceea ce prive te influen a tectonicii asupra depozitelor cuaternare p rerile speciali tilor sunt diferite. Depozitele loessoide în nordul Podi ului Moldovenesc nu sunt deranjate tectonic.

Relieful

Este alc tuit din dealuri prelungi cu în l imi de 200-593 m i v i largi cu esuri aluviare extinse, ce apar în Podi ului Moldovei. În cadrul podi ului se disting trei mari unit i: Podi ul Sucevei în V, Podi ul Bârladului în S i Câmpia Moldovei în centru.

Podi ul Sucevei în departamentul de sud al Depresiunii Jijia Bahlui este alc tuit din culmi orientate N – S, respectiv culoarele Siretului i Moldovei. În l imea sa oscileaz , în aceast zon , între 120 i 593 m ; numeroase vârfuri i platouri aflându-se la 350-500 m . Limita fa de Câmpia Moldovei este dat de un mal abrupt de 200-300 m pus în eviden de eroziunea selectiv manifestat la contactul dintre forma iunile din câmpie i cele dure din podi . Rârurile

afluențe Bahluiului au albiile la înălțimi mai joase (120-140 m) față de cele aparținând Siretului (200-220 m) fapt care a favorizat adâncirea mare a lor, înaintarea rapidă spre Vest și dezvoltarea unor versanți cu pantă accentuată.

O particularitate a acestei unități de relief (Podiul Sucevei) se află în departamentul de nord al Depresiunii Jijia – Bahlui. Aici se regăsește o unitate mai înaltă, alcătuită din partea de est a Podiului Sucevei (Culmea Siretului). Situată la est de Culoarul Siretului, ocupă aproximativ 21% din suprafața judeului Botoșani și este reprezentată de o succesiune de dealuri cu altitudini cuprinse între 200 și 600 metri (Dealurile Bour – 472 m; Mesteacăn – 491 m; Agafton – 330 m; Dealul Mare Tudora – 587 m – altitudinea maximă a judeului; Dealul Holm – 556 m), desprindite de câteva zone coborâte denumite aici: Valea Bucecea – 264 m, Vorona – 260 m, Dersca – 260 m, Lozna – 300 m și Hrișcani – 280 m.

În cadrul departamentului de sud al Depresiunii Jijia – Bahlui se mai găsește și Podiul Bârladului. Acesta aparține arealului cercetat numai prin subunitatea numită Podiul Central Moldovenesc și se situează între Siret și Prut dominând Câmpia Moldovei printr-un abrupt cestic de 200-300 m. Este alcătuită dintr-o culme principală desfurată de la est la vest, cu înălțimi de 350-400 m din care se desprind spre nord culmi secundare scurte, iar spre sud culmi mai lungi și mai largi. În înălțimile maxime se află pe culmile sudice (Tansa 446 m; Cetatea 467 m, Cheia Domniei 458 m, Movila 417 m, etc.) la circa 8-10 km sud de cumpăna de ape dintre Bârlad și Bahlui.

Câmpia Moldovei este reprezentată în departamentul de sud al Depresiunii prin Câmpia Jijiei inferioare alcătuită dintr-un ansamblu de interfluvii joase cuprinse între 50 și 200 m și de culoare de vâlcășuri aluviale largi de 4-8 terase, toate orientate spre Prut și Bahlui. În înălțimile maxime se află în nord-vest și depășesc în câteva locuri 200 m Dealul Dumbrava Roșie 240 m, Dealul Grăditi 212 m, iar altitudinea medie este de 100-125 m. În departamentul de nord, Câmpia Moldovei este reprezentată prin Câmpia Jijiei Superioare, extinsă la est de Podiul Sucevei. Aceasta ocupă aproximativ 79% din suprafața judeului Botoșani și este formată din coline joase, cu aspect de platouri, de 200 – 350 m altitudine, separate de numeroase văi largi.

Clima

Teritoriul studiat aparține în cea mai mare parte sectorului cu climă temperat-continentală, având nuanțe excesive. Acest caracter este evidențiat atât vara, când circulația maselor de aer continental dinspre E – NE condiționează împreună cu lipsa precipitațiilor,

condiții mari și o secetă accentuată, cât și iarna, când invaziile de aer subarctic provoacă scderi accentuate ale temperaturilor sau viscole violente.

În ceea ce privește trăsăturile circulației generale a aerului, acestea sunt condiționate de advecția aerului marin din V care este continentalizat și a celui continental din NE, E și N fiind frecvente și pritrinderile de aer din prile posteriore ale ciclonilor care se deplasează din V Europei.

Regimul mediu multianual al temperaturii aerului se caracterizează prin oscilații de la un an la altul sub acțiunea factorilor cosmici și terestri. Pe fondul fluctuațiilor anuale se observă existența câtorva vârfuri termice pozitive și negative, cu o ciclicitate mai mult sau mai puțin evidentă de aproximativ 8-10 ani (ani cu temperaturi mai mari față de medie 1966, 1975, 1983, 1990, 2007).

Abaterile negative și pozitive ale temperaturii aerului sunt condiționate în mare măsură de caracteristicile termice ale iernilor, respectiv de menținerea temperaturilor coborâte în lunile noiembrie – martie și în mai mică măsură de temperaturilor ridicate din perioada de vară.

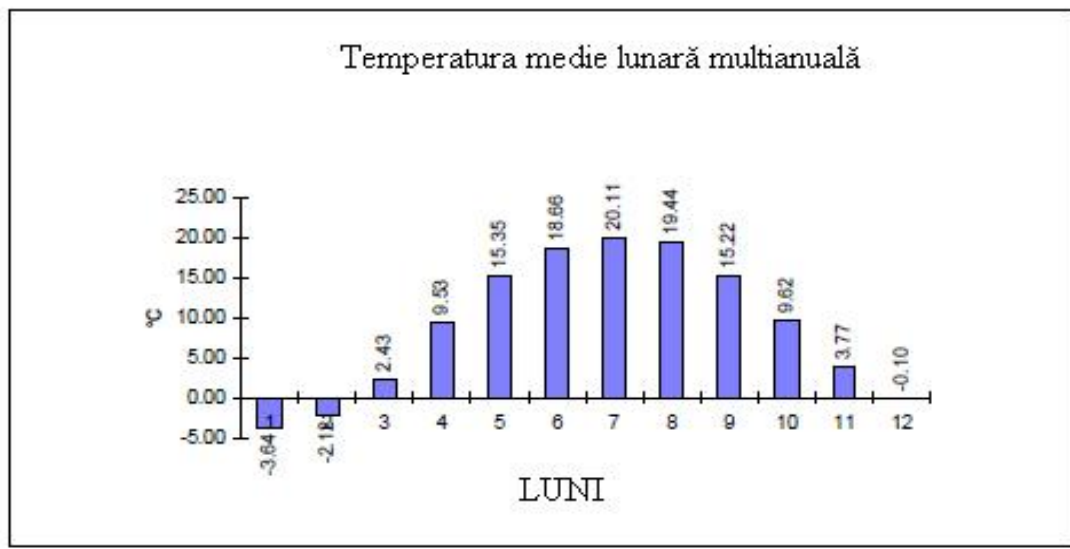

Fig. 4.1. Temperatura medie lunară multianuală – Depresiunea Jijia-Bahlui
 Fig. 4.1. Monthly multiannual average temperature – Jijia-Bahlui Depression

Sursa: Prelucrare după date obținute de la stația meteorologică Botoani

Alteori un an este mai cald ca urmare a prezenței prelungite a anticlonului azoric în perioada rece a anului, care imprimă aspectul de “*iarnă caldă*”. Astfel, în 2008, cea mai mică valoare a temperaturilor medii din perioada rece a fost de $-0,5^{\circ}\text{C}$ în decembrie, iar temperaturile medii din lunile de vară au fost apropiate de media multianuală (fig. 4.1.).

Temperaturile extreme lunare, redată prin intermediul valorilor maxime și minime medii, caracterizează mai fidel apariția în anumite intervale ale anului a temperaturilor maxime și minime.

Media extremelor minime înregistrată la Stația meteorologică Botoani poate fi explicată prin faptul că iarna, în regim anticiclonic, aerul rece se canalizează în lungul văii Prutului, determinând temperaturi mai coborâte decât la nivelul interfluviilor. Fenomenul nu este surprins însă foarte bine de această stație întrucât este situată la altitudinea de 127 m.

Zilele de iarnă (cu temperatura maximă 0°C) sunt diferențiate spațial după cum urmează: cel mai mare număr de zile de iarnă s-au înregistrat la stația meteorologică Avrameni (49,3 zile), urmată de stația meteorologică Darabani (47,9 zile), în timp ce la Tefneți numărul zilelor de iarnă coboară la 36,8. Suma temperaturilor mai mici 0°C depășește 40°C (Ciovic M., Mihoc C., 1976), aceeași autori constatând că iernile foarte aspre nu se repetă mai mult de doi ani la rând.

Numărul nopților geroase (temperaturi minime -10°C) totalizează în medie 23-28 de zile, valorile fiind ușor diferențiate de la nord către sud, cel mai mare număr de zile cu temperaturi -10°C înregistrându-se la Darabani (28 zile).

Lunar, cel mai mare număr de zile în care temperaturile minime coboară -10°C se înregistrează în ianuarie (8-9 zile) pentru toate stațiile meteorologice, urmate de lunile februarie și decembrie cu o diferență de aproximativ 3 zile. Posibilitatea apariției unor temperaturi -10°C în lunile de tranziție spre și dinspre anotimpul rece nu este exclusă, dar valorile medii multianuale în acest caz se apropie de 0°C .

Numărul zilelor de vară (temperatura maximă $>25^{\circ}\text{C}$) se produce începând din luna mai până în septembrie, deși în condițiile unor advecții de aer cald, tropical există posibilitatea înregistrării acestor temperaturi și în aprilie sau octombrie. Cel mai mare număr de zile cu temperatura maximă $>25^{\circ}\text{C}$ se înregistrează la Tefneți (67 zile) și scade către partea centrală (55 zile la Avrameni) și nordică a bazinului (53 zile la Darabani). Pe parcursul anului, cele mai multe zile de vară sunt specifice lunii iulie (20 zile la Tefneți, 16 la Avrameni și 18 la Darabani), urmată de luna august.

Zilele tropicale (temperaturi maxime $>30^{\circ}\text{C}$) sunt cuprinse în intervalul iunie-august, iar la nivelul bazinului se înregistrează în medie 9-14 zile, diferențiate de asemenea de la sud către nord.

Pentru departamentul de sud al Depresiunii Jijia – Bahlui, s-a putut observa faptul că temperatura medie înregistrată este de până la 9.0°C . Temperatura maximă absolută din timpul verii a ajuns în județul Iași la 40°C , iar temperatura minimă absolută înregistrată a fost de -30°C , rezultând o amplitudine maximă absolută de 70°C . Primul îngheț se produce în preajma zilei de

15 octombrie, iar cel mai târziu în jurul datei de 15 – 18 aprilie existând ani în care acest fenomen se produce mai devreme sau mai târziu cu peste o lună de data medie.

În cazul departamentului de nord al Depresiunii Jijia – Bahlui, temperatura medie anual înregistrează o valoare de 8.6⁰ C, temperatura medie a lunii cele mai reci (ianuarie) este de -4.1⁰ C, iar a lunii cele mai calde (iulie) are valoarea de 20.1⁰C. Amplitudinea maximă în decursul unui an este de 69.6⁰ C, fapt ce rezultă din temperatura minimă absolută de – 30.2⁰ C și temperatura maximă absolută de 39.4⁰ C. Primul îngheț se poate produce pe 17 septembrie, iar ultimul îngheț la 21 mai.

Precipitațiile atmosferice, în cea mai mare parte a anului, cad sub formă de ploi, ninsorile fiind specifice intervalului noiembrie – martie. Cantitățile medii anuale de precipitații sunt cuprinse în intervalul 500 și 580 mm. Cele mai însemnate cantități de precipitații se înregistrează în lunile iunie – iulie, iar cele mai mici în lunile februarie – martie (fig. 4.2).

Cantitățile medii ale lunii iulie se încadrează între 24 și 88 mm, cantitățile mai mici fiind caracteristice departamentului de sud al Depresiunii Jijia - Bahlui, iar cele mai mari departamentului de nord al acesteia reprezentat de sectorul colinar (Podiul Sucevei) din partea de est a județului Botoani. Valoarea medie anuală a precipitațiilor înregistrează o valoare de aproximativ 570 mm, iar repartiția lor anuală cunoaște un maxim în luna iulie și un minim în luna martie. Primele precipitații sub formă de ninsoare cad, de obicei, în preajma datei de 23 noiembrie, iar ultimele în jurul datei echinocliului de primăvară, 21 martie, în timp ce intervalul mediu favorabil căderii de zăpadă totalizează 115 – 120 zile, stratul de zăpadă fiind prezent între 55 și 80 de zile.

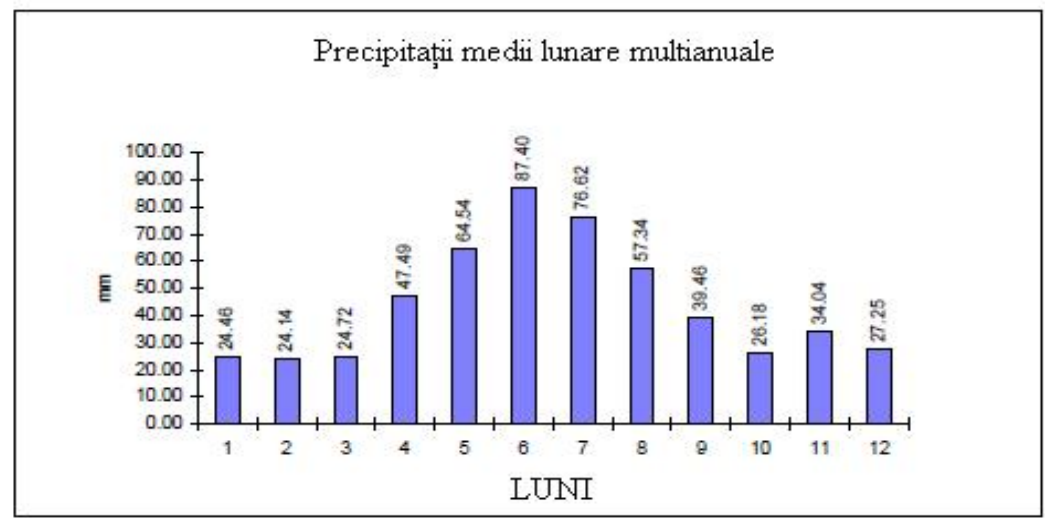

Fig.4.2. Precipitații medii lunare multianuale – Depresiunea Jijia-Bahlui
Fig. 4.2. Monthly multiannual average precipitations – Jijia-Bahlui Depression
Sursa: Prelucrare după date obținute de la stația meteorologică Botoani

Vânturile dominante din această zonă sunt cele care bat din Nord – Vest, Sud – Est și Nord ca frecvență, ca viteză acestea putând ajunge până la 80 -90 km/h, iar în mod obișnuit până la cca. 35-60 km/h. Viteza medie anuală variază între 2 și 4,1 m/s, valoarea cea mai mare corespunzând direcțiilor dominante. Situațiile de calm atmosferic prezintă o frecvență de 28.2%, cele mai mari viteze ale vântului putând depăși 40,0 m/s.

Cel mai dominant este crivățul care bate tot timpul anului din N – V, aducând iarna geruri și furtuni de zăpadă (viscole cu rafale de peste 100 km/h), iar vara de cele mai multe ori ploii cu furtună (tabelul 4.1).

Tabelul 4.1./ Table 4.1.

Dinamica atmosferică pe direcții (%) din Depresiunea Jijia – Bahlui
Atmospheric dynamics on directions (%) in the Jijia-Bahlui Depression

Nr. crt	Direcția	N	N-E	E	S-E	S	S-V	V	N-V	Calm
1.	Frecvența	0.7	0.4	0.7	8.7	.3	0.3	0.1	3.6	8.2

Sursa: Prelucrare după date obținute de la stația meteorologică Iași

Solurile

Arealul cercetat, din punct de vedere pedografic, aparține provinciei moldo-sarmatice, caracterizându-se prin interferența tipurilor de sol est-europene cu cele central-europene.

Principalul tip de sol întâlnit în arealul cercetat este cernoziomul cambic. Conceptul central al acestui tip de sol are profilul de tip:

- Amp – AB – Bv – Bv₂ – Cca, unde:
 - Amp – se găsește între 0 și 27 cm, este negricios, are o structură modificată prin tasare, TT, compact, reav n;
 - AB – se găsește între 27 și 36 cm, este negricios- bruniu, granular- moderat, compact, reav n, TT;
 - Bv – se găsește între 36 și 72 cm, culoare brun, poliedric-angular spre prismatic, TT, reav n, prezintă crotovine;
 - Bv₂ – se găsește între 72 și 102 cm, este brun, prismatic mijlociu, TT, reav n, conține crotovine;
 - Cca – se găsește între 102 și 200 cm, are o culoare gălbui- albicioasă, este bulgăros – friabil, TT, conține CaCO₃ sub formă de pseudomicelii, crotovine, este reav n.

Materialul parental subiacent este reprezentat prin depozite loessoide. Acest tip de sol este afânat, permeabil, cu o bună capacitate pentru apă și aer, putându-se lucra ușor. Prezintă caracteristici chimice și de fertilitate foarte bune. Valorile pH-ului variază de la 6.30 la nivelul orizontului Amp, la 6.40 în orizontul Bv1 și până la o valoare de 8.00 în orizontul C. Procentul în care se găsește carbonatul de calciu pe arealul cercetat este, în medie, de 15.70 %. Conținutul în humus este moderat cu o valoare de 3.71 % la nivelul orizontului Amp. Gradul de saturație al bazelor este peste 75%, iar analiza agrochimică a relevat prezența în sol a principalelor elemente nutritive în următoarele cantități (Nt – 0.238 %; P – 32 ppm; K – 420 ppm – la nivelul orizontului Amp).

Textura este mijlocie, frecvent luto-argiloasă sau luto-nisipoasă, precum se poate observa și în tabelul 4.2. .

Tabelul 4.2./ Table 4.2.

Reprezentarea procentuală a texturii solului în Depresiunea Jijia – Bahlui
Procentual representation of soil texture in the Jijia-Bahlui Depression

Nr. crt.	Conținutul solului în diferite particule (%)			
	Nisip grosier	Nisip fin	Praf	Argil coloidal
1	0.39	37.36	5.35	36.90

Sursa: Prelucrare după date obținute de la OSPA Iași

În cadrul Depresiunii Jijia-Bahlui apar mai multe tipuri de sol cu diferite proprietăți care influențează în mod diferit producția agricolă.

Hidrografia

Aspectul actual al relieului hidrografic este privit prin prisma remanierilor la nivel de bazine hidrografice ca urmare a unor captări. În partea de nord a depresiunii, cumpăna de apă prezintă două intrânduri către sud-est, prin evoluția regresivă a doi afluenți ai Prutului (Valea Baranca la nord de Hudești și valea Cornești la nord de Darabani).

Acest fapt se reflectă în lărgimea văilor, mai mare la confluență, consecință a unei eroziuni mai puternice. Autorul consideră că lărgimea văilor, malurile în formă de pseudo-terasă, în general, formele îmbatrânite sunt datorate mai mult structurii geologice (strate permeabile peste argilă) și apei de infiltrație. Sectoarele superioare ale văilor sunt puțin adânci, forma profilului transversal al văii are forma de “U”, consecință a infiltrației dificile.

La vest de valea Baranca, cumpăna de apă este dispusă în imediată apropiere a văii Prutului, în timp ce spre est altitudinile maxime au în avangard fragmente de platouri sculpturale, cu altitudini mai mici decât a celor de pe cumpăna de apă Bașeu-Prut. În al doilea

caz, dispunerea altitudinilor a permis eroziunea regresivă a câtorva afluenți obsecvenți ai Prutului, cu albia major slab dezvoltată pe un traseu aproape rectiliniu, care colectează un număr redus de afluenți de ordinul I.

Vegetația și fauna

Vegetația din Depresiunea Jijia-Bahlui este diferentiată între partea nordică mai înaltă (250-300 m), acoperită cu păduri și partea centrală și sudică unde predominant este vegetația ierboasă, excepție făcând câteva petice de păduri situate pe coamele interfluviilor.

Zonarea vegetației prezintă următoarele etaje și zone de vegetație:

- A. etajul nemoral (al fagetelor și gorunetelor);
- B. zona nemoral - subzona pădurilor de stejari mezofili;
- C. zona silvostepii;

A. Depresiunea Jijia-Bahlui face parte din etajul nemoral, subetajul pădurilor de goruni de amestec. Vegetația lemnoasă zonală este reprezentată de păduri podolic-moldavice de gorun cu carpen, la care se asociază teiul argintiu, stejarul pedunculat și fagul. Cele mai reprezentative zone în care se întâlnesc aceste amestecuri sunt Dealul Gureanca și Dealul Floroi.

Vegetația azonală este cam aceeași cu cea din zona silvostepii. Pajițile zonale sunt edificate de pășune (*Festuca rupicola*=*F. sulcata*) și de iarba câmpului (*Agrostis capillaris*=*A. tenuis*).

B. O mică parte din Depresiunea Jijia-Bahlui se încadrează în zona nemoral (zona pădurilor de stejar), subzona pădurilor de stejari mezofili. Vegetația forestieră de aici se aseamănă mai mult cu cea din silvostepa nordică, fiind reprezentată de păduri edificate de stejar pedunculat, alături de care participă gorunul, carpenul, arbuștii etc., la care se adaugă pajile care au similitudini mari cu cele din zona silvostepii, fiind edificate în principal de *Festuca valesiaca*. Clasa Carpino-Fagetea formează păduri mezofile și mezohigrofile este bine reprezentată în partea înaltă a bazinului.

C. Cea mai mare parte a zonei studiate face parte din zona de silvostepă, subzona silvostepii cu păduri de stejari mezofili (silvostepa nordică). Vegetația potențială a acestei subzone este reprezentată prin pajile de colilie (*Stipa tirsa*=*S. stenophylla*) în complex cu păduri de stejar pedunculat (*Quercus robur*).

Pădurile zonale din această subzonă se mai întâlnesc pe suprafețe foarte mici în prezent, fiind supuse unei presiuni antropo-zoogene puternice. Asociația principală o formează *Querceto*

roboris dacicum, iar specia lemnoasă dominantă este *Quercus robur* (stejarul pedunculat), alături de care se mai întâlnesc: *Acer tataricum* (ararțesc), *Ulmus minor* (ulm), *Carpinus betulus* (carpen), *Tilia tomentosa* (tei argintiu), *Quercus petraea* (gorun) care are frecvență redusă în *Cerasus avium* (cireș) care, spre deosebire de celelalte specii, deține o pondere importantă (pe durata hibernă), ajungând să formeze amestecuri chiar și la altitudini mai mari.

Pajițele zonale se mai pot streză pe suprafețe restrânse și sunt dominate de *Festuca valesiaca*. Prin degradarea acestora s-au instalat fitocenoză practicată edificată de burboasă (*Bothriochloa ischaemum*), firuș (*Poa angustifolia* P. bulbosă), pir gros (*Cynodon dactylon*), pelin (*Artemisia austriaca*) etc. Pajițele azonale se întâlnesc în lunca Băului și a afluenților săi, fiind edificată de iarba câmpului (*Agrostis stolonifera*), zăzanie (*Lolium perenne*), trifoi (*Trifolium repens*), coada vulpii (*Alopecurus pratensis*), pițiu (*Festuca pratensis*).

Vegetația ierboasă xerofilă este specifică prării centrale și inferioare a bazinului și este edificată de *Andropogon ischaemum* rar întâlnit în nordul teritoriului studiat. În cadrul asociației pe lângă specia caracteristică mai cunoscute sunt: firuș bulbos (*Poa bulbosa*), *Koeleria gracilis*, *Potentilla arenaria* ș.a. La fel ca și asociația precedentă, tot în partea sudică a depresiunii a fost descrisă și asociația *Stipetum lessingiana*, în cadrul creia apar ca elemente asociate *Andropogon ischaemum* și ciapa ciorii (*Muscari comosum*) etc.

Originea faunei actuale

Cea mai mare parte a speciilor care formează fauna terestră actuală din Depresiunea Jijia-Bahlui sunt elemente care apar în subregiunii euro-siberiene, respectiv domeniului central-european. Specifice acestui domeniu sunt: mistrețul, iepurele, câprioara, cerbul, pisica sălbatică, vulpea, dihorul, pârâii, cârtărea, ariciul ș.a.

Avifauna din Depresiunea Jijia-Bahlui este constituită în principal din specii transpaleartic (cele aparținând genului *Anas* și *Falco*) și europene (genul *Columba* și *Ciconia*), la care se adaugă tipul mongol (genul *Botaurus*) și mediteranean (genul *Garzetta*).

Peștii care formează fauna apelor din Depresiunea Jijia - Bahlui se împart în: specii holarctice (bibanul), specii cu areal discontinuu euro-est-asiatic (crapul), specii euro-siberiene (carasul) și specii ponto-caspic-aralic (plătică).

Speciile caracteristice biotopului de pădure din zona localităților Cristinești, Hudești și Suharu sunt reprezentate de mistreț (*Sus scrofa*), cerb (*Cervus elaphus*), câprioară (*Capreolus capreolus*). Dintre speciile de talie mai mică față de cele amintite anterior, dar care sunt întâlnite frecvent în arealul de pădure, putem aminti: pisica sălbatică (*Felis silvestris*), vulpea (*Vulpes*

vulpes), jderul de copac (*Martes martes*). Caracteristic silvostepii din nord-estul țării sunt: viezurele sau bursucul (*Meles meles*), nev-stuica (*Mustela nivalis*), dihorul (*Putorius putorius*) etc.

Cei mai numeroși reprezentanți de talie mică ce apar în silvostepii sunt roztoarele. Hârciogul sau căleșul pământului (*Cricetus cricetus*) este o apariție frecventă în cadrul bazinului, biotopul acestora fiind recunoscut după galeriile pe care le face. Cei mai mici reprezentanți ai faunei terestre de roztoare sunt reprezentați prin: șoareci (*Sicista subtilis* și *Microtus arvalis*), frecvent întâlniți în zona culturilor agricole și cu răspândire largă în cadrul bazinului.

Printre cele mai răspândite elemente avifaunistice din nordul bazinului, corespund toare vegetației forestiere amintim: viesparul (*Pernis apivorus*), gaia brună (*Milvus nigrans*), oimul rândunelelor (*Falco subbuteo*), uliul porumbar (*Accipiter gentilis*), acvila de câmp (*Aquila heliaca*), orecarul comun (*Buteo buteo*), cioc-nitoarea neagră (*Dryocopus martius*) etc. În preajma biotopurilor acvatice și în lungul luncilor au fost observate: corcodelul mare (*Podiceps cristatus*), corcodelul cu gât negru (*P. nigricolis*), stârcul pitic (*Ixobrychus minutus*), stârcul de noapte (*Nycticorax nycticorax*), egreta mică (*Egretta garzetta*), egreta albă (*Egretta alba*), barza neagră (*Ciconia nigra*), barza (*C. ciconia*), ra-a-fluier-toare (*Anas penelope*), ra-a-pitic (*Anas strepera*), ra-a-cu-cap-brun (*Aythya ferina*), lișia (*Fulica atra*), nagâul (*Vanellus vanellus*), beca-ina (*Galinago galinago*) etc.

Speciile avifaunistice cu cea mai largă răspândire la nivelul treptei mai joase a depresiunii, acoperite de vegetație ierboasă, culturi și în arealele umanizate sunt: orecarul comun (*Buteo buteo*), gugu-tiucul (*Streptopelia decaocto*), turturica (*S. turtur*), cucul (*Cuculus canorus*), cucuvea (*Athene nocturna*), cioc-nitoarea pestri (*Dendrocopos medius*), ciocârția de câmp (*Alauda arvensis*) etc.

Cele mai cunoscute specii de pește sunt: carasul (*Carasius carasius*) răspândit atât în iazuri, cât și în sectoarele mai adânci ale diferitelor râuri din rețeaua hidrografică Depresiunii Jijia-Bahlui. Crapul (*Cyprinus carpio carpio*) a fost populat în cea mai mare parte a iazurilor; este omnivor și hrănit artificial atât în iazuri cât și în crescătorii. Alături de acesta, apare tot mai rar în ultimul timp crapul oglind (*Cyprinus carpio var rex cyprinorum*).

VALOAREA ADUGATĂ A DEPRESIUNII DIN PUNCT DE VEDERE SOCIO-ECONOMIC

Arealul cercetat, din punct de vedere administrativ, face parte din Regiunea de Dezvoltare Nord – Est a României, regiune creată în 1998. Aceasta nu are puteri administrative,

funcțiile sale principale fiind coordonarea proiectelor de dezvoltare regională și, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană în 1 ianuarie 2007, absorbirea fondurilor europene. Regiunea de Dezvoltare Nord – Est cuprinde șase județe ce fac parte din regiunea istorică Moldova: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui. Depresiunea Jijia – Bahlui, din punct de vedere administrativ, cuprinde partea de Nord și Nord-Est a județului Iași și întregul cuprins al județului Botoșani. Astfel, pe teritoriul Depresiunii Jijia – Bahlui se află 2 municipii (Iași și Botoșani), 7 orașe și 93 de comune.

Resurse umane

Populația totală a unei unități administrativ-teritoriale este rezultatul mișcărilor naturale determinate de fenomenele demografice (natalitate, mortalitate, sporul natural de creștere al populației) și mișcările migratorii de la o zonă la alta, exprimându-se prin indicatorul “numărul de locuitori”. Evoluția numărului total de locuitori în cadrul arealului cercetat este una fluctuantă, precum se poate observa din fig. 4.3. și fig. 4.4.

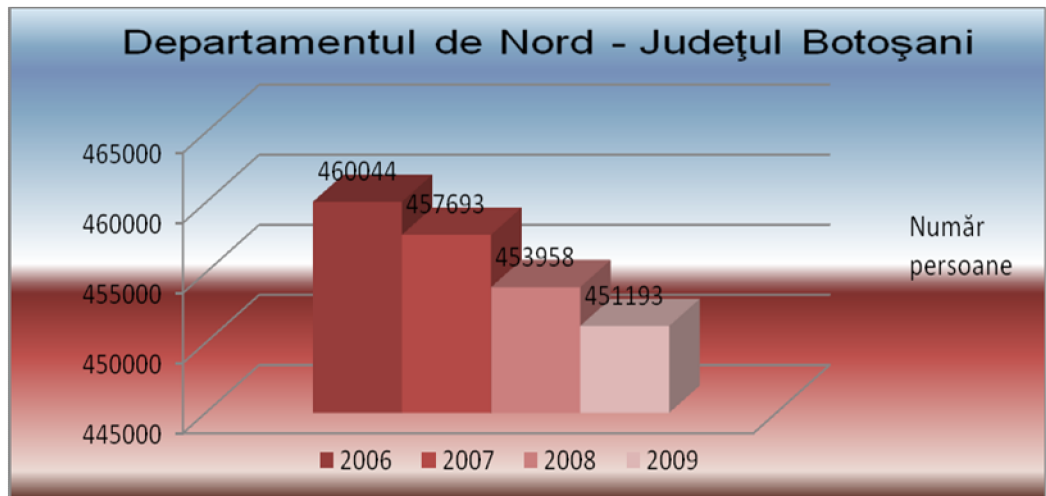

Fig. 4.3. Evoluția numărului de locuitori în Departamentul de Nord al Depresiunii Jijia – Bahlui
 Fig. 4.3. Evolution of the number of inhabitants in the Jijia-Bahlui Depression North
 Compartiment

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României 2010, INS

În Departamentul de Nord al Depresiunii Jijia – Bahlui, se observă o descrescere continuă a populației totale în perioada 2006 – 2009, de la 460044 persoane în 2006 la 451193 persoane în 2009 (fig. 4.3).

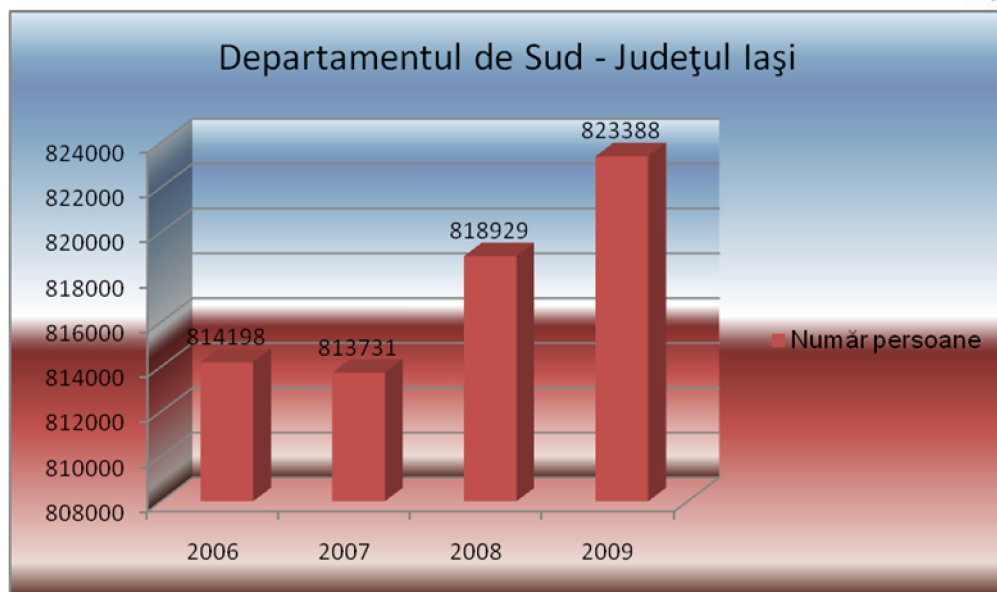

Fig. 4.4. Evoluția numărului de locuitori în Departamentul de Sud al Depresiunii Jijia – Bahlui
 Fig. 4.4. Evolution of the number of inhabitants in the Jijia-Bahlui Depression South
 Compartiment

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României 2010, INS

În Departamentul de Sud al Depresiunii Jijia – Bahlui, evoluția totală a populației este una fluctuantă (fig. 4.4.). În anul 2007, se înregistrează o scădere a numărului total de persoane de 0,52% față de anul 2006, respectiv 2351 persoane. În perioada 2007 – 2009, se observă o scădere accelerată a populației arealului, în 2009, comparativ cu 2007, înregistrându-se o scădere de 1,43%, respectiv de 6500 persoane.

Factorii de creștere ai populației sunt: *rata medie a natalității, rata medie a mortalității și sporul natural de creștere al populației.*

Rata natalității reprezintă numărul mediu de născuți vii ce revin la 1000 locuitori (tabelul 4.3.). Rata medie a natalității în spațiul rural a fost de 11,0‰ în perioada 2005 – 2008, fiind mai mare decât media natalității din mediul urban (8,7‰).

Tabelul 4.3./ Table 4.3.

Născuți vii la 1000 locuitori în arealul cercetat
Born alive per 1000 inhabitants in the research area

Arealul cercetat	Ani			
	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008
	UM: Născuți vii la 1000 locuitori			
	Născuți vii la 1000 locuitori	Născuți vii la 1000 locuitori	Născuți vii la 1000 locuitori	Născuți vii la 1000 locuitori
Botoani	11,4	11,1	10,3	11,3
Iași	12,6	12,5	12,7	12,8

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României, INS, 2009

Nivelul mediu al natalității pe ar în această perioadă a fost de circa 9,8‰, ceea ce reprezintă un nivel inferior celui înregistrat în UE, de 11,1‰. În prezent, rata natalității în rural depășește de 1,26 ori rata din urban. Astfel, în multe zone din rural există un potențial de înnoire și de întinerire a populației.

Rata mortalității reprezintă două componente principale ale evoluției populației. Se exprimă prin numărul de decese înregistrate la 1000 de locuitori și se calculează ca medie a evenimentelor demografice pe mai mulți ani (tabelul 4.4.).

Tabelul 4.4./ Table 4.4.

Rata mortalității la 1000 locuitori în arealul cercetat
Mortality rate per 1000 inhabitants in the research area

Arealul cercetat	Ani			
	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008
	UM: Decedați la 1000 locuitori			
	Decedați la 1000 locuitori	Decedați la 1000 locuitori	Decedați la 1000 locuitori	Decedați la 1000 locuitori
TOTAL	12,1	12	11,7	11,8
Boto ani	12,2	12,5	12,4	12,4
Iași	10,1	9,7	9,8	9,9

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României, INS, 2009

Cea mai mare influență asupra mortalității o exercită vârsta populației; de aceea o rată înaltă a mortalității înseamnă un grad ridicat de îmbătrânire a populației. Există o corelație și cu condițiile economice și sanitare de viață, dar aceasta este mai puțin intensă. Rata medie a mortalității populației rurale a fost, în perioada 2005-2008, de 15,2‰, aproape dublu față de cea a populației urbane (9,7‰) (tabelul 4.4.). Mortalitatea foarte ridicată din rural influențează nivelul mediu pe ar al mortalității generale; aceasta atingea 12,4‰ în 2008, în timp ce media pe UE era de 10,1‰.

Tabelul 4.5./ Table 4.5.

Rata mortalității în arealul cercetat
Mortality rate in the research area

Arealul cercetat	Ani			
	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008
	UM: Născuți morți la 1000 născuși vii și morți			
	Născuți morți la 1000 născuși	Născuți morți la 1000 născuși	Născuți morți la 1000 născuși	Născuți morți la 1000 născuși
Boto ani	6,6	4,3	3,8	5
Iași	2,2	1,8	2,2	2,3

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Național de Statistică, INS, 2009

Luând în considerare numărul de nscuiri mori în raport cu nscuiri vii, se observă faptul că atât în Departamentul de Nord, cât și în cel de Sud al Depresiunii Jijia Bahlui se înregistrează valori scăzute ale ratei mortalității comparative cu media națională (7.8 nscuiri mori la 1000 nscuiri în 2009) (tabelul 4.5.).

Sporul natural de creștere al populației reprezintă diferența dintre rata medie a natalității și rata medie a mortalității. La nivel național, indicatorul are următoarele valori pentru arealul cercetat în anul 2008: total = - 1,5‰, în rural: -3,9‰, în urban: +0.6‰.

Tabelul 4.6./ Table 4.6.

Sporul natural în arealul cercetat
Natural growth in the research area

Arealul cercetat	Ani			
	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008
	UM: Număr persoane			
	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Botoani	-357	-656	-979	-501
Iai	2068	2229	2384	2319

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României, INS, 2009

Media sporului natural în cadrul arealului cercetat înregistrează o descrescere de la -1,9‰ în anul 2005 la - 1,5‰ în anul 2008, datorită faptului că indicatorii calității vieții au scăzut (tabelul 4.6. și tabelul 4.7.).

Tabelul 4.7./ Table 4.7.

Rata sporului natural în arealul cercetat
Natural growth rate in the research area

Arealul cercetat	Ani			
	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008
	UM: Spor natural la 1000 locuitori			
	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori	Spor natural la 1000 locuitori
TOTAL	-1,9	-1,8	-1,7	-1,5
Botoani	-0,8	-1,4	-2,1	-1,1
Iai	2,5	2,7	2,9	2,9

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României, INS, 2009

Populația ocupată cuprinde toate persoanele care, în anul de referință, au desfășurat o activitate economico-socială aducătoare de venit sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii (fig. 4.5.).

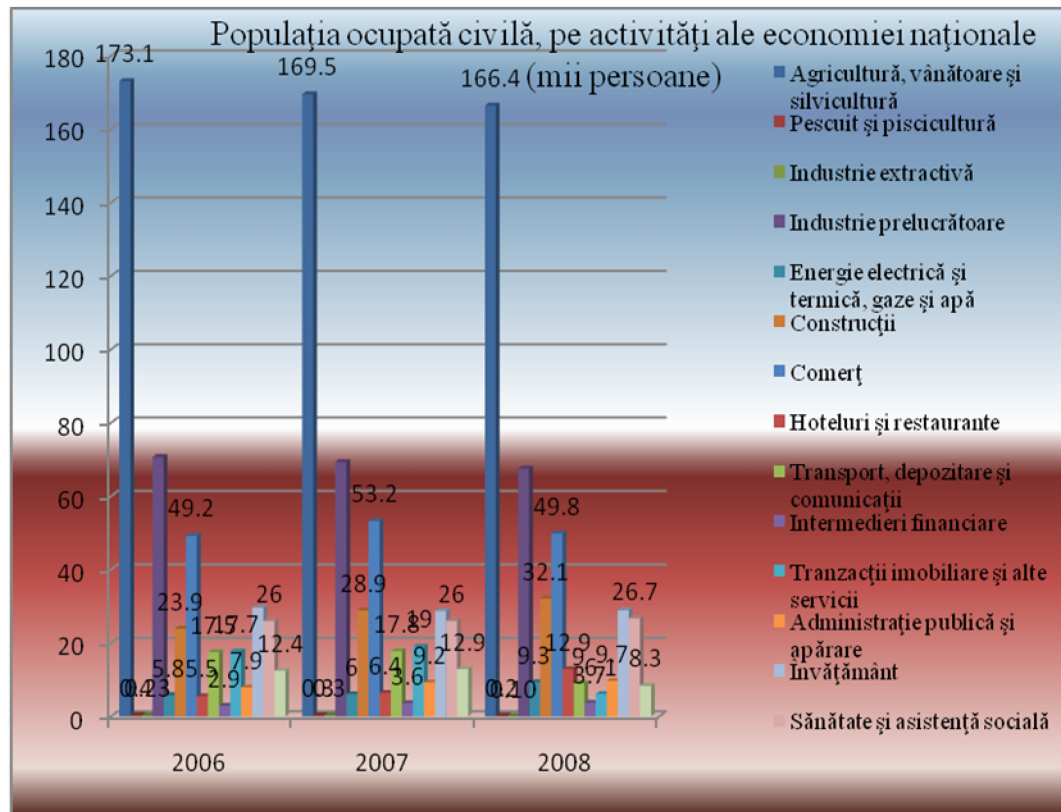

Fig. 4.5. Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale, în Depresiunea Jijia – Bahlui
 Fig. 4.5. Occupied population, per activities of the national economy, in the Jijia-Bahlui Depression

Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României, INS, 2009

Precum se vede în figura 4.5, agricultura, vânătoarea și silvicultura constituie domeniile principale de activitate în care se găsește populația activ ocupată în Depresiunea Jijia – Bahlui. Se observă o scădere a numărului persoanelor angajate în aceste domenii în perioada 2006 – 2008, de la 173.1 mii persoane în 2006 la 166.4 mii persoane în 2008, înregistrându-se, astfel, o scădere de 3.87%.

Conform datelor prezentate de Institutul Național de Statistică, în județele Iași și Botoani cuprinse în arealul Depresiunii Jijia-Bahlui s-a înregistrat, în medie, o rată șomerilor de 53.78%, respectiv 54.02%. În Depresiunea Jijia-Bahlui, conform analizei pragului șomerilor, a reieșit faptul

c se înregistrează o profunzime a sărăciei de 17.26%, în timp ce severitatea sărăciei se manifestă în 8.02% din cele 1450.17 gospodării ce au participat la recensământ (fig. 4.6).

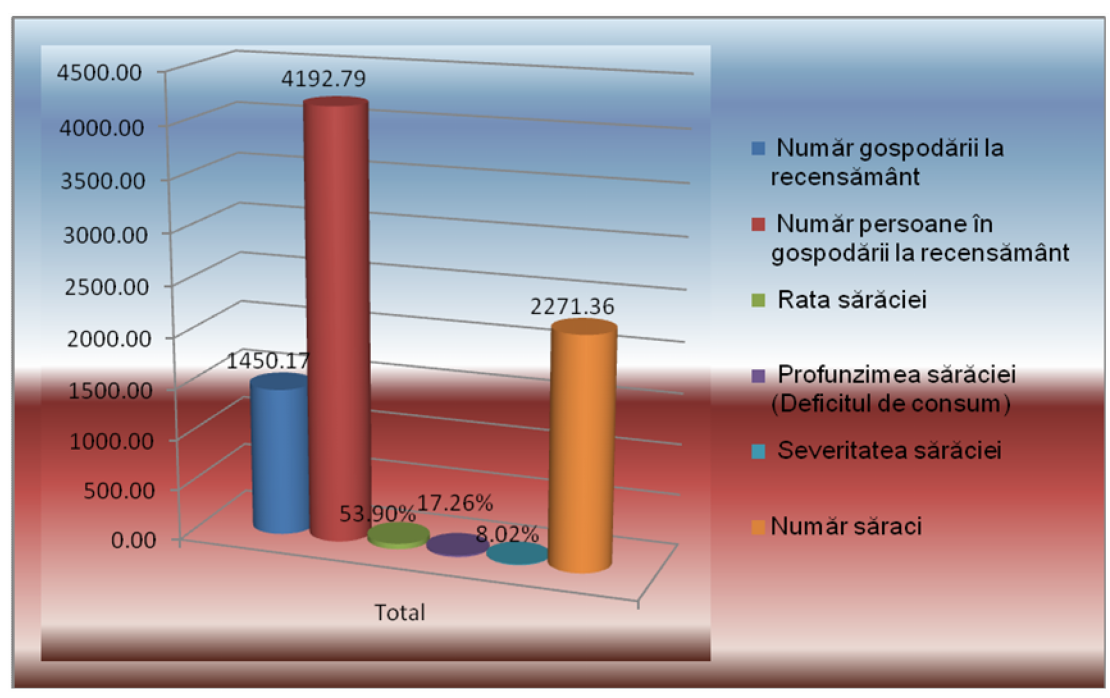

Fig. 4.6. Analiza pragului sărăciei în Depresiunea Jijia-Bahlui
Fig. 4.6. Analysis of the poverty threshold in the Jijia-Bahlui Depression
Sursa: Prelucrare după date obținute din Anuarul Statistic al României, INS, 2009

La nivelul Depresiunii Jijia-Bahlui, nivelul ratei sărăciei s-a situat la 53.90% în timp ce profunzimea sărăciei a fost de 17.26%

4.2. STUDIUL CONDIȚIILOR NATURALE DIN COMUNA BELCEȚI

4.2.1. Așezarea geografică și administrativă

Comuna Belceți este situată în partea de sud-vest a Câmpiei Moldovei. Din punct de vedere administrativ, comuna este situată în partea de nord-vest a județului Iași, la o distanță de 44 km de reședința de județ Iași și de 23 km de cel mai apropiat oraș, Podu Iloaiei. Accesul spre acest comun se face prin DJ281B sau prin intermediul rutei feroviare Belceți – Podu Iloaiei – Hârlu, comuna beneficiind de o stație CFR.

Comuna Belceți se învecinează la nord cu comuna Coarnele Caprei, la nord-est cu comuna Focuri, la est cu comuna Erbiceni, la sud cu comuna Blăiești și la vest cu comuna

Cotnari. Comuna Belce ti are o suprafață intravilan de 6.476 ha și 3.887 ha extravilan, fiind compus din ase sate: Belce ti (re edin de comun), Munteni, Ulmi, Liteni, Satu Nou și Tansa (fig. 4.7.).

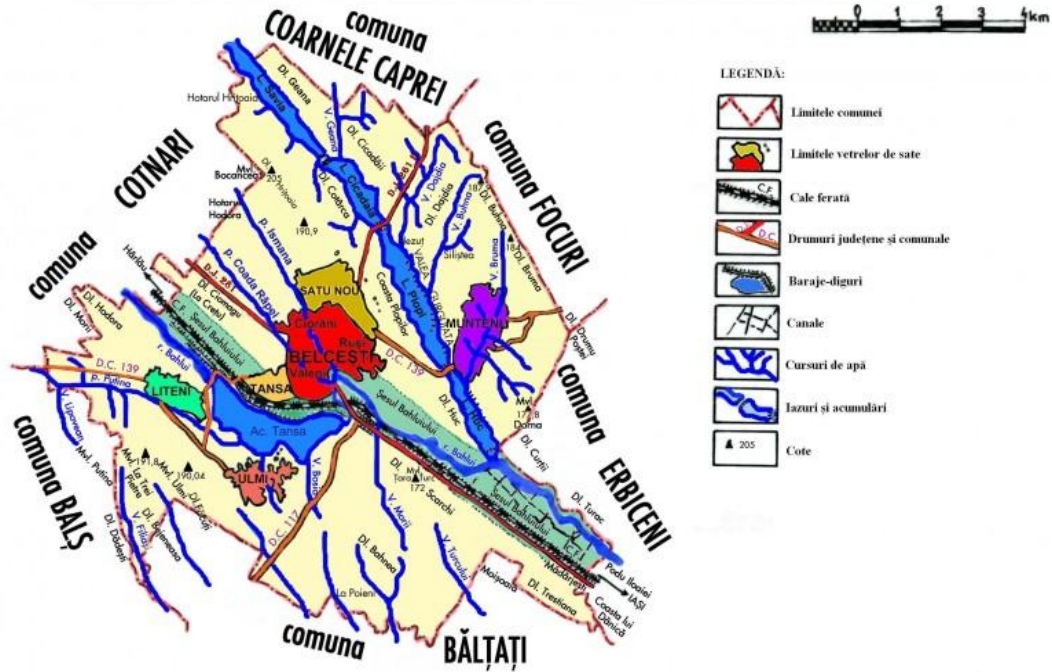

Fig. 4.7. Cadrul administrativ teritorial al comunei Belce ti
 Fig. 4.7. Territorial administrative framework of Belcești commune
 Sursa: Baza de date a Primăriei Belce ti

4.2.2. Relieful și geologia

Situat în partea de nord-est a țării, comuna Belcești este delimitată în partea de sud-vest de Câmpia Moldovei, respectiv în Departamentul de Sud al Depresiunii Jijia – Bahlui. Relieful comunei a fost sculptat de râul Bahlui și afluenții săi de pe raza comunei (Gurguiata, Izmana, Coadă Râpei, Putina), existând și alte câteva pârâuri de importanță inferioară care se varsă în Bahlui. În prezent, relieful din comuna Belcești este rezultatul unei evoluții îndelungate care s-a desfășurat sub influența a două categorii de factori: factori interni reprezentați prin rocă, structură și tectonic și factori externi reprezentați prin elemente climatice, hidrografice și biogeografice.

Substratul geologic este constituit predominant din depozite argilo-nisipoase, aparținând vârstă Sarmatianului inferior. Structura acestor depozite este foarte simplă, straturile fiind înclinate ușor, de la nord – vest spre sud - est.

Peste forma iunilor sarmaieni sunt aezate cele mai noi depozite, de vârstă cuaternară (pleistocen și holocen), alcătuite din aluviuni peșteri, dealuri și versanți și numai pe unele dealuri din luturi loessoide.

În prezent, relieful comunei Belceți apare fragmentat de râul Bahlui și de afluenții permanenți ai acestuia, sub forma unor interfluvii colinare orientate spre sud – est, cu platouri netede și destul de extinse la nivelele superioare. Interfluviile colinare se prezintă sub forma unor suprafețe relativ plane, cu pante care nu depășesc 5% și altitudini cuprinse între 150 și 205 metri, orientate de la nord – vest spre sud – est, reprezentând terenuri bune pentru agricultură, care și de comunicație și aezări omenești.

4.2.3. Clima și solurile

Comuna Belceți are o climă temperată continentală de nuanță excesivă, fapt datorat influenței directe a maselor de aer continental de origine estică, care, în general, determină ierni mai uscate și reci și veri calde, iar, uneori, foarte calde și uscate, cu oscilații termice mari și umiditate puțină.

Aceste condiții sunt favorabile culturii cerealelor, florii soarelui, sfeclei de zahăr și a viilor de vie.

Modificarea la suprafața comunei a factorilor climatogeni în ansamblul lor și asocierea lor în timp determină modul de variație a elementelor climatei (temperatura, precipitațiile și vântul).

Înregistrările făcute la Stația Meteorologică Iași scot în evidență temperatura aerului și nivelul precipitațiilor au valori specifice climatului continental excesiv.

Clima are un caracter continental, temperatura medie anuală fiind cuprinsă între 8,6 °C și 9,2°C cu o medie a lunii ianuarie de -5 grade C, zilele de îngheț caracteristice intervalului octombrie – aprilie sunt în număr mediu de 119 pe an, 19 nopți geroase și o valoare medie a lunii iulie de 20 grade C zile de vară, în medie de 57 zile pe an.

Au fost ani care au făcut excepție de la această medie anuală, temperatura fiind mai scăzută sau mai ridicată. În anul 1940, media anuală a fost mai scăzută atingând 6,8 °C, în timp ce în anul 1936 a fost mai ridicată ajungând la 10,3°C. Media lunii ianuarie este cuprinsă de obicei între 3-4,5 °C, în timp ce luna iulie înregistrează o medie de 19-21°C.

Precipitațiile atmosferice constituie sursa principală de apă pentru comuna Belceți, ca pentru întreg Podiul Moldovei, iar cunoașterea variațiilor cantitative și calitative, în timp și spațiu, prezintă o deosebită importanță practică. Precipitațiile sunt repartizate diferit în timpul

perioadei de vegeta ie, fiind frecvente intervale f r precipita ii i temperaturi mult mai mari fa de cele normale.

Varia ia precipita iilor în timpul anului este influen at de aer i de caracterele suprafe ei subiacente. Se constat c în sezonul cald (aprilie - septembrie) precipita iile înregistrate reprezint 70% din valoarea anual . În sezonul rece (octombrie – martie), predomin masele de aer rece, continentale (estice i polare), ca urmare precipita iile c zute reprezint 30% din valorile anuale. Prima ninsoare se produce de obicei la începutul lunii noiembrie, iar ultima la începutul lunii aprilie. Num rul zilelor cu ninsoare sunt de 37 – 38 zile anual, num rul de zile cu solul acoperit de z pad sunt în medie de 75 anual, grosimea medie cumulată a stratului de z pad este de 80 cm anual.

Teritoriul comunei Belce ti este supus unui climat temperat continental, iar vegeta ia este specific stepei.

Folosirea energiei eoliene este avantajoas între orele 9 - 18 când viteza vântului este maxim : în mai - octombrie.

Harta topoclimatic relev un etaj climatic de câmpie cu caracter moderat, cu viscole i înz peziri, iar în cazul precipita iilor lichide se înregistrează în medie câte 3-4 ploi toren iale pe an, deseori cu aspect de furtuni puternice, care provoac pagube în agricultur , la construc ii, c i de comunica ii etc.

De asemenea sunt destule de frecvente perioadele de secet , de intensitate relativ pronun at , iar în lunile de var viteza vântului înregistrează valori maxime, între 1,0 – 2,0 m/s, adeseori provocând culcarea culturilor de p ioase.

Din cele ar tate se pot distinge urm toarele subunit i climatice:

- climatul dealurilor înalte;
- climatul depresiunii de contact;
- climatul câmpiei colinare.

Arealul cercetat, din punct de vedere pedografic, apar ine provinciei moldo-sarmatice, caracterizându-se prin interferen a tipurilor de sol est-europene cu cele central-europene.

Solul pe care este amplasat comuna Belce ti este variat. Din cauza ploilor, terenul este supus eroziunii apei din topirea z pezilor, i a apei provenite din ploi, lucru ce face ca solul s fie lipsit de humus. În partea de sud-est a acestui deal, prim vara apar petice de soloneturi formate din acumularea s rurilor reziduale ale rocilor.

Principalul tip de sol întâlnit în arealul cercetat este cernoziomul cambic. Materialul parental subiacent este reprezentat prin depozite loessoide. Acest tip de sol este afânat, permeabil, cu o bun capacitate pentru apă i aer, putându-se lucra u or. Prezint caracteristici

chimice și de troficitate foarte bune. Valorile pH-ului variază de la 6.30 la nivelul orizontului Amp, la 6.40 în orizontul Bv₁ și până la o valoare de 8.00 în orizontul C. Procentul în care se găsesc carbonații pe arealul cercetat este, în medie, de 15.70 %. Conținutul în humus este moderat cu o valoare de 3.71 % la nivelul orizontului Amp. Gradul de saturație al bazelor este peste 75%, iar analiza agrochimică a relevat prezența în sol a principalelor elemente nutritive în următoarele cantități (N_t – 0.238 %; P – 32 ppm; K – 420 ppm – la nivelul orizontului Amp).

Pe ansamblu, învelișul de sol al arealului studiat se caracterizează prin evidența etajare la nivel de tip a cernisolorilor cu dominarea cernoziomurilor cambice la altitudini mijlocii, situație caracteristică întregii Câmpii colinare a Moldovei.

4.2.4. Hidrografia

Principala arteră hidrografică de pe suprafața comunei Belceți este Bahluiul, care izvorăște din județul Botoșani la o altitudine de aproximativ 500 metri curgând spre sud prin județul Iași, iar comuna Belceți este străbătută de acesta pe o lungime de 15.3 km. De pe teritoriul comunei, Bahluiul primește în general afluenți mici, cel mai important fiind Gurguiata. Un alt afluent al Bahluiului este pârâul Izmana, acesta colectând apele uzate din rețeaua de canalizare a comunei.

Rețeaua hidrografică a apelor de suprafață nu este prea bogată, pânza freatică fiind la diferite adâncimi: pe vale 0.5-3 m; pe versanți 1,5-8 m; pe platou 8-15 m.

Adâncimea apei freactice, după studiile pedologice, se prezintă după cum urmează:

- pe vale 0.5 – 3.00 m;
- pe versanți: 1.5 – 8.00 m;
- pe platou 8.00 – 15.00 m.

Toate fântânile ce se găsesc pe platoul localității sunt adânci 10-15 m. Majoritatea locuitorilor se aprovizionează cu apă de la fântânile proprietate proprie.

4.2.5. Flora și fauna

Sub raport fitogeografic, pe teritoriul comunei Belceți se interferează elemente central-europene specifice părților de nord și cele europene, specifice stepelor și substepelor continentale.

Dacă, în trecut, influențele climatice central-europene favorizau dezvoltarea fanerogamelor și gorunetelor, acestea fiind dominante în vestul și nord-vestul comunei, în ultimele secole,

datorit unui proces de uoar aridizare natural a climei, accentuat i de interven ia omului, a avut loc o înaintare spre vest i nord - vest a stepei i silvostepei, în dauna p durii.

Pe teritoriul comunei Belce ti, jude ul Ia i se disting trei zone de vegeta ie: zona de p dure, silvostepa i stepa.

Zona de p dure ocup nordul i nord - vestul comunei favorizat de un climat mai umed i mai r coros i de soluri argiloiluviale (cenu ii).

Este bine reprezentat de subzona fagului. Pe lâng fag, gorun i stejarul pedunculat, mai cresc carpenul, jugastrul, teiul alb, teiul cu frunza mare, ar arul, paltinul, frasinul, plopul alb, sorbul, p rul p dure , m rul p dure , cire ul p s resc. Dintre arbu tii care cresc aici men ion m: alunul, sângerul, lemnul câinesc, p ducelul, m ce ul, porumbarul, c linul, socul. Dintre plantele ag toare i volubile amintim: curp nul de p dure i hameiul. Pe ramurile stejarului paraziteaz vâscul.

Zona silvostepei este în continuarea zonei de p dure, acoperind dealurile de sub 250 m. Continentalismul climatului cre te cu cernoziomuri levigate i soluri cenu ii de p dure. Prin interven ia omului peisajul natural a suferit transform ri. În p dure predomin gorunul, nelipsind carpenul, teiul, cire ul s lbatic. Arbu tii sunt pretutindeni, la fel paji tea cu asocia ii de plante de step .

Zona de step ocup suprafe e restrânse ca ni te fâ ii, rar se întâlne te vegeta ia primar , locul ei fiind luat de culturile agricole care se dezvolt pe soluri aluviale i molice.

Vegeta ia natural este complex valorificat de om, men ion m diversitatea i bog ia plantelor medicinale i melifere.

Pe suprafa a localit ii Belce ti se întrep trund cele dou provincii faunistice: provincia central-european sau dacic în vest, nord-vest cu o faun corespunz toare p durilor de foioase i provincia sarmato-pontic în partea estic i sud-estic cu o faun specific stepei i silvostepei.

Fauna p durilor de foioase i-a restrâns arealul din cauza reducerii suprafe elor de p dure.

Dintre mamifere sunt bine reprezentate: c prioara, mistre ul, lupul, în regres numeric: vulpea, bursucul - viezurele, iepurele, veveri a.

P s rile se g sesc într-un num r foarte mare i variat: ghionoaiele, cioc nitorile, cioc nitoarea pestri , r pitoare de noapte ca huhurezul, cucuveaua, buha. De asemenea, se mai întâlnesc presura galben ce apare iarna pe lâng grajdurile din sat, gai a, pi igoitul, co ofana sau arca, corbul, st ncu a, cioara griv , fazanul.

D un torii pomilor în aceast zon sunt: omida p roas a stelarului, omida verde i croitorul.

4.3. ELEMENTE DE IDENTITATE LOCAL

4.3.1. Repere istorice

Belce ti, centrul de comun a fost atestat documentar ca a ezare în secolul XV (1420), pe locul satului Namisnici, actualmente disp rut, fiind amplasat din punct de vedere geografic pe terasele Bahluiului. Belce ti a luat fiin în anul 2000 prin unirea Ru i Cior ni i V leni.

Satul Ru i apare în documente începând cu anul 1820 când au fost aduse aici 50 de familii de ruteni din Gali ia, Ucraina.

Satul V leni s-a format între 1805 i 1820 când o parte din locuitorii satului Ulmi se stabilesc în partea stâng a Bahluiului formând c tunul V leni.

Satul Cior ni se formeaz tot între 1805 – 1820 prin stabilirea în această zon a unor locuitori din Cioara Fântânele.

Satul **Liteni**, amplasat pe versantul nordic al dealului Hodora i malul iazului Sarja, se situeaz la 6 km de centrul de comun în partea de vest. A fost atestat documentar prima dat în anul 864 când, ca urmare a legii rurale a lui Alexandru Ioan Cuza, 20 de perechi de tineri din comuna Liteni, jude ul Suceava au primit p mânt pe actualul a ez mânt al satului.

Satul **Munteni**, situat la 4 km spre est de centrul comunei, pe valea Bahnei, a luat fiin ca i satul Liteni în 1876 drept consecin a „împropriet ririi însur eilor”. Dup r zboiul de independen (1877-1878), 273 de familii din comunele Pipirig, Galu i C lug reni, jude ul Neam au primit p mânt în această zon , ei stabilindu-se aici dup 1884-1885.

Localitatea **Satu Nou**, amplasat la proximitatea nordic a centrului comunei, pe un podi al dealului Hucu, este o a ezare nou ce a luat na tere ca urmare a împropriet ririi ranilor din 1921. Pân în 1921 a purtat denumirea de Belce tii Noi datorit unor rani din centrul de comun care, în perioada 1895-1896, s-au mutat în această zon .

Tansa, situat în proximitatea sud-vestic a centrului comunal, pe dealul Ciomagu a luat fiin în anul 1921 prin împropriet rirea ranilor realizat în acel an, dup ce, în 1896, circa 100 de familii din Tansa, jude ul Vaslui au primit teren aici.

Satul **Ulmi** a fost atestat documentat sub numele de Bere teni în 1597, fiind situat la sud de centrul comunei, a ezat pe malul drept al Bahluiului, la poalele dealului Polieni. Dealul poart numele satului care, în 1956, s-a contopit cu Ulmi.

4.3.2. Identitatea cultural , cultele i petrecerea timpului liber

Activitatea cultural-artistic i educativ la nivelul Comunei Belce ti începând din anul 1990 a fost marcat de factorul economic, de activitatea agen ilor economici din localitate.

Pe lâng preocuparea administra iei locale pentru dezvoltarea turismului se remarc capacitatea de a închea parteneriate cu alte institu ii i organiza ii, prin care organizeaz evenimente majore ce devin o tradi ie i care reprezint o surs sigur de atragere a turi tilor.

În comuna Belce ti func ioneaz opt biblioteci din care apte colare cu un program zilnic între orele 8-16. În prezent sunt înscri i peste 850 de cititori, predominând tinerii i colarii. Zestrea bibliotecilor este de aproximativ 36.000 de volume cuprinzând c r i i reviste. În incinta acestora sunt amenajate s li pentru lectur i expozi ie de carte în func ie de evenimentele din cursul anului.

Obiceiurile de iarn specifice comunei Belce ti sunt prezentate în fiecare an la toate festivit ile organizate de c tre diferite institu ii (Consiliul Local al comunei Belce ti, Consiliul Jude ean Ia i). În cadrul acestor festivit i i a tuturor evenimentelor organizate în cadrul comunei nu poate s lipseasc Fanfara din comun .

În fiecare an, la data de 07 septembrie se organizeaz , în colaborare cu Prim ria comunei, Serb rile comunei Belce ti.

Un alt aspect cultural al comunei sunt spectacolele organizate de elevii i cadrele didactice din coli cu ocazia deschiderii i închiderii anului colar i cu alte ocazii (8 martie, Cr ciun .a.).

Din punct de vedere al posibilit ilor de dezvoltare a domeniului cultural –artistic, în comuna Belce ti exist 75 de monumente istorice printre care se pot men iona foste a ez ri neolitice, din epoca bronzului sau din secolele XIII-XIV. Acestea au fost încadrate de c tre Ministerul Culturii i Cultelor în categoria B a monumentelor istorice na ionale.

De i cea mai veche biseric existent azi în comun dateaz din anul 1810 pe aceste meleaguri cre tinismul a p truns înainte de 1100-1200. Astfel s-a descoperit pe dealul Huc o cruce relicvar datat ca apar inând sec.XI-XII.

i înainte de 1810 au existat pe aceste locuri l ca e de cult mai ales c satele de aici erau închinat unor m n stiri.

Biserica din satul Ulmi, cea mai veche din comun , are hramul Sf.Ecaterina i a fost construit între anii 1810-1815,fiind sfin it de mitropolitul Veniamin Costache.

Biserica din centrul de comun Belce ti (Cior ni) a fost construit între anii 1860-1862 i are hramul Sf.Arhangheli Mihail i Gavril.De altfel, lâng actuala biseric , a existat o biseric din lemn înc din anul 1774 .

În localitatea Satu Nou temelia bisericii a fost pus în 1933 cu aprobarea ministrului cultelor Victor Iamandi. Biserica are hramul Sf.Nicolae. În Satu Nou tr ie te i minoritatea romano-catolic . Câteva familii de catolici din zona M rgineni-Bac u au venit i s-au a ezat pe la anul 1900 pe aceste locuri. Biserica catolic are hramul Sf.Tereza a Pruncului Iisus. Catolicii din Satu Nou apar in de parohia Cotnari.

În satul Tansa biserica a fost construit între anii 1926-1931 i are hramul Adormirea Maicii Domnului.

În satul Liteni biserica a fost construit între anii 1920-1929 i are hramul Sf.Împ ra i Constantin i Elena.

În satul Munteni temelia bisericii a fost pus în anul 1933 prin contribu ia lui Victor Iamandi ce a copil rit în acest sat dup ce tat l s u s-a mutat de la Hodora la Munteni.

În comuna Belce ti exist un num r de 7 biserici ortodoxe i o biseric romano-catolic .

4.3.3. Societatea civil în via a comunitar

Societatea civil este reprezentat de institu iile i organiza iile sociale i civice care constituie temelia unei democra ii func ionale. Organiza iile societ ii civile se implic în luarea deciziilor privind dezvoltarea social sau a deciziilor de interes public.

Institu ii ale societ ii civile care functioneaz în comuna Belce ti :

- organiza ii politice;
- cluburi sociale i sportive;
- institu ii culturale;
- organiza ii religioase;

4.4. ELEMENTE ECONOMICE, SOCIALE I DE MEDIU

4.4.1. Tendin e în dezvoltarea popula iei

Potrivit datelor Recens mântului Popula iei i Locuin elor din 2002, popula ia stabil a comunei Belce ti era de 11.179 locuitori.

Numărul populației din comună a oscilat continuu. Dinamica populației a înregistrat o scădere în perioada 2002-2011.

Anii de după revoluția din 1989 au fost marcați de o situație social-economică precară, fiind un factor important în scăderea natalității, dar a provocat o creștere a sporului migratoriu.

Natalitatea a înregistrat regresii importante de-a lungul timpului. După 1990, natalitatea înregistrează scăderi continue din cauza situației financiare și economice așării reflectată la micșorarea nivelului de trai relativ precar al multor familii.

Privind numărul locuitorilor comunei Belcești, din recensămintele făcute de-a lungul timpului, poate fi concretizat în următorul tabel (tabelul 4.8.):

Tabelul 4.8./ Table 4.8.

Evoluția populației comunei Belcești
The evolution of population in Belcești commune

Nr. crt.	Denumire sat	Populația la recensământ (număr persoane)							
		1912	1930	1966	1977	1992	2002	2008*	2011**
1	Belcești	3167	3739	4854	5172	4968	4945	4991	4941.578
2	Liteni	-	489	1033	1274	1366	1467	1481	1465.985
3	Munteni	134	949	1524	1453	1271	1202	1213	1201.168
4	Satu Nou	-	735	1560	1681	1461	1933	1951	1931.662
5	Tansa	-	-	1215	1228	1061	1058	1068	1057.268
6	Ulmi	375	610	1033	944	710	718	725	717.5031
	Total	3676	6522	11219	11752	10988	11323	11428	11315
	Dinamic (%)	100	177.4	305.2	319.7	298.9	308.0	310.9	307.8

*Date furnizate de INS (Anuarul Statistic al Judeului Iași – anul 2009)

**Prognoza evoluției populației conform evoluției sporului natural la nivel local

Mulți dintre cei plecați din sat și-au întemeiat familii în alte localități din țară, însușiră mânănd fără locuri de muncă au devenit omeriți, în ultimii ani, au început să se retragă pe meleagurile natale, de unde au plecat cu ani în urmă. Aceștia au devenit din nou agricultori sau și-au deschis societăți comerciale sau asociații familiale.

4.4.2. Nivelul de dezvoltare al infrastructurii

Conform Legii nr. 351/2001 privind planul de amenajare al teritoriului național – secțiunea a IV-a – “Rețeaua de localități”, comuna Belcești este clasificată ca o localitate rurală de rangul IV, împreună cu celelalte localități componente și se întinde pe o suprafață de 10.388 ha. Comuna are un număr total de gospodării de 3578 și o populație în 2008, conform estimărilor Direcției Județene de Statistică Iași, de 11.478 locuitori.

Comuna Belcești este străbătută de DJ 281 B, care leagă comuna de orașul Podu Iloaiei, precum și de E583, trecând prin localitățile Spinoasa și Erbiceni. Acest sector de drum reprezintă singurul tronson modernizat recent. Comuna mai este străbătută de DC 138 care face legătura cu orașul Hârlău prin comuna Cotnari.

Din cauza infrastructurii precare, transportul în zonă se face rudimentar, cu atelaje trase de cai, acesta fiind influențat foarte mult de factorii climatici. Cu toate acestea au apărut în unele locuri, în ultimele două decenii, germenii unei activități noi comerciale și industriale (valorificarea produselor viticole și horticole), aceste activități lăncezesc sau se dezvoltă foarte greu din cauza infrastructurii precare.

Din cauza inundațiilor frecvente, condițiile de acces sunt îngreunate, circulația desfășurându-se destul de greu. La acest lucru contribuie și profilele longitudinale ale drumurilor locale (pante longitudinale sub 5%) și mai ales starea de dezvoltare hidrologică destul de precară (lipsa podurilor și a podurilor, precum și a anurilor protejate).

Populația comunei beneficiază de facilități de transport public local specifice următoarelor categorii:

- transport public local de persoane prin curse regulate;
- transport public local de mărfuri, efectuate cu autovehiculele a căror masă maximă autorizată nu depășește 3.5 tone.

Pe teritoriul comunei Belcești sunt organizate 24 curse în fiecare zi pe trasee cu destinații care includ atât municipiul Iași, cât și alte orașe din imediata vecinătate precum Hârlău, Podu Iloaiei sau Târgu Frumos. Comuna Belcești nu beneficiază de transport interjudeean.

Situația drumurilor publice în comuna Belcești este următoarea (tabelul 4.9.):

Tabelul 4.9./ Table 4.9.

Situația drumurilor publice în comuna Belcești, județul Iași – km

Public roads situation in Belcesti commune, Iasi County - km

<i>Nr.crt.</i>	<i>Drumuri publice</i>	<i>Belcești</i>	<i>Liteni</i>	<i>Munteni</i>	<i>Satu Nou</i>	<i>Tansa</i>	<i>Ulmi</i>
<i>1</i>	Drumuri modernizate	4.2	0.4	-	-	-	-
<i>2</i>	Drumuri pietruite/asfaltate	17.9	7.2	3.1	2.2	4.7	1.4
<i>3</i>	Drumuri pământ	62.4	32.7	5.7	7.2	8.5	9.3

Sursa: Prelucrare după baza de date a Primăriei Belcești

Procentual, aproximativ 75% din drumurile existente în comuna Belcești sunt reprezentate de drumuri de pământ și doar 22% sunt reprezentate de drumuri pietruite/asfaltate. În perioada 2008 – 2010, au fost efectuate lucrări de modernizare ale infrastructurii rutiere aflate

în administrarea autorităților locale din comuna Belcești, județul Iași pe aproximativ 3% din drumuri (fig. 4.8).

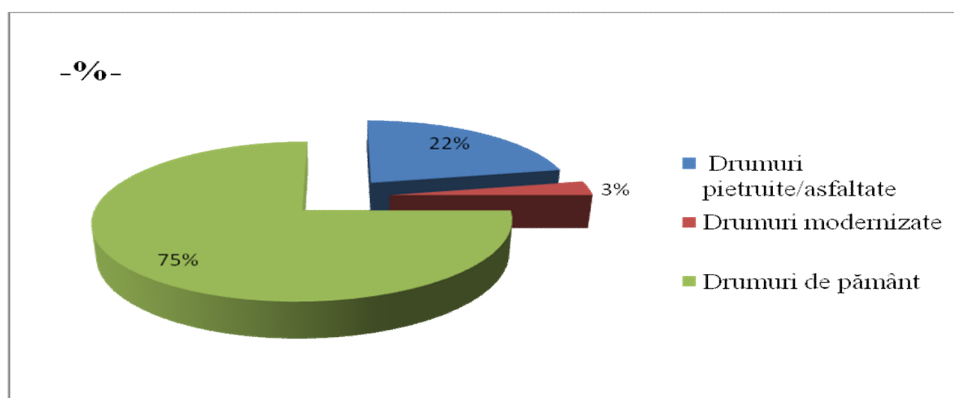

Fig. 4.8. Situația drumurilor publice în comuna Belcești, județul Iași - %
 Fig. 4.8. Public roads situation in Belcești commune, Iași County - %

Sursa: Prelucrare după baza de date a Primăriei Belcești

INFRASTRUCTURA TEHNICO – EDILITAR

Sistemul de alimentare cu apă potabilă al comunei Belcești, județul Iași

Comuna Belcești dispune de un sistem local de alimentare cu apă, în satul Belcești, în lungime de aproximativ 6 km și o rețea de distribuție a apei potabile pe o lungime de 2.5 km aflat în funcțiune din 1987, alimentarea cu apă realizându-se din acumularea Tansa.

În ceea ce privește serviciul de alimentare cu apă și canalizare, comuna Belcești se află sub administrarea S.C. „Apa Vital” S.A. Iași. În Master Planul privind alimentarea cu apă și canalizare la nivel județean s-au stabilit liniile strategice de dezvoltare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare și proiectele de infrastructură. Prioritizarea proiectelor va fi realizată astfel încât să fie îndeplinită conformarea cu Directivele europene și respectarea termenelor-limită. Astfel, pentru comuna Belcești, ca o obligație asumată ca urmare a implementării Directivei în domeniul apei, se are în vedere asigurarea până în anul 2015 a populației cu apă potabilă conform cu cerințele privind calitatea apei destinate consumului uman.

Sistemul de canalizare și epurare a apelor uzate al comunei Belcești, județul Iași

În prezent, comuna Belcești are un sistem separativ de colectare și epurare a apelor uzate menajere care deservește zona centrului civic din satul Belcești cu o lungime totală de 10 km.

Stația de epurare este amplasată în partea de sud-est a localității, pe malul râului Bahlui. Celelalte cinci sate nu dispun de sistem de canalizare și epurare a apelor uzate, această problemă fiind în mod necorespunzător rezolvată, cu ajutorul closetelor uscate și a latrinelor din gospodăriile localnicilor.

În ceea ce privește strategia privind colectarea și tratarea apelor uzate, se are în vedere respectarea cerințelor Directivei Europene privind epurarea apelor urbane și anume: pentru aglomerări umane cu >2000 locuitori echivalenți trebuie să se asigure sisteme de canalizare și tratare biologică a apelor uzate până la data de 31.12.2018.

Având în vedere propunerea Master Planului privind gruparea orașelor și satelor pe stații de epurare se prevede că în comuna Belcești se va construi o stație de tratare ape uzate.

Conform Planului de implementare a Directivei 91/27/CEE, termenul întreg pentru construirea sistemului de canalizare și a stației de epurare este anul 2018.

Această situație este prezentă în toate satele componente ale comunei Belcești din județul Iași.

Sistemul de gestionare al deeurilor al comunei Belcești, județul Iași

Acțiunea de gestionare a deeurilor în comuna Belcești se realizează prin serviciul de gospodărire comunală a Primăriei care este dotat pentru colectarea de deuri cu coșuri gunoie. Nu există puștele sau alte forme de colectare a deeurilor.

Nu există puncte de colectare în comun, iar colectarea și transportul de deuri se realizează cu forțe proprii de către generatori.

Datorită faptului că, începând cu data de 16.06.2009, s-a sistat, în mod obligatoriu, funcționarea spațiilor de depozitare din mediul rural, autoritățile locale au adoptat măsuri corespunzătoare în vederea asigurării gestionării deeurilor. După data de 16.07.2009 deeurile colectate la nivel de comună vor fi depozitate la depozitul urban cel mai apropiat.

Cantitatea de deuri generată, respectiv colectată este estimată de către personalul Primăriei Belcești cu atribuții în gestionarea deeurilor și raportată la autoritățile județene (Consiliul Județean Iași, APM Iași).

La nivelul comunei Belcești nu există în prezent un sistem adecvat de valorificare a deeurilor din construcții și demolări, ci doar o reutilizare internă în gospodăria proprie.

Referitor la gestionarea deeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE), administrația locală, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, are obligația de a colecta separat DEEE de la gospodăriile particulare.

Sunt prezentate punctele de colectare de euri de tipul DEEE, organizate la nivelul jude ului (tabelul 4.10.).

Tabelul 4.10./ Table 4.10.

Puncte de colectare de euri DEEE, jude ul Ia i
DEEE waste collection points, Iasi County

Arondarea punctelor de colectare	Municipiul Ia i	Municipiul Pa cani	Ora ul Hârl u
Firme autorizate – colectare i tratate	S.C. Salubris S.A. Ia i	Prim ria mun. Pa cani	Prim ria ora ului Hârl u

Referitor la **gestionarea de eurilor de ambalaje**, Directiva nr. 94/32/CE privind ambalajele i de eurile din ambalaje a fost transpus în legisla ia româneasc prin H.G. nr. 621/2005. Conform legisla iei, se denume te *ambalaj* orice obiect, indiferent din materialul din care este confec ionat ori de natura acestuia, destinat re inerii, protej rii, manipul rii, distribu iei i prezent rii produselor, de la materii prime la produse procesate, de la produc tori pân la consumatori sau utilizatori.

Directiva nr. 2004/12/CE, care modific directiva nr. 94/32/CE, stabile te obiectivele de reciclare pentru fiecare material, de eu, luând în considerare evaluarea ciclului de via i analiza cost-beneficiu.

Atingerea acestor obiective trebuie s se bazeze pe o evolu ie foarte important a colect rii selective. Reu ita acesteia are la baz comportamentul fiec rui cet ean, iar eficien a investi iilor depinde de sensibilizarea publicului larg referitor la necesitatea colect rii selective.

Responsabilitatea pentru îndeplinirea cerin elor esen iale pentru ambalaje revine, potrivit legii, agentului economic care introduce pe pia ambalajul respectiv.

La nivelul comunei Belce ti nu exist un sistem de colectare selectiv a de eurilor reciclabile, aceasta f cându-se în amestec.

Realizarea cur eniei stradale, inclusiv cur area i transportul z pezii de pe c ile publice cu men inerea în func iune a acestora pe timp de polei sau de înghe , reprezint o obliga ie a autorit ii locale, institu iilor publice i agen ilor economici, precum i a cet enilor din cadrul comunei i se realizeaz cu ajutorul beneficiarilor Legii 416/2001 i a angaja ilor prin Legea 76/2002.

La nivelul comunei Belce ti serviciul de salubritate nu este func ional deoarece nu exist nici infrastructura corespunz toare realiz rii activit ilor, nici cadrul institu ional conform legisla iei în vigoare .

Pân în prezent, Consiliul Local Belce ti nu are aprobat un Regulament al Serviciului Local de Salubritate și nici nu a adoptat o formă legală de gestiune a serviciului (gestiune directă sau gestiune delegată).

Din punct de vedere instituțional, toate activitățile specifice serviciilor comunitare de utilități publice (alimentare cu apă și canalizare, salubritate, transport public local, iluminat public local) sunt gestionate la nivelul primăriei, de către un compartiment de deservire și întreținere, aflat în subordinea viceprimarului.

Autoritatea locală are obligația, în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006, că trebuie să legeze și să gestioneze serviciile comunitare de utilități publice. Operarea serviciilor se realizează în mod obligatoriu de către operatori licențiați de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC).

Sistemul de distribuție a energiei electrice și de iluminat public local al comunei Belce ti, județul Iași

Alimentarea cu energie electrică a comunei Belce ti se face prin LEA 20 kV și este realizată prin Sistemul Energetic Național de către EON MOLDOVA SA., sucursala Podu Iloaiei. Numărul locuințelor racordate la rețeaua electrică a comunei Belce ti este de 3578, asigurându-se astfel o acoperire de 100%.

Alimentarea cu energie electrică a comunei Belce ti se realizează din Sistemul Energetic Național prin intermediul a 49 transformatoare TRAFU, bine distribuite pe teritoriul localității, reușindu-se astfel, alimentarea în condiții bune a tuturor consumatorilor existenți.

Iluminatul public, alături de căile de transport și spațiile verzi, reprezintă una din componentele principale ce contribuie la siguranța și satisfacția cetățenilor comunei Belce ti. Având în vedere că sistemul de iluminat public a fost o componentă a sistemului de distribuție a energiei electrice, prin noile reglementări legislative s-au definit concret elementele acestui sistem public, condițiile de utilizare a infrastructurii de transport energie pentru iluminat public, proprietarii sistemului trebuie să relaționeze aceste aspecte cu proprietarii rețelelor de distribuție.

Iluminatul public local este administrat și gestionat de către Consiliul Local Belce ti și se realizează prin departamentul de gospodărie comunală din cadrul acesteia, responsabil fiind viceprimarul comunei.

În prezent, gradul de asigurare cu iluminatul public al comunei Belce ti este de 90%. Gradul de uzură al lămpilor este cunoscut la 20%.

Iluminatul se face zilnic, respectiv în perioada de vară în intervalul 22.00-6.00, iar, în perioada de iarnă, între orele 17.00-6.00.

Situarea separatelor din posturi pentru partea de distribuție aferentă sistemului de iluminat public local s-a realizat de către furnizorul de energie electrică, Filiala E-ON Moldova Iași. Măsurarea consumurilor de energie activă și reactivă se realizează în localitățile comunei prin intermediul contorilor de energie activă și reactivă de tip AEM, proprietate a distribuitorului de energie. Tariful practicat este de tip D, fără energie reactivă pe fiecare post.

Starea actuală a sistemului de iluminat public la nivelul comunei se prezintă după cum urmează :

- ✓ gradul de acoperire (de dezvoltare) a iluminatului stradal este de 90 % ;
- ✓ surse de iluminat cu grad de eficiență energetică și nivel de iluminat mediu și redus, existența unui număr mare de aparate de iluminat și a armaturilor pentru iluminat care s-au aib o durată de funcționare de cel puțin 10.000 de ore;
- ✓ nivel redus de dezvoltare a sistemului de iluminat ornamental;
- ✓ număr mare de instalații de iluminat public local la nivelul localităților care de în echipamente moderne de comandă și automatizare;
- ✓ la nivel comunal nu se realizează lucrări de exploatare și întreținere a instalațiilor de iluminat (lucrări operative, revizii tehnice, reparații curente) cu respectarea normelor tehnice în vigoare;
- ✓ nu este realizat cadrul instituțional legal de administrare și gestionare a serviciului de iluminat public și anume: adoptarea în Consiliul Local a unui Regulament al Serviciului și alegerea modalității de gestiune a serviciului (gestiune directă sau gestiune delegată).

Spațiile verzi din comuna Belcești se întind pe o suprafață totală de aproximativ 52.540 mp, distribuită în parcuri, scuaruri, peluze, cu o suprafață pe locuitor de **4.7 mp**.

Conform OUG nr. 114/2007, în care trebuie atins pentru o localitate privind spațiile verzi este de **26 mp/locuitor** pentru anul 2013. Această țintă trebuie atinsă în 2 etape :

- prima etapă : **ținta este de 20 mp/locuitor până în 31.12. 2010;**
- a doua etapă : **ținta este de 26 mp/locuitor până în 31.12. 2013.**

CAPITOLUL V

ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE A COMUNEI BELCEȘTI DIN JUDEȚUL IAȘI

CHAPTER V

NEEDS AND DEVELOPMENT POTENTIAL ANALYSIS OF BELCEȘTI COMMUNE, IASI COUNTY

5.1. INTRODUCERE ÎN REALIZAREA ANALIZEI NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE

Pentru realizarea analizei nevoilor și a potențialului de dezvoltare a comunei Belcești din județul Iași a fost dezvoltat un model care cuprinde cinci domenii principale de activitate cu 26 de arii de expertiză în care au fost evaluate resursele existente (umane, materiale, alte forme), au fost analizate necesitățile comunității locale din perspectiva dezvoltării pe termen mediu și lung și exprimate mijloacele posibile de realizare a acestora.

Pentru efectuarea acestei analize au fost realizate cinci grupuri de lucru ce au reunit factori de decizie locali (membri ai administrației publice locale, oameni de afaceri locali, membri ai societății civile, angajați ai instituțiilor publice locale etc.). În cadrul grupurilor de lucru, factorii de decizie locali au fost rugați să identifice cinci aspecte problematice și cinci aspecte pozitive privind respectivul domeniu de activitate și aria de expertiză. Ulterior acestui

exerci iu, responden ii au fost ruga i s men ioneze pentru fiecare arie de expertiz cinci resurse pe care consider c se poate sprijini dezvoltarea comunei Belce ti.

Cele cinci domenii de activitate sunt: Social, Economic, Urbanism, Mediu Înconjur tor, Infrastructur .

R spunsurile ob inute în cadrul celor cinci grupuri de lucru au fost analizate, fiind coroborate cu datele de inute de Prim ria Belce ti privind resursele materiale i umane existente la nivelul comunei. Astfel a fost ob inut o ierarhizare a nevoilor de dezvoltare în comuna Belce ti în 26 arii de expertiz .

inându-se cont de resursele existente, atât umane, materiale, cât i sub alte forme, sunt prezentate i modalit ile de realizare a acestor nevoi de dezvoltare. Prin implementarea proiectelor relevate de analiza nevoilor i poten ialului de dezvoltare, comuna Belce ti poate cunoa te o cre tere socio-economic în perioada 2011-2021 de minim +2.3% prin atragerea de capital investi ional atât românesc, cât i str in, precum i prin stimularea mediului de afaceri local, astfel ducând la o cre tere a num rului de întreprinderi mici i mijlocii active. Acest fapt poate determina cre terea pie ei muncii locale i sc derea migra iei externe a for ei de munc , ducând totodat la o cre tere a calit ii vie ii.

5.2. ANALIZA NEVOILOR I POTEN IALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL SOCIAL

În cadrul domeniului Social au fost supuse evalu rii apte arii de expertiz i anume: Cultur i tradi ie, Art , Educa ie, Asisten social , S n tate, Condi ii de locuit, Ordine i siguran public .

În ceea ce prive te aria de expertiz „Cultur i tradi ie”, au fost identificate patru direc ii esen iale de dezvoltare, acestea având în vedere relansarea din punct de vedere cultural a comunei i transformarea acesteia într-un punct de atrac ie turistic (tabelul 5.1.).

Tabelul 5.1./ Table 5.1.

Analiza nevoilor i poten ialului de dezvoltare în comuna Belce ti – Cultur i tradi ie
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Culture and tradition

Resurse existente	Resurse umane	8 bibliotecari
	Resurse materiale	8 Biblioteci: 7 colare i una comunal 7 biserici ortodoxe O biseric romano-catolic 75 monumente istorice categoria B
	Alte forme	-

Tabelul 5.1./ Table 5.1.(continuare)

 Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Cultură și tradiție
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Culture and tradition

Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Renovarea și dotarea bibliotecilor; • Reabilitarea, îmbogățirea fondului de carte a bibliotecii comunale, dotarea cu calculatoare pentru cititori; • Completarea dotărilor pentru accesarea operativă a patrimoniului mondial de cultură; • Introducerea în circuitul turistic a celor 75 de situri arheologice și monumente istorice;
Mijloace de realizare	Materiale	Organizarea mai judicioasă a spațiilor din biblioteci
	Financiare	Resurse bugetare Resurse atrase Resurse locale
	Umane	-
Observații		Activitățile culturale pot crea o relansare a specificului local al comunei.

Ca mijloace de realizare a necesităților de dezvoltare, au fost menționate resursele bugetare ale administrației publice locale. O sursă extrabugetară ar putea fi obținută din realizarea unor parteneriate în regim public-privat pentru administrarea în scop turistic a siturilor arheologice și monumentelor istorice de către mediul de afaceri local.

Din punct de vedere artistic, în acest moment, pe teritoriul comunei nu se desfășoară activități cu potențial ridicat de dezvoltare. În acest domeniu, nu există specialiști locali, iar resursele materiale sunt limitate (tabelul 5.2.).

Tabelul 5.2./ Table 5.2.

 Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Art
Needs and development potential analysis in Belcești commune - Art

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	Potențial redus
	Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> • Zilele comunei Belcești – 07.09
Necesități:		-
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	-
	Umane	-
Observații		Se întrevăde o perspectivă semnificativă de dezvoltare a sectorului în perioada 2011-2021.

Datorită poziționării geografice favorabile într-o zonă cu tradiții culturale, este previzionată o dezvoltare în colaborare a unor evenimente cu importanță la nivel zonal și regional.

Din punct de vedere educa ional, comuna Belce ti dispune de o re ea de învă mânt bine dezvoltat , existând opt unit i colare, din care apte unit i cu clasele I-VIII i un Grup colar ce ofer cursuri liceale, precum i opt gr dini e cu program normal. În cadrul Grupului colar func ioneaz , de asemenea, o coal de Arte i Meserii (tabelul 5.3.).

A fost constatat un deficit de personal didactic calificat la nivelul unit ilor de învă mânt de pe teritoriul comunei Belce ti.

Au fost identificate patru nevoi de dezvoltare ale sistemului educa ional din comuna Belce ti. Acestea sunt în direct leg tur cu nevoia de cre tere a poten ialului de dezvoltare a comunei prin intermediul resurselor umane specializate. Astfel, îmbun t irea bazei materiale a unit ilor de învă mânt ar putea permite stabilirea unor noi programe de studii i m rirea popula iei colare.

În cazul mediului rural, este necesar implicarea societ ii civile i a autorit ilor publice locale pentru dezvoltarea sistemului educa ional din cauza resurselor financiare i materiale reduse.

Tabelul 5.3./ Table 5.3.

Analiza nevoilor i poten ialului de dezvoltare în comuna Belce ti – Educa ie
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Education

Resurse existente	Resurse umane	159 cadre didactice
	Resurse materiale	<ul style="list-style-type: none"> • 8 coli; • 8 gr dini e;
	Alte forme	Sunt cuprin i în învă mânt 427 copii dintre care 136 gr dini , 245 elevi clasele I-VIII, 46 elevi SAM;
Necesit i:		<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitare coal în sat Belce ti; • Reabilitare i dotare Grup colar; • Reabilitarea terenurilor de joac pentru copii; • Construirea a 2 S li de sport în cadrul colilor din Liteni i Tansa; • Construirea unei gr dini e în satul Ulmi;
Mijloace de realizare	Materiale	Adoptarea materialelor de construc ii moderne cu calit i termice deosebite.
	Financiare	Resurse bugetare Resurse atrase Resurse locale
	Umane	-
Observa ii		Sistemul educativ local trebuie sa devin principala surs de competen e profesionale pentru mediul rural.

În cazul asistenței sociale, administrația publică locală a comunei Belcești este doar un intermediar pentru fondurile bugetului de stat (tabelul 5.4.).

Tabelul 5.4./ Table 5.4.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Asistență socială
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Social assistance

Resurse existente	Resurse umane	6 asistenți sociali
	Resurse materiale	-
	Alte forme	Administrarea fondurilor repartizate de la buget pentru ajutor social
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Consultanță pentru persoanele asistate social; • Proiect de asistare socială a persoanelor sârbe, cantină socială; • Centru de îngrijire bolnavi; • Organizarea unui program de asistare socială a omajilor;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Resurse bugetare Resurse atrase
	Umane	Asistenți sociali
Observații		Programul are șanse de aplicare din cauza nivelului de trai redus din comună.

Au fost identificate patru direcții de dezvoltare ale ariei Asistenței sociale. Acestea vizează acordarea de consultanță și realizarea de proiecte de asistență a grupurilor defavorizate.

Sistemul medical al comunei Belcești este, în momentul de față, slab reprezentat și slab dotat din punct de vedere tehnic (tabelul 5.5.).

Tabelul 5.5./ Table 5.5.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Sănătate
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Health

Resurse existente	Resurse umane	8 medici, 2 medici stomatologi, 7 asistenți – medicină umană, un asistent farmacist
	Resurse materiale	<ul style="list-style-type: none"> • Dispensar uman; • 2 Cabinete medicale individuale; • Farmacie umană; • Cabinet stomatologic;
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea dispensarului și extinderea cu noi cabinete pentru a se îndeplini normativele de asistență sanitară; • Studiu în vederea stabilirii calității apelor de la sursele de apă subterană și de suprafață de pe teritoriul comunei; • Organizarea unui serviciu de asistență a persoanelor cu boli acute și cronice; • Program complex de asigurare a securității și sănătății umane față de expunerea la riscul de îmbolnăvire;

Tabelul 5.5./ Table 5.5. (continuare)

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Sănătate
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Health

Mijloace de realizare	Materiale	Baza materială actuală, în curs de privatizare
	Financiare	Fonduri publice, fonduri atrase (Parteneriat public-privat)
	Umane	Personal de specialitate format dintre localnici sau atras
Observații		Politica de sănătate umană constituie una din prioritățile importante ale Uniunii Europene

În vederea prevenirii riscului de îmbolnăvire, au fost identificate diferite oportunități de dezvoltare la nivel local.

Este necesară instituirea unui program de asigurare a securității și sănătății umane de către autoritățile publice locale în parteneriat cu alți factori de decizie locali, precum: societatea civilă, cadre didactice, reprezentanții cultelor etc. Prin intermediul acestei măsuri și prin stabilirea factorilor nocivi la nivel local care pot duce la îmbolnăviri, se pot institui alte măsuri de prevenire și combatere a eventualelor factori patogeni.

La nivelul comunei Belcești a fost înființat un Serviciu pentru Situații de Urgență (SVSU) care are ca principal rol coordonarea acțiunilor la nivel local în cazul dezastrelor naturale (tabelul 5.6.). Acesta își propune, de asemenea, informarea populației privind eventualele factorii de risc și cum pot fi acțiunile de prevenție.

Tabelul 5.6./ Table 5.6.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Ordine și siguranță publică
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Order and public safety

Resurse existente	Resurse umane	1 ef serviciu Serviciu pentru Situații de Urgență
	Resurse materiale	-
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Informatizarea Serviciului pentru Situații de Urgență; • Elaborarea planului de acțiune pentru apărare civilă • Organizarea unei campanii de educație a populației în spiritul respectării legii;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Fonduri bugetare
	Umane	Personal de specialitate pentru SSU format dintre localnici sau atras
Observații		Siguranța publică devine o prioritate locală importantă legată de frecvența tot mai ridicată a fenomenelor naturale.

În perioada 2011-2021, prioritățile comunei Belcești în domeniul „Ordinii și siguranței publice” constau în informatizarea Serviciului pentru Situații de Urgență și elaborarea unui plan

de ac iune local pentru ap rare civil . Acest ultim obiectiv este considerat obligatoriu de c tre autorit ile publice locale, inând cont de faptul c teritoriul comunei a fost afectat de inunda ii în ultimii ani, fiind necesar interven ia for elor specializate.

Pentru realizarea acestor obiective se vor utiliza fonduri bugetare, în timp ce SSU va func iona cu personal de specialitate alc tuit din localnici i format în urma unor cursuri de preg tire sus inute în colaborare cu unit i specializate din jude ul Ia i.

În ceea ce prive te condi iile de locuit, la nivelul comunei Belce ti exist în acest moment 3578 de locuin e construite în mare parte f r respectarea normelor în vigoare (tabelul 5.7.). Aspectul vizual este unul neuniform fiind necesar promovarea unor politici de urbanism moderne care s duc la o uniformizare a planului arhitectural.

inând cont de faptul c , în acest moment, locuitorii comunei Belce ti au acces la servicii de proiectare în construc ii de înalt calitate, precum i la materiale de construc ii bune din punct de vedere calitativ în perimetrul comunei, este necesar educarea popula iei privind exigen ele pe care trebuie s le îndeplineasc spa iile de locuit.

Tabelul 5.7./ Tabelul 5.7.

Analiza nevoilor i poten ialului de dezvoltare în comuna Belce ti – Condi ii de locuit
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Living conditions

Resurse existente	Resurse umane	11.428 locuitori
	Resurse materiale	3578 gospod rii, cu un num r mediu de 3-4 camere fiecare; Num r nivele: parter - 90% ,un nivel - 9%, 2 nivele - nu, mai multe nivele - 1
	Alte forme	Acces la servicii de proiectare de performan în construc ii
Necesit i:		<ul style="list-style-type: none"> • Înfin area unor locuin e pentru tineri c s tori i; • Aplicarea Codului construc iilor privind locuin ele (reabilitarea celor vechi i construirea altora noi); • Ac iune educativ de con tientizare a locuitorilor cu privire la exigen ele condi iilor de locuit; • Promovarea unei politici de urbanism moderne;
Mijloace de realizare	Materiale	Unele materiale de construc ii disponibile în perimetrul localitatii
	Financiare	Fonduri proprii i Fonduri bugetare
	Umane	For a de munc calificat , plecat în str in tate sau disponibil pe plan local
Observa ii		Este necesar o campanie de con tientizare a popula iei cu privire la necesitatea cre rii unor condi ii de locuit la standarde înalte de confort.

Pentru a sus ine cre terea natalit ii în perimetrul comunei i a preveni migrarea extern a tinerilor, este propus înfiin area unor locuin e pentru tinerii c s tori i care s corespund celor mai înalte standarde de confort. Prin colaborarea cu mediul de afaceri local în cadrul unui parteneriat public – privat, o ini iativ similar poate viza stabilirea pe teritoriul comunei a

tinerilor speciali ti în diferite domenii unde sunt constatate deficien e (agricultur , economie, turism, educa ie, s n tate etc.), acestora fiind-le puse la dispozi ie fie în mod gratuit, fie date în administrare locuin e sociale contra unor chirii modice.

Cele apte domenii ale domeniului Social se întrep trund, influen ând individual, în mod grupat sau în totalitatea lor, viziunea de dezvoltare a comunei Belce ti.

Precum se poate observa în fig. 5.1., în centrul viziunii de dezvoltare a comunii Belce ti, datorit gradului ridicat de influen pe care îl exercit asupra celorlalte ase arii de expertiz , este necesar s stea dezvoltarea sistemului de educa ie atât formal, cât i non-formal.

Educa ia, printr-un grad sc zut de dezvoltare, influen eaz în acest moment în mod negativ percep ia cet enilor asupra sistemului medical i a celui de asisten social , nivelul de dezvoltare a condi iilor de locuit din punct de vedere calitativ fiind sub cel constatat la nivel na ional i regional.

„Cultura i tradi ia” interac ioneaz direct cu „arta” i „educa ia” fiind direct interconectate cu acestea, lucrul ce poate fi utilizat atât ca instrument de dezvoltare economic de c tre autorit ile publice locale, cât i în cadrul metodelor de educa ie non-formal la nivel comunitar pentru a induce un spirit civic necesar pentru omogenizarea p rerilor privind direc ia i obiectivele strategice de dezvoltare în aceste arii de expertiz .

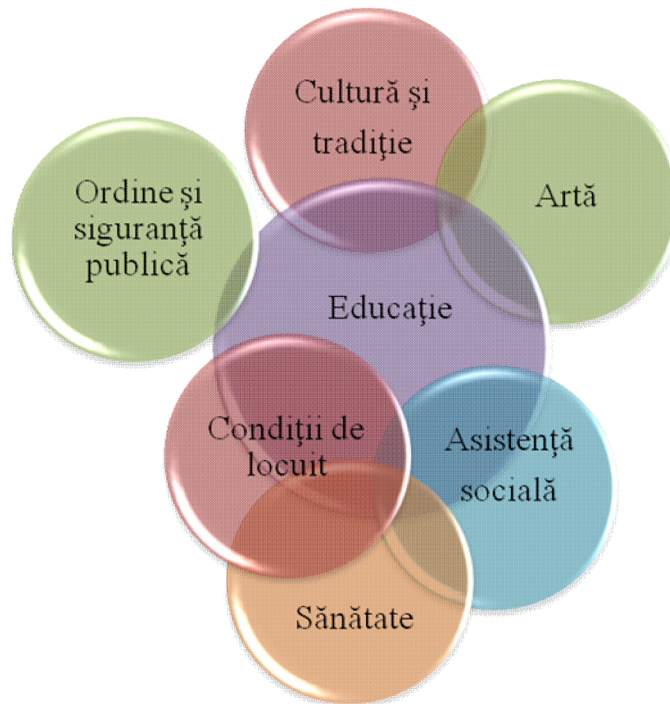

Fig. 5.1. Diagrama VENN pentru domeniul Social
Fig. 5.1. VENN diagram for the Social domain

Din punct de vedere al influenței pe care o exercită „ordinea și siguranța publică” asupra celorlalte arii de expertiză se poate spune că nivelul de interacțiune este unul scăzut, observându-se doar unele ameliorări în percepția tinerilor din comuna Belcești în privința rolului forțelor de ordine și a celor din serviciile de urgență în caz de dezastră naturală în urma unor campanii de conștientizare desfășurate de autoritățile publice locale cu sprijinul instituțiilor județene și centrale.

Nivelul scăzut de dezvoltare al sistemului medical din comuna Belcești coroborat cu numărul mic de cadre medicale per locuitor duce, împreună cu deteriorarea condițiilor de locuit prin nerespectarea normelor impuse de legislația locală, națională și europeană, la o creștere a numărului de bolnavi acuti și cronici, precum și a persoanelor pensionate pe caz de boală. Astfel, aceste arii de expertiză interacționează negativ cu „asistența socială” ducând la o creștere a numărului de persoane ce beneficiază de ajutor din partea autorităților publice.

5.3. ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL ECONOMIC

În cadrul domeniului Economic au fost supuse evaluării apte arii de expertiză și anume: Industrie, Agricultură, Silvicultură, Comerț și alimentație publică, Servicii, Agro(turism), Construcții.

În prezent, există 12 capacități industriale pe teritoriul comunei Belcești (tabelul 5.8).

Tabelul 5.8./ Table 5.8.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Industrie
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Industry

Resurse existente	Resurse umane	101 persoane angajate 12 societăți comerciale
	Resurse materiale	-
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea unor activități de producție pentru valorificarea resurselor locale; • Fixarea prin PUG a unei zone de intravilan destinate amplasamentelor industriale; • Asigurarea cu utilități și căi de acces;
Mijloace de realizare	Materiale	Teren aflat în domeniul public sau privat al administrației locale
	Financiare	Atragerea de surse financiare din fonduri publice sau fonduri private, în special prin realizarea de proiecte prin parteneriat public-privat.
	Umane	Continuarea studiilor de către absolvenții colii
Observații		Există un potențial de dezvoltare a unor industrii de valorificare a resurselor locale.

Este prevăzut amplasarea unor noi facilități industriale pe teritoriul comunei. În acest moment, se desfășoară tratative între reprezentanții autorităților publice locale și investitori români și străini privind oportunitatea realizării unor investiții în domeniul energiei regenerabile și a exploatarea de zăcăminte naturale.

Principalele piedici în calea realizării acestor investiții sunt lipsa unui Plan Urbanistic General, dezvoltarea insuficientă a infrastructurii tehnico-edilitare și calitatea precară a infrastructurii rutiere.

Potențialul de dezvoltare al unor facilități industriale este considerat ridicat și poate fi influențat de către autoritățile publice locale prin atragerea de surse financiare din fonduri publice sau private, prin stabilirea de parteneriate în regim public-privat sau acordarea de facilități fiscale sau de altă natură persoanelor interesate să dezvolte proiecte pe teritoriul comunei Belcești.

În domeniul agriculturii, există 15 societăți comerciale și 3565 exploatare individuale care, împreună, exploatează o suprafață agricolă utilă de 8356.51 hectare (tabelul 5.9).

Tabelul 5.9./ Table 5.9.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Agricultură
Needs and development potential analysis in Belcești – Agriculture

Resurse existente	Resurse umane	15 societăți comerciale 3565 exploatare individuale
	Resurse materiale	• 8356.51 ha suprafață agricolă utilă ;
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de exploatare agricole pentru culturi performante; • Înființarea de sere și solarii; • Promovarea unei politici adecvate în domeniul resurselor umane care lucrează în agricultură ; • Dezvoltarea unor interfețe de preluare a recoltelor agricole pentru valorificare: centre de predare; • Promovarea unei politici de mecanizare a agriculturii; • Dotarea cu utilaje moderne pentru agricultură ;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Surse proprii, Surse publice, Programul Național pentru Dezvoltare Rurală
	Umane	Calificarea persoanelor care lucrează în agricultură
Observații		Agricultura va rămâne activitatea de bază pentru dezvoltarea economică a comunei, dar trebuie să devină performantă printr-o abordare managerială modernă .

Fiind considerat domeniul de al c rui dezvoltare depinde în mod direct dezvoltarea socio-economic a comunei Belce ti, agricultura este, de asemenea, domeniul pentru care au fost realizate prioritar politici i proiecte de sus inere.

Pentru perioada 2011-2021 este preconizat calificarea persoanelor care lucreaz în agricultur pe teritoriul comunei prin intermediul unei colabor ri cu Direc ia pentru Agricultur i Dezvoltare Rural Ia i. Deoarece, în prezent, nu exist capacit i de depozitare a produselor agricole la nivel local, este luat în considerare înfiin area în regim public-privat a unor centre de predare a acestora pentru sus inerea sectorului agricol.

Pe teritoriul comunei Belce ti, nu exist în acest moment terenuri forestiere (tabelul 5.10.). Totu i, autorit ile publice locale iau în considerare înfiin area de p duri pe terenuri impropriei agriculturii sau predispușe la alunec ri de teren.

Tabelul 5.10./ Table 5.10.

Analiza nevoilor i poten ialului de dezvoltare în comuna Belce ti – Silvicultur
Needs and development potential analysis in Belcesti commune - Forestry

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	-
	Alte forme	-
Necesit i:		<ul style="list-style-type: none"> • Înfiin area de p duri; • Realizarea unor culturi de specii silvice cu cre tere rapid pentru valorificare energetic ;
Mijloace de realizare	Materiale	Terenuri impropriei practic rii agriculturii sau predispușe la alunec ri
	Financiare	Programul National pentru Dezvoltare Rurala
	Umane	Formarea resurselor umane specializate
Observa ii		<p>Factori favorabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politica na ional în domeniul silviculturii (echilibrare ecologic , culturi mozaic); • Politica na ional în domeniul energiei (arbori cu ritm rapid de cre tere pentru valorificare energetic);

De asemenea, mediul de afaceri local, datorit noii politici na ionale în domeniul silviculturii, precum i a oportunit ilor din domeniilor energiilor verzi, iau în considerare cultivarea de specii energetice (plop, salcie etc.). Una dintre sursele de finan are al acestui tip de investi ii poate fi Programul Na ional de Dezvoltare Rural . Totodat , autorit ile publice locale pot încuraja investi iile în silvicultur prin acordarea de facilit i (fiscale sau de alt natur) investitorilor interesa i.

În sectorul „Comerț și alimentație publică”, pe teritoriul comunei Belcești activează 62 firme ce funcționează fie în spații proprii, fie în spații închiriate (tabelul 5.11.).

Tabelul 5.11./ Table 5.11.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Comerț și alimentație publică

Needs and development potential analysis in Belcești commune – Commerce and catering

Resurse existente	Resurse umane	62 societăți comerciale
	Resurse materiale	Spații comerciale plasate în locuințe proprii sau spații închiriate
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Alinierea la standardele aprobate a activităților comerciale; • Înființarea unor spații comerciale de alimentație publică ;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase
	Umane	-
Observații		Riscul dezvoltării acestor afaceri este determinat de apropierea de magazinele din orașul cel mai apropiat.

În perioada 2011-2021, se dorește o aliniere la standardele europene a activităților comerciale, precum și înființarea unor noi spații de alimentație publică .

În prezent, în sectorul Servicii, activează 22 IMM-uri (tabelul 5.12.)

Tabelul 5.12./ Table 5.12.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Servicii
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Services

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	22 societăți comerciale cu activitate în sectorul Servicii
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Deschiderea unui centru pentru servicii către populație: frizerie, coafor, croitorie, cizmărie etc.; • Extinderea rețelei de internet rapid în comun pentru persoanele fizice și pentru colile din comun ;
Mijloace de realizare	Materiale	Dotări adecvate pentru servicii de performanță
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase
	Umane	Tineri care se pot califica în scopul desfășurării unor activități în domeniul serviciilor
Observații		Promovarea unei politici de asociere a întreprinzătorilor locali și atragerea pentru dezvoltarea unor activități economice în domeniul serviciilor.

Este considerat necesar diversificarea gamei de servicii oferite pe teritoriul comunei Belce ti.

În prezent, pe teritoriul comunei Belce ti exist 10 unit i de primire a turi tilor, dar nu exist puncte de informare turistic (tabelul 5.13.).

Tabelul 5.13./Table 5.13.

Analiza nevoilor i poten ialului de dezvoltare în comuna Belce ti – Agro(turism)
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Agro(tourism)

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	10 pensiuni 5 lacuri naturale, 1 lac de acumulare cu un han pesc resc i c su e de lemn pentru pescari
	Alte forme	-
Necesit i:		
Mijloace de realizare	Materiale	Zone ale comunei care pot fi amenajate pentru agroturism i turism rural
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase
	Umane	Întreprinz tori, oameni de afaceri
Observa ii		Promovarea unei politici de încurajare a activit ilor de interes turistic în asociere cu alte activit i care pot c p ta specific local

Potrivit concluziilor grupului de lucru în domeniul Economic, poten ialul turistic al comunei Belce ti este dat de pozi ia sa geografic favorabil , precum i de resursele naturale avute la dispozi ia. Datorit preocup rilor majoritar agricole ale locuitorilor, în comun pot fi înfiin ate cu succes pensiuni agroturistice care pot ilustra obiceiurilor i modul de preparare a hranei la nivel local.

Este considerat necesar o politic de încurajare a activit ilor de interes turistic realizate în asociere cu alte activit i cu specific local care pot întip ri acestor specificul local. Sunt considera i responsabili pentru promovarea acestor activit i to i factorii de decizie locali atât la nivel de administra ie public , cât i la nivel de mediu de afaceri i societate civil .

Domeniul construc iilor este unul care prezint un interes mediu la nivelul comunei, în acesta activând un num r de 13 societ i comerciale i PFA-uri (tabelul 5.14). Existen a unui num r de peste 200 locuitori cu experien în construc ii este considerat o valoare ad ugat la nivelul comunei.

La nivelul comunei se dore te organizarea unor cursuri de calificare i specializare în meserii specifice domeniului construc iilor. Acestea pot fi organizate de c tre autorit ile publice locale în colaborare cu întreprinderi ce activeaz în acest domeniu.

Tabelul 5.14./ Table 5.14.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Construcții
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Constructions

Resurse existente	Resurse umane	Un număr de 284 locuitori care au lucrat în construcții
	Resurse materiale	13 persoane juridice (SC și PFA)
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unor activități generatoare de profit cu specializare în construcții; • Realizarea unui număr de minimum 20 gospodării în sistem integrat specific zonei; • Organizarea unor cursuri de calificare și specializare pentru activități de construcții: pietrări, fierări, betoniști, zidari, zugravi, tâmplari, dulgheri etc.
Mijloace de realizare	Materiale	Materiale de construcții
	Financiare	Resurse private, Resurse atrase
	Umane	Personal calificat în meserii de construcții. Întreprinzători care doresc să înceapă o afacere în construcții.
Observații		-

În cazul domeniului de activitate Economic, se observă slabe interacțiuni între cele apte arii de expertiză luate în analiză pentru comuna Belcești (fig. 5.2).

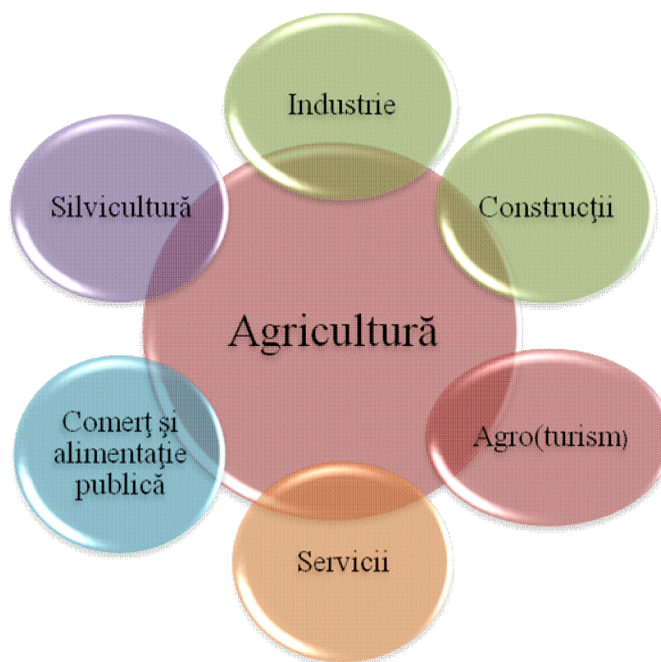

Fig. 5.2. Diagrama VENN pentru domeniul Economic
Fig. 5.2. VENN diagram for the Economic domain

Astfel se poate observa că, în comuna Belcești, principalul domeniu de activitate activ în acest moment este „agricultura” (fig. 5.2.). Aceasta influențează în mod direct sau indirect toate celelalte arii fiind principalul motor de dezvoltare a comunei în prezent.

„Agro(turismul)” depinde de „agricultură” în mod direct, activitățile conexe desfășurate în unitățile de primire turistice cu specific de pe teritoriul comunei fiind direct legat de tradiționalismul prezent la nivel local. Se poate observa o dezvoltare uoară a unui curent în favoarea agro(turismului) în opoziție cu turismul rural clasic.

Ariile de expertiză „Servicii” și „Comerț și alimentație publică” nu sunt legate în mod direct de „agricultură”, dar sunt influențate de aceasta. Cu toate că specificul anumitor servicii sau produse oferite la nivel local necesită în procesul de producție materii prime sau finite rezultate din agricultură, acestea nu sunt în mod obligatoriu achiziționate de pe plan local. Influența pe care o exercită „agricultura” asupra acestor două arii de expertiză rezultă din utilizarea în cadrul procesului de producție a forței de muncă locale, resursele umane prezente în comuna Belcești fiind majoritar antrenate în procesul de producție agricolă. Specializarea acestora în alte arii de expertiză survine ca o influență a domeniului Social asupra domeniului Economic.

5.4. ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL URBANISM

În cadrul domeniului Urbanism au fost supuse evaluării trei arii de expertiză și anume: Managementul teritoriului, PUG și PUZ, Amenajarea teritoriului.

În ceea ce privește managementul teritoriului, s-a constatat necesitatea adoptării unui concept european de organizare teritorială și efectuarea unor cercetări pentru zonarea teritoriului comunei, în prezent în suprafață de 6476 hectare intravilan și 3887 hectare extravilan, pe criterii de potențial economic, social, ecologic și tehnologic (tabelul 5.15.).

A fost reiterată necesitatea definitivării procesului de retrocedare a terenurilor și clădirilor. Comuna Belcești este inclusă în categoria unităților administrativ-teritoriale mari datorită atât suprafeței sale, cât și numărului de locuitori.

Tabelul 5.15./ Table 5.15.

 Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Managementul teritoriului
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Territory management

Resurse existente	Resurse umane	11.428 locuitori ai comunei
	Resurse materiale	6476 ha intravilan, 3887 ha extravilan
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Studii și cercetări privind zonarea teritoriului pe criterii de potențial economic, social, ecologic, tehnologic; • Definitivarea reconstituirii proprietății asupra terenurilor și clădirilor; • Adoptarea unui concept european de organizare teritorială pentru îmbunătățirea condițiilor de dezvoltare teritorială;
Mijloace de realizare	Materiale	Extravilanul și intravilanul comunei
	Financiare	Resurse bugetare, resurse atrase
	Umane	Acces la consultanță de specialitate pentru realizarea obiectivului
Observații		Managementul teritoriului diferă de amenajarea teritoriului.

Pentru a putea fi atinse obiectivele menționate anterior, este necesar accesul la consultanță de specialitate.

Grupul de lucru din domeniul Urbanism a constatat faptul că actualele documentații PUG și PUZ nu mai sunt actualizate de peste 5 ani, fiind neconforme cu legislația națională și europeană în vigoare (tabelul 5.16.). În plus, acestea nu conțin detalii privind dezvoltarea localității comunei Belcești, fiind astfel necesară o actualizare a acestora.

Tabelul 5.16./ Table 5.16.

 Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – PUG și PUZ
Needs and development potential analysis in Belcești commune – PUG and PUZ

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	Documentațiile actuale elaborate anterior
	Alte forme	-
Necesități:		Actualizarea PUG și PUZ cu includerea tuturor mențiunilor impuse de dezvoltarea locală;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Fonduri locale
	Umane	Acces la consultanță de specialitate
Observații		-

Pentru realizarea proiectelor de amenajarea teritoriului, în comuna Belcești există un compartiment special înscris înscris cu probleme agrare (tabelul 5.17.). Necesitățile actuale impun

dezvoltarea unor noi proiecte și crearea unor noi locuri de muncă pentru efectuarea de lucrări de amenajare a teritoriului.

Tabelul 5.17./ Table 5.17.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Amenajarea teritoriului
Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Land planning

Resurse existente	Resurse umane	Compartiment cu probleme agrare (1 consilier superior, 1 referent principal)
	Resurse materiale	-
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Stabilizarea terenurilor expuse la alunecări de teren; • Zonarea terenurilor agricole pentru adaptare la sisteme moderne de valorificare și asigurare acces; • Constituirea și actualizarea permanentă a unei baze de date privind situația teritoriului;
Mijloace de realizare	Materiale	Încurajarea dezvoltării unor activități economice locale pentru amenajări funciare
	Financiare	Fonduri private, fonduri atrase
	Umane	Crearea de locuri de muncă pentru populația activă locală prin efectuarea de lucrări de amenajare a teritoriului.
Observații		Promovarea unei politici de amenajare și crearea unor premise de dezvoltare locală durabilă.

În cadrul domeniului de activitate Urbanism, la nivelul comunei Belcești, nu au fost observate interacțiuni directe (fig. 5.3.). Totuși, se pot observa anumite influențe indirecte între cele trei arii de expertiză luate în studiu.

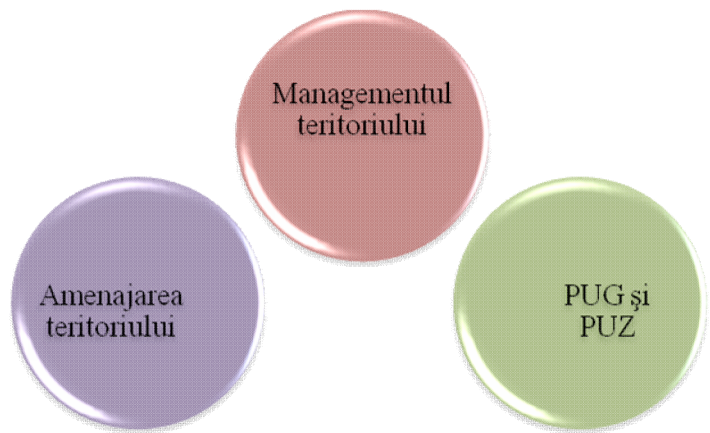

Fig.5.3. Diagrama VENN pentru domeniul Urbanism
Fig. 5.3. VENN diagram for the Urbanism domain

În fig. 5.3., se observă faptul că nici una dintre cele trei arii de expertiză nu se intersectează, neexistând relații directe.

„Managementul teritoriului” este legat însă de „PUG și PUZ” prin faptul că politicile locale de management al teritoriului, în cadrul unei viziuni integrate de dezvoltare rurală durabilă aplicată la nivel local, ar avea efectul scontat doar în cazul actualizării acestor documentații.

În cazul „amenajării teritoriului”, „PUG și PUZ” nu există nici o influență, actualizarea acestora nefiind relevantă în acest caz. Totuși, lucrările de amenajare a teritoriului pot fi conectate cu cele de management al teritoriului pentru o mai mare coerență în cadrul politicilor aplicate pe plan local. În acest caz, se poate vedea o interconectare clară a celor două arii de expertiză, fără însă a exista obligativitatea acestui fapt.

5.5. ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

În cadrul domeniului Mediul înconjurător au fost supuse evaluării patru arii de expertiză și anume: Calitatea mediului (apă, aer și sol), Protecția sănătății umane, Utilizarea durabilă a resurselor naturale, Managementul integrat al deșeurilor.

Deși la nivelul mediului rural, calitatea mediului ambiant nu este una din principalele probleme identificate de către stakeholderii instituționali, la nivelul comunei Belcești aceasta reprezintă una dintre obiectivele autorităților publice locale (tabelul 5.18.).

Tabelul 5.18./ Table 5.18.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Calitatea mediului (Apă, aer, sol)
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Environment quality (Water, air, soil)

Resurse existente	Resurse umane	11.428 locuitorii
	Resurse materiale	Terenuri agricole și tehnologiile de întreținere a culturilor Gospodăriile populației
	Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> • 3578 gospodării; • 3652 locuințe;
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea gradului de poluare a aerului, apei, solului; • Program de conștientizare a populației comunei asupra riscurilor de expunere la poluare și a măsurilor de evitare a poluării mediului înconjurător; • Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor ecologice;

Tabelul 5.18./ Table 5.18. (continuare)

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Calitatea mediului (Ap, aer, sol)

Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Environment quality (Water, air, soil)

Mijloace de realizare	Materiale	Depoluare natural (macrofite)
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase
	Umane	Factorii de decizie locali, personal specializat pentru elaborarea și implementarea proiectelor
Observații		Crearea unei politici ecologice intensive pentru: stoparea poluării, crearea condițiilor pentru desfășurarea unor activități economice ecologice, asigurarea confortului unei vieți în mediu curat fără expunere la riscuri de poluare.

Din cauza utilizării de către populație a unor tehnologii neperformante în agricultură, există o îngrijorare în creștere privind efectul acestora asupra calității solului, a apei și a aerului. Din acest motiv, se dorește o monitorizare a gradului de poluare, propunându-se totodată organizarea unui program de conștientizare în rândul locuitorilor comunei privind riscurile expunerii la poluare și modalitățile de evitare a poluării mediului ambiant. Pentru acest lucru, se va stabili un parteneriat între toți factorii de decizie locali.

Protecția sănătății umane are ca grup țintă întreaga populație a comunei Belcești grupată pe categorii de vârstă (tabelul 5.19.). Necesitățile ariei de expertiză derivă din faptul că numeroși factori de risc pentru sănătatea umană sunt în prezent la un nivel ridicat pe teritoriul comunei.

Tabelul 5.19./ Table 5.19.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Protecția sănătății umane

Needs and development potential analysis in Belcesti commune – Protection of human health

Resurse existente	Resurse umane	Populația comunei grupată pe categorii de vârstă (11.428 locuitori)
	Resurse materiale	Dispensar medical, cabinete medicale individuale, cabinet stomatologic, farmacie umană
	Alte forme	
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Program de conștientizare a populației cu privire la expunerea la agenți nocivi în diferite situații; • Înființarea unui ambulatoriu de specialitate; • Modernizarea dispensarului și a cabinetelor medicale individuale pentru asigurarea serviciilor de sănătate la standarde înalte; • Program de educare a populației pentru adoptarea unui mod de viață sănătos; • Monitorizarea unor factori de risc pentru sănătatea umană: poluare chimică, zgomot, stres; • Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de sănătate umană;

Tabelul 5.19./ *Table 5.19. (continuare)*

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Protecția sănătății umane
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Protection of human health

Mijloace de realizare	Materiale	Clădiri, mijloace de comunicare și transfer de cunoștințe
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase, resurse private
	Umane	Specialități și voluntari
Observații		Focalizarea politicii administrației publice locale pe satisfacerea nevoilor umane

Ca prim pas, se recomandă monitorizarea unor factori de risc precum poluarea chimică, zgomotul și stresul, precum și nivelul actorilor care pot deveni nocivi în diferite situații. Concomitent cu acest program de monitorizare, este recomandat inițierea unui program de conștientizare în rândul populației privind expunerea la factori de risc.

Pentru prevenirea și combaterea cazurilor de îmbolnăviri cauzate de factorii de risc, este necesară reabilitarea și modernizarea unităților medicale din Belcești pentru asigurarea unor servicii medicale la standarde de calitate înalte.

Procesul de utilizare durabilă a resurselor naturale presupune realizarea unor proiecte în colaborare cu mediul de afaceri local și regional, precum și cu autoritățile publice locale din localitățile învecinate (tabelul 5.20.).

Tabelul 5.20./ *Table 5.20.*

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Utilizarea durabilă a resurselor naturale
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Sustainable use of natural resources

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	-
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Participare la un proiect zonal de valorificare durabilă a resurselor naturale; • Desfășurarea unei campanii de conștientizare a populației cu privire la gestionarea durabilă a resurselor locale; • Promovarea unei politici de încurajare a activităților de exploatare a resurselor regenerabile; • Proiect de educare cu privire la conceptul de dezvoltare durabilă și a raportului nevoi / resurse;
Mijloace de realizare	Materiale	Mijloace moderne de conducere și control al proceselor
	Financiare	Resurse publice, resurse private
	Umane	Proprietarii de pământ de pe raza comunei pentru resursele solului
Observații		Oportunitatea valorificării potențialului sectorului este o prioritate a Strategiei EU2020.

Educarea populației în privința conceptului de dezvoltare durabilă, totodată unul dintre principiile Strategiei EU2020, reprezintă una dintre obligațiile autorităților publice din comuna Belcești.

Prin promovarea unor politici locale ce susțin dezvoltarea durabilă, precum exploatarea resurselor regenerabile, mediul public local poate susține dezvoltarea comunei în climat socio-durabil.

Pe teritoriul comunei Belcești, au fost observate tendințe de depozitare neorganizată a deeurilor solide (tabelul 5.21.). Astfel a apărut necesitatea înființării unui serviciu public de salubritate și achiziționarea de utilaje specializate.

Până în momentul de față, salubritatea în comuna Belcești s-a efectuat cu persoane incluse în programul de ajutor social. Este recomandat calificarea resurselor umane în acest domeniu.

Tabelul 5.21./ Table 5.21.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Managementul integrat al deeurilor

Needs and development potential analysis in Belcești commune – Integrated waste management

Resurse existente	Resurse umane	Persoanele incluse în programul de ajutor social
	Resurse materiale	-
	Alte forme	<ul style="list-style-type: none"> • Tendințe de depozitare neorganizată a deeurilor solide; • Arderea poluantă a unor materiale post-utilizare;
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea serviciului public de salubritate și achiziționarea de utilaje specializate; • Activități de educare a populației cu privire la necesitatea și modul de gestionare a deeurilor menajere solide; • Organizarea societății civile pentru promovarea conceptelor moderne de gestionare a deeurilor
Mijloace de realizare	Materiale	Infrastructură de colectare, depozitare, transport
	Financiare	Resurse publice, resurse atrase
	Umane	Personal calificat
Observații		Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate.

În cazul domeniului de activitate Mediu înconjurător, a fost observată o relație de tip liniar între cele patru arii de expertiză, fiecare dintre acestea influențându-o pe următoarea (fig. 5.4.).

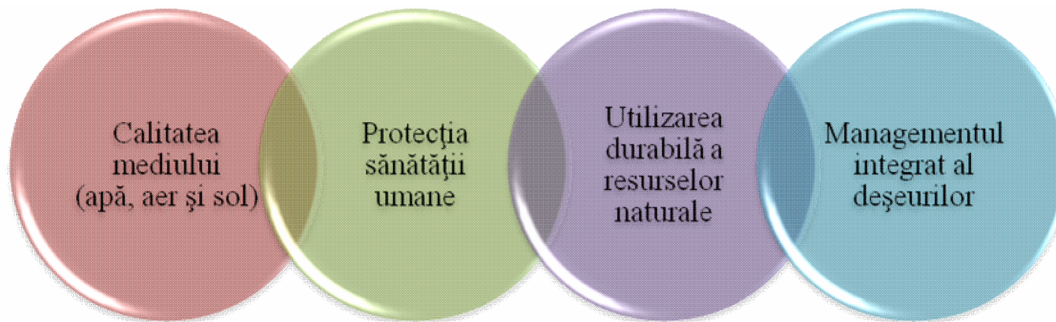

Fig. 5.4. Diagrama VENN pentru domeniul Mediu înconjurător

Fig. 5.4. VENN diagram for the Environment domain

5.6. ANALIZA NEVOILOR ȘI POTENȚIALULUI DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL INFRASTRUCTURĂ

În cadrul domeniului Infrastructură au fost supuse evaluării cinci arii de expertiză: Tehnico-edilitar, Energetic, Rețea de transport, Spații verzi, Administrație și societate civilă.

Comuna Belcești dispune în acest moment de un sistem centralizat de alimentare cu apă în lungime de 6 km, localizat în centrul de comună (tabelul 5.22.). Există, de asemenea o rețea centralizată de canalizare în lungime de 10 km localizat în satul Belcești, în restul satelor comunei colectarea apelor menajere efectuându-se cu ajutorul foselor septice.

Tabelul 5.22./ Table 5.22.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Tehnico-edilitar
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Public utilities

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	Sistem centralizat de alimentare cu apă în lungime de 6 km Sistem centralizat de canalizare și epurare a apelor menajere uzate în lungime de 10 km Stație de epurare
	Alte forme	Fose septice pentru colectare ape menajere
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea rețelei de furnizare a apei potabile; • Extinderea rețelei de canalizare; • Program de conștientizare a cetățenilor cu privire la necesitatea racordării la rețeaua edilitară pentru eliminarea expunerii la poluare și agenți patogeni;
Mijloace de realizare	Materiale	-
	Financiare	Fonduri atrase, fonduri publice
	Umane	Persoane specializate din cadrul administrației publice locale
Observații		Acest sector este determinant în crearea condițiilor optime de locuit în localitate

Grupul de lucru în domeniul Infrastructur a relevat necesitatea extindere a re elei de alimentare cu ap potabil i a celei de canalizare i epurare a apelor menajere uzate. Din cauza costurilor ridicate de racordare la re elele de alimentare cu ap i canalizare, o parte a popula iei este reticent în privin a necesit ii acestui serviciu. Este necesar o campanie de con tinentizare cu privire la necesitatea racord rii la re eua tehnico-edilitar pentru eliminarea expunerii la poluare i agen i patogeni.

Pe teritoriul comunei Belce ti, exist 100% acoperire a re elei de alimentare cu energie electric (tabelul 5.23.). Sunt recomandate proiecte de asociere în domeniul energiilor regenerabile. Din punct de vedere al resurselor disponibile pentru implementarea unor noi proiecte, autorit ile publice locale ofer diferite facilit i fiscale, punând la dispozi ia investitorilor i teren agricol disponibil.

Tabelul 5.23./ Table 5.23.

Analiza nevoilor i poten ialului de dezvoltare în comuna Belce ti – Energetic
Needs and development potential analysis in Belcesti commune - Power

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	100% acoperire la nivelul comunei
	Alte forme	-
Necesit i:		<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea re elei de gaz metan pentru acoperirea nevoilor energetice ale popula iei i institu iilor; • Valorificarea resurselor energetice regenerabile (vânt, soare, biomas); • Proiecte de asociere a culturilor agricole cu valorificarea energetic a produselor agricole;
Mijloace de realizare	Materiale	Terenul agricol disponibil
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice
	Umane	11.428 locuitori
Observa ii		<p>Nu exist o tradi ie local în domeniul aplica iilor energetice din surse regenerabile.</p> <p>Valorificarea poten ialului acestui sector constituie o ans pentru dezvoltarea comunei.</p>

Pentru îndeplinirea unor obiective în domeniul Energeticii, sunt necesare extinderea re elor de alimentare cu energie electric i a celei cu gaz metan.

Comuna Belce ti are un procent sc zut de spa ii verzi.. Acestea sunt reprezentate de spa iile publice, cur ile gospod riilor private i cele ale institu iilor publice (tabelul 5.24).

Tabelul 5.24./ Table 5.24.

 Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Spații verzi
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Green spaces

Resurse existente	Resurse umane	11.428 locuitori
	Resurse materiale	Spații publice, curțile oamenilor și ale instituțiilor
	Alte forme	-
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea unui spațiu de joacă pentru copii; • Promovarea unui proiect comunitar de amenajări de spații verzi și trotuare; • Realizarea unor spații verzi de-a lungul drumurilor de acces în comun ca popasuri;
Mijloace de realizare	Materiale	Acces la material biologic adecvat
	Financiare	Fonduri proprii, fonduri atrase, fonduri publice
	Umane	Acces la consultanță privind arhitectura peisagistică
Observații		Pentru locuitorii comunei, amenajările peisagistice trebuie să devină un factor de confort și sănătate.

Calitatea drumurilor și a rețelei de transport este prioritară la nivelul comunei. Dezvoltarea unei rețele de transport public este necesară pentru a asigura accesul populației la servicii de calitate superioară (tabelul 5.25).

Tabelul 5.25./ Table 5.25.

 Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Rețea de transport
Needs and development potential analysis in Belcești commune – Transport network

Resurse existente	Resurse umane	-
	Resurse materiale	Studiu de fezabilitate proiectare drumuri
	Alte forme	Transportul de persoane în zonă este asigurat de autobuze și microbuze ale societății județene de transport.
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea infrastructurii de transport pentru creșterea siguranței în circulația publică și asigurarea liberei deplasări a cetățenilor; • Evaluări periodice ale necesarului de transport de persoane și de marfă din zonă și promovarea acestuia în rândul transportatorilor locali;
Mijloace de realizare	Materiale	Calitatea drumurilor de acces în localitate
	Financiare	Activități generatoare de profit
	Umane	-
Observații		Ponderea transportului se realizează spre Iași

Colectivul Primăriei Belcești, format din 24 salariați, are ca rol deservirea populației comunei și administrarea relațiilor cu mediul de afaceri local (tabelul 5.26.).

Tabelul 5.26./ Table 5.26.

Analiza nevoilor și potențialului de dezvoltare în comuna Belcești – Administrație și societate civilă

Needs and development potential analysis in Belcești commune – Administration and civil society

Resurse existente	Resurse umane	24 salariați care constituie colectivul executiv al Primăriei
	Resurse materiale	Un sediu propriu al Primăriei
	Alte forme	Apelarea la soluții provizorii pentru crearea sediilor instituțiilor publice aferente unui centru de comun
Necesități:		<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitare sediu Primărie; • Programe de dotare și întrire a capacității instituționale a administrației publice; • Racordarea instituțiilor, a agenților economici și a populației la sistemele actuale de comunicare; • Program de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală; • Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru lucrări de investiții și exploatarea patrimoniului comunei; • Programe de constituire și dezvoltare a bazei de utilaje și echipamente pentru intervenții în cazuri de forță majoră; • Dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru întărirea participării cetățenilor la actul de administrație publică; • Constituirea de parteneriate public - privat pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public;
Mijloace de realizare	Materiale	Patrimoniul public și privat al comunei
	Financiare	Fonduri proprii și fonduri bugetare
	Umane	Creșterea numărului de salariați ai Primăriei pentru a se mări calitatea actului de administrație publică
Observații		Constituirea mijloacelor adecvate a aplicațiilor urmărirea consecințelor politicii economice, sociale și ecologice și a impactului asupra cetățenilor și bunurilor lor.

Actul de administrație publică reprezintă interfața dintre administrația publică locală și societatea civilă. Prin creșterea calității acestuia, pot fi implementate o serie de măsuri la nivel local prin care poate fi crescut nivelul calității vieții.

Pentru domeniul de activitate Infrastructură au fost observate interacțiuni directe între toate ariile de expertiză ale acestuia.

Au fost analizate ariile de expertiză Tehnico-edilitar, Energetic, Rețea de transport, Spații verzi, Administrație și societate civilă, fiind observat faptul că relațiile de

interconectivitate dintre acestea influen eaz direct i/sau indirect i celelalte domenii de activitate analizate în cadrul analizei nevoilor i poten ialului de dezvoltare (fig. 5.5).

Fig. 5.5. Diagrama VENN pentru domeniul Infrastructur
 Fig. 5.5. VENN diagram for the Infrastructure domain

La nivel local, cele cinci domenii de activitate luate în studiu sunt în permanent interac iune, determinând modific ri în viziunea de dezvoltare rural durabil . În figura 5.6., se poate observa c , din cauza gradului redus de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare, precum i a situa iei re elei de transport, infrastructura influen eaz în mod determinant activitatea din celelalte domenii, respectiv obiectivele strategice ale autorit ilor publice locale.

Fig. 5.6. Diagrama VENN – interconectare domenii de activitate
 Fig. 5.6. VENN diagram – interconnecting activity domains

CAPITOLUL VI

ANALIZA LEGĂTURILOR RURAL – URBAN ÎN EFECTULUI DE RURBANIZARE ASUPRA DEZVOLTĂRII SOCIO-ECONOMICE A COMUNITĂȚII LOCALE – COMUNA BELCEȘTI, JUDEȚUL IAȘI

CHAPTER VI

THE ANALYSIS OF RURAL – URBAN LINKAGES AND OF THE RURBANIZATION EFFECT ON THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE LOCAL COMMUNITY – BELCEȘTI COMMUNE, IASI COUNTY

6.1. DETERMINAREA LEGĂTURILOR RURAL-URBAN EXISTENTE ÎN EFECTULUI RURBANIZĂRII PE PLAN LOCAL

6.1.1. Analiza indicatorului de periferalitate

Conform recensământului efectuat în anul 2002 de către INSSE, populația comunei Belcești este de 11.179 locuitori, la o suprafață de 10.363 ha (S_i) înregistrându-se o densitate medie de 107.87 locuitori/km² (x_i). Această valoare plasează comuna în categoria localităților cu

un grad scăzut de atractivitate investițional. Pentru calcularea indicatorului de periferalitate a fost luat în calcul ca localitate de importanță ridicată aflat în imediată apropiere Hârlău, situat la 19 km distanță (d_{ij}) de centrul de comună Belcești. Acest oraș are o suprafață de 3511 ha (S_j) cu o populație de 11.268 locuitori, înregistrându-se o densitate medie de 320.93 locuitori/km² (x_j).

Pentru studiul realizat în comuna Belcești din județul Iași, a fost atribuit pentru constanta k o valoare intermediară de 1.5. Astfel rezultă (6.1.):

$$P_i = \frac{107.87}{103.63} + \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq i}}^n \frac{\left(\frac{320.93}{35.11}\right)}{19^{1.5}} = 1.04 + \sum_{\substack{j=1 \\ j \neq i}}^n 0.11 = 1.15 \quad (6.1.)$$

Calculul indicatorului de periferalitate pentru comuna Belcești

Valoarea P_i determinată pentru comuna Belcești este de 1.15 (pe o scară de la 1 la 2), aceasta marcând un impact ridicat asupra comunității locale datorat fluxurilor economice și sociale venite dinspre orașul Hârlău. Densitatea populației de 107.87 locuitori/km² corelat cu valoarea P_i prezintă o interactivitate ridicată între cele două unități administrativ-teritoriale, locuitorii din Belcești având un acces scăzut spre mediul la servicii și bunuri publice în cadrul comunei, dar mediu datorită interacțiunii cu orașul Hârlău.

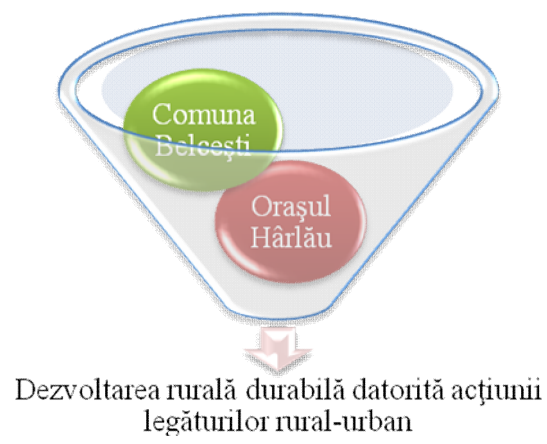

Fig. 6.1. Efectul de filtrare al interacțiunilor rural-urban datorat periferității comunei Belcești
 Fig. 6.1. Filtering effect of rural-urban interactions owed to the peripherality of Belcești commune

Indicatorul de periferalitate constatat în cazul comunei Belce ti ne arat faptul c , datorit unui nivel mediu de interac iune cu ora ul Hârl u, comuna beneficiaz de un efect de filtrare a leg turilor rural-urban ce afecteaz în mod natural localit ile rurale din proximitatea centrelor urbane (figura 6.1.). Astfel, s-a observat faptul c Belce ti are un grad sc zut de infrac ionalitate datorit accesului greoi prin intermediul infrastructurii rutiere, în timp ce ora ul Hârl u, cu care se afl în interac iune direct are un grad al infrac ionalit ii cu 14.3% mai mare (conform statisticilor Ministerului Administra iei i Internelor din 2009). Totodat , datorit proximit ii de Hârl u, locuitorii comunei Belce ti beneficiaz de un grad sporit de confort, având acces prin intermediul acestei leg turi la diferite servicii indisponibile la nivel local.

Efectul de filtrare a ap rut la nivelul interac iunii dintre cele dou localit i în urma contactului direct. Nivelul de periferalitate al comunei Belce ti a sc zut astfel în perioada 2000-2010, fiind influen at de schimburile dintre cele dou localit i pe plan economic, social, cultural i turistic.

6.1.2. Indicatorul distan -timp

În cazul comunei Belce ti, jude ul Ia i pentru indicatorul distan -timp au fost calcula i mai mul i timpi medii privind accesul la diferite tipuri de servicii. Serviciile alese în cadrul analizei sunt accesul la înv mânt secundar superior, accesul la servicii medicale prin spitale generale (ambulatorii de specialitate), hypermarket-uri, sta ii de gar cu un flux de pasageri peste 5000 persoane/zi i aeroport (na ional/interna ional).

Serviciile selectate sunt servicii, în general, pu in prezente în mediul rural din România, totodat denumite „atipice”, fiind considerate servicii de rang superior. Pentru a rafina exactitatea indicatorului distan -timp, distan ele-timp necesare locuitorii comunei Belce ti au fost calculate utilizându-se date colectate din teren, spre deosebire de abordarea bazat pe centre de influen local care utiliza informa ii provenite din Recens mântul General din 2002.

6.1.2.1. Accesul la înv mânt secundar superior

Locuitorii comunei Belce ti beneficiaz în prezent de un sistem educa ional format din 8 unit i de înv mânt, respectiv 7 coli generale cu clasele I-VIII i un Grup colar ce cuprinde atât cursuri liceale, cât i cele ale unei coli de Arte i Meserii.

Astfel, cea mai apropiată unitate de învățământ secundar superior este situată în centrul de comună, calculul indicatorului distanță-timp nemaifiind necesar.

Accesul populației comunei Belcești la învățământ secundar superior este restricționat de anumiți factori limitativi dependenți de dimensiunea comunei și puterea economică a zonei. Această situație poate fi corectată prin intermediul politicilor economice la nivel local și regional.

6.1.2.2. Accesul la servicii medicale prin spitale generale

Din punct de vedere al accesului la servicii medicale, comuna Belcești nu are un sistem medical performant, ea beneficiind în prezent de un dispensar uman, o casă de nașteri, un cabinet stomatologic și o farmacie umană.

Pentru a avea acces la servicii medicale la standard ridicat, populația comunei Belcești trebuie să se deplaseze 47 km până în municipiul Iași unde pot beneficia de serviciile oferite de cele 13 spitale existente aici care acoperă toată gama de specializări. Legătura între Belcești și Iași se face prin intermediul E583 cu porțiuni inițiale străbătute pe drumuri secundare precum DJ281B, viteza medie cu care se poate circula pe acest tronson fiind de 64 km/oră. Astfel distanța dintre cele două localități poate fi parcursă în 44 de minute.

În ce privește indicatorul distanță-timp, acesta relevă faptul că, din cauza dimensiunii reduse a localității, astfel, importanța redusă din punct de vedere social și economic, investițiile în sistemul medical în comuna Belcești nu constituie în acest moment o prioritate la nivel local.

6.1.2.3. Accesul la hypermarket-uri

Locuitorii comunei Belcești au acces la servicii comerciale prin intermediul hypermarketurilor construite în municipiul Iași în ultimii ani, fiind, datorită distanței, cea mai bună opțiune. Legătura între Belcești și Iași se realizează, precum s-a menționat anterior prin intermediul DJ281BA și E583, distanța ce trebuie parcursă fiind de 47 km.

Există multiple opțiuni pentru locuitorii comunei în privința acestor tipuri de servicii, în municipiul Iași având deschise sedii mai multe lanțuri de hypermarketuri precum: Carrefour, Metro, Selgros, Gima, Plus, Kaufland, Billa, Praktiker, Dedeman, fiind în proiectare sau diferite etape de construcție alte două: Macro și Lidl.

Indicatorul distanță-timp pentru comuna Belceți în cazul accesului la hypermarketuri indică un acces mediu spre scăzut din cauza lipsei investițiilor în infrastructura rutieră la nivel județean și regional, precum și a lipsei unor mijloace de transport în comun care să deservească în mod curent comuna.

6.1.2.4. Accesul la stații de gar (cu un flux de pasageri peste 5000 persoane/zi)

Deși există o gară în comuna Belceți care asigură legătura pe relația Belceți – Podu Iloaiei, cea mai apropiată stație de gar cu un flux de pasageri cu peste 5000 de persoane/zi este Gara Târgu Frumos. Distanța până în orașul Târgu Frumos este de 27 km și poate fi parcursă în 26 de minute pe ruta DJ281B – DN28B.

Indicatorul distanță-timp în acest caz este afectat atât de starea precară a infrastructurii rutiere și cea a infrastructurii de transport public, precum și de capacitatea financiară a locuitorilor comunei Belceți.

6.1.2.5. Accesul la aeroport (național/internațional)

Pentru serviciile de aerotransport, locuitorii comunei Belceți se pot deplasa către Aeroportul Internațional Iași. Acesta este situat la 8 km de centrul municipiului Iași, respectiv la o distanță de 53 de km de comuna Belceți. Drumul poate fi parcurs prin intermediul mai multor segmente de drum și anume: DJ281B - DN28B - E583

Datorită calității sectoarele de drum, covorul asfaltic pe o porțiune de 32 de km spre municipiul Iași fiind recent reabilitat, acesta poate fi parcurs cu o viteză medie de 62 km/oră, astfel întreaga durată a drumului Belceți – Iași fiind de 52 de minute.

Aeroportul Internațional Iași oferă atât curse naționale (trei ore), cât și internaționale (două zile) prin intermediul a trei companii de linie: Tarom, Carpatair și Austrian Airlines.

Indicatorul distanță-timp indică pentru acest criteriu un grad scăzut spre foarte scăzut de acces din cauza lipsei unei linii directe de transport către Aeroportul Internațional Iași. Acest fapt, coroborat cu costul ridicat al transportului aerian pe rutele interne, relevă un grad scăzut de acces la serviciile de aerotransport oferite de Aeroportul Internațional Iași pentru populația comunei Belceți.

Pentru stabilirea efectului acestor cinci tipuri de servicii și a indicatorului distanță-timp asupra viziunii de dezvoltare rurală durabilă și obiectivelor strategice la nivelul comunei Belcești, a fost utilizată matricea non-direcțională (fig. 6.2.).

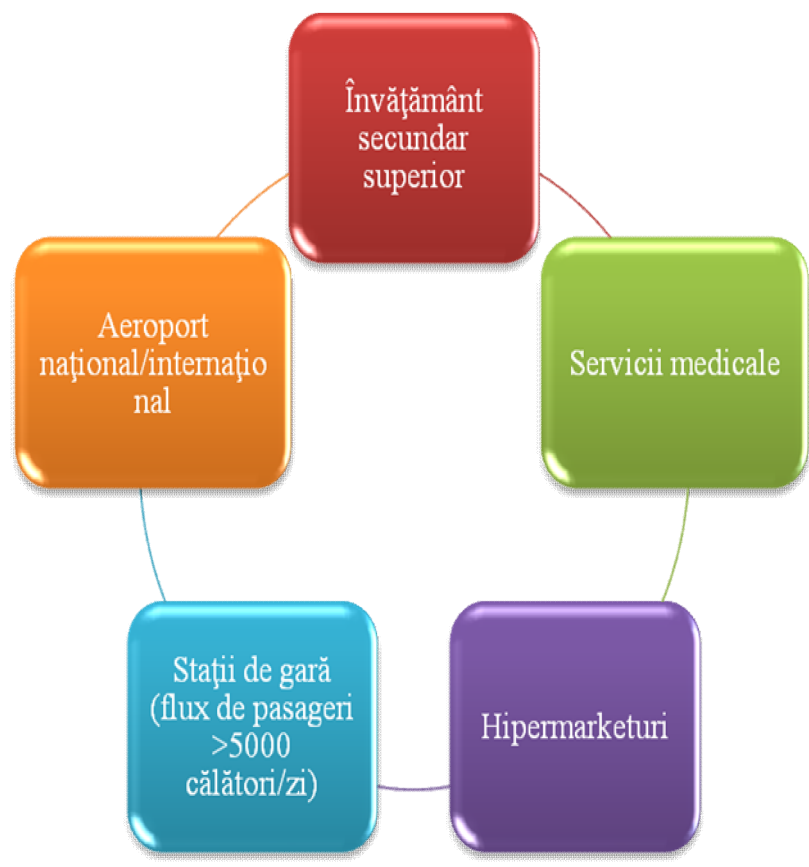

Fig. 6.2. Matricea non-direcțională a accesului la diferite tipuri de servicii
 Fig. 6.2. Non-directional matrix of access to different types of services

Se poate observa că, la nivelul comunei Belcești, cele cinci tipuri de servicii luate în studiu sunt considerate a avea un nivel de importanță egal datorită domeniului de activitate diferit în care acestea își exercită influența.

Pentru stabilirea gradului de mulțumire/nemulțumire a populației comunei Belcești privind accesul la cele cinci tipuri de servicii menționate anterior, au fost realizate sondaje în cadrul cărora respondenții au fost rugați să evalueze în ce măsură sunt mulțumiți de accesul pe care comuna îl oferă pentru un anumit tip de serviciu.

În ceea ce privește accesul la învățământul secundar superior, peste 75% din populație s-au declarat foarte nemulțumită sau nemulțumită de accesul sczut la acesta în cadrul comunei, în

special din cauza lipsei unei palete mai largi de specializări la nivelul unităților colare din comună (fig. 6.3).

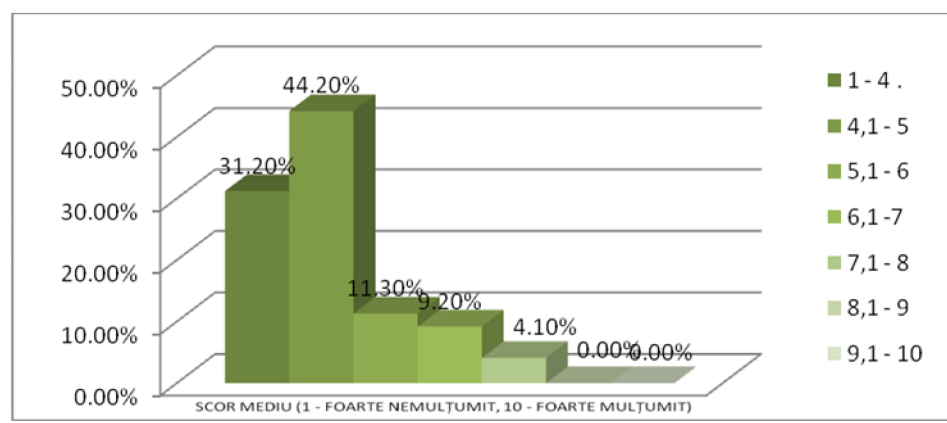

Fig. 6.3. Gradul de mulumire a populației vis-a-vis de accesul la învățământ secundar superior în comuna Belcești

Fig. 6.3. Overall satisfaction of the population vis-a-vis to the access to higher secondary education in Belcești commune

ținând cont de acest lucru, respondenții au fost rugați să evalueze accesul la același tip de serviciu în localitățile învecinate. Astfel, 8.10% s-au declarat foarte mulțumiți, în timp ce 50.1% au fost mulțumiți de accesul oferit de localitățile învecinate la învățământ superior secundar (fig. 6.4.).

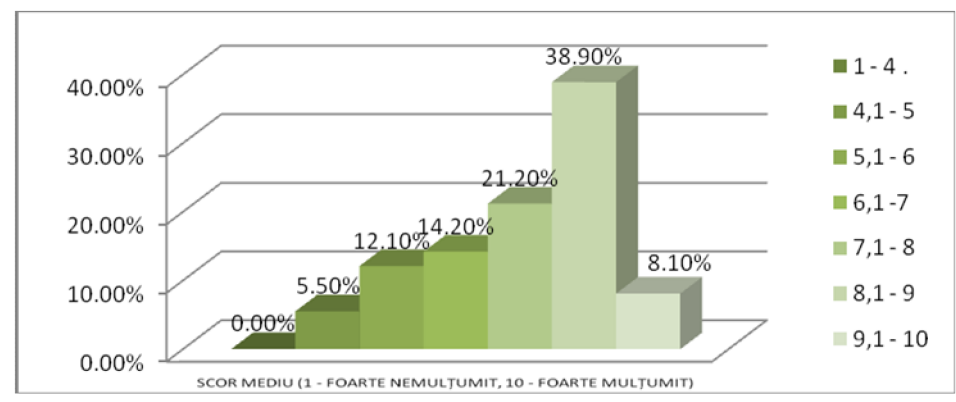

Fig. 6.4. Gradul de mulumire a populației privind accesul la învățământ superior secundar în localitățile învecinate

Fig. 6.4. Overall satisfaction of the population regarding access to higher secondary education in surrounding localities

Locuitorii comunei Belce ti se declar foarte nemul umi i în propor ie de 42.20% de serviciile medicale oferite pe plan local, în timp ce doar 8.40% din ace tia sunt mul umi i, evaluând accesul la servicii medicale cu 7 pe o scal de la 1 la 10 (fig. 6.5).

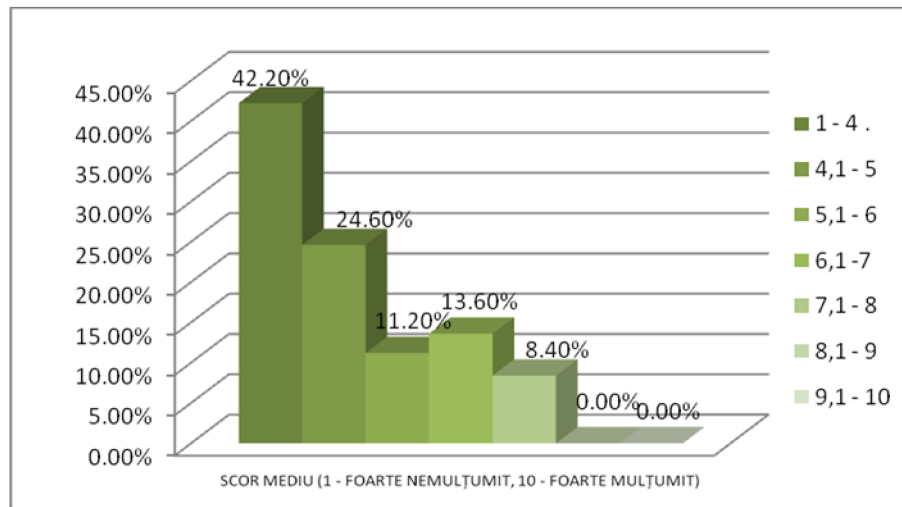

Fig. 6.5. Gradul de mul umire a popula iei vis-a-vis de accesul la servicii medicale din comuna Belce ti

Fig. 6.5. Overall satisfaction of the population vis-a-vis to the access to medical services in Belcesti commune

Responden ii au fost ruga i s evalueze totodat gradul de accesul la servicii medicale de specialitate oferite de localit ile învecinate (fig.6.6).

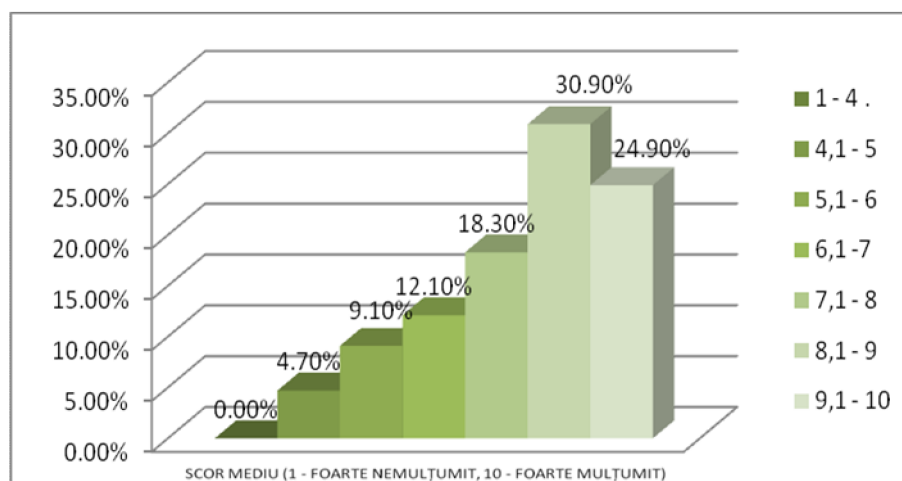

Fig. 6.6. Gradul de mul umire a popula iei privind accesul la servicii medicale în localit ile învecinate

Fig. 6.6. Overall satisfaction of the population regarding access to medical services in surrounding localities

S-a constatat un grad de mulumire de peste 85%, acesta confirmând neîncrederea populației din Belcești în serviciile medicale oferite pe plan local.

În cazul accesului la servicii de comerț, a fost analizat gradul de mulumire al populației privind accesul la piețele agroalimentare din comuna Belcești. Acesta relevă un grad de mulumire ridicat spre foarte ridicat, peste 94% din locuitori fiind mulumiți de modul și frecvența de organizare a acestora, precum și de calitatea și prețul produselor (fig. 6.7.).

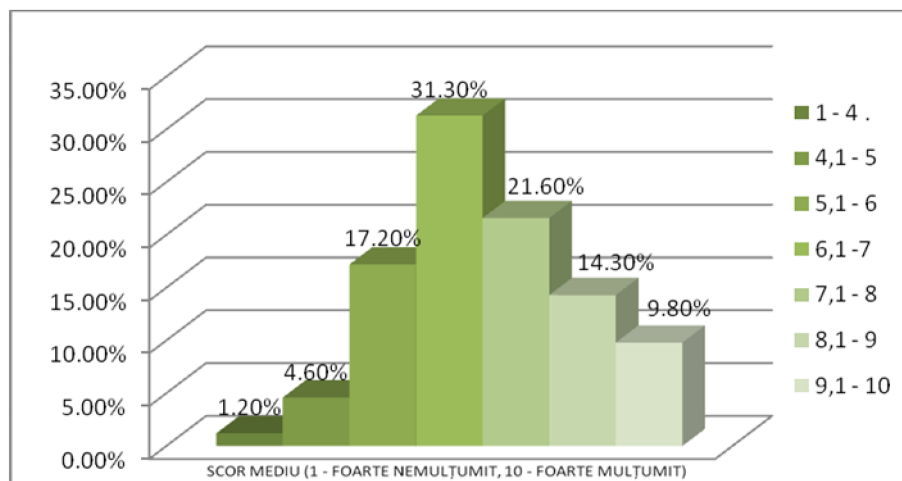

Fig. 6.7. Gradul de mulumire a populației vis-a-vis de accesul la piețele agroalimentare din comuna Belcești

Fig. 6.7. Overall satisfaction of the population vis-a-vis to access to agroalimentary markets in Belcesti commune

În comparație, doar aproximativ 90.1% din locuitorii comunei Belcești sunt mulumiți de accesul oferit de localitățile învecinate în ceea ce privește servicii de comerț de calitate superioară, procentul celor foarte nemulumiți crescând de la 1.20% în cazul piețelor agroalimentare la 2.30% în cazul hipermarketurilor. Acest lucru se datorează în special prețurilor crescute și calității scăzute întâlnite (fig. 6.8).

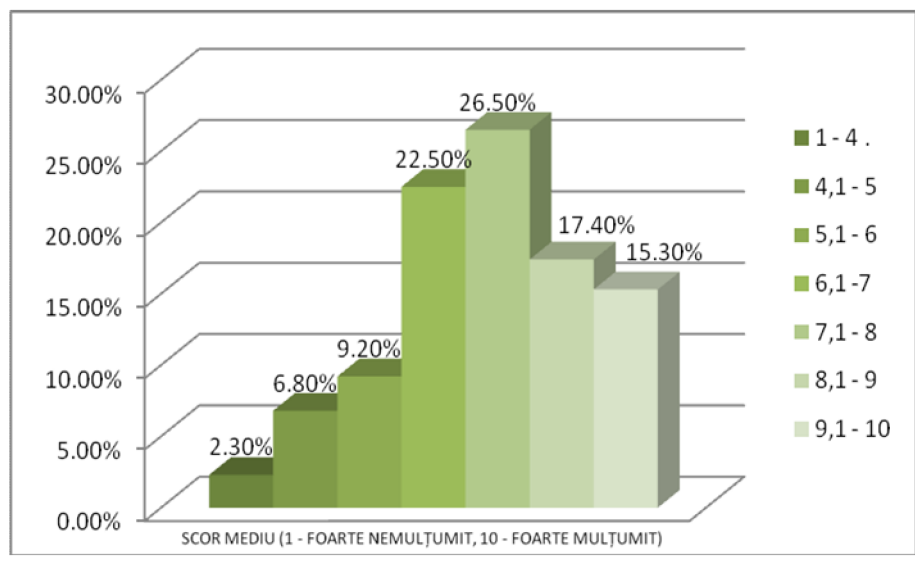

Fig. 6.8. Gradul de mul umire a popula iei privind accesul la servicii de comer de calitate superioar în localit ile învecinate

Fig. 6.8. Overall satisfaction of the population regarding access to high quality commerce services in surrounding localities

Luând în considerare faptul c în comuna Belce ti nu func ioneaz în acest moment o sta ie de gar cu un flux mare de pasageri, pentru evaluarea accesului la servicii de transport intrajude ean, na ional i interna ional au fost luate în calcul mijloacele de transport rutier i aerian (fig. 6.9).

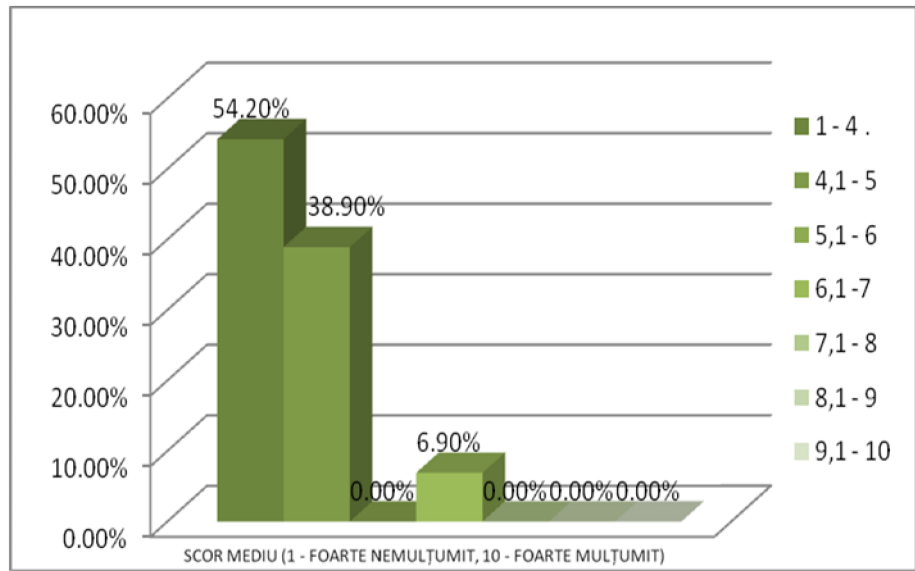

Fig. 6.9. Gradul de mul umire a popula iei vis-a-vis de accesul la servicii de transport intrajude ean, na ional i interna ional din comuna Belce ti

Fig. 6.9. Overall satisfaction of the population vis-a-vis to access to intracounty, national and international transport services from Belcesti commune

Se observă că peste 90% din locuitorii comunei sunt foarte nemulțumi sau nemulțumi de statusul actual al transportului public existent pe teritoriul comunei Belceți. A fost înregistrat un procent de 6.90% care s-au declarat mulțumiți, declarând, de asemenea, că utilizează transportul public doar pentru deplasări intrajudețene (fig. 6.9).

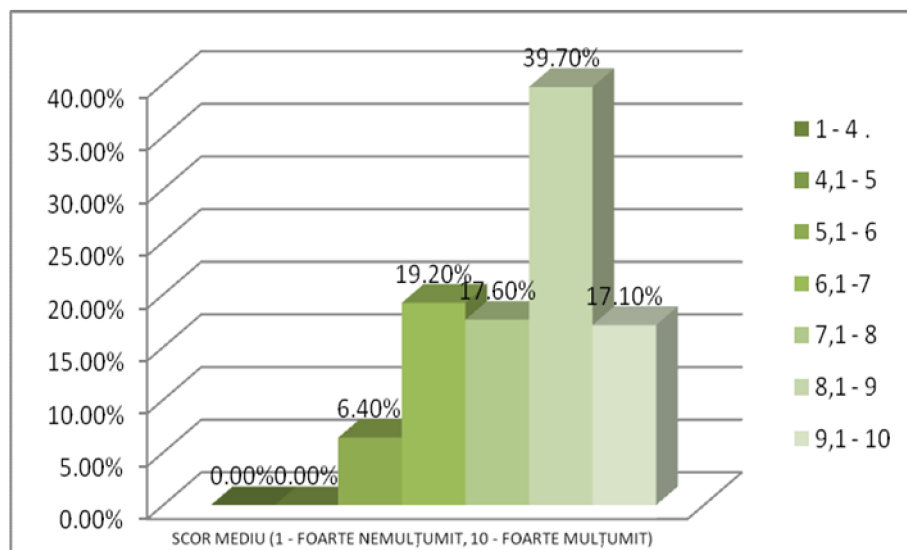

Fig. 6.10. Gradul de mulțumire a populației privind accesul la servicii de transport intrajudețean, național și internațional în localitățile învecinate

Fig. 6.10. Overall satisfaction regarding access to intracounty, national and international transport services from surrounding localities

Nu au fost înregistrate răspunsuri negative din partea respondenților atunci când au fost chestionați privind accesul la servicii de transport pornind din localitățile învecinate (fig. 6.10). 82.90% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți de calitatea serviciilor de transport intrajudețean, național și internațional oferite locuitorilor comunei Belceți de către localitățile învecinate, în timp ce 17.10% s-au declarat extrem de mulțumiți de acestea.

CAPITOLUL VII

SCENARIUL PENTRU DEZVOLTAREA RURAL DURABIL A COMUNITĂȚII LOCALE – COMUNA BELCEȘTI, JUDEȚUL IASI

CHAPTER VII

SCENARIOS FOR THE SUSTAINABLE RURAL DEVELOPMENT OF THE LOCAL COMMUNITY – BELCEȘTI COMMUNE, IASI COUNTY

7.1. CONCEPTUL DE SCENARIU DE DEZVOLTARE

Scenariile de dezvoltare reprezintă proiecte viitoare pentru comuna Belcești, prezentând alternative de dezvoltare ale acestuia. Formularea lor se bazează pe nevoile și oportunitățile de dezvoltare existente, precum și pe trendul înregistrat de indicatorii de interes în cadrul populației ultimii ani, dar, totodată, și pe tendințele macroeconomice generale. Ulterior formulării scenariilor prin coroborarea tuturor variabilelor anterior enunțate, se analizează posibilitatea de apariție a fiecărui scenariu. Scenariul al cărui grad de apariție este cel mai ridicat este, mai apoi, la baza formulării viziunii de dezvoltare a comunei Belcești.

Conform Conceptului Național de Dezvoltare Spațială România 2025, evoluția Belceștii este caracteristic sistemului vectorial. Aceasta înseamnă că Belcești se va dezvolta,

în principal, în lungul principalelor artere rutiere. În prezent, comuna este dezvoltată în special pe axa est-vest (în lungul DJ281B), așteptându-se extinderea spațială pe această axă și pe viitor. Totodată, în lungul DN 28B, Belceți s-a dezvoltat în special în zona de centru, existând puține anse ca în următorii 10 ani să se realizeze o extindere în jurul acestei artere rutiere, această nepermisiune fiind accesul către localitățile învecinate comunei decât pornind din centrul de comună spre deosebire de E583.

Dezvoltarea spațială a comunei Belceți trebuie să ia în considerare o serie de principii de dezvoltare spațială enunțate în *Principii directe pentru dezvoltarea teritorial durabil a continentului european* (formulate în cadrul Conferinței Europene a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului):

- promovarea coeziunii teritoriale printr-o dezvoltare socio-economică echilibrată și prin ameliorarea competitivității;
- susținerea dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățirea relațiilor rural-urban;
- asigurarea unor condiții de accesibilitate mai echilibrate;
- dezvoltarea accesului la informație și cunoaștere;
- reducerea prejudiciilor provocate mediului;
- valorificarea și protecția resurselor și patrimoniului natural;
- valorificarea patrimoniului cultural ca factor de dezvoltare;
- dezvoltarea resurselor energetice cu conservarea siguranței;
- promovarea turismului calitativ și durabil;

În ceea ce privește dezvoltarea multisectorială a comunei Belceți sunt formulate trei scenarii care însumează prognoza indicatorilor de interes: scenariul pesimist, scenariul realist, scenariul optimist.

7.2. SCENARIUL PESIMIST

Comuna Belceți va înregistra o creștere puternică a indicatorului de periferalitate, fiind așteptată o scădere a populației de până la 10% față de momentul actual, în special prin emigrarea persoanelor tinere, acest fapt ducând totodată la o scădere a densității populației. Indicatorul de periferalitate va suferi o creștere bruscă de minim 0.03 puncte, fapt ce semnifică modificări în accesul populației la servicii atât pe teritoriul comunei, cât și în localitățile

îvecinate determinate de o degradare a infrastructurii rutiere. În cadrul acestui scenariu, autoritățile publice locale nu vor acționa din comuna Belceți în direcția stimulării dezvoltării economice și creșterii diversității economiei locale, având ca efect creșterea tendinței migraționiste a populației, reducerea densității IMM-urilor și scăderea competitivității pe piețele regionale și naționale a întreprinderilor mici și mijlocii.

Dezvoltarea economică nesustenabilă va avea un impact mare asupra mediului înconjurător, lipsa modernizării dotărilor industriale și a unei adaptări a agriculturii la tehnologii avansate de cultură ducând la creșterea consumului energetic, poluarea solului și pânzei freactice, precum și la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră. Nu va exista nici o implicare din partea societății civile sau a factorilor de decizie locali în domeniul politicilor de mediu, fapt ce va duce la o degradare a calității vieții prin degradarea calității apei, aerului și solului, implicit, a alimentelor consumate de populație. Starea infrastructurii rutiere va rămâne deficitară, ponderea drumurilor comunale modernizate rămânând constantă în perioada următoare. Aceeași situație va fi întâlnită și în cazul infrastructurii tehnico-edilitare care nu va beneficia de o extindere spre localitățile din cadrul comunei sau de modernizarea facilităților existente.

Ritmul transformărilor în cadrul mediului social și a integrării grupurilor defavorizate va încetini, din cauza persistenței structurii cererii de forță de muncă actuale și a lipsei de diversitate a economiei locale. În ceea ce privește sistemul educațional, acesta se va confrunța în continuare cu problema insuficienței cadrelor didactice. De asemenea, este așteptată scăderea populației colare cu o rată medie anuală de -4%. Sistemul medical din Belceți se va confrunța cu o insuficiență a cadrelor medicale, estimându-se o scădere de minim 15% a medicilor din unitățile medicale. În ceea ce privește personalul sanitar mediu, se prognozează o scădere de minim 8%. Acest lucru va duce la scăderea calității actului medical în sistemul medical al comunei Belceți, locuitorii acesteia fiind obligați să se orienteze spre unități aflate în localitățile învecinate sau la distanțe mai mari.

Probabilitatea ca acest scenariu să devină efectiv este scăzută.

7.3. SCENARIUL OPTIMIST

Populația comunei Belceți va avea un trend ușor descendent, marja estimată pentru rata medie anuală de creștere a populației fiind cuprinsă între 0% și -0,3%. Acest fapt poate duce la o scădere a indicatorului de periferalitate de minim +0.02, fapt ce indică modificări în orientarea

autorit ilor publice locale c tre modernizarea infrastructurii rutiere i dezvoltarea sectorului economic.

Din punct de vedere economic, vor fi realizate progrese semnificative în toate sectoarele economiei locale, num rul întreprinderilor mici i mijlocii crescând cu aproximativ 6%, atingând astfel rata anual de cre tere a mediului de afaceri na ional. Datorit m surilor de sus inere a mediului de afaceri prin intermediul implement rii unor parteneriate publice-private, Belce tiul va deveni un pol economic zonal, infrastructura de sus inere a afacerilor nou creat permi ând valorificarea resurselor din zon .

Extinderea infrastructurii rutiere i tehnico-edilitare reprezint una dintre priorit ile autorit ilor publice la nivel local. În acest fel, se va contribui la îmbun t irea rela iilor urban-rural i la cre terea performan ei spa iului rural din din arealul comunei Belce ti. În rela iile cu localit ile învecinate, comuna Belce ti va deveni un factor de putere datorit argumentelor din domeniul economic. Astfel, datorit atât structurilor de sus inere a afacerilor nou create, cât i a infrastructurii modernizate, localit i învecinate precum Podu Iloaiei, Coarnele Caprei de dimensiuni mari pot beneficia de servicii inovative care pot duce la crearea unei microzone economice.

Politica de mediu va atrage fonduri importante. Din punct de vedere economic, se remarc introducerea practicii agriculturii ecologice, în timp ce, în sectorul industrial, întreprinderile promoveaz activ – prin ac iuni, dot ri tehnice – dezvoltarea economic durabil . Din punct de vedere social, se poate vedea o orientare a societ ii civile locale spre politici de mediu prin organizarea de campanii de promovare a protec iei mediului înconjur tor atât la nivel local, cât i jude ean i participarea la ini iative regionale i na ionale. Rata medie anual de cre tere a popula iei colare va fi de -0,1% în intervalul 2011-2021, astfel încât nu sunt a teptate sc deri masive a num rului de elevi din înv mântul comunei Belce ti. Se prognozeaz o sporire a num rului de medici din unit ile medicale. Astfel rata medie anual estimat este de +2,5%. În ceea ce prive te personalul sanitar mediu, trendul descendent al acestora va înceta în intervalul 2011-2021.

Probabilitatea ca acest scenariu s devin efectiv este sc zut .

7.4. SCENARIUL REALIST

Popula ia va înregistra un trend u or descendent, estimându-se o sc dere a popula iei de maxim 3 procente fa de momentul prezent. Acest fapt p streaz o stabilitate relativ a

indicatorului de periferalitate, acesta putând suferi modificări pozitive sau negative de maxim 0.001 puncte.

Conform acestui scenariu, autoritățile publice locale se va implica activ în susținerea mediului de afaceri, principala preocupare fiind diversificarea economiei locale prin atragerea unui număr cât mai mare de investitori români în străinătate. Sectoarele influențate direct de strategia economică locală vor fi, în special, agricultura și turismul. Din acest motiv, migrația forței de muncă se va diminua.

Vor fi inițiate proiecte de modernizare și reabilitare a infrastructurii rutiere și de înființare a rețelei tehnico-edilitare, în special în zonele cu cele mai mari probleme. Accentul se va pune pe extinderea rețelelor existente și reabilitarea sectoarelor de drum cu importanță majoră pentru sectorul economic.

O atenție deosebită va fi acordată îmbunătățirii factorilor de mediu, fiind implementate măsuri și acțiuni concrete pentru îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatarea resurselor naturale regenerabile, dar și pentru prevenirea dezastrelor naturale (împduriri și corectare toreni). Prin intermediul societății civile, populația locală va fi informată privind pericolele degradării mediului înconjurător, precum și asupra a ceea ce poate fi făcut pentru prevenirea unor dezastre naturale. Totodată, cu ajutorul societății civile, vor fi organizate măsuri de prevenire și combatere a efectelor dezastrelor naturale, societatea civilă fiind considerată de către autoritățile publice locale un factor de decizie în cadrul procesului luării de decizii în scenariul realist.

Până în anul 2021 se vor aduce îmbunătățiri în ceea ce privește dezvoltarea socială a comunei Belcești. Numărul beneficiarilor de ajutor social (venit minim garantat, ajutor pentru încălzire, etc.) va rămâne relativ constant, rata de fluctuație anuală a acestora fiind de 5%.

Vor fi aduse îmbunătățiri în ceea ce privește infrastructura educațională, prin acțiuni de reabilitare și modernizare a instituțiilor educaționale din Belcești. Cu toate acestea, conform scenariului realist, populația colară se va diminua în medie cu -0,5% anual până în anul 2021 din cauza scăderii ratei natalității la nivel de comună.

Migrarea forței de muncă în străinătate va cunoaște o temperare, fiind prognozată o stabilizare a acesteia în jurul valorii de 5% din totalul populației active a comunei Belcești.

În cazul sistemului medical, în comuna Belcești rata medie anuală de creștere a numărului medicilor va fi cuprinsă între 0% și -0,3%. Personalul sanitar mediu se va păstra constant în următoarea perioadă, existând unele fluctuații în intervalul 2011-2021 de +/- 0.2-0.3%.

Probabilitatea ca acest scenariu să devină efectiv este destul de ridicată.

Raportat la resursele curente ale Belce tiului, scenariul cu cea mai ridicat probabilitate de apari ie este scenariul realist.

7.5. VIZIUNEA I OBIECTIVELE STRATEGICE ÎN CADRUL SCENARIULUI REALIST

Viziunea de dezvoltare din cadrul scenariului realist pentru comuna Belce ti din jude ul Ia i trebuie:

- ✓ S cuprind toate obiectivele i intele de dezvoltare rural durabil ;
- ✓ S fie clar , u or de în eles atât de speciali ti, cât i de locuitorii comunei Belce ti;
- ✓ S includ toate proiectele de dezvoltare rural durabil prev zute atât de administra ia public local , cât i de ceilal i stakeholderi locali;
- ✓ S con in direc iile i modalit ile de implementare a acestor proiecte.

Pe lâng acest aspect, mai trebuie inut cont i de faptul c perioada contemporan este, la nivelul rii, una foarte dinamic , plin de convulsii generate de efortul de schimbare a societ ii în ansamblul ei, fiind momentul în care se schimb i se prefigureaz un nou model de via , în toate dimensiunile ei: individ, familie, comunitate, administra ie public , mediu privat i public, relatii politice interne si externe, etc.

În ceea ce prive te comuna Belce ti, pentru orientarea viziunii de dezvoltare s-a plecat de la urm toarele premise ca elemente pozitive:

- Serviciile i comer ul joac un rol hot rător în dezvoltarea unei comune;
- Are acces la infrastructur de transport (drumuri, c i ferate, aeroport accesat din Iasi, toate la mai pu in de 100 km);
- Exist , în perioada imediat urm toare, surse de finan are disponibile pentru investi iile necesare moderniz rii i dezvolt rii comunit ii locale;
- Existen a poten ialului dezvolt rii industriei alimentare;
- Existen a unui poten ial economic i comercial;
- Existen a unui poten ial administrativ;
- Orientarea administra iei publice c tre gândire i ac iune strategic .

Prognozele pe termen scurt si mediu care au fost luate în calculul elabor rii strategiei sunt:

- Popula ia comunei Belce ti va îmb trâni i procentul popula iei active va sc dea;

- Creșterea populației ocupate în industrie, servicii și comerț și diminuarea populației ocupate în agricultură ;
- Creșterea cererii pentru construirea de locuințe sociale;
- Creșterea numărului de construcții cu destinație agricolă și comercială ;
- Creșterea numărului de agenți economici în domeniul serviciilor și comerțului;
- Dezvoltarea activității financiare – bancare;
- Dezvoltarea activităților culturale – ca principal potențial de promovare a comunei Belceți;
- Eficientizarea serviciilor administrației publice locale;
- Reorganizarea și eficientizarea procesului de gestionare a deeurilor;
- Creșterea cerințelor în ceea ce privește alimentarea cu apă, canalizarea, racordarea la rețele de gaz metan și energie electrică ;
- Creșterea cerințelor și presiunilor către un sistem de transport public eficient;
- Condițiile de mediu cerute a fi respectate vor deveni mai dure și activitatea de monitorizare, impunere și contravenționare va trebui să devină mai eficientă ;
- Va crește numărul de autoturisme;
- Accentuarea presiunilor către dezvoltarea comunei Belceți în parteneriat cu comunele învecinate;
- Veniturile comunei Belceți vor crește, atât ca urmare a creșterii veniturilor proprii din activități locale, cât și ca urmare a creșterii subvențiilor de la bugetul de stat;
- Cheltuielile vor crește pe fondul schimbării structurii acestora, prin creșterea procentului alocat investițiilor publice;
- Va crește capacitatea comunei Belceți de a contracta credite pentru investiții publice și de a atrage finanțări europene nerambursabile;

Obiectivul principal al viziunii de dezvoltare din cadrul scenariului realist dezvoltat pentru comuna Belceți este reprezentat de translația către statutul de comună dinamică, orientată spre producție, comerț, în special, turism cultural, prin intermediul obiectivelor turistice aflate în apropierea comunei.

Obiectivul secundar al viziunii de dezvoltare a comunei Belceți, care reprezintă baza pentru îndeplinirea obiectivului principal, este reprezentat de orientarea către dezvoltarea comunei în intravilan și prin crearea unei asociații intercomunitare cu comunele din jur pentru o

dezvoltare uniform a mediului extern al comunei și o integrare corespunzătoare în mediul ambiant.

Comuna Belceți va beneficia de o dezvoltare de tip mixt local (luându-se ca bază teritoriul asociației de dezvoltare intercomunitară) – acest tip de dezvoltare aduce beneficii, fiind o dezvoltare de tip expansionist ce dă o imagine dinamică și deschisă, asigurând astfel baza dezvoltării ulterioare. Se caracterizează prin activități mici în toate sectoarele de activitate: *politici publice orientate către extindere intravilan și dezvoltare teritoriului de intervenție, dinamizarea mediului antreprenorial, dezvoltarea spiritului civic al cetățenilor, protecția mediului, egalitatea de șanse.*

1. Dezvoltare economică :

În cadrul comunei Belceți se vor stabili parteneriate pe plan antreprenorial, cultural și social, fiind cându-se astfel posibil promovarea comunei la nivelul județean ca model de bună practică și, ulterior, la nivel național. Aceste parteneriate vor face posibil dezvoltarea economică a comunei prin îmbunătățirea structurii de producție atât în sectorul agricol, cât și în cel industrial, crearea de noi IMM-uri și a noi locuri de muncă, precum și atragerea de noi investitori pentru investiții atât în sectorul public, cât și în cel privat. Acestor investitori le vor fi oferite facilități de către administrația publică locală constând în facilități fiscale, terenuri în concesiune cu chirii reduse și altele.

2. Infrastructură și mediu:

Dezvoltarea infrastructurii, cu accent pe infrastructura de bază (alimentare cu apă, sistem de canalizare și alimentare cu gaze naturale, managementul deeurilor), acordându-se o atenție sporită protecției mediului constituie punctul de plecare în dezvoltarea durabilă a comunei Belceți.

3. Resurse umane:

Prin crearea unui centru de formare profesională continuă la care persoanele interesate să poată avea acces în mod gratuit, precum și prin acordarea de consultanță și asistență persoanelor interesate de inițierea unei afaceri proprii, se va realiza o reducere a ratei șomajului la nivelul comunei și totodată se va realiza o creștere a veniturilor administrației publice locale prin crearea de noi IMM-uri și de noi locuri de muncă, dezvoltarea economiei sociale. Educarea resurselor

umane trebuie să fie prioritar în perioada următoare pentru administrația publică locală din comuna Belcești, acest lucru putând constitui un factor determinant al dezvoltării comunității.

4. Calitatea vieții:

Prin punerea în valoare a patrimoniului istoric și cultural existent pe teritoriul comunei și prin îmbunătățirea și diversificarea serviciilor oferite se va realiza o creștere a calității vieții atât pentru locuitori, cât și pentru turiști.

5. Cooperare teritorială :

Prin dezvoltarea unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară pentru punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare rurală se va realiza o mai bună gestionare a terenurilor, o mai bună implementare a politicilor de dezvoltare teritorială durabilă, realizându-se totodată și un grad mai ridicat de absorbție a fondurilor nerambursabile pe principalele domenii de interes (dezvoltarea resurselor umane, creșterea competitivității economice, dezvoltarea infrastructurii de bază, promovarea turismului). Comuna Belcești poate dezvolta parteneriate pentru dezvoltarea și promovarea turismului cu comunele Coarnele Caprei, Cotnari care de în, pe teritoriul lor, o serie de obiective de interes turistic ce ar putea fi amenajate împreună pentru a organiza un traseu turistic de interes regional. La nivelul comunei Belcești au fost observate o serie de disfuncționalități ca impedimente în procesul de dezvoltare rurală durabilă (tabelul 7.1.).

Tabelul 7.1./ Table 7.1.

Disfuncționalități constatate
Recorded disfunctionalities

<u>DOMENII</u>	<u>DISFUNCTIONALITĂȚI</u>
<i>Agricultur</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Terenuri agricole degradate; • Lipsa unei agrotehnici adecvate, lucru ce duce la degradarea solurilor; • Lipsa unor reale posibilități de valorificare a producției pe piață; • Slabă utilizare a forței de muncă cu pregătire medie și superioară în domeniu; • Scăderea calității materialului de semănătură și plantat; • Slabe posibilități de procesare a producției;
<i>Industrie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Volum mic al investițiilor; • Potențial redus de dezvoltare al activităților industriale actuale;
<i>Turism</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Slabă valorificare a potențialului turistic • Volum mic al investițiilor în infrastructură recreativă; • Lipsa personalului specializat

Tabelul 7.1./ Table 7.1. (continuare)

 Disfuncționalități constatate
Recorded disfunctionalities

Servicii	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor servicii minime; • Existența unor servicii de bază pentru populație sub standarde;
Rețeaua de localități	<ul style="list-style-type: none"> • Grad de echipare redus; • Dezvoltare haotică din punct de vedere teritorial;
Condiții de locuit	<ul style="list-style-type: none"> • Locuințe improprii din punct de vedere al materialelor de construcții; • Fond de locuit insuficient raportat la numărul de persoane;
Dotări culturale	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența existenței unor dotări pentru recreere și cultură; • Construcții improprii procesului de învățământ, neutilitate corespunzătoare;
<u>ECHIPAREA TEHNICĂ</u>	
Circulație	<ul style="list-style-type: none"> • Drumuri degradate sau în curs de degradare; • Proastă dimensionare a drumurilor rurale;
Gospodărirea apelor	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor surse de apă necesare asigurării consumului de apă și irigațiilor culturilor agricole; • Poluarea resurselor de apă subterană și de suprafață;
Alimentare cu apă	<ul style="list-style-type: none"> • Neexploatarea unor surse subterane de apă; • Capacitate insuficientă de reținere și înmagazinare a apei; • Slabă dezvoltare a rețelei de distribuție a apei;
Canalizare	<ul style="list-style-type: none"> • Slabă dezvoltare a sistemului de canalizare pentru ape uzate menajere;
Alimentare cu energie electrică	<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor zone neelectrificate;
Gaze naturale	<ul style="list-style-type: none"> • Slabă dezvoltare a rețelei de distribuție a gazelor naturale;
Telecomunicații	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența conectării la rețeaua Internet a localităților din cadrul comunității;
<u>PROBLEME DE MEDIU</u>	
Protecția și conservarea mediului	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea terenurilor agricole; • Degradarea versanților din cauza alunecărilor de teren și a eroziunii pluviale; • Poluarea unor cursuri de apă;
Deponarea deeurilor menajere	<ul style="list-style-type: none"> • Inexistența unui sistem local de salubritate; • Inexistența unui sistem de deponare a deeurilor menajere;

În cazul agriculturii se poate observa că principala problemă este tehnologia de cultur învechită coroborată cu o slabă utilizare a forței de muncă cu pregătire medie și superioară în domeniul agricol. Lipsa posibilităților valorificării producției agricole constituie și ea un factor limitativ la nivelul comunei Belcești.

Nivelul slab de dezvoltare al infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare constituie, de asemenea, factori limitativi la nivelul comunei Belceți, fiind una dintre prioritățile procesului de dezvoltare rurală durabilă.

Problemele de mediu constatate în comuna Belceți sunt cauzate, în principal, de inexistența unui sistem de depozitare a deșeurilor menajere, existând tendința depozitării acestora în locuri neamenajate. Acest fapt dublat de inexistența unui sistem local de salubritate cauzează probleme grave de mediu.

Pentru dezvoltarea economică a comunei Belceți în perioada 2011-2020 se au în vedere următoarele direcții strategice de dezvoltare:

- I. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice*
- II. Dezvoltarea agriculturii*
- III. Valorificarea potențialului turistic*
- IV. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor*
- V. Crearea infrastructurii de afaceri*

I. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice de bază

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Modernizarea drumurilor de acces în comun;
- Reabilitarea rețelei de drumuri comunale;
- Modernizarea și extinderea sistemului integrat de apă – canalizare și epurare a apelor menajere și industriale uzate;
- Extinderea sistemului de distribuție a gazelor naturale;
- Extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice pentru a fi accesibilă întregii comunități locale;
- Dezvoltarea rețelei de telecomunicații prin extinderea accesului la rețeaua Internet și de televiziune prin cablu;

Printre proiectele prioritare ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de bază” menționăm:

- Extinderea sistemului de alimentare cu apă a comunei;
- Extinderea sistemului de canalizare și epurare a apelor menajere și industriale;
- Extinderea rețelei de gaz metan;

- Reabilitarea re elei de drumuri comunale;
- Modernizarea drumurilor de acces în comun ;

Ac iunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Îmbracarea drumurilor comunale în covor asfaltic;
- Redimensionarea drumurilor de acces în comun prin cre terea num rului de benzi;
- Contractarea de fonduri externe pentru modernizarea i extinderea sistemului integrat de ap - canalizare i epurare a apelor menajere i industriale uzate;

II. Dezvoltarea agriculturii

Obiectivele avute în vedere de această direc ie strategic de dezvoltare sunt:

- Dezvoltarea produc iei vegetale i zootehnice cu accent pe produc ia biologic i ecologic ;
- Valorificarea produselor agricole;
- Modernizarea parcului de ma ini i tractoare;
- Amenajarea de sisteme pentru iriga ii;
- Exploatarea apelor în cadrul sectorului de pescuit;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direc iei strategice „dezvoltarea agriculturii” men ion m:

- Amenajarea unei pie e agroalimentare r ne ti în cadrul comunei;
- Implementarea tehnologiilor de produc ie biologic în cadrul sectoarelor zootehnice i legumicole;
- Crearea unor capacit i de procesare a produselor agricole;

Ac iunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Intensificarea produc iei agricole;
- Practicarea unei agriculturi ecologice;
- Înfiin area „asocia iilor de produc tori agricoli” pe domenii de activitate i culturi agricole;
- Înfiin area unui centru de consultan agricolă comunal;
- Înfiin area de asocia ii în aprovizionarea cu materii prime necesare procesului de produc ie agricol , procesarea i valorificarea produselor agricole;
- Promovarea culturilor pomicole i viticole;

- Promovarea culturilor biologice;
- Îmbunătățirea potențialului productiv al pajiștilor și valorificarea acestuia;
- Mărirea suprafeței agricole cultivate prin acordarea de facilități producătorilor agricoli;

III. Valorificarea potențialului turistic

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Crearea infrastructurii recreative prin realizarea de parteneriate public - privat;
- Crearea și marcarea traseelor turistice locale;
- Dezvoltarea agroturismului;
- Punerea în valoare a obiectivelor naturale din comună, cât și a celor din jurul comunei Belcești prin stabilirea unor trasee de 1 zi pentru turiștii cazași în cele 10 structuri de primire turistice.
- Amenajarea muzeului satului;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „valorificarea potențialului turistic” menționăm:

- Amenajarea și marcarea potrivit de trasee turistice locale;
- Asigurarea accesului investitorilor la servicii administrative de înaltă calitate;
- Crearea de trasee de cicloturism, rural, de agrement etc.;
- Promovarea comunei ca destinație turistică prin diferite mijloace (pagină web specializată, materiale de promovare, participare la târguri de promovare turistică);
- Îmbunătățirea infrastructurii de cazare turistică prin realizarea de parteneriate public - privat;
- Punerea în valoare a obiectivelor turistice naturale ce ar putea constitui un punct important al dezvoltării comunei Belcești;

Acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Asigurarea accesului la infrastructura fizică a unităților de cazare;
- Calificarea/specializarea resurselor umane angajate în cadrul structurilor de primire turistice prin programe inițiate de administrația publică locală;
- Asigurarea de facilități investitorilor în domeniul turismului rural atât pentru investiții în structuri de primire turistice, cât și în structuri recreative;

- Publicarea unei monografii a comunei distribuit gratuit în cadrul diferitelor evenimente/târguri/expoziții de promovare la nivel național și internațional a turismului rural românesc;
- Crearea unui centru local de informare și promovare a turismului rural;
- Crearea de parteneriate public – privat pentru valorificarea potențialului turistic al comunei Belceți;

IV. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Procesarea și valorificarea produselor locale, agricole și non-agricole;
- Utilizarea programelor informatice pentru creșterea eficienței administrației publice locale;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „dezvoltarea și diversificarea serviciilor” menționăm:

- Crearea de unități de depozitare și procesare a produselor agricole și non-agricole;
- Implementarea unui program de pregătire a personalului administrativ în folosirea tehnologiilor TI&C;

Acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Realizarea de depozite pentru păstrarea produselor agricole și non-agricole în condiții propice valorificării ulterioare;
- Crearea unor unități de procesare a produselor agricole;
- Realizarea de servicii online pentru plata taxelor și impozitelor locale și înregistrarea cererilor către administrația publică locală;
- Încărcarea tuturor datelor din serviciile financiar-contabil, secretariat, registru unic de evidență, funciar, taxe și impozite locale în baze de date computerizate pentru acces facil;
- Instruirea personalului din cadrul administrației publice locale pentru folosirea tehnologiilor TI&C în cadrul serviciilor oferite populației;
- Crearea unui compartiment de specialitate în cadrul administrației publice locale pentru analizarea nevoilor de dezvoltare ale comunei Belceți și întocmirea dosarelor pentru obținerea finanțării necesare realizării unor proiecte pentru dezvoltarea rurală durabilă a comunității locale;

V. Crearea infrastructurii de afaceri

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Realizarea unui incubator de afaceri;
- Realizarea unui centru de consultanță și asistență pentru persoanele care doresc să inițieze o afacere;
- Crearea unui centru de instruire și formare profesională a persoanelor;
- Atragerea investitorilor, români și/sau străini;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „crearea infrastructurii de afaceri” menționăm:

- Amenajarea unui incubator de afaceri;
- Crearea unui centru de instruire și formare profesională continuă a persoanelor neocupate;

Acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Asigurarea de facilități fiscale și acces la utilități investitorilor;
- Asigurarea de consultanță și asistență gratuită persoanelor interesate să inițieze o afacere;
- Asigurarea de spații pentru dezvoltarea de afaceri productive la prețuri reduse;

Pentru *îmbunătățirea calității vieții* locuitorilor comunei în perioada 2011-2020 se au în vedere următoarele direcții strategice de dezvoltare:

I. Practicarea unei agriculturi ecologice

II. Creșterea gradului de educație

I. Practicarea unei agriculturi ecologice

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Creșterea suprafețelor trecute prin procesul de conversie;
- Realizarea de seră și solarii cultivate în sistem biologic sau hidroponic;
- Acordarea de facilități din partea administrației publice locale Belceți cultivatorilor certificați de produse biologice;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „practicarea unei agriculturi ecologice” menționăm:

- Creșterea suprafețelor cultivate cu culturi biologice;
- Mărirea numărului de animale crescute pentru producție biologică;

Acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Campanie de promovare și informare privind produsele biologice;
- Realizarea de cursuri de calificare și specializare a agricultorilor în cultivarea culturilor biologice și creșterea animalelor pentru producție biologică;

II. Creșterea gradului de educație

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Dezvoltarea activităților cultural-artistice și științifice desfășurate pe teritoriul comunei Belcești;
- Realizarea de proiecte de schimb internațional prin programe Erasmus for Young Entrepreneurs, Tineret în Acțiune, POS-DRU etc.;
- Îmbunătățirea bazei tehnico-materiale în coli și biblioteci;
- Organizarea de programe de pregătire a tinerilor prin educație non-formală;
- Reabilitarea clădirii bibliotecii comunale și dotarea cu cărți, publicații și lucrări științifice de actualitate;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „creșterea gradului de educație” menționăm:

- Reabilitarea și îmbunătățirea dotării colilor;
- Crearea unei baze sportive comunale pentru activități sportive și recreative la nivel de comună;
- Reabilitarea cminului cultural și dotarea acestuia cu aparatură necesară pentru desfășurarea unor activități culturale cu specific local, regional și național;

Acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Susținerea activităților cultural-artistice, sportive și științifice ale elevilor;
- Recompensarea elevilor cu rezultate deosebite în activitatea școlară și extracurriculară și susținerea elevilor pentru participarea la activități sportive, cultural-artistice și științifice la nivel județean, național și internațional;

- Dotarea colilor cu calculatoare și soft didactic, precum și echipament audio-video pentru realizarea de lecții interactive;
- Amenajarea de locuri de joacă pentru copii;
- Amenajarea unei baze pentru activități sportive;

Pentru *protecția integrată a mediului* în cadrul comunei Belcești în perioada 2011-2020 se are în vedere următoarea direcție strategică de dezvoltare:

I. Combaterea integrată a surselor de poluare

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Refacerea microclimatului local;
- Efectuarea de lucrări de îmbunătățiri funciare;
- Realizarea unui sistem de canalizare și evacuare a apelor uzate;
- Realizarea de campanii de informare și conștientizare a populației privind pericolul constituit de sursele de poluare menajere pentru sănătatea personală, precum și pentru mediul ambiant;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „combaterea integrată a surselor de poluare” menționăm:

- Elaborarea strategiei locale de mediu;
- Modernizarea și extinderea sistemului de canalizare și epurare a apelor menajere și industriale uzate;
- Efectuarea de împănări antierozionale;

Acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Realizarea unei campanii de informare/conștientizare privind problemele de mediu;
- Amenajarea platformelor de gunoierie și crearea unui serviciu public de salubritate;

Pentru *amenajarea teritoriului comunei* în perioada 2011-2020 se are în vedere următoarea direcție strategică de dezvoltare:

I. Utilizarea rațională a terenului

Obiectivele avute în vedere de această direcție strategică de dezvoltare sunt:

- Realizarea planului de amenajare și dezvoltare a terenului în intravilan și extravilan în corelație cu strategia de dezvoltare locală;

- Actualizarea Planului Urbanistic General și Planului Urbanistic Zonal;

Printre *proiectele prioritare* ce pot fi dezvoltate în cadrul direcției strategice „utilizarea rațională a terenului” menționăm:

- Realizarea planului de organizare a teritoriului;

Acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor sunt:

- Recuperarea terenurilor degradate și neproductive prin împănări și lucrări de îmbunătățiri funciare;

Pentru realizarea obiectivelor propuse, trebuie analizat mai întâi situația propusă a comunei Belcești. Principalele elemente care au stat la baza elaborării viziunii de dezvoltare din cadrul scenariului realist sunt:

- Potențialul economic al localităților comunei Belcești și nevoile de dezvoltare ale acestora, repartizarea activităților pe ramuri și profiluri, oportunitățile de investiții;
- Dezvoltarea sistemului de rețele tehnico-edilitare în corelație cu necesitățile rezultate asigurându-se și amplasamentele pentru aceste obiective;
- Reabilitarea, protecția și conservarea mediului;
- Identificarea și eliminarea surselor de poluare;
- Organizarea teritoriului în zone funcționale și pe categorii de importanță administrativă în funcție de folosința principală și de natura activităților dominante;

7.6. FUNDAMENTAREA VIZIUNII DE DEZVOLTARE A COMUNEI BELCEȘTI PE BAZA ANCHETEI DE OPINIE

7.6.1. FUNDAMENTAREA VIZIUNII DE DEZVOLTARE A COMUNEI BELCEȘTI PE BAZA ANCHETEI DE OPINIE ÎN RÂNDUL INSTITUȚIILOR PUBLICE

Ancheta de opinie a fost realizată în rândul instituțiilor publice din comuna Belcești și a urmărit culegerea de informații care permit *evaluarea capacității administrative a comunei Belcești de a crea și menține un mediu propice pentru susținerea și dezvoltarea rurală durabilă a acesteia.*

Pentru selecția eșantionului s-a folosit un plan de sondaj aleator stratificat pe următoarele domenii de activitate ale instituțiilor publice din comuna Belcești: administrație publică locală,

educație, sănătate, servicii publice. Baza de sondaj folosit pentru selecția eșantionului a fost baza de date a Consiliului Județean Iași care conține informații actualizate privind toate instituțiile publice care funcționează pe teritoriul județului Iași.

Selecția instituțiilor publice în eșantion pentru fiecare domeniu de activitate s-a făcut cu probabilități inegale, înându-se cont de impactul acestora asupra vieții comunitare prin numărul de persoane angajate și bugetul avut la dispoziție în anul precedent. Eșantionul a fost de apte instituții publice, iar, conform metodologiei sondajului, rezultatele cercetării au o limită de eroare de +/-2.9%.

În vederea definitivării chestionarului, acesta a fost testat în cadrul a două instituții publice, testarea în teren având ca obiective principale verificarea concepției de proiectare a chestionarelor și identificarea modalităților de organizare a anchetei. Instituțiile publice în cadrul cărora s-a efectuat testarea în teren nu au fost incluse în eșantionul pentru anchetă.

Culegerea datelor în cadrul anchetei de opinie s-a realizat prin interviu față în față cu reprezentanții ai instituțiilor publice.

Chestionarul a cuprins un număr de 63 de întrebări care au urmărit informații privind capacitatea financiară a instituțiilor, capacitatea administrativă, specializarea resurselor umane, nivelul de implicare în probleme comunitare, tendințele și direcțiile de dezvoltare a mediului local etc.

Chestionarul a fost structurat pe următoarele capitole:

- *Capacitatea autorităților publice locale:* Capacitate financiară, Capacitate administrativă, Cadru instituțional, Cadru social, Resurse umane;
- *Capacitatea mediului de afaceri local:* Eficiență economică, Piața muncii, Practici de management, Valori și atitudini;
- *Infrastructura:* Infrastructura rutieră, Infrastructura tehnico-edilitară, Infrastructura energetică, Infrastructura de telecomunicații, Infrastructura de susținere a afacerilor, Sănătate, Educație;

Analiza datelor surprinde tendințele de percepție ale mediului public din comuna Belceți asupra dezvoltării rurale durabile ale acesteia.

7.6.1.1. Capacitatea financiar

În cadrul acestui subcapitol, respondenții au fost rugați să aprecieze calitatea managementului finanțelor publice locale în perioada 2011-2020.

Tabelul 7.2./ Table 7.2.

Chestionar privind capacitatea financiar (%)
Questionnaire regarding financial capacity (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.Managementul finanțelor publice locale în perioada 2011-2020 este probabil să se deterioreze.	24.43	71.82	3.75	100.00

Conform opiniei a 72% dintre respondenții din rândul instituțiilor publice, managementul finanțelor publice în perioada 2011-2020 se va îmbunătăți, în principal datorită specializării resurselor umane (tabelul 7.2.).

7.6.1.2. Capacitatea administrativ

În cadrul acestui subcapitol, reprezentanții instituțiilor publice din comuna Belceți au fost rugați să aprecieze capacitatea instituțiilor publice locale și a resurselor umane angajate în diferite arii de activitate (tabelul 7.3.).

Tabelul 7.3./ Table 7.3.

Chestionar privind capacitatea administrativ (%)
Questionnaire regarding administrative capacity (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.Administrația Publică Locală (APL) implementează eficient politicile sociale și economice naționale și europene.	19.44	76.46	4.10	100.00
2.Specializarea resurselor umane în cadrul APL în scopul obținerii de finanțări europene nerambursabile este o prioritate la nivel local.	39.78	53.32	6.90	100.00
3.Capacitatea de implementare a proiectelor de investiții la nivel local este afectată de lipsa de specializare a personalului din cadrul APL.	75.91	22.13	1.96	100.00

După opinia reprezentanților instituțiilor publice, capacitatea administrativă a comunei Belceți este afectată de lipsa de specializare a resurselor umane angajate în cadrul APL. Astfel,

76% din respondenți consideră că ineficientă modalitatea de implementare a politicilor socio-economice naționale și/sau europene la nivel local din cauza adaptării incorecte a acestora la specificul local.

76% consideră că, la nivelul comunei Belcești nu există o capacitate de implementare reală a proiectelor de investiții din fonduri guvernamentale, europene sau provenite din cadrul unor parteneriate public-privat, 53% dintre respondenți considerând că, în cadrul APL, specializarea resurselor umane pentru obținerea de finanțări europene nerambursabile nu constituie o prioritate pentru perioada 2011-2020.

Acest fapt atrage după sine o capacitate mică de absorbție a surselor de finanțare, fie rambursabile sau nerambursabile, cât și dificultăți în implementarea proiectelor de investiții în derulare.

7.6.1.3. Cadrul instituțional

În cadrul acestui subcapitol, respondenții au fost rugați să aprecieze calitatea mediului instituțional din comuna Belcești și influența acestuia în viața comunitară (tabelul 7.4.).

Tabelul 7.4./ Table 7.4.

Chestionar privind cadrul instituțional (%)
 Questionnaire regarding the institutional framework (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.Direcția politicii APL nu este constantă.	69.12	28.84	2.04	100.00
2.Adaptabilitatea politicii APL la schimbările socio-economice este slabă.	87.32	7.56	5.12	100.00
3.Deciziile APL nu sunt implementate eficient.	81.01	15.35	3.64	100.00
4.Transparența politicii APL este slabă.	76.40	20.46	3.14	100.00
5.Serviciile oferite de APL nu sunt independente de influența politică.	73.52	23.56	2.92	100.00
6.Birocrația împiedică eficiența în administrația publică locală.	68.39	28.42	3.19	100.00
7.Mitajul corupției există în administrația publică locală.	92.80	3.78	3.42	100.00

În opinia reprezentanților instituțiilor publice din comuna Belcești, printre principalele aspecte negative ale cadrului instituțional sunt: mitajul corupției (93% dintre respondenți fiind de acord că acest fenomen este prezent la toate nivelurile în cadrul APL), slaba capacitate de

adaptare la schimbări socio-economice (87% dintre respondenți consideră că APL este o structură rigidă, incapabilă de a se adapta din mers și de a face față unor noi provocări) și ineficiență în implementarea deciziilor (81% dintre respondenți consideră că lipsa de eficiență rezultă din slaba pregătire a resurselor umane, precum și din numărul insuficient de persoane angajate în structurile proprii ale APL).

7.6.1.4. Cadrul social

În cadrul acestui subcapitol respondenții au fost rugați să aprecieze impactul anumitor domenii de activitate asupra vieții locuitorilor comunei Belcești (tabelul 7.5.).

Tabelul 7.5./ Table 7.5.

Chestionar privind cadrul social (%)
Questionnaire regarding the social framework (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1. Proprietatea privată este protejată în mod adecvat	72.13	24.04	3.83	100.00
2. Riscul instabilității politice la nivel local este foarte ridicat.	54.55	41.19	4.26	100.00
3. Coeziunea socială nu este o prioritate pentru APL.	91.21	6.26	2.53	100.00
4. Discriminarea (rasă, sex, vârstă etc.) este prezentă în societate.	47.52	49.36	3.12	100.00
5. Există influențe politice în diferite aspecte ale vieții private.	79.02	17.66	3.32	100.00
6. Cadrul legislativ actual nu este aplicat corect la nivel local.	84.60	11.30	4.10	100.00
7. Interacțiunea APL cu locuitorii comunei este ridicată.	39.11	56.67	4.22	100.00

Din punct de vedere al cadrului social, respondenții au apreciat că, la nivelul comunei Belcești, aspectele sociale care necesită atenția administrației publice locale în mod urgent sunt: coeziunea socială (91% dintre respondenți consideră acest lucru ca fiind un atu în dezvoltarea rurală durabilă a comunității locale), neaplicarea în mod corect, echitabil și egal a cadrului legislativ actual (85% dintre respondenți consideră că legea se aplică în mod discreționar, organele de ordine și control fiind influențate politic și/sau economic).

De altfel, influențele politice resimțite atât de cetățeni în viețile private, cât și în cadrul instituțiilor publice constituie una dintre principalele aspecte denunțate, 79% dintre respondenții

considerând acest lucru ca fiind îngrijorător. 57% dintre respondenți consider că nu există un nivel suficient de interacțiune între cetățeni și instituțiile publice, acest fapt provocând o ruptură în relațiile cetățean – administrație publică locală. Acest fapt se observă și din nivelul scăzut de încredere în protecția oferită proprietății private de către autoritățile locale, 72% dintre respondenți fiind de acord că aceasta nu este protejată suficient.

7.6.1.5. Resurse umane

În cadrul acestui subcapitol, respondenții au fost rugați să aprecieze calitatea resurselor umane din instituțiile publice, nivelul de specializare al acestora, suficiența măsurilor luate pentru îmbunătățirea performanței la locul de muncă (tabelul 7.6.).

Tabelul 7.6./ Table 7.6.

Chestionar privind resursele umane (%)
Questionnaire regarding human resources (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1. Personalul din instituțiile publice locale își desfășoară activitatea fără a fi influențat politic sau economic.	24.56	72.67	2.77	100.00
2. Relațiile de muncă în cadrul instituțiilor publice locale sunt, în general, ostile.	18.90	76.86	4.24	100.00
3. Motivația muncii este scăzută în comuna Belcești.	63.88	31.49	4.63	100.00
4. Specializarea resurselor umane nu este o prioritate pentru instituțiile publice.	59.02	37.37	3.61	100.00
5. Resursele umane calificate nu sunt ușor de găsit în comuna Belcești.	88.92	7.10	3.98	100.00
6. Personalul din cadrul instituțiilor publice beneficiază de suport din partea instituțiilor județene/centrale în rezolvarea unor sarcini de serviciu.	56.40	39.41	4.19	100.00
7. Inconsistența deciziilor afectează procesul de lucru în mod constant.	62.13	34.83	3.04	100.00
8. Îmbunătățirea capacității administrative în comuna Belcești are ca obiectiv principal resursele umane.	21.33	74.27	4.40	100.00

În cazul resurselor umane, principala problemă constatată a fost faptul că acestea nu constituie o prioritate pentru instituțiile publice nici în prezent, nici pentru perioada 2011-2020.

În timp ce 89% dintre respondenți consider că resursele umane calificate nu sunt ușor de găsit în comuna Belcești, 64% au declarat că motivația muncii este scăzută, acest fapt declanșând orientarea angajaților din mediul public spre mediul privat sau migrarea acestor din rural spre urban, iar 59% au declarat că specializarea resurselor umane nu constituie o prioritate pentru administrația publică locală.

7.6.1.6. Eficiența economică

În cadrul acestui subcapitol, respondenții au fost rugați să aprecieze eficiența economică a agenților economici existenți pe plan local (tabelul 7.7.).

Tabelul 7.7./ Table 7.7.

Chestionar privind eficiența economică (%)

Questionnaire regarding the economic efficiency (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.Evoluția situației economice a agenților economici locali s-a îmbunătățit în ultimii doi ani.	72.47	22.91	4.62	100.00
2.Relatia instituțiilor publice cu agenții economici afectează eficiența economică a acestora.	59.20	38.46	2.34	100.00
3.Numărul de salariați angajați de către agenții economici la nivel local a scăzut.	14.92	80.87	4.21	100.00
4.Prețurile agenților economici locali au crescut în ultimii doi ani.	82.30	13.72	3.98	100.00
5.Prețurile agenților economici locali vor crește în următorii doi ani	81.38	15.08	3.54	100.00

În timp ce doar 72% dintre respondenți consider că agenții economici locali au avut o evoluție economică negativă în ultimii doi ani, 82% dintre aceștia sunt îngrijorați privind creșterea prețurilor la nivel local, iar 81% consider că acest trend va continua și în următorii doi ani.

59% dintre respondenți consider că administrația publică locală are o influență negativă asupra mediului de afaceri local, acest lucru datorându-se, în principal, cadrului legislativ în continuă schimbare care determină o birocrație excesivă și nivelului ridicat al taxelor și impozitelor locale pentru afaceri.

7.6.1.7. Pia a muncii

În cadrul acestui subcapitol, sunt prezentate aspecte privind pia a muncii la nivel local (tabelul 7.8).

Tabelul 7.8./ Table 7.8.

Chestionar privind pia a muncii (%)
Questionnaire regarding the work market (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.În comuna Belce ti exist oportunit i de angajare pentru persoane cu studii superioare.	11.29	85.42	3.29	100.00
2.Num rul de angaja i este în sc dere în comuna Belce ti.	19.34	77.46	3.20	100.00
3.Rata omajului este în sc dere în comuna Belce ti	12.40	83.86	3.74	100.00
4. omerii beneficiaz de sprijin din partea autorit ilor publice locale în g sirea unui loc de munc .	8.50	87.74	3.76	100.00
5.APL se implic activ în crearea de noi locuri de munc .	21.56	74.47	3.97	100.00

În cazul pie ei muncii, majoritatea responden ilor consider c în comuna Belce ti nu exist oportunit i suficiente de angajare. S-a constatat c rata omajului este în cre tere (84%) în timp ce omerii nu sunt sprijini i în g sirea unui nou loc de munc (88% dintre responden i).

85% dintre responden i consider c , la nivelul comunei Belce ti, nu exist oportunit i de angajare pentru persoanele cu studii superioare. În schimb, 22% dintre ace tia sunt de p rere c administra ia public local se implic activ în crearea de noi locuri de munc prin oferirea de facilit i investitorilor atra i i promovarea în mediul economic na ional i interna ional a oportunit ilor de investi ii existente pe plan local.

7.6.1.8. Practici de management

În cadrul acestui subcapitol au fost luate în studiu activit i generale de management în cadrul agen ilor economici locali i impactul acestora asupra vie ii comunitare. S-au analizat calit ile antreprenoriale, responsabilitatea social , etica în afaceri, activitatea de marketing, capacitatea de adaptare a companiilor la schimbare i altele (tabelul 7.9.).

Tabelul 7.9./ Table 7.9.

Chestionar privind practicile de management (%)
Questionnaire regarding management practices (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Adaptabilitatea agen ilor economici la schimb rile pie ei este ridicat în comuna Belce ti.	72.15	23.66	4.19	100.00
2.Etica în afaceri este implementat în societ ile din comuna Belce ti.	94.50	1.61	3.89	100.00
3.Activitatea de marketing nu este eficient practicat de agen ii economici locali.	87.46	9.38	3.16	100.00
4.Calit ile antreprenoriale ale managerilor nu sunt larg r spândite.	66.42	30.6	2.98	100.00
5.Satisfac ia clien ilor nu este o prioritate pentru agen ii economici din comuna Belce ti	72.38	23.56	4.06	100.00
6.Practicile de contabilitate nu sunt implementate în mod adecvat în afaceri.	48.61	47.61	3.78	100.00
7.Credibilitatea managerilor este sc zut în comuna Belce ti.	88.97	10.01	1.02	100.00
8.Responsabilitatea social a managerilor este sc zut fa de comunitatea din Belce ti.	91.44	6.77	1.79	100.00

Se consider c , la nivel local, credibilitatea managerilor este sc zut , 89% dintre responden i fiind de acord. În timp ce 91% dintre responden i au afirmat c responsabilitatea social este sc zut în rândul companiilor, 66% dintre ace tia consider c majoritatea agen ilor economici locali nu de in calit ile antreprenoriale necesare pentru desf urarea unei afaceri, ei practicând ineficient atât activitatea de marketing (conform p rerii a 87% dintre responden i), cât i practicile de contabilitate (conform p rerii a 49% dintre responden i).

Se poate observa, de asemenea, c satisfac ia clien ilor nu constituie o prioritate pentru agen ii economici din comuna Belce ti (conform p rerii a 72% dintre responden i).

7.6.1.9. Valori i atitudini

În cadrul acestui subcapitol au fost luate în studiu aspecte care in de cultura organiza ional a mediului de afaceri local i impactul acestora asupra comunit ii locale (tabelul 7.10).

Tabelul 7.10./ Table 7.10.

Chestionar privind valorile i atitudinile (%)
Questionnaire regarding values and attitudes (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Imaginea în exterior a comunei descurajeaz dezvoltarea afacerilor	56.32	40.64	3.04	100.00
2.Cultura local este închis ideilor care provin din afara ei.	77.13	19.61	3.26	100.00
3.Flexibilitatea i adaptabilitatea individual a agen ilor economici din comuna Belce ti este sc zut în fa a unor noi situa ii.	81.10	15.15	3.75	100.00
4.Valorile comunit ii locale nu sprijin competitivitatea mediului de afaceri local.	49.20	46.78	4.02	100.00
5.Necesitatea reformelor economice i sociale nu este în general în eleas de locuitorii comunei Belce ti.	61.44	33.92	4.64	100.00

S-a constatat o lips de flexibilitate i adaptabilitate în rândul agen ilor economici din comuna Belce ti (conform p rerii a 81% dintre responden i), lucru ce cauzeaz ineficien economic pe termen mediu i lung.

Atât valorile comunit ii (61%), cât i cultura local (77%) nu sprijin mediul de afaceri, cultura local fiind închis ideilor noi privind performan a în afaceri.

Din punct de vedere al noilor oportunit i de investi ii, acestea sunt descurajate de imaginea în exterior a comunei, atât la nivel jude ean, cât i na ional. Conform p rerii a 56% dintre responden i, imaginea negativ a comunei descurajeaz atât noi investi ii, cât i implementarea unor investi ii aflate în desf urare.

7.6.1.10. Infrastructura rutier

În cadrul acestui subcapitol a fost analizat starea infrastructurii rutiere, precum i modul în care aceasta se preteaz cerin elor institu iilor publice (tabelul 7.11.).

Tabelul 7.11./ *Table 7.11.*

Chestionar privind infrastructura rutier (%)
Questionnaire regarding road infrastructure (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1. Infrastructura rutier satisface cerințele afacerilor.	14.78	83.54	1.68	100.00
2. Infrastructura rutier este suficient dezvoltat pentru a face față transportului de călători.	25.42	68.59	5.99	100.00

Calitatea infrastructurii rutiere în comuna Belcești este apreciată ca având un efect negativ atât asupra transportului de persoane (69%), cât și a transportului de mărfuri sau a realizării de servicii (84%).

7.6.1.11. Infrastructura tehnico-edilitar

În cadrul acestui subcapitol au fost vizate aspecte legate de accesul la infrastructura de apă și canalizare (tabelul 7.12.).

Tabelul 7.12./ *Table 7.12.*

Chestionar privind infrastructura tehnico-edilitar (%)
Questionnaire regarding the technico-edilitary infrastructure (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1. Infrastructura de apă și canalizare nu este adecvată și eficientă în comuna Belcești.	91.80	4.22	3.98	100.00

92% dintre respondenți consideră că infrastructura tehnico-edilitară este slab dezvoltată și ineficientă. Ea nu este localizată decât în centrul de comună, astfel încât gradul de dezvoltare al acesteia constituie un factor determinant în creșterea comunității locale pe plan județean.

7.6.1.12. Infrastructura energetică

Din punct de vedere al infrastructurii energetice s-a constatat că, la nivelul comunei Belcești există un grad de conectare la rețeaua de energie electrică, conform statisticilor furnizate de administrația publică locală, de 100%. Totuși, percepția privind dezvoltarea infrastructurii energetice ne arată faptul că aceasta poate suferi modificări în următoarea perioadă (tabelul 7.13.).

Tabelul 7.13./ Table 7.13

Chestionar privind infrastructura energetic (%)
Questionnaire privind the energy infrastructure (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1. Infrastructura energetic este suficient i adecvat dezvoltat în comuna Belce ti.	29.37	66.01	4.62	100.00

66% dintre responden i consider c infrastructura energetic nu este suficient dezvoltat la nivel local.

7.6.1.13. Infrastructura de telecomunica ii

Acest subcapitol a tratat accesul la diferite forme de telecomunica ii (tabelul 7.14.).

Tabelul 7.14./ Table 7.14.

Chestionar privind infrastructura de telecomunica ii (%)
Questionnaire regarding the telecommunications infrastructure (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1. Tehnologia comunica iilor (voce i date) nu satisface cerin ele la nivel local.	81.30	16.09	2.61	100.00
2. Conectarea la Internet este slab dezvoltat la nivelul comunei Belce ti	78.41	18.61	2.98	100.00
3. Dezvoltarea slab a tehnologiei comunica iilor împiedic activitatea eficient atât a mediului public, cât i a celui privat.	44.67	53.14	2.19	100.00

Din punct de vedere al accesului la tehnologia comunica iilor, 78% dintre responden i consider c , la nivelul comunei Belce ti, exist probleme cu asigurarea leg turii la Internet, iar 81% dintre ace tia consider c tehnologia comunica iilor existent în prezent nu satisface cerin ele mediului local.

7.6.1.14. Infrastructura de sus inere a afacerilor

În cadrul acestui subcapitol au fost analizate m surile de sus inere a afacerilor existente la nivel local (tabelul 7.15.).

Tabelul 7.15./ Table 7.15.

Chestionar privind infrastructura de sus inere a afacerilor (%)
Questionnaire regarding the business sustaining infrastructure (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.M surile de sus inere a afacerile din comuna Belce ti sunt adecvate i eficiente.	14.45	81.29	4.26	100.00
2.Infrastructura de sus inere a afacerilor din comuna Belce ti este suficient dezvoltat .	2.33	94.00	3.67	100.00

M surile de sus inere a afacerilor din comuna Belce ti sunt considerate insuficiente de c tre responden i (81%) în lipsa unei infrastructuri suficient dezvoltate de sus inere a acestora (94%).

7.6.1.15. S n tate

În acest subcapitol au fost tratate aspecte legate de infrastructura de s n tate i impactul asupra vie ii locuitorilor comunei Belce ti (tabelul 7.16.).

Tabelul 7.16./ Table 7.16.

Chestionar privind s n tatea (%)
Questionnaire regarding health (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Infrastructura de s n tate nu satisface nevoile locuitorilor comunei Belce ti	56.98	37.81	5.21	100.00
2.Problemele de s n tate (abuz de alcool, boli acute i cronice etc.) au un impact semnificativ asupra vie ii comunitare.	61.07	33.94	4.99	100.00
3.Dezvoltarea durabil nu este o prioritate a APL.	53.42	41.71	4.87	100.00

57% dintre responden i consider c actuala infrastructur de s n tate din comuna Belce ti nu satisface nevoile locuitorilor.

7.6.1.16. Educa ie

În domeniul educa iei au fost apreciate nevoile locale în corela ie cu sistemul educa ional actual (tabelul 7.17.).

Tabelul 7.17./ Table 7.17.

Chestionar privind educația (%)
Questionnaire regarding education (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.Sistemul educațional local nu se corelează cu nevoile existente în comuna Belceți.	60.82	34.50	4.68	100.00
2.Cunoștințele economice și tehnice sunt, în general, slab răspândite în rândul populației comunei Belceți.	64.13	30.77	5.10	100.00

Conform părerii a 61% dintre respondenți, sistemul educațional nu satisface cerințele existente pe plan local.

7.6.2. FUNDAMENTAREA VIZIUNII DE DEZVOLTARE A COMUNEI BELCEȚI PE BAZA ANCHETEI DE OPINIE ÎN RÂNDUL POPULAȚIEI

Ancheta de opinie a fost realizată în rândul gospodăriilor din comuna Belceți și a urmărit culegerea de informații care să permită *evaluarea capacității comunei Belceți de a crea și menține un mediu propice pentru susținerea dezvoltării rurale durabile a acesteia și creșterea calității vieții.*

Pentru selecția eșantionului s-a folosit un plan de sondaj aleator multistadial, stratificat pe sate ale comunei Belceți. În primul stadiu a fost selectat un eșantion de zone, reprezentativ la nivelul comunei Belceți în ceea ce privește structura populației din punct de vedere al caracteristicilor socio-demografice (sex/vârstă /categorie socio-profesională). În cel de-al doilea stadiu au fost selectate locuințele folosindu-se metoda pasului mecanic și a traseului aleatoriu. Din fiecare locuință a fost aleasă o singură persoană (cu vârsta peste 18 ani) pe baza criteriilor de cota sex și vârstă corespunzătoare comunei Belceți.

Eșantionul a fost de 168 gospodării, iar, conform metodologiei sondajului, rezultatele cercetării au o limită maximă de eroare de +/-3.1%.

În vederea definitivării chestionarului, acesta a fost testat pe un număr de 10 gospodării, testarea în teren având ca obiective principale verificarea concepției de proiectare a chestionarelor și identificarea modalităților de organizare a anchetei. Gospodăriile în cadrul cărora s-a efectuat testarea în teren nu au fost incluse în eșantionul pentru anchetă.

Chestionarul a cuprins un număr de 54 de întrebări care au urmărit informații privind capacitatea financiară a instituțiilor, capacitatea administrativă, specializarea resurselor umane,

nivelul de implicare în probleme comunitare, tendințele direcții de dezvoltare a mediului local etc.

Chestionarul a fost structurat pe următoarele capitole:

- *Capacitatea autorităților publice locale:* Capacitate administrativă, Cadru instituțional, Cadru social;
- *Capacitatea mediului de afaceri local:* Eficiență economică, Practici de management, Valori și atitudini;
- *Infrastructura:* Infrastructura rutieră, tehnico-edilitară și energetică, Infrastructura de telecomunicații, Sănătate, Educație;
- *Nivelul de trai:* Evoluția nivelului de trai, Evoluția veniturilor, Evoluția prețurilor, Evoluția calității vieții.

Analiza datelor surprinde tendințele de percepție ale mediului public din comuna Belceți asupra dezvoltării rurale durabile ale acesteia.

7.6.2.1. Capacitatea administrativă

În cadrul acestui subcapitol, respondenții au fost rugați să aprecieze capacitatea instituțiilor publice locale în diferite arii de activitate (tabelul 7.18.).

Tabelul 7.18./ Table 7.18.

Aprecierea populației privind capacitatea administrativă (%)
Populations' appreciation regarding administrative capacity (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.APL implementează eficient politicile sociale și economice naționale și europene.	12.94	82.42	4.64	100.00
2.Birocrația la nivel local descurajează cetățenii să apeleze la serviciile APL.	58.76	35.55	5.69	100.00
3.Capacitatea de implementare a proiectelor de investiții la nivel local este afectată de lipsa de specializare a personalului din cadrul APL.	62.56	34.77	2.67	100.00

82% din respondenți consideră că ineficientă modalitatea de implementare a politicilor socio-economice naționale și/sau europene la nivel local, în timp ce 59% dintre cetățenii comunei Belceți se simt descurajați de nivelul ridicat de birocratie. 63% consideră că, la nivelul comunei Belceți nu există o capacitate de implementare reală a proiectelor de investiții.

7.6.2.2. Cadrul institu ional

În cadrul acestui subcapitol, responden ii au fost ruga i s aprecieze calitatea mediului institu ional din comuna Belce ti i influen a acestuia în via a comunitar (tabelul 7.19.).

Tabelul 7.19./ Table 7.19.

Aprecierea popula iei privind cadrul institu ional (%)
Populations' appreciation regarding the institutional framework (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Direc ia politicii APL nu este constant .	88.41	8.17	3.42	100.00
2.Adaptabilitatea politicii APL la schimb rile socio-economice este slab .	61.40	36.45	2.15	100.00
3.Deciziile APL nu sunt implementate eficient.	65.72	29.65	4.63	100.00
4.Transparen a politicii APL este slab .	89.34	6.35	4.31	100.00
5.Serviciile oferite de APL nu sunt independente de influen a politic .	73.52	23.19	3.29	100.00
6.Birocra ia împiedic eficien a în administra ia public local .	93.86	2.03	4.11	100.00
7.Mita i corup ia exist în administra ia public local .	80.29	17.28	2.43	100.00

Printre principalele aspecte negative ale cadrului institu ional sunt: mita i corup ia (94%), lipsa de transparen a procesului decizional în cadrul administra iei publice locale (89%) i lipsa de constan a politicii APL (88%).

7.6.2.3. Cadrul social

În cadrul acestui subcapitol responden ii au fost ruga i s aprecieze impactul anumitor domenii de activitate asupra vie ii locuitorilor comunei Belce ti (tabelul 7.20.).

Tabelul 7.20./ Table 7.20.

Aprecierea popula iei privind cadrul social (%)
Populations' appreciation regarding the social framework (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Proprietatea privat este protejat în mod adecvat	83.23	13.14	3.63	100.00
2.Riscul instabilit ii politice la nivel local este foarte ridicat.	64.45	30.93	4.62	100.00

Tabelul 7.20./ Table 7.20. (continuare)

Aprecierea populației privind cadrul social (%)

Populations' appreciation regarding the social framework (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
3.Coeziunea socială nu este o prioritate pentru APL.	92.11	4.37	3.52	100.00
4.Discriminarea (rasă, sex, vârstă etc.) este prezentă în societate.	57.82	38.97	3.21	100.00
5.Există influențe politice în diferite aspecte ale vieții private.	89.20	7.57	3.23	100.00
6.Cadrul legislativ actual nu este aplicat corect la nivel local.	64.08	31.71	4.21	100.00
7.Interacțiunea APL cu locuitorii comunei este ridicată.	11.93	85.65	2.42	100.00

Din punct de vedere al cadrului social, respondenții au apreciat că, la nivelul comunei Belcești, aspectele sociale care necesită atenția administrației publice locale în mod urgent sunt: coeziunea socială (92%) și ingerința politicului în viața privată (89%)

86% dintre respondenți reclamă existența unui nivel suficient de interacțiune între cetățeni și instituțiile publice

7.6.2.4. Eficiența economică

În cadrul acestui subcapitol, respondenții au fost rugați să aprecieze eficiența economică a agenților economici existenți pe plan local (tabelul 7.21.).

Tabelul 7.21./ Table 7.21.

Aprecierea populației privind eficiența economică (%)

Populations' appreciation regarding the economic efficiency (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Evoluția situației economice a agenților economici locali s-a îmbunătățit în ultimii doi ani.	55.61	41.13	3.26	100.00
2.Relatia instituțiilor publice cu agenții economici afectează eficiența economică a acestora.	51.55	44.81	3.64	100.00
3.Numărul de salariați angajați de către agenții economici la nivel local a scăzut.	16.07	81.72	2.21	100.00

În timp ce doar 56% dintre respondenți consider că agenții economici locali au avut o evoluție economică negativă în ultimii doi ani, 82% dintre aceștia sunt îngrijorați privind scăderea numărului de salariați la nivelul comunei Belcești.

7.6.2.5. *Practici de management*

În cadrul acestui subcapitol au fost luate în studiu activități generale de management în cadrul agenților economici locali și impactul acestora asupra vieții comunitare (tabelul 7.22.).

Tabelul 7.22./ Table 7.22.

Aprecierea populației privind practicile de management (%)
Populations' appreciation regarding management practices (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1. Adaptabilitatea agenților economici la schimbările pieței este ridicată în comuna Belcești.	65.40	31.41	3.19	100.00
2. Etica în afaceri este implementată în societățile din comuna Belcești.	95.32	1.70	2.98	100.00
3. Activitatea de marketing nu este eficient practicat de agenții economici locali.	91.20	6.19	2.61	100.00
4. Calitățile antreprenoriale ale managerilor nu sunt larg răspândite.	51.40	44.71	3.89	100.00
5. Satisfacția clienților nu este o prioritate pentru agenții economici din comuna Belcești.	78.67	19.07	2.26	100.00
6. Practicile de contabilitate nu sunt implementate în mod adecvat în afaceri.	31.50	65.72	2.78	100.00
7. Credibilitatea managerilor este scăzută în comuna Belcești.	90.22	7.46	2.32	100.00
8. Responsabilitatea socială a managerilor este scăzută față de comunitatea din Belcești.	93.34	3.69	2.97	100.00

La nivel local, credibilitatea managerilor este sc zut (90%). Agen ii locali din comuna Belce ti practic ineficient atâ activitatea de marketing (91%), cât i practicile de contabilitate (32%).

7.6.2.6. Valori i atitudini

În cadrul acestui subcapitol au fost luate în studiu aspecte care in de cultura organiza ional a mediului de afaceri local i impactul acestora asupra comunit ii locale (tabelul 7.23.).

Tabelul 7.23./ Table 7.23.

Aprecierea popula iei privind valorile i atitudinile (%)
Populations' appreciation regarding values and attitudes (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Cultura local este închis ideilor care provin din afara ei.	41.32	56.05	2.63	100.00
2.Valorile comunit ii locale nu sprijin competitivitatea mediului de afaceri local.	49.20	48.40	2.40	100.00
3.Necesitatea reformelor economice i sociale nu este în general în eleas de locuitorii comunei Belce ti.	24.62	70.92	4.46	100.00
4.Cultura local nu sprijin dezvoltarea rural durabil a comunei Belce ti.	14.88	82.36	2.76	100.00

Conform opiniei a 82% dintre responden i, dezvoltarea rural durabil este sus inut de mediul local cu toate c 41% dintre ace tia sunt de acord cu închiderea culturii locale fa de ideile noi provenite din afara comunit ii.

7.6.2.7. Infrastructura rutier , tehnico-edilitar i energetic

În cadrul acestui subcapitol a fost analizat starea infrastructurii rutiere, precum i modul în care aceasta se preteaz cerin elor popula iei (tabelul 7.24.). Au mai fost studiate starea de dezvoltare a infrastructurii tehnico-edilitare i energetic la nivelul comunei Belce ti.

Tabelul 7.24./ Table 7.24.

Aprecierea populației privind infrastructura rutieră, tehnico-edilitară și energetică (%)
Populations' appreciation regarding road, technico-edilitary and energy infrastructure (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1. Infrastructura rutieră satisface cerințele afacerilor.	24.64	72.70	2.66	100.00
2. Infrastructura rutieră este suficient dezvoltată pentru a face față transportului de călători.	41.23	54.28	4.49	100.00
3. Infrastructura de apă și canalizare nu este adecvată și eficientă în comuna Belcești.	88.21	8.90	2.89	100.00
4. Infrastructura energetică este suficientă și adecvat dezvoltată în comuna Belcești.	19.72	77.63	2.65	100.00

Infrastructura rutieră are un efect negativ atât asupra populației (54%), cât și asupra mediului de afaceri (73%). 88% dintre respondenți consideră că infrastructura de apă și canalizare nu este suficient dezvoltată.

7.6.2.8. Infrastructura de telecomunicații

Acest subcapitol a tratat accesul la diferite forme de telecomunicații (tabelul 7.25.).

Tabelul 7.25./Table 7.25.

Aprecierea populației privind infrastructura de telecomunicații (%)
Populations' appreciation regarding the telecommunications infrastructure (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1. Tehnologia comunicațiilor (voce și date) nu satisface nevoile locuitorilor comunei Belcești.	74.56	21.83	3.61	100.00
2. Conectarea la Internet este slab dezvoltată la nivelul comunei Belcești	88.34	7.78	3.88	100.00
3. Interesul pentru tinerii și tehnologie în rândul tinerilor nu este ridicat.	26.50	70.51	2.99	100.00

88% dintre respondenți consideră că, la nivelul comunei Belcești, există probleme cu asigurarea legăturii la Internet prin conexiune broadband, în timp ce 75% dintre aceștia consideră că tehnologia comunicațiilor existentă în prezent în comună nu satisface cerințele mediului local.

71% dintre respondenți au declarat că interesul tinerilor pentru tinerii și tehnologie este ridicat.

7.6.2.9. S n tate

În acest subcapitol au fost tratate aspecte legate de infrastructura de s n tate i impactul asupra vie ii locuitorilor comunei Belce ti (tabelul 7.26.).

Tabelul 7.26./ Table 7.26.

Aprecierea popula iei privind s n tatea (%)
Populations' appreciation regarding health (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Infrastructura de s n tate nu satisface nevoile locuitorilor comunei Belce ti	71.26	24.52	4.22	100.00
2.Problemele de s n tate (abuz de alcool, boli acute i cronice etc.) au un impact semnificativ asupra vie ii comunitare.	41.84	54.27	3.89	100.00
3.Dezvoltarea durabil nu este o prioritate a APL.	39.21	58.01	2.78	100.00
4.Preocup rile privind s n tatea i protec ia mediului nu sunt luate în considerare în mod adecvat de c tre APL.	76.90	19.88	3.22	100.00
5.Zonele de agrement ale comunei Belce ti sunt suficient dezvoltate i corespund nevoilor locuitorilor.	14.63	82.88	2.49	100.00

71% dintre responden i consider c infrastructur din domeniul s n t ii existent în prezent în comuna Belce ti nu satisface nevoile locuitorilor, impactul asupra vie ii i s n t ii cet enilor fiind mai ridicat datorit unor fenomene extreme (abuz de alcool, violen domestic , boli acute i cronice etc.) c rora infrastructura local nu le poate face fa (54%).

Administra ia public local , în opinia responden ilor, nu consider s n tatea i protec ia mediului preocup ri principale (77%). Totodat , responden ii nu consider c dezvoltarea durabil , bazat pe o dezvoltare în armonie cu mediul înconjur tor a comunei Belce ti, este considerat o prioritate la nivelul administra iei publice locale (58%).

Se men ioneaz faptul c 83% dintre responden i nu consider c exist suficiente zone de agrement la nivelul comunei Belce ti, iar în cazul celor existente în prezent acestea nu corespund nevoilor actuale ale locuitorilor.

7.6.2.10. Educa ie

În domeniul educa iei au fost apreciate nevoile locale în corela ie cu sistemul educa ional actual (tabelul 7.27.).

Tabelul 7.27./ Table 7.27.

Aprecierea populației privind educația (%)
Populations' appreciation regarding education (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.Sistemul educațional local nu se corelează cu nevoile existente în comuna Belceți.	71.29	25.85	2.86	100.00
2.Infrastructura de învățământ nu este adecvat unui învățământ de tip european.	81.32	14.32	4.36	100.00

Conform părerii a 71% dintre respondenți, sistemul educațional nu satisface cerințele existente pe plan local, 81% dintre aceștia considerând că infrastructura educațională nu este la nivel european.

26% dintre cetățenii comunei Belceți sunt mulțumiți de statusul actual al sistemului educațional din localitatea lor, considerând că aceasta nu are nevoie de îmbunătățiri considerabile.

7.6.2.11. Evoluția nivelului de trai

În cadrul acestui subcapitol a fost analizat nivelul de trai al populației comunei Belceți (tabelul 7.28.).

Tabelul 7.28./ Table 7.28.

Aprecierea populației privind evoluția nivelului de trai (%)
Populations' appreciation regarding the evolution of the level of living (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1.Nivelul de trai al familiei dumneavoastră s-a îmbunătățit în ultimii doi ani.	64.70	31.48	3.82	100.00
2.Nivelul de trai al familiei dumneavoastră va scădea în următorii doi ani.	68.54	27.52	3.94	100.00

Percepția a 69% dintre cetățeni asupra nivelului de trai în comuna Belceți este că aceasta va scădea în următorii doi ani, după ce 65% dintre aceștia s-au confruntat cu o scădere a acestui în ultimii doi ani.

7.6.2.12. Evoluția veniturilor

Acest subcapitol a tratat evoluția veniturilor gospodăriilor (tabelul 7.29.).

Tabelul 7.29./ Table 7.29.

Aprecierea populației privind evoluția veniturilor (%)
 Populations' appreciation regarding the evolution of incomes (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1. Veniturile familiei dumneavoastră au scăzut în ultimii doi ani.	74.56	21.83	3.61	100.00
2. Veniturile familiei dumneavoastră vor crește în următorii doi ani.	88.34	7.78	3.88	100.00

75% dintre respondenți au menționat că veniturile din cadrul gospodăriilor s-au redus în ultimii doi ani (2007-2009), 88% dintre aceștia apreciind o diminuare similară pentru următorii doi ani.

7.6.2.13. Evoluția prețurilor

În acest subcapitol au fost tratate aspecte legate de infrastructura de sănătate și impactul asupra vieții locuitorilor comunei Belcești (tabelul 7.30.).

Tabelul 7.30./ Table 7.30.

Aprecierea populației privind evoluția prețurilor (%)
 Populations' appreciation regarding prices evolution (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu știu	Total
1. Prețurile de vânzare/facturare ale produselor/serviciilor au crescut în ultimii doi ani.	86.22	10.54	3.24	100.00
2. Prețurile de vânzare/facturare ale produselor/serviciilor vor crește în următorii doi ani.	84.41	12.73	2.86	100.00

86% dintre respondenți apreciază faptul că prețurile de vânzare/facturare ale produselor și serviciilor au înregistrat creșteri semnificative în ultimii doi ani, acest trend fiind atestat și pentru următorii doi ani de către 84% dintre respondenți la nivelul comunei Belcești.

Doar 13% dintre respondenți consideră că prețurile de vânzare/facturare a unor produse sau servicii nu vor crește în următoarea perioadă cu o valoare mai mare decât rata inflației.

7.6.2.14. Evolu ia calit ii vie ii

inând cont de evolu ia nivelului de trai, a veniturilor gospod riilor i pre urilor de vânzare/ facturare a produselor i serviciilor, responden ii au fost ruga i s aprecieze calitatea vie ii (tabelul 7.31.).

Tabelul 7.31./Table 7.31.

Aprecierea popula iei privind evolu ia calit ii vie ii (%)

Populations' appreciation regarding the evolution of the quality of live (%)

Întrebare	Acord	Dezacord	Nu tiu	Total
1.Calitatea vie ii dumneavoastr a fost afectat semnificativ în ultimii doi ani.	81.92	14.4	3.68	100.00
2.Calitatea vie ii dumneavoastr va fi afectat în urm torii doi ani.	88.76	7.61	3.63	100.00

Conform p rerii a 82% dintre responden i, calitatea vie ii individuale în cadrul gospod riilor din comuna Belce ti a fost afectat semnificativ în ultimii doi ani, 89% apreciind c acest trend se va men ine i în urm torii doi ani.

CAPITOLUL VIII

CONCLUZII I RECOMAND RI

8.1. CONCLUZII

1. Dezvoltarea rural durabil constituie una dintre noile priorit i la nivel european, la care mediul public i privat românesc trebuie s r spund în mod activ.
2. Armonizarea procesului de dezvoltare a mediului local cu noile cerin e în domeniul sustenabilit ii existente pe plan na ional i european, precum i cu resursele disponibile la nivel local pot duce la cre terea socio-economic a comunit ii rurale ce r spunde acestei provoc ri.
3. Adoptarea m surilor adecvare de prevenire i combatere a efectelor negative cauzate de diferite fenomene economice, sociale, de mediu sau de orice alt natur la nivelul spa iului rural este considerat esen ial .
4. Materializarea leg turilor rural-urban, existente între comunit ile rurale i centrele urbane la diferite niveluri ale activit ii umane i cele ale societ ii, conduc la crearea unui mediu stabil, propice dezvolt rii activit ii economice i sociale.
5. Procesul de dezvoltare rural durabil poate fi sus inut de c tre factorii de decizie locali prin intermediul politicilor publice i a sus inerii ini iativelor mediului privat i a celor provenite din partea societ ii civile.
6. Inexisten a unei strategii de dezvoltare rural durabil m re te considerabil riscul sporirii discrepan elor de dezvoltare existente între comunele jude ului, respectiv între jude ele din cadrul Regiunii de Dezvoltare.

7. Luând în considerare specificul spațiului rural și cel al comunităților locale cuprinse în acest teritoriu, implicarea legăturilor rural-urban pozitive, dar și negative în procesul de management strategic la nivel comunitar poate constitui un factor cheie pentru impunerea viziunii de dezvoltare a administrației publice locale la nivel regional.
8. Secretul managementului strategic în dezvoltarea rurală durabilă constă în posibilitatea utilizării soluțiilor inovative, înănd cont de multitudinea de resurse și soluții avute la dispoziție la nivelul mediului rural.
9. Scopul fundamental al managementului strategic în dezvoltarea rurală durabilă constă în posibilitatea redării fidele la nivelul comunității locale a viziunii de dezvoltare a stakeholderilor locali, cu limitarea legăturilor rural-urban negative ce afectează localitatea, mărindu-i astfel adaptabilitatea și capacitatea de a face față schimbărilor și ideilor noi.
10. Diferențele dintre potențialul de dezvoltare al mediului rural românesc, nevoile acestuia și cerințele existente pe plan european privind dezvoltarea rurală durabilă fac ca dezideratele din cadrul procesului de management strategic de la nivelul unei comunități rurale să fie considerate minimaliste dacă nu cuprind opiniile și nevoile tuturor „actorilor” locali, ci doar viziunea de dezvoltare a administrației publice locale în domeniul economic.
11. Pentru a reduce riscurile asociate acestei situații, comunitatea locală în colaborare cu comunitățile cu care intră în contact frecvent implementează, prin intermediul unui audit de rețea, o analiză a nevoilor și potențialului de dezvoltare, luându-se în considerare aspecte legate de importanța localităților învecinate în dezvoltarea comunității proprii.
12. La nivelul **Depresiunii Jijia-Bahlui** conceptul de dezvoltare rurală durabilă este întâlnit, dar nu este practicat în mod adecvat sau suficient din cauza dificultăților pe care le întâmpină autoritățile publice locale în cadrul procesului de management strategic.
13. În cazul **comunei Belceți**, dificultățile aferente procesului de dezvoltare rurală durabilă sunt reduse de dimensiunea comunei din punct de vedere al suprafeței și numărului de locuitori, a ezării geografice și administrativ favorabile și a potențialului economic.
14. **Comuna Belceți** deține în prezent o poziție strategică la nivelul Depresiunii Jijia-Bahlui, fiind singura comună cu un grad ridicat de urbanizare, acest lucru fiind posibil de proximitate față de orașele Hârlău și Podu Iloaiei și municipiul Iași.
15. Dezvoltarea **comunei Belceți** este posibilă în acest moment datorită orientării date de autoritățile publice locale prin intermediul politicilor publice transformate astfel în avantaje pe plan județean.
16. Baza pentru procesul de management strategic în dezvoltarea rurală durabilă a **comunei Belceți** este constituită de o definiție clară și corectă a obiectivelor strategice de dezvoltare a comunității locale, prin intermediul analizării opțiunilor de dezvoltare, a nevoilor și potențialului

existent la nivel local, avându-se drept scop final *implementarea conceptului sustenabilității socio-economice rurale*.

17. Analizând legăturile rural-urban existente la nivelul **comunei Belcești**, se poate observa că aceasta are un grad redus de periferalitate, indicatorul având o valoare de 1.15. Impactul acesteia asupra dezvoltării locale este de nivel mediu, apreciindu-se că legăturile sunt pozitive, acestea afectând comuna din direcția Hârlușului.

18. Datorită interacțiunilor frecvente existente între orașul Hârluș și **comuna Belcești**, s-a observat existența unui efect de filtrare a legăturilor rural-urban în cadrul procesului de dezvoltare rurală durabilă.

19. O analiză atentă a accesului la servicii ale locuitorilor **comunei Belcești** realizată cu ajutorul indicatorului distanță-timp a relevat faptul că, pentru a avea acces la diferite tipuri de servicii, cetățenii trebuie să parcurgă distanțe cuprinse între 27 km (până la cea mai apropiată stație de gar) cu un flux de pasageri mai mare de 5000 de călători/zi și 53 de km (până la cel mai apropiat aeroport național/internațional). Timpul necesar acestor deplasări variază între 26 de minute și 52 de minute.

20. Luând în considerare complexul de factori care influențează direct sau indirect viziunea de dezvoltare a **comunei Belcești**, s-a observat faptul că infrastructura determină în mod decisiv dezvoltarea în alte domenii de activitate la nivel local precum: economic, social, urbanism.

21. În cazul activității din domeniul Economic, agricultura constituie pilonul principal de dezvoltare la nivel local, acesta influențând direct sau indirect celelalte arii de expertiză.

22. La nivelul domeniului de activitate Social, deși punctul principal de contact la nivel local îl constituie sistemul educațional, interacțiunile existente între diferite arii de expertiză sunt mai puternice decât legăturile directe dintre acestea și „educație”. Astfel, „cultura și tradiția” și „arta” interacționează în mod direct în timp ce „ordinea și siguranța publică” nu este influențată de alte arii de expertiză cu excepția educației.

23. Dezvoltarea multisectorială a **comunei Belcești** este prognozată conform indicatorilor de interes rezultați în urma analizei nevoilor și potențialului de dezvoltare și a analizei legăturilor rural-urban. Scenariul cu probabilitatea cea mai ridicată de incidență este *scenariul realist*.

24. Conform *scenariului realist*, la nivelul **comunei Belcești** se va observa o variație ușoară a indicatorului de periferalitate, în timp ce populația va suferi o scădere de maximum 3%. Procesul de dezvoltare rurală durabilă va fi susținut de autoritățile publice locale prin intermediul creșterii de noi oportunități pentru investitorii români și străini în scopul diversificării și creșterii economiei locale, sectoarele vizate în principal de aceste măsuri fiind agricultura și turismul.

8.2. RECOMAND RI

1. Adoptarea sustenabilit ii drept concept principal al strategiei de dezvoltare a comunit ii locale.
2. Perceperea managementului strategic ca pe un avantaj, nu o condi ie necesar pentru dezvoltarea local .
3. Analizarea interac iunilor mediului local, public i/sau privat, cu mediul extern, precum i deschiderea acestuia c tre nou.
4. Preocupare permanent a autorit ilor publice locale în direc ia dezvolt rii rurale durabile înând cont de calitatea actului decizional, a implic rii cet enilor în procesul de luare a deciziilor, precum i de nivelul de coeziune social .
5. Adoptarea deciziilor pe principii multicriteriale cu luarea în considerare atât a nevoilor existente pe plan local, cât i a poten ialului de dezvoltare a domeniului.
6. Accelerarea procesului de implementare a m surilor luate în cadrul strategiei de dezvoltare rural durabil în direc ia impunerii unui anumit grad de cooperare din partea mediului public în acest proces.
7. Utilizarea leg turilor rural-urban pozitive existente între comun i localit ile învecinate, precum i a diferitelor fluxuri rural-rural în crearea unei „discrimin ri pozitive” la nivelul comunit ii locale.
8. Aplicarea managementului strategic în cadrul procesului de dezvoltare rural durabil în strâns leg tur cu analiza discursului politic, analiza mediului socio-economic, cultural i tehnico- tiin ific.
9. Implementarea analizei nevoilor i poten ialului de dezvoltare – ca metod de observare, verificare i valorificare a resurselor disponibile la nivel local în diferite domenii de activitate.
10. Integrarea studiului managementului strategic în dezvoltarea rural durabil din **Depresiunea Jijia-Bahlui** la nivelul comunit ilor locale din spa iul rural românesc prin intermediul disponibiliz rii analizei nevoilor i poten ialului de dezvoltare i a analizei leg turilor rural-urban, ca o garan ie a succesului procesului strategic de dezvoltare rural durabil .

CHAPTER VIII

CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

8.1. CONCLUSIONS

1. Sustainable rural development constitutes one of the main priorities at European level to which the Romanian public and private environment must actively respond.
2. The harmonization of the local environment development process with the new sustainability demands that exist at national and European level, and also with the resources available at local level can lead to the socio-economic growth of the rural community that responds to this challenge.
3. The adoption of adequate prevention and control measures for the negative effects caused by different economic, social, environmental or of any other nature phenomenons at rural space level is considered essential.
4. The materialization of rural-urban linkages, existent between rural communities and urban centres at different levels of human and society activity lead to the creation of a stable, auspicious environment for the development of economic and social activity.
5. The sustainable rural development process can be sustained by local decision makers through public policies and by sustaining the initiatives from the private environment and those that come from civil society.

6. The inexistence of a sustainable rural development strategy considerably enhances the risk of increasing the development discrepancies that exist between the communes of a county, respectively between the counties in a Development Region.
7. Taking into consideration the rural space specificity and that of the local communities comprised within this territory, implicating both positive and negative rural-urban linkages in the strategic management process at community level can constitute a key factor for imposing the local public administration`s development vision at regional level.
8. The secret of strategic management in sustainable rural development consists in the possibility of utilizing innovative solutions, taking into account the multitude of resources and solutions that are available at rural environment level.
9. The fundamental purpose of strategic management in sustainable rural development consists in the possibility of playing back truely at local community level the development vision of local stakeholders, by limiting negative rural-urban linkages that affect the locality, thus enhancing its adaptability and capacity of handling changes and new ideas.
10. The differences between the development potential of the Romanian rural environment, its needs and the demands existing at European level regarding sustainable rural development make that the wishes in the strategic management process at rural community level to be considered minimalistic if they don't comprise the opinions and needs of all local „acteurs”, but only the development vision of the local public administration in the economic area.
11. In order to reduce the risks associated with this situation, the local community in collaboration with communities that they frequently come into contact with implement, through a network audit, a needs and development potential analysis, taking into consideration aspects regarding the importance of surrounding localities in the development of their own community.
12. At **Jijia-Bahlui Depression** level, the sustainable rural development concept is widely met, but inadequately or insufficiently practiced because of the difficulties that local public authorities meet during the strategic management process.
13. In **Belcesti commune**, the difficulties of the sustainable rural development process are reduced by the dimension of the commune in regards of surface and population size, favourable geographic and administrative placement and its economic potential.
14. **Belcesti commune** presently holds a strategic position in the **Jijia-Bahlui Depression**, being the only commune with a high degree of urbanization, this being possible due to its proximity to Harlau and Podu Iloaiei cities and the Iasi municipality.
15. The development of **Belcesti commune** is possible at this time due to the orientation given by local public authorities through public policies transformed into advantages at county level.

16. The basis for the strategic management process in the sustainable rural development of Belcești commune is constituted by a clear and correct definition of the strategic development objectives of the local community, by analysing its development options, its needs and existing potential at local level, holding as a final purpose the *implementation of the rural socio-economic sustainability concept*.

17. Analysing the existing rural-urban linkages at **Belcești commune** level, it can be observed that it has a reduced level or peripherality, the indicator showing a value of 1.15. Its impact on local development is of average level, being appreciated that the linkages are positive, these affecting the commune the Harlau and Iasi direction.

18. Due to frequent interactions existing between Harlau city and **Belcești commune**, it has been observed the existence of a filtering effect of rural-urban linkages in the sustainable rural development process.

19. A careful analysis of the access to services of the people from **Belcești commune** realized with the help of the distance-time index revealed that, in order to have access to different types of services, citizens must travel distances between 27 km (to the nearest train station with a passenger flow of over 5000 travellers/day) and 53 km (to the nearest national/international airport). The time needed for this trips varies between 26 minutes upto 52 minutes.

20. Taking into consideration the multitude of factors that directly or indirectly influence the development vision of **Belcești commune**, it has been observed that the infrastructure decisively determines the development of other areas of activity at local level such as: economic, social, urbanism.

21. In the activity in the Economic domain, agriculture constitutes the main development pillar at local level, this influencing directly or indirectly all other areas of expertise.

22. At Social domain level, although the main contact point at local level is constituted by the educational system, the existing interactions between different areas of expertise are much stronger than the direct links between these and „education”. Thus, „culture and tradition” and „art” interact directly while „order and public safety” is not influenced by any other area of expertise except „education”.

23. The multisectorial development of **Belcești commune** is foreseen according to interest indicators resulted from the need and development potential analysis and from the rural-urban linkages analysis. The scenario with the highest probability of appearance in the *realist scenario*.

24. According to the *realist scenario*, at **Belcești commune** level it will be observed a slight variation of the peripherality index while the population will decrease by a maximum 3%. The

sustainable rural development process will be supported by the local public authorities by creating new opportunities for Romanian and foreign investors with the purpose of diversifying and increasing the local economy, the main sectors approached being agriculture and tourism.

25. From this process` sustainability point of view it has in mind improving the environmental factors by implementing a set of measures and actions meant to ensure the avoidance of natural disasters because of intense human activity.

26. The strategic reasoning of the existing development vision of Belcești commune must take into consideration both the opinions of public institutions representatives and those of citizens affected by it.

27. From an institutional framework point of view, 69% of public institutions representatives consider that the direction of public policy of the local public administration is one that lacks consequence, this fact might be harmful on a long term in implementing a sustainable rural development strategy. 88% of **Belcești commune** citizens support this opinion, 66% of these adding, also, that decisions taken at local level are not efficiently implemented.

28. Also, 57% of public institutions representatives consider that a total lack of interaction with citizens exists, social cohesion not being a priority for the local public administration according to 91% of them. Taking into consideration that for implementing some public policies you need the support of citizens, this thing is considered as a disadvantage at **Belcești commune** level.

29. Both public institutions representatives and citizens consider that the main obstacle in the way of local community development is the precarious status of road and technico-edilitary infrastructure. While 69% of public institutions representatives consider that citizens have difficulties in regards to transport because of the status of road infrastructure, just 54% of all citizens road infrastructure to be an impediment for passenger transport.

30. 58% of citizens consider that sustainable development is not a priority for the local public administration, this not having priorities in the environmental protection field either. This fact is worrying taking into consideration that the development vision proposed holds as a main objective the promotion of sustainability in the local public administration activity. dintre cet eni consider c dezvoltarea durabil nu este o prioritate pentru administra ia public

31. In summary, we appreciate that, for the sustainable rural development process at **Belcești commune** level to be a success, local public authorities must assume in a credible and real manner the development visions, combining in its implementation both its own elements and innovative elements from outside the commune. This must be supported both by public authorities and other local stakeholders, utilizing in the different actions taken the positive or negative influences exerted by surrounding localities over the local community.

8.2. RECOMMANDATIONS

1. The adoption of sustainability as a main concept of the local community development strategy.
2. Perceiving strategic management as an advantage, not as a necessary condition for local development.
3. Analysing the interactions of the local environment, public and/or private, with the external environment, and its openness to new.
4. Constant concern of local public authorities in the direction of sustainable rural development taking into account the quality of decision making, involvement of citizens in the decision making process and, also, the level of social cohesion.
5. The adoption of decisions of multicriterial principles by taking into consideration both the needs that exist on local level and the development potential of the domain.
6. Accelerating the implementation process of the measures taken in the sustainable rural development strategy in the direction of imposing a degree of cooperation to the public environment in this process.
7. Utilising positive rural-urban linkages that exist between the commune and surrounding localities and, also, of the different rural-rural flows in creating a „positive discrimination” at local community level.
8. Applying strategic management in the sustainable rural development process in close relation with public speech analysis, socio-economic, cultural and technico-scientific environment analysis.
9. Implementing the need and development potential analysis – as an observation, verification and capitalisation method for locally available resource in different activity domains.
10. Integrating the study of strategic management in sustainable rural development from **Jijia-Bahlui Depression** at the level of local communities from the Romanian rural space through the disponibilization of the needs and development potential analysis and the rural-urban linkages analysis, as a guarantee for the success of the sustainable rural development strategic process.

BIBLIOGRAFIE

BIBLIOGRAPHY

1. Badouin R., 1971 – *Economie Rurale*, Librairie Armand Colin, Paris
2. Bell, J., 1993 – *Doing your research guide for first time researchers in education and social sciences*, Buckingham Open University Press: 3-75
3. Bold I., Buciuman E., Dr ghici N., 2003 – *Spa iul rural – definire, organizare, dezvoltare*, Timi oara, Editura Mirton, pg. 15-21
4. Ciceri M.F., Marchand B., Rimbets S., 1977 - *Introduction à l'analyse de l'espace*, Masson, Paris
5. Ciovic , N., Mihoc, C., 1976 – *Fluctua iile poten ialului agroproductiv al resurselor climatice în Podi ul Sucevei i Câmpia Moldovei*, SCM, 1/2, INMH, Bucure ti
6. Ciurea I.V., Brezuleanu S., Ungureanu G., 2006 – *Management*, Editura Ion Ionescu de la Brad; Ia i
7. Crego C., 1995 – “*Entrepreneurship and Economic Growth: Toward a New Conceptual Framework.*” In *Keys to the Future of American Business*. pp. 59-68. Proceedings from the Second Creativity, Innovation and Entrepreneurship Symposium. Washington, D.C.: George Washington University
8. Edgell D.L.Sr., Harbaugh L., 1993 – *Tourism Development: An Economic Stimulus in the Heart of America*, *Business America*, Nr. 114(2), pg.17-18
9. Fesenmaier J., Fesenmaier D., van Es J.C., 1995 – *The Nature of Tourism Jobs in Illinois: Draft Report, Urbana-Champaign*: University of Illinois, Laboratory for Community and Economic Development

10. Flyvbjerg, B., 1989 – „*Socrates didn't like the case method, why should you?*” in Hans E. Klein (ed), *Case method research and application: New vistas*. Needham, MA: World Association for Case Method Research and Application. pp. 33–42
11. Gavrilesco C. (coordonator) i colab., 2008 – *Raport de cercetare, Proiect CEEEX: “Modelling the response of agricultural farms to the integration of economic and environmental principles through sustainable management of land resources*
12. Hammersley, M., 1992 – *What is wrong with ethnography: Methodological Explorations*, Routledge, London
13. Harris C., 1954 – *The market as a factor in the localization of industry in the United States*. Ann. Of the Assoc. of Am. Geogr., vol 44 (4), pages 315-348.
14. Hoy F., Vaught B.C., 1980 – *The Rural Entrepreneur: A Study in Frustration*, Journal of Small Business Management, Nr.7(3), pg. 19-24
15. Jens, A., Fahey, T., 2004 – *Perception of Living Condition in an Enlarged Europe*, Foundation for the Improvement of Living and Working Condition, Luxembourg
16. Kayser B., 1990 – *La renaissance rurale. Sociologie des campagnes du monde occidental*, Ed. Armand Colin, Paris, pg.68
17. Keeble D., Offord J., Walkers S., 1986 - *Peripheral Regions in a Community of Twelve States*. Department of Geography, University of Cambridge, Cambridge
18. Lazarsfeld, P., 1958 – Evidence and inference in social research, *Daedalus*, 87(4), 99-130.
19. Lipton M., 1983 – *Poverty, undernutrition and hunger*, World Bank staff paper No. 597, Washington, D.C., U.S.A.: World Bank
20. Lorah P., Southwick R., 2003 – *Environmental Protection, Population Change and Economic Development in the Rural Western United States*, Population and Environment, Nr. 24(3), pg. 255-272
21. Mahajan S., 2010 – *Rurbanization*, available on-line at <http://sdmahajan.tripod.com/rurbanization.htm>
22. Marcoux A., 1995 - “*Population est-main d’oeuvre dans CAPP*” – FAO, Rome, nr.22/7, pg. 12
23. Marshall, C., & Rossman, G.B., 1989 - *Designing qualitative research*. Newbury Park, CA: Sage Publications
24. Nadasdi I., 1971 - *Carte de potentiel de population de la Belgique*. Bulletin de la Société Géographique. 40 (1), pages 237-246

25. **Paveliuc-Olariu C.** – 2009 - *Conceptual model for the realization of SWOT analysis to elaborate local development strategies*, *Lucrări științifice U AMV Iași*, seria: Agricultură , vol. 52, pag. 532 – 537
26. **Paveliuc-Olariu C.** – 2009 – *Rural – urban interactions. Influences on the rural development process in the North-East Region of Romania*, *Lucrări științifice U AMV București*– seria: Management agricol, vol. 8, pag. 157 – 160
27. **Paveliuc-Olariu C.** – 2009 – *Sustaining durable rural development through good practice models*, *Lucrări științifice U AMV BTM*– seria: I, vol. XI, pag. 225 – 232
28. **Paveliuc-Olariu C.**, 2010 – *The analysis of the effects of rurbanization on rural communities in the North-East Development of Romania*. *AAB Bioflux* 2(1):41-48
29. **Paveliuc-Olariu C.**, Ciurea I.-V., Brezuleanu S., Mihalache R., 2011 – *An evaluation of the effects of rural development policies in the North-East Region of Romania*. *AAB Bioflux* 3(1):20-25
30. **Paveliuc-Olariu C.**, Nwachukwu I. N., Bover-Felices K., 2010 – *A comparative analysis of the entrepreneurial profile of the rural entrepreneur: Moldavia region of Romania, Niger state in Nigeria and Camaguey region of Cuba*. *AAB Bioflux* 2(1):35-39
31. Porojan D., Iftimoaie C., 2008 – *Dezvoltare local durabil în contextul globalizării*, Editura Irecson, București
32. Salazar A.C., 2004 – *Modern Challenges of New Business Creation & Entrepreneurship in Rural Areas*, Paper delivered at the Association of Global Business Conference, Mexic
33. Sandu D. (coord.) și colab., 2006 – *EuroBarometrul Rural: valori europene în satele românești*, Fundația pentru o Societate Deschisă , București
34. Satterthwaite D., Tacoli C., 2003 – *The urban part of rural development: the role of small and intermediate urban centres in rural and regional poverty reduction*, Rural-Urban Working Paper 9, IIED, London
35. Schuesler K.F., Fischer G.A., 1985 – *“Quality of Life Research and Sociology”*, Annual Review of Sociology, vol. II
36. Silverman, D., 1993 – *Interpreting Qualitative data: Methods for analysing talk, text, and interaction*. Sage Publications London, Thousand Oaks, New Delhi
37. Tacoli C., 1998 – *Rural – urban interactions: a guide to the literature*, Environment and Urbanization, Vol.10, Nr.1
38. Tacoli C., 2003 – *The links between urban and rural development*, Environment and Urbanization, Vol. 15, Nr.1
39. Tacoli C., 2006 – *Bridging the divide: rural-urban interactions and livelihood strategies*, International Institute for Environment and Development, London

40. Tacoli Cecilia., 1998 – *Rural-urban linkages and Sustainable livelihoods in Sustainable rural livelihoods; what contributions can we make?* Russell Press Ltd, Nottingham
41. Turner R.J., Simister S.J., 2004 – *Manualul Gower de Management de Proiect*, Editura Codecs, Bucure ti
42. Van den Berg L.M., van Wijk M.S., van Hoi P., 2003 – *The transformation of agriculture and rural life downstream of Hanoi*, Environment and Urbanization, Vol. 15, Nr.1
43. Wennekers S., Turik R., 1999 – *Linking entrepreneurship and growth*, Small Business Economics, Nr. 13, pg. 27-55
44. Wortman M.S., Jr., 1990 – *Rural Entrepreneurship Research: An Integration into the Entrepreneurship Field*, Agribusiness, Nr.6, pg. 329-344
45. Yin, R., 1993- *Applications of case study research*. Newbury Park, CA: Sage Publishing
46. ***Anuarul Statistic al Jude ului Ia i, INSSE, 2009
47. ***Anuarul Statistic al României, INSSE, 2004
48. ***Anuarul Statistic al României, INSSE, 2008
49. ***Anuarul Statistic al României, INSSE, 2009
50. ***Anuarul Statistic al României, INSSE, 2010
51. ***Carta european a spa iului rural, Recomandarea 1296/1996, Adunarea Parlamentar a Consiliului Europei
52. ***Conceptul Na ional de Dezvoltare Spa ial – România 2025, 2006, CCEPC, Universitatea de Arhitectur i Urbanism Ion Mincu, Bucure ti
53. ***Condi iile de via ale popula iei din România, 2004, INS
54. ***Condi iile de via ale popula iei din România, 2005, INS
55. ***De nouveaux criteres de ruralite pour la Region wallone, 2007 – Etude, Cellule d'Analyse et , de Prospective en matiere de Ruralite, Gembloux Agro – Bio Tech
56. ***Directiva nr. 2004/12/CE, Jurnalul Oficial JO L 47/26 din 18 februarie 2004
57. ***Directiva nr. 94/32/CE, Jurnalul Oficial JO L 181 din 15 iulie 1994
58. ***Directiva 91/27/CE, Jurnalul Oficial JO C 203 E din 27 august 2002
59. ***Europa 2020, O strategie european pentru o cre tere inteligent , ecologic i favorabil incluziunii, 2010, Comisia European
60. ***Europe 2000 - Co-operation for European Teritorial Development,1994
61. ***European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, 2006 – First European Quality of Life Survey: Urban–rural differences Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities
62. ***FAO Council Report, 1988
63. ***Handbook on Social Indicators, 1989, New York, United Nations

64. ***HG nr. 621 din 23 iunie 2005 privind gestionarea ambalajelor și a deeurilor de ambalaje, Monitorul Oficial nr. 639 din 20 iulie 2005
65. ***L'entrepreneuriat rural en Région Wallon, 2006 – Rapport de recherché, Cellule d'Analyse et de Prospective en matière de Ruralité, Gembloux, Agro – Bio Tech
66. ***La rurbanization en Région wallonne, 2006 – Rapport de recherché, Cellule d'Analyse et de Prospective en matière de Ruralité, Gembloux Agro – Bio Tech
67. ***Legea 351/2001, Parlamentul României, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a, Rețeaua de localități, Monitorul Oficial nr. 408 din 24 iulie 2001
68. ***Legea nr. 416 din 18 iulie 2001 privind venitul minim garantat, Monitorul Oficial nr. 401 din 20 iulie 2001
69. ***Legea nr. 51 din 8 martie 2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, Monitorul Oficial nr. 254 din 21 martie 2006
70. ***Legea nr. 76 din 16 ianuarie 2002 privind sistemul asigurărilor pentru omaj și stimularea ocupării forței de muncă, Monitorul Oficial nr. 63 din 16 februarie 2002
71. ***Master Plan privind alimentarea cu apă și canalizare la nivel județean, Apa Vital Iași, 2010
72. ***OCDE - 1998/2003 NUTS II
73. ***Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 114/2007 privind protecția mediului
74. ***Oxford dictionary, 2000 - 7th edition, Hinsdale, Illinois, Penguin Press
75. ***Planul Național Strategic 2007 – 2013
76. ***Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013
77. ***Recensământul populației și al locuințelor, 18-27 martie 2002, INSSE
78. ***Report of the World Commission on Environment and Development (A/42/427, Annex, Chap 2, para 1)
79. ***ROMÂNIA RURAL XXI, 2008 – Strategia de dezvoltare durabilă pe termen mediu și lung a agriculturii și spațiului rural din România, Academia Română, I.N.C.E., I.E.A.